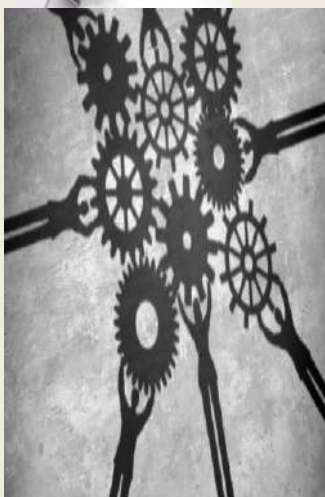

КВАНТИТАТИВНА АНАЛИЗА УТИЦАЈА ИНОВАЦИОНЕ ПОЛИТИКЕ И ИНДУСТРИЈЕ 4.0 НА РАЗВОЈ ЕКОНОМИЈЕ, ТЕХНОЛОШКОГ НАПРЕТКА И ПРЕДУЗЕТНИШТВА У СРБИЈИ

Београд, 2018.

ИНСТИТУТ ЕКОНОМСКИХ НАУКА

Змај Јовина 12, 11000 Београд

Тел: (011) 2623-055; Факс: (011) 2181-471

www.ien.bg.ac.rs

office@ien.bg.ac.rs

**КВАНТИТАТИВНА АНАЛИЗА УТИЦАЈА
ИНОВАЦИОНЕ ПОЛИТИКЕ И ИНДУСТРИЈЕ
4.0 НА РАЗВОЈ ЕКОНОМИЈЕ, ТЕХНОЛОШКОГ
НАПРЕТКА И ПРЕДУЗЕТНИШТВА У СРБИЈИ**

**Quantitative Analysis of the Impact of Innovation Policy and
Industry 4.0 on Development of Economy, Technological progress
and Entrepreneurship in Serbia**

Београд, јули 2018.

С а д р ж а ј

1. РЕЗИМЕ	1
2. УВОД	5
2.1. АКТУЕЛНОСТ, ЗНАЧАЈ, СВРХА, ПРЕДМЕТ И ЦИЉ	6
2.2. МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА И ИЗВОРИ ПОДАТАКА	10
3. ИНОВАЦИОНИ СИСТЕМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	20
3.1. РЕЛЕВАНТНА НАЦИОНАЛНА ПРАВНА РЕГУЛАТИВА	20
3.2. УЧЕСНИЦИ НАЦИОНАЛНОГ ИНОВАЦИОНОГ СИСТЕМА	23
4. НАЦИОНАЛНЕ МЕРЕ И ПРОГРАМИ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ИНОВАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ	27
4.1. ПРОЈЕКТИ МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА	28
4.2. ПРОГРАМИ ФОНДА ЗА ИНОВАЦИОНУ ДЕЛАТНОСТ	29
5. ЕФЕКТИ ДИРЕКТНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ПОДРШКЕ ИНОВАЦИОНОЈ ДЕЛАТНОСТИ	33
5.1. ЕФЕКТИ УЛАГАЊА У ИНОВАЦИОНЕ И ИНФРАСТРУКТУРНЕ ПРОЈЕКТЕ	33
5.1.1. Опште информације о реализаторима иновационих и инфраструктурних пројеката	33
5.1.2. Циљеви, очекивања и баријере у вези са реализацијом иновационих и инфраструктурних пројеката	34
5.1.3. Директни и индиректни ефекти иновационих и инфраструктурних пројеката на пословне перформансе предузећа	35
5.1.4. Ефекти пројеката на друга предузећа/институције/организације	36
5.1.5. Значај финансијске подршке Министарства просвете, науке и технолошког развоја за реализацију пројеката	37
5.2. ЕФЕКТИ УЛАГАЊА У ПРОГРАМ РАНОГ РАЗВОЈА	39
5.2.1. Опште информације о корисницима Програма раног развоја	39
5.2.2. Циљеви, очекивања и баријере у вези са учешћем у Програму раног развоја	40
5.2.3. Директни и индиректни ефекти пројеката на пословне перформансе предузећа корисника Програма раног развоја	45
5.2.4. Ефекти пројеката на друга предузећа и организације	48
5.2.5. Значај Програма раног развоја за реализацију иновационих пројеката	50
5.3. ЕФЕКТИ УЛАГАЊА У ПРОГРАМ СУФИНАНСИРАЊА ИНОВАЦИЈА	51
5.3.1. Опште информације о корисницима Програма суфинансирања иновација	53
5.3.2. Циљеви, очекивања и баријере у вези са учешћем у Програму суфинансирања иновација	53
5.3.3. Директни и индиректни ефекти пројеката на пословне перформансе предузећа корисника Програма суфинансирања иновација	57
5.3.4. Ефекти пројеката на друга предузећа и организације	60
5.3.5. Значај Програма суфинансирања иновација за реализацију иновационих пројеката	61
5.4. ЕФЕКТИ УЛАГАЊА У ПРОГРАМ САРАДЊЕ НАУКЕ И ПРИВРЕДЕ	63
5.4.1. Опште информације о корисницима Програма сарадње науке и привреде	63
5.4.2. Циљеви, очекивања и баријере у вези са учешћем у Програму сарадње науке и привреде	64
5.4.3. Директни и индиректни ефекти пројеката на пословне перформансе корисника Програма сарадње науке и привреде	65
5.4.4. Ефекти пројеката на друга предузећа и организације	66
5.4.5. Значај Програма сарадње науке и привреде за реализацију иновационих пројеката	66

6. ИНТЕНЗИТЕТ ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ И ПРИМЕРИ ДОБРЕ ПРАКСЕ ОДАБРАНИХ УЧЕСНИКА НАЦИОНАЛНОГ ИНОВАЦИОНОГ СИСТЕМА	68
6.1. ВЕЛИКА ПРИВРЕДА	69
6.2. МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИЦИ	73
6.3. НАУКА И АКАДЕМИЈА	83
6.4. ИНОВАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	88
6.5. ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ИНОВАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ	97
6.6. СТАРТ - АП ПРЕДУЗЕЋА	103
6.7. АКТЕРИ ЗА ПРОМОЦИЈУ И УНАПРЕЂЕЊЕ ИНОВАЦИЈА	113
6.8. ВЛАДИНИ РЕСОРИ	119
6.9. ИНФОРМАЦИОНО КОМУНИКАЦИОНА ТЕХНОЛОШКА ПРЕДУЗЕЋА (ИКТ)	122
7. АСПЕКТИ ИЗАЗОВА У ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНИХ ИНОВАЦИЈА	128
7.1. ДРУШТВЕНЕ ИНОВАЦИЈЕ НА НИВОУ ГРАДСКИХ УПРАВА	128
7.2. ЖЕНСКО ИНОВАТИВНО И СОЦИЈАЛНО ПРЕДУЗЕТНИШТВО	141
7.3. ДРУШТВЕНЕ ИНОВАЦИЈЕ НА НИВОУ НЕВЛАДИНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА/УДРУЖЕЊА ГРАЂАНА	144
8. ЗАКЉУЧАК И ПРЕПОРУКЕ ЗА ГЛАВНЕ УЧЕСНИКЕ ИНОВАЦИОНОГ СИСТЕМА	150
9. РЕФЕРЕНЦЕ	174
10. ПРИЛОГ	175

1. РЕЗИМЕ

Реализација општег циља истраживања за резултат има студију чији садржај приказује оцену стања у иновационом систему Републике Србије. Оцена стања у националном иновационом систему изведена је на основу резултата добијених реализацијом четири специфична циља:

1. Специфични циљ I: Креирање јединственог приказа деловања Владе Републике Србије у оквиру иновационе политике – На основу јединственог приказа деловања Владе Републике Србије, који садржи преглед свих иновационих и инфраструктурних пројеката који су у периоду 2007-2017. година суфинансирани посредством Министарства просвете, науке и технолошког развоја и преглед пројеката финансираних у оквиру програма Фонда за иновациону делатност у периоду 2012-2018. година, уочено је да:

- Кроз осам пројектних циклуса буџетским средствима је суфинансирано укупно 448 иновационих/инфраструктурних пројеката укупне вредности 1.006.405.411,35 РСД које су реализовала 92 носиоца;
- У оквиру Програма раног развоја кроз пет циклуса финансиран је 61 пројекат укупне вредности 5.448.606 ЕУР, од чега је учешће Фонда 4.503.245 ЕУР. У оквиру Програма суфинансирања иновација кроз четири циклуса је финансирано 16 пројеката укупне вредности 5.448.893 ЕУР, од чега је учешће Фонда 3.715.083 ЕУР. У оквиру Програма сарадње науке и привреде кроз један циклус је финансирано 14 пројеката укупне вредности 4.376.267 ЕУР, од чега је учешће Фонда 3.000.000 ЕУР.

2. Специфични циљ II: Испитивање ефеката улагања Владе Републике Србије у иновациону делатност на директне кориснике и привреду као целину – Ефекти улагања Владе Републике Србије у иновациону делатност на директне кориснике и привреду као целину су испитани анализом ефеката иновационих/инфраструктурних пројеката Министарства просвете, науке и технолошког развоја и пројеката финансираних у оквиру програма Фонда за иновациону делатност.

- Резултати анализе ефеката улагања буџетских средстава у иновационе/инфраструктурне пројекте Министарства просвете, науке и технолошког развоја показују да:

- Већина предузећа је пројекте реализовала са циљем развоја новог производа/услуге;
- Највећи директни ефекти пројеката на пословне перформансе су повећање укупног промета, вредности aktive и продуктивности које је остварило по 30% предузећа;

- Већина предузећа је унапредила техничке/И&Р активности, повећала расположивост опреме и истраживачке инфраструктуре и унапредила техничка знања и разумевање;
- 28,6% предузећа је као резултат пројекта регистровало један патент, а 71,4% ниједан;
- Дисеминација резултата 67% реализованих пројеката је ограничена;
- 67% реализованих пројеката је утицај на друштво у целини остварило у области пољопривреде и прехранбене технологије;
- Највећи утицај на друге учеснике у иновационом систему је остварен на купце.
 - Резултати анализе ефеката улагања буџетских средстава у пројекте финансиране у оквиру Програма раног развоја, Програма суфинансирања иновација и Програма сарадње науке и привреде показују да:
- Развој новог производа/услуге је био циљ 76,9% пројеката реализованих у оквиру Програма раног развоја. У оквиру Програма суфинансирања иновација и Програма сарадње науке и привреде развој новог производа/услуге је био циљ код 75% и 100% пројеката респективно;
- Приближно 58% пројеката реализованих у оквиру Програма раног развоја и Програма суфинансирања иновација је резултирало новим производом/услугом. Степен иновативности ових производа/услуга је значајан код 67% пројеката у оквиру Програма раног развоја и 29% пројеката у оквиру Програма суфинансирања иновација, док је степен иновативности висок код 25% и 57% пројеката реализованих у оквиру ових Програма респективно;
- Половина корисника Програма раног развоја и Програма суфинансирања иновација је нов производ пласирала на тржиште у периоду до 1 године од завршетка реализације пројекта;
- Као резултат пројеката реализованих у оквиру Програма раног развоја, 36,4% корисника је регистровало један патент, 27,3% је регистровало два патента, 9% је регистровало три патента и 27,3% није регистровало ниједан патент;
- Кључни директни ефекти пројеката у оквиру Програма раног развоја на пословне перформансе су повећање броја запослених које је остварило 66,7% корисника, повећање инвестиција у истраживање и развој и повећање укупног промета које је остварило по 58,3% корисника;
- Кључни директни ефекти пројеката у оквиру Програма суфинансирања иновација на пословне перформансе су повећање броја запослених и укупног промета које је остварило по 40% корисника;
- Од укупно 11 корисника Програма суфинансирања иновација који су обвезници ројалти плаћања 8 предузећа је извршило уплате по основу ројалти компоненте у укупној вредности од 33.334,16 ЕУР. Као разлоге за неиспуњавање ове уговорне обавезе, корисници углавном наводе потешкоће приликом комерцијализације иновације;

- Кључни директан ефекат пројеката у оквиру Програма сарадње науке и привреде на пословне перформансе је повећање броја запослених које је остварило 85,7% корисника;
 - 75% корисника Програма раног развоја је унапредило могућности примене нових технологија и капацитете за испитивање потенцијала за комерцијализацију нових идеја;
 - Више од половине корисника Програма суфинансирања иновација је унапредило техничке/И&Р активности и техничка знања и разумевање;
 - Сви корисници Програма сарадње науке и привреде су унапредили техничке/И&Р активности, док је 85,7% побољшало техничка знања/разумевање;
 - 76,9% и 86% корисника Програма раног развоја и Програма суфинансирања иновација респективно је унапредило тржишну позицију;
 - Пројекти реализовани у оквиру сва три програма најизраженији утицај на ширу друштвену заједницу остварили су у области заштите животне средине;
 - Пројекти реализовани у оквиру сва три програма најизраженији утицај на друге учеснике у привреди остварили су на купце;
 - Ефекти иновационих/инфраструктурних пројеката и пројеката реализованих у оквиру програма Фонда се „преливају“ на посредан и непосредан начин на укупну привреду и друштво.
3. Специфични циљ III: Анализа интензитета иновативних активности одабраних учесника у националном иновационом систему – Основни резултати истраживања добијени мерењем интензитета иновативних активности у оквиру националног иновационог система на нивоу просека свих учесника показују да:
- 68% актера у својим стратешким документима и/или пословним плановима има дефинисане циљеве иновативног развоја;
 - 23,1% актера углавном није упознато са актуелним националним прописима којима је регулисана иновациона делатност;
 - 24,7% актера углавном није упознато са условима, мерама и програмима подршке Владе Републике Србије у области иновационе делатности и са услугама организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности;
 - 37,63% актера приликом обављања своје пословне активности не сарађује са неком високообразовном установом и/или научноистраживачком институцијом;
 - 67,6% актера прилике и услове за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији оцењује као солидне. На овакву оцену у највећој мери су утицали недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност, административне баријере и неефикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија;
 - 50,6% актера ниво трансфера технологије у привреду оцењује као лош;

- 50% актера примену резултата научних истраживања и сазнања у пракси оцењује као солидну;
 - У структури иновација актера највеће просечно учешће од 41,05% бележе иновације производа/услуга, просечно учешће иновација процеса је 32,45%, а иновација организације и маркетинга 18,55% и 7,94% респективно;
 - Као најчешћи разлог због којег иновативне активности нису резултирале иновацијом наводе се недовршен процес („*joш увек су у току*”) и суспензија, односно напуштање;
 - Највећи потенцијал за примену ИКТ имају производи/услуге. Примена ИКТ у случају производа и услуга има за последицу њихову дигитализацију, аутоматизацију и персонализацију и тренутно је најзаступљенија у банкарском сектору, док највећи потенцијал примене лежи у свим осталим приватним услужним секторима;
 - Међу актерима националног иновационог система највећи је број оних који сматрају да је за унапређење интезитета иновативних активности најзначајнији рад министарства надлежног за иновациону делатност, а да је тренутно најквалитетнији рад ИКТ предузећа;
 - Као најприоритетније активности у поступку припреме Републике Србије за примену Индустије 4.0 актери националног иновационог система наводе израду стратешких докумената и развој стимулативног правног оквира.
4. Специфични циљ IV: Анализа изазова у области друштвених иновација, иновативног женског и социјалног предузетништва – Резултати истраживања којим су обухваћени представници градских управа/канцеларија за локални економски развој, жене предузетнице и представници невладиних организација/удружења грађана показују да:
- Пословни инкубатори и научно-технолошки паркови су најзначајнији инструмент градских управа/канцеларија за локални економски развој за пружање подршке развоју иновативног предузетништва;
 - Чињеница да, и поред ниског степена познавања актуелних националних прописа, мера подршке и услуга које пружа иновациона инфраструктура, 80% жена предузетница самостално развија иновације указује на висок потенцијал за њихов раст и развој;
 - Подршка развоју социјалног женског предузетништва је ограничена што се понајвише дугује важећој законској регулативи која у овој области не предвиђа инструменте и механизме директне подршке јединица локалних самоуправа;
 - Одабрани примери добре праксе у области друштвених иновација указују на значај иновативних начина решавања постојећих друштвених проблема;
 - Резултати истраживања указују да невладине организације/удружења грађана остварују значајну улогу у домену подстицања иновација, иновативног предузетништва и друштвених иновација.

2. УВОД

Сходно уговору C-007/2018 потписаном 20. јануара 2018. године са Представнишвом HELVETAS SWISS Intercooperation SRB, Институт економских наука (у даљем тексту: ИЕН) учествује као Партнер истраживач на пројекту **„Квантитативна анализа утицаја Иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији“**. Пројекат је део PERFORM пројекта. Реч је о једном од седам истраживања која су део пројекта: *„Имплементација друге фазе пројекта за креирање јавних политика заснованих на доказима“*, почев од 20. јануара 2018. године до 31. јула 2018. године.

Циљ сарадње између HELVETAS SWISS Intercooperation SRB и ИЕН је спровођење истраживања, чији закључци ће бити коришћени за креирање јавне политике, или закона/подзаконских аката у области која је предмет овог истраживања.

Главни партнери који учествују у имплементацији пројекта за креирање јавних политика утемељених на утврђеним доказима су:

- тим HELVETAS Swiss Intercooperation SRB, који имплементира PERFORM пројекат;
- Републички секретаријат за јавне политике (у даљем тексту: РСЈП), као партнер PERFORM пројектног тима за реализацију пројекта, у складу са Споразумом о сарадњи од 26. октобра 2017. године;
- Кабинет Министра за иновације и технолошки развој Републике Србије (у даљем тексту МБПИ), наручилац који је одабрао тему истраживања на основу јавног позива од 12. септембра 2017. године, и
- ИЕН као партнер истраживач, одабран на основу Јавног позива од 16. новембра 2017. године.

Истраживање, спроведено у периоду јануар-јули 2018. године, реализовао је истраживачки тим ИЕН у саставу:

Др Соња Ђуричин
Др Исидора Бераха
Др Душко Бодрожа
Др Владимир Симовић

Поред истраживачког тима ИЕН, на изради пројекта учествовали су и представници Кабинета Министра за иновације и технолошки развој Републике Србије. Представници МБПИ пружили су подршку обезбедивши потребне контакте за обављање индиректног и директног (*face to face*) анкетног истраживања.

2.1. АКТУЕЛНОСТ, ЗНАЧАЈ, СВРХА, ПРЕДМЕТ И ЦИЉ

Иновације у савременим условима пословања, које карактеришу динамичност и неизвесност, представљају водеће покретаче економског раста, генераторе нових радних места и предуслов остваривања паметног и одрживог развоја.

У прилог тврдњи да иновације представљају водеће покретаче економског раста говори чињеница да Европска Унија – 28 (у даљем тексту ЕУ-28) има приближно 46.000 предузећа која се баве високотехнолошком производњом и чији годишњи промет износи око 524.520 милиона ЕУР. Према последњим подацима Еуростат-а учешће високотехнолошких производа у укупном извозу ЕУ бележи износ од 17%, при чему постоје значајна одступања између земаља, од 35% колико износи на Малти, до 2,9% колико износи у Грчкој. Трошкови истраживања и развоја у предузећима са високотехнолошком производњом на нивоу ЕУ, у периоду 2005-2014. година расли су у просеку 4% годишње и достигли вредност од 182 милијарде ЕУР. У посматраном периоду, Бугарска је остварила највећи годишњи раст који је у просеку износио 29%.

Према подацима Републичког завода за статистику (у даљем тексту: РЗС) у Републици Србији (у даљем тексту: РС) у укупном броју пословних субјеката расте учешће предузећа из стручне, научне, иновационе и техничке делатности. На годишњем нивоу ово учешће бележи раст од 0,4 процентна поена и достиже вредност од 13,3% учешћа у укупном броју привредних субјеката РС. Ова предузећа генеришу 6,2% укупне запослености и 2,8% укупног промета. Њихова додата вредност по факторским трошковима износи 5,4%, док им профитабилност на годишњем нивоу бележи раст од 1,4 процентна поена и достиже вредност од 9,1%. У односу на 2015. годину раст извоза предузећа из стручне, научне, иновационе и техничке делатности у Републици Србији у 2016. години повећао се за 44%.

Значајно учешће иновационе делатности у кључним макроекономским показатељима учинило ју је једним од основних приоритета у стратешким документима ЕУ. Остваривање циљева дефинисаних стратегијом Европа 2020 који треба да омогуће поновно покретање европске економије, као и интенција да се унапређење конкурентности привреда земаља чланица ЕУ на глобалном тржишту у будућности заснива на „Индустрији 4.0” – четвртој индустријској револуцији, односно индустријској дигитализацији подразумева даље напоре на унапређењу ефикасности иновационих политика. За потребе реализације циљева стратегије Европа 2020 дефинисано је седам водећих иницијатива (енгл. *flagship initiatives*) међу којима је и „Унија иновација” која разрађује специфичне акције за унапређење услова и приступа за финансирање истраживања и иновација. Крајњи циљ реализације предвиђених активности су нова радна места и подстицајни раст обезбеђени кроз трансформацију иновативних идеја у производе и услуге.

Планирано је да до 2020. године улагања у истраживање и развој (у даљем тексту: И&Р) достигну ниво од 3% БДП-а ЕУ. Као основни ефекти ових улагања очекују се иновације које би допринеле креирању 3,7 милиона нових радних места и расту БДП-а ЕУ до 2025. године за 795 милијарди ЕУР.

Према актуелним подацима Еуростат-а улагања у истраживање и развој бележе растући тренд и у просеку, у последњих пет година, на нивоу ЕУ-28 износе 2,03% БДП-а. Изнадпросечно улагање у И&Р, у последњих пет година, забележено је у Белгији, Данској, Немачкој, Француској, Аустрији, Шведској и Исланду и према последњим расположивим подацима износи 2,49%, 2,87%, 2,94%, 2,25%, 3,09%, 3,25% и 2,08% БДП-а респективно. На нивоу ЕУ-28 у структури бруто домаће потрошње из које се финансирају истраживање и развој у највећој мери учествују предузећа, односно пословни сектор, а у најмањој високо школство. Према последњим расположивим подацима Еуростат-а у последњих пет година, у просеку, на нивоу ЕУ-28 истраживање и развој се финансирају 55,22% из пословног сектора, 32,36% из буџета Владе, 9,94% из иностранства, 1,62% из приватног непрофитног сектора и 0,86% из високог школства.

У поређењу са просеком ЕУ-28, Република Србија бележи одступања која сведоче о актуелности и значају активности које је потребно предузети ради унапређења услова за развој целокупног националног иновационог система. У последњих пет година, просечно улагање у истраживање и развој у Републици Србији износи свега 0,84% БДП-а. Поред тога, постоје и значајна одступања у односу на структуру извора финансирања истраживања и развоја која је дефинисана Лисабонском стратегијом, а сходно којој 1/3 треба да буде финансирана јавним средствима, а 2/3 приватним. У Републици Србији, на нивоу петогодишњег просека, у структури бруто домаће потрошње из које се финансирају истраживање и развој у највећој мери учествују јавна средства. Према последњим расположивим подацима Еуростат-а, на нивоу петогодишњег просека, у Републици Србији истраживање и развој се финансирају 8,68% из пословног сектора, 55,66% из буџета Владе, 26,1% из високог школства, свега 0,04% из непрофитног приватног сектора и 9,52% из иностранства. Поред структуре финансирања у којој доминирају средства Владе, треба имати у виду да је, према подацима РЗС, приближно 70% Универзитета у власништву Републике Србије али и чињеницу да се, динамички посматрано, структура извора финансирања истраживања и развоја помера у корист пословног сектора. Будући да су средства која је Република Србија до сада улагала у истраживање, развој и иновације значајније мања у односу на улагања европских земаља, као и да постоје одступања у самој структури финансирања истих, први корак у реализацији циља повећања ових инвестиција односи се на анализу утицаја актуелне иновационе политике на развој економије, технолошког напретка и предузетништва.

Подстицање иновативних перформанси европских земаља, односно унапређење креативности истраживача, динамичности предузетника и ефикасности Влада и предузећа су приоритетне области које треба директно да допринесу постизању „паметног, одрживог и инклузивног раста“. Посредством својих политика, националне Владе пружају подршку иновацијама кроз континуирано унапређење регулаторног и институционалног оквира у којем се одвијају иновативне активности. Такође, Владе преузимају и директну улогу у подстицању иновација кроз улагања буџетских средстава у науку и фундаментална истраживања која доприносе развоју савремених технологија и последично стварају предуслове за даље иновације.

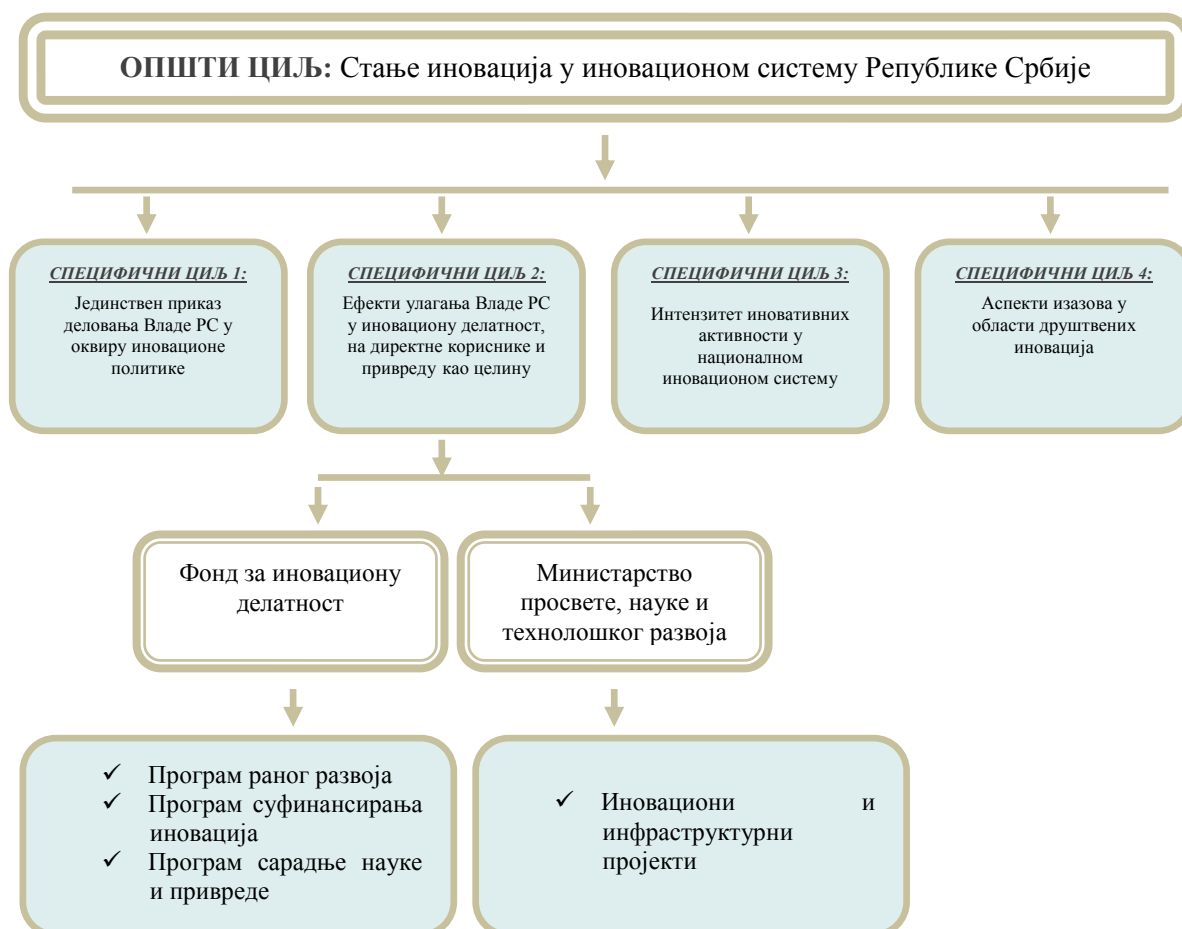
Република Србија, као земља кандидат за чланство у ЕУ, требало би да узме активније учешће у иновационим програмима и искористи примере успешне европске праксе како би унапредила утицај иновационе политике на развој економије и друштва у целини. Формирањем Кабинета Министра без портфеља за иновације и технолошки развој, Влада Републике Србије показала је јасан став и опредељеност у намери да се привредни раст заснива на истраживању, развоју и иновацијама. Став Владе поткрепљен је намером МБПИ да учествује у креирању јавних политика заснованих на доказима. Креирање јавних политика утемељених на објективним доказима оцењује се као позитиван приступ у решавању актуелних националних проблема и доприноси развоју везе између истраживања друштвених наука и креирања јавних политика, и развоју и тестирању процедура и механизма за комуникацију и сарадњу између истраживачких група друштвених наука и надлежних министарстава.

Основна сврха истраживања се огледа у потреби да се спроведе свеобухватна анализа интензитета иновативних активности и мера иновационе политике и њиховог утицаја на раст и развој привреде и друштва Републике Србије. Потреба за свеобухватном анализом условила је дефинисање предмета истраживања.

Предмет истраживања је анализа спроведених програма и мера националне иновационе политике, интензитета иновативних активности одабраних учесника националног иновационог система и различитих аспеката изазова у области друштвених иновација с посебним освртом на женско иновационо и социјално предузетништво. Анализа спроведених програма и мера националне иновационе политике подразумева њихово систематизовање и мерење ефеката директне финансијске подршке иновационој делатности.

Предмет истраживања	
Програми и мере националне иновационе политике	Систематизовање мера, програма и величине средстава за финансирање иновационе делатности Ефекти директне финансијске подршке спроведених програма и мера иновационе политике
Интензитет иновативних активности	✓ Велика привреда ✓ МСПП ✓ Наука и академија ✓ Иновациона инфраструктура ✓ Организације за обављање иновационе делатности ✓ Start up предузећа ✓ Актери за промоцију и унапређење иновација (АПУИ) ✓ Владини ресори ✓ ИКТ
Изазови у области друштвених иновација	На нивоу градских управа Женско иновационо и социјално предузетништво

Општи циљ истраживања је да се прикаже стање иновација у иновационом систему Републике Србије.

Општи циљ истраживања ће се реализовати посредством четири специфична циља: 1) креирање јединственог приказа деловања Владе Републике Србије у оквиру иновационе политике; 2) испитивање ефеката улагања Владе Републике Србије у иновациону делатност на директне кориснике и привреду као целину; 3) анализа интензитета иновативних активности одабраних учесника у националном иновационом систему и 4) сагледавање појединих аспеката изазова у области друштвених иновација, иновационог женског и социјалног предузетништва.

Свеобухватна анализа обезбеђује релевантне информације и закључке који представљају основу за боље разумевање ефективности досадашње политике, те повећање даљих улагања и укупне подршке Владе Републике Србије иновационој делатности. Резултати истраживања представљају информациону основу за чланове Владе Републике Србије али и све учеснике у иновационом систему, како домаће тако и стране партнере, пружају подршку даљем развоју иновација и доприносе бољем разумевању ефективности досадашњих улагања у развој националног иновационог система. Резултати истраживања обезбеђују јединствен приказ обима деловања, односно програма и мера подршке Владе и потврђују важност улагања у иновације и њиховог доприноса развоју привреде и друштва. У целости, истраживање представља основ механизма повезивања, консолидације и комуникације о важности иновација међу кључним стејкхолдерима у иновационом систему Републике Србије. Поред тога, истраживање добија на значају сходно чињеници да интензитет иновационе делатности и њен утицај на раст и развој привреде и друштва Републике Србије до сада није свеобухватно анализиран. Вишеструки значај истраживања огледа се у јединственој бази података и методологији која је коришћена за потребе њиховог интегрисања и систематизације.

2.2. МЕТОДОЛОГИЈА ИСТРАЖИВАЊА И ИЗВОРИ ПОДАТАКА

За потребе реализације општег и специфичних циљева примењени су канцеларијски (*desk*), теренски (*field*) и експертски метод истраживања.

- I. *Канцеларијско (desk) истраживање* је примењено за потребе реализације сваког специфичног циља. Односи се на прикупљање и анализу агрегатних података релевантних за спровођење истраживања. *Desk* истраживање обухвата анализу:
 - Релевантне националне регулативе: Закон о иновационој делатности ("Сл. гласник РС", бр. 110/05, 18/10 и 55/13, у даљем тексту: Закон) у циљу прикупљања података о оквиру истраживања;
 - Података о мерама и програмима иновационе политике и величини средстава за финансирање иновационе делатности који су доступни *online* и којима располажу кључни актери националног иновационог

система. На овај начин извршена је систематизација свих програма и мера иновационе политике посредством којих се финансира иновациона делатност од стране институција које у складу са Законом имају право коришћења буџетских средстава у те сврхе (ПРИЛОГ 1). На основу прикупљених података утврђен је узорак и дефинисани су анкетни упитници за истраживање ефекта улагања Владе Републике Србије у иновациону делатност;

- Стручне литературе, статистичких података и информација о учесницима иновационог система Републике Србије у циљу дефинисања узорака и анкетних упитника за истраживање интензитета иновативних активности у националном иновационом систему;
- Географске заступљености учесника у националном иновационом систему и њиховог обима деловања ради сагледавања различитих аспеката изазова у области друштвених иновација. На основу добијених података теренско истраживање у погледу различитих аспеката изазова у области друштвених иновација је просторно ограничено на Суботицу, Нови Сад, Београд, Крагујевац, Чачак и Ниш.

II. *Теренско (field) истраживање* је реализовано кроз анкетирање. Анкетирање је спроведено индиректно и директно, односно интервјуисањем (*face to face*). Теренско истраживање је примењено ради реализације 3 специфична циља, и то на следећи начин:

- За потребе реализације циља који се односи на мерење ефеката улагања Владе Републике Србије у иновациону делатност састављено је 4 анкетна упитника (ПРИЛОГ 2). Упитници су састављени у складу са европском методологијом која се користи за оцену улагања у иновације: "*Evaluation of Innovation Activities Guidance on methods and practices*" - *European Commission, Directorate for Regional Policy*, 2012. Методологија састављања упитника је иста али се они међусобно разликују сходно специфичностима сваког од анализираних програма. У том смислу, састављен је један упитник за кориснике средстава Министарства просвете, науке и технолошког развоја (у даљем тексту: МПНТР):

✓ Анкетни упитник: Евалуација иновационих/инфраструктурних пројеката

Такође, састављено је три упитника за кориснике програма Фонда за иновациону делатност (у даљем тексту: Фонд):

✓ Анкетни упитник: Евалуација Програма раног развоја,

✓ Анкетни упитник: Евалуација за Програма суфинансирања иновација, и

✓ Анкетни упитник: Евалуација Програма сарадње науке и привреде.

- У циљу анализе интензитета иновативних активности одабраних учесника у националном иновационом систему састављени су анкетни

упитници у складу са европском методологијом: *"Recommended practices for the Online CIS" - European Commission – Eurostat - Directorate G: Global Business Statistics, 2014*. Упитници су прилагођени потребама реализације овог циља истраживања и разликују се сходно улози сваког од учесника у националном иновационом систему. Састављено је 8 анкетних упитника (ПРИЛОГ 3):

✓ Анкетни упитник: Евалуација интензитета иновативних активности велике привреде и МСПП,
✓ Анкетни упитник: Евалуација интензитета иновативних активности науке и академије,
✓ Анкетни упитник: Евалуација интензитета иновативних активности иновационе инфраструктуре,
✓ Анкетни упитник: Евалуација интензитета иновативних активности организација за обављање иновационе делатности,
✓ Анкетни упитник: Евалуација интензитета иновативних активности <i>Start up</i> предузећа,
✓ Анкетни упитник: Евалуација интензитета иновативних активности актера за промоцију и унапређење иновација,
✓ Анкетни упитник: Евалуација интензитета иновативних активности Владиних ресоре, и
✓ Анкетни упитник: Евалуација интензитета иновативних активности ИКТ.

- У циљу сагледавања појединих аспеката изазова у области друштвених иновација извршено је директно анкетирање, односно интервјуисање представника градских управа и одабраних учесника у националном иновационом систему. Полу-структурирани упитник помоћу којег су интервјуисани представници градских управа, надлежни за послове из домена локалног економског развоја, налази се у ПРИЛОГ-у 4. Интервјуисани су представници градских управа у Суботици, Новом Саду, Београду, Крагујевцу, Чачку и Нишу. Интервјуисање је изведено по унапред дефинисаним питањима ради прикупљања података о: циљевима и областима деловања; мерама, активностима и програмима подршке развоју иновативног окружења/иновационе инфраструктуре; сарадњи са академском заједницом и привредом; примерима успешне праксе и значају иновација и сарадње између учесника у иновационом систему након чега су дате препоруке у области друштвених иновација и иновативног предузетништва. За потребе сагледавања појединих аспеката изазова у области друштвених иновација и идентификовања примера добре праксе интервјуисани су и различити учесници националног иновационог система. Интервјуисање је обављено применом неструктурираног упитника. Након спроведених интервјуа са представницима одабраних актера националног иновационог система стекао се непосредан увид у њихове активности и начин пословања након чега је извршена селекција примера добре праксе. Примери добре праксе наведени су као позитивна искуства како у

случају испитивања интензитета иновативних активности, тако и приликом анализе изазова у области друштвених иновација на нивоу градских управа у којима се налази седиште интервјуисаних актера. Образац за прикупљање података о примерима добре праксе из домена интензитета иновативних активности налазе се у ПРИЛОГ-у 4. Такође, у ПРИЛОГ-у 4 се налази и списак свих интервјуисаних представника градских управа и одабраних актера националног иновационог система. Посебан аспект изазова у области друштвених иновација тиче се иновационог и социјалног женског предузетништва и исти је испитан анкетирањем кроз (ПРИЛОГ 4):

- ✓ Анкетни упитник: Евалуација различитих аспеката изазова женског иновационог и социјалног предузетништва

Посматрано збирно, индиректно анкетно истраживање је спроведено путем 13 различитих структурираних упитника, док је директно анкетно истраживање спроведено применом два полу-структурирана и једног неструктурираног упитника:

- 13 структурираних упитника за индиректно анкетирање:
 - ✓ 4 анкетна упитника за мерење ефеката улагања Владе Републике Србије у иновациону делатност,
 - ✓ 8 анкетних упитника за мерење интензитета иновативних активности одабраних актера националног иновационог система и
 - ✓ 1 анкетни упитник за испитивање различитих аспеката изазова иновационог и социјалног женског предузетништва и интензитета њихових иновативних активности;
- 2 полу-структурирана упитника за директно анкетирање:
 - ✓ 1 анкетни упитник за анализу појединих аспеката изазова у области друштвених иновација на нивоу градских управа и
 - ✓ 1 анкетни упитник за анализу појединих аспеката изазова у области друштвених иновација на нивоу невладиних организација/удружења;
- 1 неструктурирани упитник за директно анкетирање:
 - ✓ одабраних учесника у националном иновационом систему.

У највећем броју случајева индиректно анкетирање је обављено прослеђивањем упитника на *e-mail* адресе корисника програма и мера финансираних из буџета и учесника у иновационом систему, али и путем личног администрирања истих. Сваки *e-mail* је био персонализован и садржао је информације о сврси и циљу истраживања као и податке о наручиоцу и реализатору пројекта.

Величина узорка за теренско истраживање дефинисана је пројектним задатком. У циљу његове реализације спроведене су следеће активности:

- *Desk* истраживањем идентификован је 61 корисник Програма раног развоја. За 1 корисника нису пронађени подаци, 3 корисника су брисана из регистра, док се 1

налази у процесу ликвидације. Анкетни упитник је послат на адресе 56 корисника Програма раног развоја;

- *Desk* истраживањем идентификовано је 17 корисника Програма суфинансирања иновација. Анкетни упитник је послат на адресе 16 корисника Програма суфинансирања иновација јер је од укупног броја одобрених пројеката за финансирање један корисник одустао од учествовања;
- *Desk* истраживањем идентификовано је 14 корисника Програма сарадње науке и привреде. Анкетни упитник је послат на адресе свих 14 корисника Програма сарадње науке и привреде;
- У периоду 2007-2017. година идентификовано је 92 реализатора 448 иновационих и инфраструктурних пројеката суфинансираних по јавном позиву од стране МПНТР. Анкетни упитник је достављен свим реализаторима за које постоје јавно доступне *e-mail* адресе.
- У циљу испитивања начина на који користе иновације, утврђују и остварују циљеве иновационог развоја, примењују иновације у постојећа производна решења и ради идентификовања примера добре праксе, пројектним задатком је дефинисано теренско истраживање за 10 велики предузећа. Анкетни упитник је послат на адресе 100 најуспешнијих предузећа у Републици Србији. Ова предузећа су идентификована сходно резултатима истраживања Агенције за привредне регистре (у даљем тексту: АПР) објављеним у публикацији „Сто нај..привредних друштава у Републици Србији” (2016).
- У циљу утврђивања облика у ком испољавају иновације, колико су упознати са доступним изворима финансирања, мерама и програмима Владе, колико им износе улагања у И&Р и ради идентификовања примера добре праксе, пројектним задатком је дефинисано теренско истраживање за 30-40 МСПП. Узимајући у обзир претежну делатност, анкетни упитник је послат на приближно 4.000 адресе МСПП.
- У циљу анализе сарадње између истраживачке заједнице и предузетништва, испитивања начина за унапређење трансфера технологије ка привреди и ради идентификовања примера добре праксе, пројектним задатком је дефинисано теренско истраживање за 5 – 10 факултета и научно-истраживачких организација. Анкетни упитник је послат на адресе 100 акредитованих факултета и универзитета, 60 акредитованих института и 16 акредитованих центара изузетних вредности.
- Ради испитивања начина на који се развијају, механизма за достизање најбољих резултата и ради идентификовања примера добре праксе, пројектним задатком је дефинисано теренско истраживање за најмање 5 представника иновационе инфраструктуре. Анкетни упитник је послат на адресе свих регистрованих привредних друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности, укупно њих 11 (од укупно 14 привредних друштава, 3 су брисана из Регистра).

- За испитивање начина пословања, најбољих механизма за достизање жељених резултата и ради идентификовања примера добре праксе, пројектним задатком је дефинисано теренско истраживање за најмање 5 иновационих организација. Анкетни упитник је послат на адресе свих 70 регистрованих иновационих организација (од укупно 125 иновационих организација, 50 је брисано из Регистра).
- У циљу идентификовања степена иновативности, начина на који се развијају и остварују утицај на иновациону политику Републике Србије и ради одабира примера добре праксе, пројектним задатком је дефинисано теренско истраживање за најмање 20 *start up* предузећа. Како јединствен, јавно доступан регистар *start up* предузећа у Републици Србији не постоји, анкетни упитници су дистрибуирани на адресе свих предузећа до којих се дошло посредством представника иновационе инфраструктуре чије су услуге користила или још увек користе. Такође, велики број анкета за *start up* предузећа проследили су и сами представници иновационе инфраструктуре преко својих *e-mail* налога.
- Ради идентификовања позитивних искустава, начина на који утичу на иновациону политику Републике Србије и примера добре праксе, пројектним задатком је дефинисано теренско истраживање за најмање 3 актера за промоцију и унапређење иновација (у даљем тексту: АПУИ). Анкетни упитник је послат на адресе 39 актера за промоцију и унапређење иновација.
- Ради утврђивања да ли су и на који начин укључени у процес креирања и имплементације иновационе политике Републике Србије и идентификовања примера добре праксе, пројектним задатком је дефинисано теренско истраживање за најмање 5 ресора Владе Републике Србије. Анкетни упитник је послат на адресе 23 ресора Владе Републике Србије.
- У циљу испитивања начина да се развије ИКТ веза са домаћом привредом и ради идентификовања примера добре праксе, пројектним задатком је дефинисано теренско истраживање за најмање 10 ИКТ предузећа. Анкетни упитник је послат на адресе 190 ИКТ предузећа.
- У циљу идентификовања различитих аспеката изазова у области друштвених иновација пројектним задатком је дефинисано теренско истраживање на узорку од најмање 5 градских управа. Након резултата добијених *desk* истраживањем, водећи рачуна о равномерној географској и демографској покривености и расположивим средствима, посећено је 6 градских управа. Из региона Војводина посећене су градске управе градова Нови Сад и Суботица. На територији београдског региона посећена је градска управа Града Београда, а на територији региона Шумадија и Западна Србија, посећене су градске управе градова Чачак и Крагујевац. У региону Јужне и Источне Србије посећена је градска управа Ниша.
- У циљу идентификовања изазова у области друштвених иновација и примера добре праксе пројектним задатком је дефинисано теренско истраживање на

узорку од најмање 10 одабраних учесника у националном иновационом систему. Интервјуисање је спроведено са 17 одабраних учесника у иновационом систему Републике Србије. Ради идентификовања изазова у области женског иновационог предузетништва и женског социјалног предузетништва и то кроз сагледавање начина за системско унапређење и остваривање потенцијала за развој и ради идентификовања примера добре праксе, пројектним задатком је дефинисано теренско истраживање за најмање 10 представника. Анкетни упитник је послат на адресе свих жена иновационих предузетница и жена социјалних предузетница до чијих контаката се дошло посредно преко представника иновационе инфраструктуре и актера за промоцију и унапређење иновација.

Збирно посматрано, у циљу испитивања интензитета иновативних активности пројектним задатком је дефинисано да се теренско истраживање обави за најмање 88 представника одабраних група учесника у националном иновационом систему, док је за потребе сагледавања изазова у области друштвених иновација пројектним задатком предвиђено да се теренско истраживање спроведе на узорку од најмање 25 учесника.

Након спроведеног теренског истраживања достигнут је следећи степен реализације пројектним задатком дефинисаног узорка:

Табела 1.1. Степен реализације пројектним задатком дефинисаног узорка

Теренско истраживање	Степен реализације дефинисаног узорка (%)
Специфични циљ: Ефекти улагања Владе РС у иновације на директне кориснике и привреду као целину	
Корисници:	
✓ Програм раног развоја	25
✓ Програм суфинансирања иновација	50
✓ Програм сарадње науке и привреде	50
✓ Иновациони и инфраструктурни пројекти	9
Специфични циљ: Интензитет иновативних активности у иновационом екосистему	
Одабрани учесници:	
✓ Велика привреда	30
✓ МСПП	133
✓ Наука и академија	160
✓ Иновациона инфраструктура	120
✓ Организације за обављање иновационе делатности	160
✓ Start up предузећа	50
✓ Актери за промоцију и унапређење иновација	200
✓ Владины ресори	60
✓ ИКТ	60
Укупно (90 од 88):	102
Специфични циљ: Аспекти изазова у области друштвених иновација	
Одабрани учесници:	
✓ Представници градских управа	120
✓ Женско иновационо и женско социјално предузетништво	60
✓ Одабрани учесници иновационог система	170
Укупно (29 од 25):	116

У случају спровођења теренског истраживања за потребе реализације специфичног циља који се односи на ефекте улагања Владе Републике Србије у иновације на директне кориснике и привреду као целину, величина узорка није дефинисана пројектним задатком. Величина узорка је била позната тек након реализације првог специфичног циља истраживања, односно систематизације података о јединственом приказу деловања Владе Републике Србије у оквиру иновационе политике. Иако су анкетни упитници, након личног контактирања телефонским путем, послати на адресе корисника средстава Програма раног развоја, Програма суфинансирања иновација и Програма сарадње науке и привреде, степен одговора на исте мањи је од 100%. Као разлоге за неучествовање у анкетном истраживању корисници, између осталог, наводе уговорену обавезу о тајности података, чињеницу да се још увек налазе у процесу реализације програма/пројекта и одсуство заинтересованости за сарадњу. У случају евалуације ефеката улагања Владе Републике Србије кроз Програм раног развоја, Програм суфинансирања иновација и Програм сарадње науке и привреде подаци добијени теренским истраживањем допуњени су информацијама добијеним на састанцима са представницима Фонда за иновациону делатност. У случају корисника средстава посредством иновационих и инфраструктурних пројеката МПНТР, због великог броја истих, контактирање телефонским путем је изостало али је сваком од њих анкетни упитник послат на јавно доступну *e-mail* адресу. Приликом евалуације ефеката улагања Владе Републике Србије кроз иновационе и инфраструктурне пројекте резултати генерисани теренским истраживањем допуњени су подацима добијеним од МПНТР путем Захтева за приступ информацијама од јавног значаја (бр. 07-00-00257/2018-01 од 12.03.2018).

У случају спровођења теренског истраживања за потребе реализације специфичног циља који се односи на мерење интензитета иновативних активности у националном иновационом систему, степен реализације пројектним задатком дефинисане величине узорка већи је од 100%. Аналитички посматрано, степен сарадње изнад очекиваног забележен је у случају МСПП, науке и академије, иновационе инфраструктуре, организација за обављање иновационе делатности и актера за промоцију и унапређење иновација. У случају учесника у националном иновационом систему код којих је забележен нижи степен сарадње, а ради извођења објективних закључака, подаци добијени анкетним истраживањем, у зависности од потребе, допуњени су резултатима *desk* истраживања.

Након спроведеног теренског истраживања за потребе реализације специфичног циља који се односи на идентификовање различитих аспеката изазова у области друштвених иновација, степен реализације пројектним задатком дефинисане величине узорка већи је од 100%. Теренско истраживање је дало више резултата од очекиваних у случају спровођења интервјуа са представницима градских управа и одабраних учесника у националном иновационом систему. Приликом интервјуисања одабраних учесника

националног иновационог система водило се рачуна о равномерној географској заступљености и разноликости у погледу улоге и доприноса коју поједини учесници имају у процесу развоја иновација. У случају сагледавања изазова у области женског иновационог и социјалног предузетништва, а у циљу извођења објективних закључака, резултати добијени анкетним истраживањем, у зависности од потребе, допуњени су подацима из *desk* истраживања.

Поред резултата добијених *desk* и теренским истраживањем наведени су и примери добре праксе. Примери добре праксе обухватају пројекте, програме, активности и сл. за које је доказано да производе добре резултате те због тога могу послужити као модел за решавање конкретних проблема, развој и унапређење интензитета иновативних активности. Реч је о успешном искуству, које је тестирано и потврђено и које има потенцијал да повећа број позитивних резултата у пракси у случају његовог масовнијег усвајања и имплементације. На основу података прикупљених теренским истраживањем, односно анкетањем одабраних група учесника у иновационом систему Републике Србије, идентификовано је пет примера добре праксе колико је и било предвиђено пројектним задатком.

Приликом канцеларијског и теренског истраживања идентификовани су учесници националног иновационог система који нису иницијално дефинисани у пројектном задатку, а који су због свог значаја и улоге коју имају у поступку развоја друштвених иновација и иновативног предузетништва, заузели посебно место у студији. Реч је о невладиним организацијама (у даљем тексту НВО, енгл. *Non Governmental Organisation*) и удружењима грађана чији су доприноси развоју друштвених иновација анализирани директним анкетањем посредством квалитативног, полу-структурираног упитника (ПРИЛОГ 4) и за које су улога и значај у националном иновационом систему потврђени примером добре праксе.

- III. *Експертски метод* је коришћен у току теренског истраживања и базиран је на прикупљању и анализи информација од релевантних експерата за област иновација. Овај метод истраживања посебно добија на значају у случају када је забележен степен реализације пројектним задатком дефинисане величине узорка теренског истраживања био нижи од 100% и када је било потребно ослонити се на знање и искуство појединих представника иновационог система.

Наведене методе и поступак истраживања индукују коришћење две основне групе података:

- Секундарни подаци о предмету истраживања који постоје, а који се први пут користе за реализацију наведеног општег и специфичних циљева, прикупљени су из интерних и екстерних извора. Из интерних извора прикупљени су специфични подаци о учесницима у националном иновационом систему, док су

из екстерних извора прикупљени општи подаци о предмету истраживања заступљени у националним и интернационалним званичним и јавно доступним документима, публикацијама, стручној литератури, извештајима и сл. Ови подаци коришћени су за стицање сазнања у погледу теоретског оквира истраживања, методологије, дефинисања и избора величине узорка истраживања.

- Примарни подаци су подаци добијени теренским истраживањем путем индиректног и директног анкетирања корисник буџетских средстава за финансирање иновационе делатности, одабраних учесника у иновационом систему Републике Србије, експерата, представника градских управа, НВО и удружења грађана.

Сви подаци (примарни и секундарни) добијени током истраживања су обрађени коришћењем метода дескриптивне статистичке анализе. Примарни подаци су анализирани квалитативном и квантитативном анализом, након чега је извршена објективизација добијених резултата. Тако добијени резултати стављени су у контекст резултата добијених из секундарних извора истраживања. Применом компаративне анализе примарних и секундарних података извршена је оцена интензитета иновативних активности и мера иновационе политике и њиховог утицаја на раст и развој привреде и друштва Републике Србије.

3. ИНОВАЦИОНИ СИСТЕМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Пружање јединственог приказа деловања Владе Републике Србије у оквиру иновационе политике и дефинисање учесника у националном иновационом систему најпре захтева анализу релевантне правне регулативе. Консултовање националне законске регулативе пружа могућност прецизног дефинисања основних појмова и оквира истраживања.

3.1. РЕЛЕВАНТНА НАЦИОНАЛНА ПРАВНА РЕГУЛАТИВА

Релевантна национална правна регулатива јесте Закон о иновационој делатности ("Сл. гласник РС", бр. 110/05, 18/10 и 55/13). Закон о иновационој делатности (у даљем тексту: Закон) уређује основна начела, циљеве и организацију примене научних сазнања, техничких и технолошких знања, инвентивности и проналазаштва, у функцији стварања и реализације, у односу на постојећу техничко-технолошку основу, нових и побољшаних производа, процеса и услуга, као покретача развоја Републике Србије.

Законом је прописано да иновациона делатност обухвата активности које се предузимају ради стварања нових производа, технологија, процеса и услуга или значајне измене постојећих, а у складу са потребама тржишта. Инвенција јесте концепт, идеја и метод за добијање новог производа или процеса, укључујући откриће нове технологије (производа или процеса) за искоришћавање природних ресурса. Иновација је успешна тржишна примена инвенције, односно примена новог или значајно побољшаног производа, процеса или услуге (укључује значајна побољшања техничких карактеристика, компоненти и материјала, уграђеног софтвера, корисничке оријентисаности или других функционалних карактеристика), маркетиншке методе или нове организационе методе у пословању, организацији рада или односима правног лица са окружењем и може бити:

- **иновација производа** – као примена новог или значајно побољшаног производа, које је ново за односно правно лице (не мора бити нова за тржиште), а није промена естетске природе или искључиво продаја иновираних производа које је произвело и развило друго правно лице;
- **иновација процеса** – као примена новог или значајно побољшаног начина производње или испоруке (укључујући значајне промене у техници, опреми или софтверу, али не искључиво организационе и менаџерске промене) која је нова или унапређена за посматрано правно лице, без обзира ко је развио;
- **иновација организације** – као примена нових или знатних промена у структури или методама менаџмента, с намером да се у односном

правном лицу побољша коришћење знања, квалитета производа или услуга, или повећа ефикасност пословних токова;

- **маркетиншка иновација** – као примена нове маркетиншке методе, укључујући значајне промене у дизајну, паковању, пласману, промоцији и наплаћивању производа.

У складу са Законом, Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе могу обезбеђивати финансирање иновационе делатности ради остваривања циљева иновационе политике. Економски инструменти којима се обезбеђује и подстиче иновациона делатност јесу средства буџета Републике Србије, средства аутономне покрајине, средства буџета јединице локалне самоуправе, средства међународних финансијских организација, Фонд за иновациону делатност, други фондови, економске подстицајне мере и друге мере, у складу са Законом.

Ради реализације основне сврхе, општих и специфичних циљева истраживања, даља анализа усмерена је на средства буџета Републике Србије. Сходно Закону о иновационој делатности, средства буџета Републике Србије, могу се користити у виду бесповратних средстава и уколико нису већа од 50% неопходних средстава за реализацију појединих иновационих делатности и пројеката. Средства буџета Републике Србије могу се доделити по основу јавног позива за подношење захтева за доделу средстава. На финансирање иновационе делатности средствима буџета Републике Србије примењује се закон којим се уређује државна помоћ мале вредности (*de minimis*), као и подзаконски прописи и други општи акти донети ради његовог извршавања.

У циљу систематизације средстава из буџета Републике Србије која се користе за финансирање иновационе делатности консултован је Закон о буџету Републике Србије за 2015, 2016, 2017 и 2018. годину ("Сл. гласник РС", бр. 142 од 25. децембра 2014, 94 од 17. новембра 2015, бр. 103 од 14. децембра 2015., бр. 99/2016, бр. 113/2017). Закон о буџету Републике Србије, којим се утврђују расходи и издаци државе, пружа синтетичке податке о финансирању иновационе делатности. Анализа појединачних ставки буџета у периоду 2015-2018. година указује на значајне осцилације у висини износа средстава намењених остваривању циљева иновационе политике што упућује на одсуство постојања конзистентног плана финансирања.

Полазећи од података добијених увидом у Закон о буџету Републике Србије за период 2015-2018. година, а у циљу јединственог приказа деловања Владе у оквиру иновационе политике и мерења ефеката улагања на директне кориснике и привреду као целину, извршен је аналитички приказ корисника средстава у складу са Законом о иновационој делатности.

Табела 3.1. Подршка иновационој делатности из буџета Републике Србије, 2015-2018

- у РСД -

Назив организације	Назив пројекта	2015	2016	2017	2018
Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре	Израда Идејног решења иновације комплекса ТПС Земун, Идејног пројекта, Студије оправданости, Студије о процени утицаја на животну средину и Главног пројекта I фазе наставка изградње ТПС Земун	194.400.000	62.882.000	34.090.000	19.440.000
МПНТР	Научно технолошки парк у Новом Саду	-	-	-	200.000.000
МПНТР	Подршка реализацији интереса у иновационој делатности	-	-	100.002.000	-
МПНТР	Подршка раду Фонда за иновациону делатност	-	-	537.000.000	-
МПНТР	Подршка раду Научно-технолошког парка Београд	-	-	43.000.000	-

Извор: Закон о Буџету Републике Србије - више година

Законом о иновационој делатности је прописано да иновациона политика подразумева дефинисање циљева и обезбеђење системских услова за стварање, развој и примену иновација. Иновациона политика реализује се путем програма иновационе делатности. Реализација програма иновационе делатности врши се путем иновационих и развојних пројеката. По правилу, иновациони пројекти трају до једне, а развојни до две године. Корисници државних подстицајних мера и буџетских средстава за развој иновационе делатности могу бити само субјекти који су уписани у Регистар иновационе делатности (у даљем тексту Регистар).

Министарство надлежно за научно-истраживачку делатност и технолошки развој (у даљем тексту: Министарство) води Регистар. Јавни Регистар се обезбеђује тако што се на интернет страници Министарства објављује ажурирани списак регистрованих правних и физичких лица, посебно евидентираних привредних друштава и списак евидентираних иновационих пројеката. Подаци добијени из Регистра представљају основ за:

- дефинисање прве групе корисника програма иновационе делатности финансираних из буџета Републике Србије, а ради мерења ефеката улагања Владе Републике Србије у иновације на директне кориснике и привреду као целину. Реч је о иновационим и инфраструктурним пројектима суфинансираним по јавном позиву од стране МПНТР у периоду 2007-2017. година и
- одабир релевантних учесника у националном иновационом систему, а ради

мерања интензитета иновативних активности у Републици Србији, идентификовања изазова у области друштвених иновација и примера добре праксе.

Поред тога, у складу са Законом, Фонд за иновациону делатност је такође корисник средстава из буџета Републике Србије. Средства из буџета Фонда за иновациону делатност користи за потребе финансирања припреме, реализације и развоја програма, пројеката и других активности у области спровођења иновационе политике. Јавно доступни подаци о корисницима средстава Фонда представљају основ за:

- дефинисање друге групе корисника програма иновационе делатности финансираних из буџета Републике Србије, а ради мерења ефеката улагања Владе Републике Србије у иновације на директне кориснике и привреду као целину. Реч је о Програму раног развоја, Програму суфинансирања иновација, Програму сарадње науке и привреде.

3.2. УЧЕСНИЦИ НАЦИОНАЛНОГ ИНОВАЦИОНОГ СИСТЕМА

У складу са Законом о иновационој делатности национални иновациони систем чини скуп организација, институција и њихових веза у функцији генерисања, дифузије и примене научних и технолошких знања у Републици Србији.

Анализом релевантне националне правне регулативе, узимајући у обзир сврху, општи и специфичне циљеве истраживања, приликом дефинисања учесника националног иновационог система пошло се од:

- 1) података из Регистра иновационе делатности;
- 2) ЕУ методологије: *"Evaluation of Innovation Activities Guidance on methods and practices"*, 2012, стр. 7), и
- 3) улоге коју одређене организације и институције имају приликом генерисања, дифузије и примене научно-технолошких сазнања у Републици Србији.

Увидом у Регистар иновационе делатности идентификовани су:

А. *списак регистрованих правних лица* који обухвата:

- а) списак организација за обављање иновационе делатности (иновационе организације) у које се сходно Закону убрајају: развојно-производни центри, истраживачко-развојни центри и иновациони центри. Према актуелном списку у Републици Србији егзистира 70 иновационих организација. Од укупно 125 регистрованих организација за обављање иновационе делатности, њих 55 је брисано из Регистра.

б) списак регистрованих привредних друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности (иновациона инфраструктура) у која се сходно Закону убрајају: пословно-технолошки инкубатори, научно-технолошки паркови, организације за подстицај иновационих активности у приоритетној области науке и технологије и центри за трансфер технологија. Увидом у списак регистрованих привредних друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности утврђено је да их има 11. Од укупно 14 регистрованих 3 представника иновационе инфраструктуре су брисана из Регистра.

В. **списак регистрованих физичких лица** обухвата 110 субјеката иновационе делатности. Од укупно 201 регистрованог физичког лица, као субјекта иновационе делатности, 92 је брисан из Регистра.

С. **списак посебно евидентираних привредних друштава** обухвата:

- а) списак високотехнолошких привредних друштава са једним регистрованим привредним друштвом, и
- б) списак средњетехнолошких привредних друштава са једним регистрованим привредним друштвом.

У циљу мерења интензитета иновативних активности и изазова у области друштвених иновација, приликом дефинисања иновационог система, из списка Регистра изузета су регистрована физичка лица, високотехнолошка и средњетехнолошка привредна друштва. Високотехнолошка и средњетехнолошка привредна друштва су изузета због ниског степена заступљености у укупном броју регистрованих привредних друштава. Такође, изузета су и физичка лица с обзиром на чињеницу да је велик број њих брисан из регистра. С обзиром да корисници државних подстицајних мера и буџетских средстава за развој иновационе делатности могу бити само субјекти који су уписани у Регистар, организације за обављање иновационе делатности и друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности (иновациона инфраструктура) уједно представљају потенцијалне кориснике средстава и значајне учеснике националног иновационг система.

Полазећи од података из Регистра, ослањајући се на ЕУ методологију, сходно којој носиоце иновационог система чине предузећа, образовне и истраживачке институције, тзв. *inter- mediaries - Research Brokers* и Влада у смислу спровођења иновационе политике, и полазећи од улоге коју имају приликом генерисања, дифузије и примене научних технолошких сазнања у Републици Србији, идентификоване су следеће одабране групе учесника иновационог система:

- ✓ Велика привреда
- ✓ Мала и средња предузећа и предузетници (МСПП)
- ✓ Наука и академија
- ✓ Иновациона инфраструктура
- ✓ Организације за обављање иновационе делатности
- ✓ *Start up* предузећа
- ✓ Актери за промоцију и унапређење иновација
- ✓ Владини ресори
- ✓ ИКТ

Слика 3.1. Национални иновациони систем

Иновациони систем је „жив организам” јер се у њему развија иновација као феномен који се перманентно мења. Промене се дешавају у динамичном систему који се, у зависности од потреба за прилагођавањем екстерним и интерним факторима, континуирано мења. Унапређење законских прописа и пословног окружења, промене у

потребама корисника и маркетиншким стратегијама као и развој нових технологија, подстичу креативност, инвенције и иновације у производном, услужном јавном и приватном сектору. Успешност тржишне примене инвенције у великој мери је одређена успешношћу сарадње, односно ефикасношћу интерактивног система веза између различитих учесника у иновационом систему.

Успешно вођење иновационе политике поред креирања адекватних програма и мера подразумева и њихово спровођење на начин који пружа могућност ефикасне сарадње између свих учесника у иновационом систему и изградњу интерактивног система веза који је у функцији решења општих друштвених проблема. Управо одатле потичу комплексност феномена иновација и потешкоће које се јављају приликом квантитативног мерења ефеката улагања буџетских средстава у њихов развој. Мерљиви исход је више од раста прихода од продаје, извоза и продуктивности рада, односно смањења трошкова производње и сл. Позитивни ефекти огледају се и у изградњи нових система пословних веза, преношењу искустава и знања, креирању свести младих у погледу занимања у овој области што све представља елементе са закаснелом, односно будућом квантификацијом ефеката.

4. НАЦИОНАЛНЕ МЕРЕ И ПРОГРАМИ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ИНОВАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Анализом релевантне националне правне регулативе, узимајући у обзир сврху, општи и специфичне циљеве истраживања, приликом идентификовања програма за спровођење иновационе политике и њихових корисника пошло се од података из Регистра иновационе делатности и јавно доступних података Фонда за иновациону делатност. На тај начин обухваћени су сви Законом предвиђени корисници државних подстицајних мера и буџетских средстава за развој иновационе делатности. Јединствена база програма и мера путем којих Влада Републике Србије спроводи иновациону политику креирана је на основу:

- **списак евидентираних иновационих пројеката у Регистру иновационе делатности** – У Регистру су доступни подаци о евидентираним иновационим и инфраструктурним пројектима за 2006, 2007, 2009, 2011, 2013, 2015 и 2016. годину. Посматрано по годинама, пројекти су приказани на неконзистентан начин. Подаци попут износа утрошених буџетских средстава појединачно по пројекту, периоду њихове реализације, области на коју се односе и типу пројекта нису приказани за сваку од посматраних година. У циљу отклањања недостатака, МПНТР упућен је Захтева за приступ информацијама од јавног значаја (бр. 07-00-00257/2018-01 од 12.03.2018). Подаци добијени посредством Захтева узети су као релевантни и обухватају период 2007-2017. година. У циљу спровођења теренског истраживања и мерења ефекте улагања Владе Републике Србије у иновације на директне кориснике и привреду као целину, база добијена од МПНТР допуњена је подацима о контактима носилаца пројеката (*e-mail* адресе, адресе седишта и контакт бројеви телефона). Такође, база је допуњена подацима о статусу: активан привредни субјекат / привредни субјекат брисан из регистра.
- **јавно доступних информација о програмима и корисницима програма Фонда за иновациону делатност** - Фонд од 2011. године до данас подржава развој иновационе делатности кроз 5 различитих програма. Реч је о Програму раног развоја, Програму суфинансирања иновација, Програму сарадње науке и привреде, ТТФ програму и иновационим ваучерима. Из анализе су изостављени ТТФ програм (енгл. *Technology Transfer Facility*) који представља пилот програм намењен подршци националне научно-истраживачке заједнице и иновациони ваучери. Иновациони ваучери представљају једноставан финансијски подстицај који омогућава малим и средњим предузећима да, користећи услуге научно-истраживачког сектора, подигну ниво иновативности својих производа и постану конкурентнији на тржишту. Намењени су малим и средњим

предузећима којима су потребне услуге научно-истраживачких организација за решавање техничког/технолошког проблема на који наилазе у свом пословању, односно за трансфер научних, технолошких или иновативних услуга које су нове за предузеће. Иновациони ваучери су изостављени из даље анализе из разлога што је Јавни позив за њихову доделу расписан крајем 2017. године, а први иновациони ваучери су одобрени почетком 2018. године. У циљу спровођења теренског истраживања и мерења ефеката улагања Владе Републике Србије у иновације на директне кориснике и привреду као целину, база о програмима Фонда и њиховим корисницима допуњена је подацима о контактима носилаца пројеката (*e-mail* адресе, адресе седишта и контакт бројеви телефона). Такође, база је допуњена подацима о статусу: активан привредни субјекат / привредни субјекат брисан из регистра. У циљу креирања конзистентне базе података, потребне информације које нису биле јавно доступне прибављене су директно од представника Фонда за иновациону делатност.

4.1. ПРОЈЕКТИ МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

Министарство просвете, науке и технолошког развоја је надлежно за иновациону делатност и у складу са тим врши расподелу средстава из буџета Републике Србије за финансирање програма и реализује јавне позиве за финансирање иновационе делатности.

Увидом у податке добијене на основу Захтева за приступ информацијама од јавног значаја (бр. 07-00-00257/2018-01 од 12.03.2018), у периоду 2007-2017. година, јавним позивом је из буџетских средстава суфинансирано укупно 448 иновационих/инфраструктурних пројеката укупне вредности 1.006.405.411,35 РСД.

Табела 4.1. Иновациони/инфраструктурни пројекти суфинансирани буџетским средствима по јавном позиву, 2007-2017

Година реализације	Укупан број суфинансираних пројеката	Укупна вредност одобрених средстава (у РСД)
2007.	53	150.479.624,52
2008.	95	337.966.863,99
2009.	61	115.792.351,40
2010.	н/д	н/д
2011.	99	133.748.055,19
2012.	н/д	н/д
2013.	75	148.906.391,00
2014.	н/д	н/д
2015.	8	9.889.470,78
2016.	15	29.199.999,14
2017.	42	80.422.655,33
Укупно	448	1.006.405.411,35

Извор: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, на основу Захтева за приступ информацијама од јавног значаја

Укупан број од 448 суфинансираних пројеката у посматраном периоду су реализовала 92 носиоца иновационих и инфраструктурних пројеката што указује на чињеницу да је већина предузећа учествовала у више јавних позива, а постоје и она која су у оквиру истог позива реализовала више од једног пројекта. Креирањем јединствене базе иновационих/инфраструктурних пројеката за период 2007-2017. година, идентификовани су носиоци који су реализовали више десетина пројеката.

Од укупног броја носиоца иновационих и инфраструктурних пројеката, у статусу активног привредног субјекта је 80, у статусу брисаног привредног субјекта 5, у стечајном поступку су 4 привредна субјекта, а за два носиоца податак о активности није доступан. Носиоци реализације пројеката који се налазе у статусу брисаног привредног субјекта или у стечајном поступку заједно су реализовали укупно 12 пројеката.

4.2. ПРОГРАМИ ФОНДА ЗА ИНОВАЦИОНУ ДЕЛАТНОСТ

Фонд за иновациону делатност је основан Законом о иновационој делатности са циљем подстицања иновативности и обезбеђивања средстава за финансирање иновационе делатности. Фонд обавља послове у вези са финансирањем припреме, реализације и развоја програма, пројеката и других активности у области спровођења иновационе политике Републике Србије.

Са циљем јачања иновативног предузетништва, стварања и унапређења иновационог система и доприноса унапређењу опште свести о улози технолошког развоја и иновација у привреди, Фонд је 2011. године отпочео спровођење Пројекта подршке иновацијама у Србији (*Innovation Serbia Project*). Укупна вредност пројекта је 8,4 милиона ЕУР, а финансира се средствима из претприступних фондова Европске уније (ИПА) и спроводи у сарадњи са Светском банком. У 2012. години кроз Пројекат подршке иновацијама успостављена је имплементација програма финансирања – Програма раног развоја (*Mini Grants Program*) и Програма суфинансирања иновација (*Matching Grants Program*).

Табела 4.2. Програм раног развоја и Програм суфинансирања иновација - број пројеката и укупна вредност одобрених средстава, 2012-2018.

Циклус	ПРОГРАМ РАНОГ РАЗВОЈА						ПРОГРАМ СУФИНАНСИРАЊА ИНОВАЦИЈА				
	I	II	III	IV	V	Σ	I	II	III	IV	Σ
Број пројеката	10	8	13	10	20	61	5	5	2	5	17
Укупна вредност одобрених средстава (у ЕУР)	742.535	589.576	960.339	760.230	1.450.565	4.503.245	1.285.043	1.171.014	552.485	999.431	4.007.973

Извор: Фонд за иновациону делатност, [<http://www.inovacionifond.rs/prr-finansirani-projekti-i-ciklus/>]

До сада је у оквиру Програма раног развоја кроз укупно пет циклуса одобрено финансирање 61 пројекта у вредности од 4.503.245 ЕУР, од чега је у процесу реализације 20 пројеката. У оквиру Програма суфинансирања иновација је кроз четири циклуса одобрено финансирање укупно 17 пројеката у вредности од 4.007.973 ЕУР, од чега је 5 пројеката у процесу реализације. Од укупно 78 корисника ова два програма, три корисника су у статусу брисаног привредног субјекта, а један корисник је у поступку ликвидације.

У оквиру друге компоненте ИПА 2013 Пројекта подршке истраживању, иновацијама и трансферу технологије у Србији (*Research, Innovation and Technology Transfer Project*) уз техничку помоћ Светске банке спроводи се имплементација Програма сарадње науке и привреде (*Collaborative Grant Scheme Program*). Реализација програма отпочела је Уговором о Директном гранту између Фонда и Министарства финансија који је потписан 5. фебруара 2016. године. Програм сарадње науке и привреде се финансира из средстава ЕУ ИПА фондова и суфинансира из буџетских средстава Републике Србије, која се обезбеђују од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Укупан износ који је предвиђен за финансирање пројеката кроз програм износи 3 милиона ЕУР. До сада је у оквиру Програма сарадње науке и привреде одобрено финансирање 14 пројеката уз учешће Фонда од укупно 3 милиона ЕУР.

Табела 4.3. Програм сарадње науке и привреде - број пројеката и укупна вредност одобрених средстава, 2016-2018.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ НАУКЕ И ПРИВРЕДЕ	
Циклус	I
Број пројеката	14
Укупна вредност одобрених средстава (у ЕУР)	3.000.000

Извор: Фонд за иновациону делатност, <http://www.inovacionifond.rs/program-saradnje-nauke-i-privrede-finansirani-projekti/>

У циљу подстицања иновативности и обезбеђивања средстава за финансирање иновационе делатности програми Фонда су конципирани на следећи начин:

- **Програм раног развоја (*Mini Grants Program*)**

Програм раног развоја је намењен приватним микро и малим предузећима у раним фазама развоја која развијају технолошке иновације у виду производа, услуга и технологија са јасном тржишном потребом. Циљ програма је подстицање стварања иновативних компанија заснованих на знању, у форми приватних *start-up* или *spin-off* предузећа, кроз обезбеђивање финансирања за стварање тржишно оријентисаних иновативних технологија са високим потенцијалом за комерцијализацију.

Период реализације пројекта је до 12 месеци, а пројекти могу бити из свих области науке и технологије и било којег индустријског сектора. Подносилац пријаве мора бити приватно микро или мало предузеће, основано у Републици Србији, са већинским приватним српским власништвом и које у тренутку пријављивања није старије од три године. Максимална висина износа бесповратног финансирања за појединачне иновативне пројекте је 80.000 ЕУР, односно до 85% укупног буџета пројекта, уз обавезно суфинансирање од стране конзорцијума у износу од минимум 15% укупног буџета пројекта.

- **Програм суфинансирања иновација (*Matching Grants Program*)**

Програм суфинансирања иновација је намењен предузећима која настоје да обезбеде значајна финансијска средства за развојни циклус и покривање високих трошкова за пренос истраживања у комерцијално одржив производ. Циљеви програма су подстицање комерцијализације истраживања и развоја и даљи развој иновативних компанија заснован на знању; подстицање успостављања сарадњи са међународним компанијама/организацијама; и повећање броја технолошких компанија и њихова припрема за додатне инвестиционе могућности.

Период реализације пројекта је до 24 месеца, а пројекти могу бити из свих области науке и технологије и било којег индустријског сектора. Подносилац пријаве мора бити приватно микро, мало и средње предузеће, основано у Републици Србији, које поседује технолошку иновацију или потенцијал за стварање нове интелектуалне својине, као и конкурентску позицију на глобалном/локалном нивоу и јасну тржишну тражњу. Максимална висина износа бесповратног финансирања за појединачне иновационе пројекте је 300.000 ЕУР, односно до 70% укупног буџета пројекта за микро и мала привредна друштва и до 60% за средња привредна друштва, уз обавезно суфинансирање од стране конзорцијума у износу од минимум 30%, односно 40% укупног буџета пројекта.

Уколико је пројекат успешан (резултира оствареним приходом), подносилац пријаве је у обавези да исплаћује ројалти у висини од највише 120% укупног додељеног гранта кроз Програм или највише до пет година након завршетка пројекта, шта год се оствари раније. Ројалти плаћања се исплаћују по стопи од 5% од годишњег прихода од продаје производа или услуге (или будућих производа или услуга заснованих на технологији развијеној током пројекта) или по стопи од 15% за приходе остварене од издавања права за лиценцирање технологије у висини од највише 120% од укупног додељеног гранта кроз Програм или у року од пет година, шта год се оствари раније. У случају продаје компаније или технологије која се развија помоћу средстава која су додељена од стране Фонда страном лицу, при чему су пословање компаније и/или интелектуална

својина пренесени у иностранство, исплата укупне суме ројалти плаћања у висини од 120% финансирања добијеног кроз Програм је обавезна.

Ризик од неуспешног развоја производа/услуге/технологије заједно носе Фонд и подносилац пријаве и у том случају се не захтевају ројалти плаћања.

- **Програм сарадње науке и привреде (*Collaborative Grant Scheme Program*)**

Програм сарадње науке и привреде је намењен конзорцијумима који развијају нове комерцијално применљиве технологије, услуге и производе из свих области науке и технологије. Циљеви програма су стварање стратешког оквира за подршку истраживању и развоју и иновацијама; и унапређење сарадње између јавних научно-истраживачких организација и приватног сектора како би се унапредили истраживачки капацитети, ојачала способност МСПП да стварају иновације и повећале пословне инвестиције у истраживање и развој.

Период реализације пројеката је између 12 и 24 месеца, а пројекти могу бити из свих области науке и технологије и било којег индустријског сектора. Подносиоци пријава морају бити конзорцијуми сачињени од најмање једне српске компаније у приватном власништву и једне регистроване научно-истраживачке институције, а могу имати највише 5 чланица. Максималан износ суфинансирања је 300.000 ЕУР по појединачном иновационом пројекту, односно до 70% укупног буџета пројекта, уз обавезно суфинансирање од стране конзорцијума у износу од минимум 30% укупног буџета пројекта.

5. ЕФЕКТИ ДИРЕКТНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ПОДРШКЕ ИНОВАЦИОНОЈ ДЕЛАТНОСТИ

Резултати анализе ефеката директне финансијске подршке иновационој делатности заснивају се на униваријантној анализи података добијених путем анкетног истраживања која показује пропорцију испитаника који су на појединачна питања дали одређене одговоре. Услед могућности да код појединих питања испитаници заокруже више од једног одговора, сума процентуалне заступљености одговора може бити већа од 100.

5.1. ЕФЕКТИ УЛАГАЊА У ИНОВАЦИОНЕ И ИНФРАСТРУКТУРНЕ ПРОЈЕКТЕ

- Укупна вредност иновационих и инфраструктурних пројеката који су у периоду 2007-2017. година финансирани буџетским средствима посредством Министарства просвете, науке и технолошког развоја је 1.006.405.411,35 РСД;
- Просечна вредност пројекта је 2.246.440 РСД;
- Просечан период реализације финансираних пројеката је 12 месеци;
- Укупан број од 448 пројеката је имплементирало 92 реализатора, односно већина реализатора је имплементирала више од једног пројекта;
- Половина реализатора пројеката има седиште у Београду, 10% у Новом Саду, приближно 7% у Нишу, нешто више од 3% у Чачку, по 2,2% у Зајечару, Крагујевцу и Ваљеву;
- Анкетни упитник је достављен свим реализаторима пројеката за које постоје доступне *e-mail* адресе;
- Степен реализације узорка је 9%.

5.1.1. Опште информације о реализаторима иновационих и инфраструктурних пројеката

- 70% реализатора пројеката су мала предузећа, а 30% су микро предузећа;
- Сва предузећа која су реализовала пројекте послују у форми друштва са ограниченом одговорношћу;
- 43% предузећа послује у области истраживања и експерименталног развоја у биотехнологији, по 14% у области машинства, производње осталих хемијских производа, истраживања у техничким наукама и пружања консултантских услуга у вези са пословањем и управљањем.

5.1.2. Циљеви, очекивања и баријере у вези са реализацијом иновационих и инфраструктурних пројеката

- 71,4% пројеката је имало за циљ да развије нов производ, по 43% да створи нова научна/техничка знања, тестира комерцијални потенцијал иновације, развије иновацију организације и развије нову технологију, а 29% да унапреди постојећи производ;
- Недостатак финансијских средстава, високи трошкови истраживања и неизвесност техничке изводљивости иновације су баријере које су највише спречавале предузећа да пројекте реализују без финансијске подршке Министарства;

Табела 5.1. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да назначите да ли Вас је нешто од наведеног спречавало да овај пројекат реализујете без финансијске подршке МПНТР РС?

Понуђени одговори	Одговор (%)
Недостатак финансијских средстава	42,9
Високи трошкови истраживања	42,9
Неизвесност техничке изводљивости иновације	42,9
Неизвесност комерцијалног потенцијала иновације	28,6
Недостатак техничких вештина/ <i>know how</i>	0,0
Неизвесност приноса на инвестицију у истраживање и развој	28,6
Висока ризичност пројекта	0,0
Недоступност екстерних извора финансирања	14,3
Недостатак других вештина	14,3
Ништа од наведеног	14,3

Напомена: Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- Приликом реализовања иновативних и И&Р активности, предузећа се највише суочавају са баријерама везаним за трошкове/финансије (71%), као и са недостатком вештина комерцијалне комуникације (продаје и преговарања), техничким изазовима и потешкоћама у вези са опремом и истраживачком инфраструктуром (по приближно 30%);
- Предузећа од реализације пројеката највише очекују раст броја запослених, а затим раст профита, побољшање имица/репутације, повећање извоза/отпочињање извозних активности, улазак на нова тржишта или повећање тржишног учешћа;
- 30% предузећа је очекивања од реализације пројеката испунило у потпуности, а 70% углавном;
- Пројекат је веома и изузетно значајан за развој иновативних/И&Р активности 70% и 30% предузећа респективно;
- Пројекат је веома, изузетно и умерено значајан за раст 57%, 29% и 14% предузећа респективно;

- Степен иновативности производа/услуге/процеса/технологије који је настао као резултат реализације 43%, 28,5% и 28,5% пројеката је висок, значајан и умерен респективно;
- Предузећа углавном нису имала потешкоћа приликом реализације пројеката, осим у мањој мери са недостатком маркетиншких и менаџерских вештина;
- Захваљујући реализацији пројеката већина предузећа је унапредила технолошка знања и вештине и то пре свега кроз унапређење техничких знања и вештина и превазилажење технолошких проблема, али и кроз унапређење способности управљања иновацијом/техничким ризиком, јаснију комерцијалну и техничку изводљивост идеје;
- Захваљујући реализацији пројеката већина предузећа је унапредила тржишну позицију и то кроз побољшање имиџа.

5.1.3. Директни и индиректни ефекти иновационих и инфраструктурних пројеката на пословне перформансе предузећа

- Стопа успешности реализације пројеката је 100%;
- Највећи директни ефекти реализованих пројеката на пословне перформансе су повећање укупног промета, повећање вредности активе и повећање продуктивности (по 30% предузећа). Приходе од продаје, нето добитак, извоз, продуктивност, ефикасност, број запослених, тржишно учешће и инвестиције у И&Р је повећало по 14,3% предузећа, а код исто толико процената су изостали директни позитивни ефекти;
- У наредној табели је приказана релативна заступљеност повећања вредности индикатора пословних перформанси у идентификованим интервалима у односу на укупан број предузећа која су назначила вредност повећања тих индикатора.

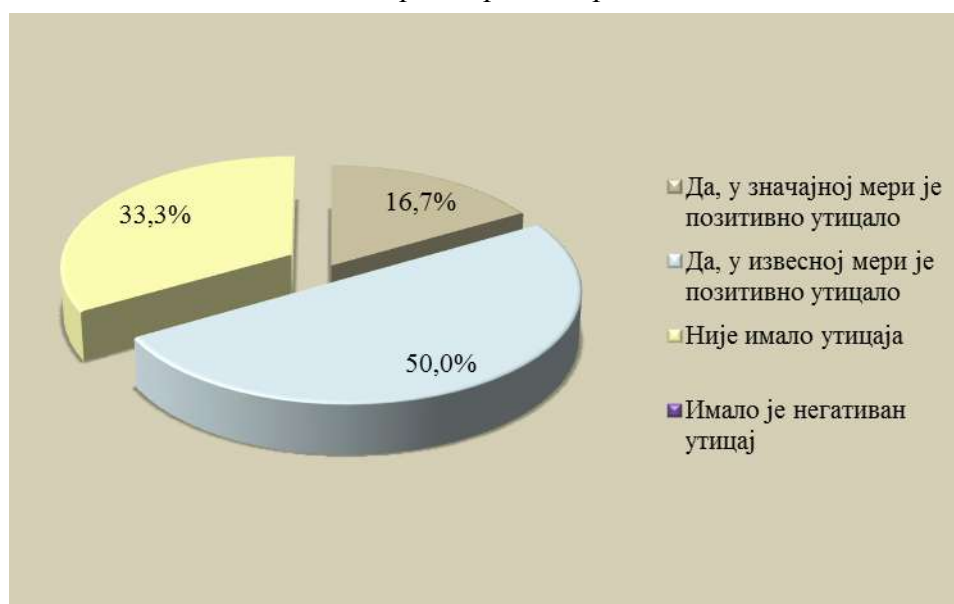
Табела 5.2. Заступљеност индикатора пословних перформанси у одређеним интервалима повећања

Повећање	Укупан промет	Вредност активе	Број запослених	Нето добитак	Инвестиције у И&Р	Извоз	Продуктивност	Тржишно учешће
до 10%		100%		100%				100%
11% до 20%	50%				100%			
21% до 30%						100%	100%	
41% до 50%			100%					
преко 100%	50%							

- У погледу дужине трајања позитивних ефеката реализованих пројекта на пословне перформансе, 20% предузећа је оценило да ће трајати шест и више година, 20% да ће трајати мање од 3 године, 20% да ће трајати 4 до 5 година, док чак 40% није знало да оцени;

- Захваљујући реализацији пројеката већина предузећа је унапредила техничке/И&Р активности, повећала расположивост опреме и истраживачке инфраструктуре и унапредила техничка знања и разумевање;
- Реализација пројеката је допринела већој посвећености предузећа развоју нових технологија кроз креирање нових научних и техничких знања, повећање капацитета за испитивање техничке изводљивости нових идеја и кроз повећање капацитета за испитивање потенцијала за комерцијализацију нових идеја;
- Највећи утицај реализованих пројеката на друштво у целини је остварен у области пољопривреде и прехранбене технологије (67% пројеката);
- Као резултат реализације пројеката, 28,6% предузећа је регистровало један патент;
- Учешће у позиву Министарства није утицало на приступ трећине предузећа екстерним изворима финансирања. Приступ је у извесној мери олакшан за половину, а у значајној мери за 16,7% предузећа;

Графикон 5.1. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите да ли је након реализације пројекта Ваше предузеће имало лакши приступ екстерним изворима финансирања?

- Реализација пројеката је у одређеној и значајној мери утицала на побољшање имиџа/ репутације 43% и 28,5% предузећа респективно.

5.1.4. Ефекти пројеката на друга предузећа/институције/организације

- У погледу ефеката реализованих пројеката на друга предузећа/организације/институције, највећи утицај је остварен на купце, затим на друга предузећа, истраживачко-развојне центре и иновационе/истраживачке центре;

Графикон 5.2. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да рангирасте на скали од 1 до 5 субјекте на које је реализација остварила највеће позитивне ефекте?

- Дисеминација резултата 67%, 16,7% и 16,7% реализованих пројеката је ограничена, веома широка и умерено широка респективно.

5.1.5. Значај финансијске подршке Министарства просвете, науке и технолошког развоја за реализацију пројеката

- Да је изостала финансијска подршка Министарства, половина пројеката би се можда реализовала, трећина би се вероватно реализовала, а 16,7% се вероватно не би реализовало;
- Да је изостало суфинансирање Министарства, пројекти би се реализовало уз финансијску подршку неког другог пројекта, сопствена средства и кредите банака;
- Успешној реализацији пројеката највише је допринела сарадња са Министарством;
- 57% предузећа је степен сарадње са Министарством оценило као висок, а 43% као значајно висок;
- У погледу унапређења успешности реализације пројеката, предузећа сугеришу поједностављење процедуре пријаве и смањење обима и/или комплексности неопходне документације и повећање износа финансијске подршке.

Табела 5.3. Дистрибуција одговора на питање: Које би биле Ваше сугестије за унапређење успешности реализације иновационих и инфраструктурних пројеката?

Понуђени одговори	Одговор
Поједностављење процедуре пријаве и смањење обима и/или комплексности неопходне документације	57,1%
Повећање износа финансијске подршке	57,1%
Већа подршка МПНТР током реализације пројеката	14,3%
Друго, молимо Вас да допишете одговор	Нижи % финансијског учешћа апликанта; Едукација и приказ успешно реализованих пројеката

Напомена: Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- ✓ 71,4% реализованих пројеката је имало за циљ да развије нов производ, по 43% да створи нова научна/техничка знања, тестира комерцијални потенцијал иновације, развије иновацију организације и развије нову технологију, а 29% да унапреди постојећи производ;
- ✓ 30% предузећа је очекивања од реализације пројеката испунило у потпуности, а 70% углавном;
- ✓ Стопа успешности реализације пројеката је 100%;
- ✓ Највећи директни ефекти реализованих пројеката на пословне перформансе предузећа су повећање укупног промета, повећање вредности aktive и повећање продуктивности. Половина укупног повећања промета је остварена у вредности преко 100%, укупно повећање продуктивности у интервалу између 20% и 30% и укупно повећање вредности aktive у интервалу до 10%;
- ✓ Степен иновативности производа/услуге/процеса/технологије који је настао као резултат реализације 43%, 28,5% и 28,5% пројеката је висок, значајан и умерен респективно;
- ✓ Пројекат је веома, изузетно и умерено значајан за раст 57%, 29% и 14% предузећа респективно;
- ✓ Захваљујући реализацији пројеката већина предузећа је унапредила техничке/И&Р активности, повећала расположивост опреме и истраживачке инфраструктуре и унапредила техничка знања и разумевање;
- ✓ Реализација пројеката је допринела већој посвећености предузећа развоју нових технологија кроз креирање нових научних и техничких знања, повећање капацитета за испитивање техничке изводљивости нових идеја и кроз повећање капацитета за испитивање потенцијала за комерцијализацију нових идеја;
- ✓ 28,6% предузећа је као резултат реализованог пројекта регистровало један патент;
- ✓ Највећи утицај реализовани пројекти су остварили на купце, а затим на друга предузећа, истраживачко-развојне центре и иновационе/истраживачке центре, док је најизраженији утицај на друштво у целини остварен у области пољопривреде и прехранбене технологије;
- ✓ Дисеминација резултата реализованих пројеката углавном је органичена;
- ✓ Сугестије за унапређење успешности реализације иновационих и инфраструктурних пројеката углавном се односе на поједностављење процедуре пријаве и смањење обима и/или комплексности неопходне документације и на повећање износа финансијске подршке.

5.2. ЕФЕКТИ УЛАГАЊА У ПРОГРАМ РАНОГ РАЗВОЈА

- Укупна вредност пројеката који су у посматраном периоду финансирани у оквиру Програма раног развоја је 5.448.606 ЕУР, при чему учешће Фонда износи 4.503.245 ЕУР;
- Просечна вредност пројекта је 89.321 ЕУР, а просечно учешће Фонда 73.824 ЕУР;
- Од укупно 478 пристиглих пријава, услове подобности је испунило 439 пријављених пројеката, 112 је ушло у ужи избор, а 61 пројекат је одобрен и финансиран;
- Од укупно 61 финансираног пројекта, у процесу реализације је 20 пројеката (пројекти финансирани у оквиру петог циклуса финансирања);
- Просечан период трајања финансираних пројеката је 12 месеци;
- Од укупно 61 компаније чији пројекти су финансирани у оквиру Програма, 33% је из сектора информационо-комуникационих технологија, 16,4% из сектора софтвер и израда апликација, 13% из сектора машинство и машински инжењеринг, по 8% из сектора енергетика и енергетска ефикасност и прехранбена индустрија и пољопривреда, 5% из сектора грађевинарство, по 3% из сектора медицински и терапеутски апарати, заштита животне средине, природне науке и електроника и 1,6% из сектора нови материјали и нанотехнологије;
- Нешто мање од половине, односно 42% компанија које су реализовале пројекте има седиште у Београду, приближно 15% има седиште у Новом Саду, по 5% у Нишу и Зрењанину и 3% у Крагујевцу;
- Анкетни упитник је достављен на адресе 53 корисника Програма, за 4 корисника нису биле познате адресе, 3 корисника су брисана из регистра, док се један налази у процесу ликвидације;
- Степен реализације узорка је 25%.

5.2.1. Опште информације о корисницима Програма раног развоја

- Више од половине (61%) корисника Програма су микро предузећа, 30% су мала предузећа и приближно 8% су предузећа средње величине;
- Сви корисници Програма послују у форми друштва са ограниченом одговорношћу;
- 38% корисника Програма послује у сектору информационо-комуникационих технологија, док је преостали проценат корисника равномерно распоређен у секторима пољопривреда, индустрија видео игара, грађевинарство, машинска индустрија, заштита животне средине, рачунарско програмирање и електроника, софтвер и израда апликација.

5.2.2. Циљеви, очекивања и баријере у вези са учешћем у Програму раног развоја

- Циљеви учешћа у Програму су вишеструки али је 76,9% корисника желело да развије нов прототип/производ/услугу, 61,5% да развије технолошку иновацију и 61,5% да оствари раст. По 38% корисника је имало за циљ да унапреди конкурентност, да унапреди имиџ и да створи нова научна/техничка знања;

Табела 5.4. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите шта је био циљ Вашег учешћа у Програму раног развоја?

Понуђени одговори	Заступљеност одговора (%)
Развој новог прототипа/ производа/услуге	76,9
Унапређење постојећег производа/услуге	23,1
Тестирање комерцијалног потенцијала иновације	30,8
Тестирање техничке изводљивости иновације	7,7
Развој новог/их процеса	7,7
Развој технолошке иновације	61,5
Раст предузећа	61,5
Обезбеђење финансијских средстава	30,8
Превазилажење одређених техничких проблема	7,7
Стварање нових научних/техничких знања	38,5
Смањење ризика инвестиције у истраживање и развој	15,4
Унапређење конкурентности предузећа	38,5
Унапређење имиџа предузећа	38,5
Иновација организације	7,7
Маркетиншка иновација	7,7

Напомена: Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- Недостатак финансијских средстава је спречавао приближно 70% корисника да пројекат реализује без финансијске подршке Фонда. Значајне препреке су и високи трошкови истраживања и недоступност екстерних извора финансирања;

Табела 5.5. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да назначите да ли Вас је нешто од наведеног спречавало да овај пројекат реализујете неvezано од учешћа у Програму раног развоја/добијања мини гранта од Фонда за иновациону делатност?

Понуђени одговори	Одговор (%)
Недостатак финансијских средстава	69,2
Високи трошкови истраживања	23,1
Неизвесност техничке изводљивости иновације	7,7
Неизвесност комерцијалног потенцијала иновације	7,7
Недостатак техничких вештина/known how	7,7
Неизвесност приноса на инвестицију у истраживање и развој	7,7
Висока ризичност пројекта	15,4
Недоступност екстерних извора финансирања	23,1
Недостатак других вештина	0,0
Ништа од наведеног	23,1

Напомена: Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- Пре учешћа у Програму, више од две трећине корисника је развијало иновативне производе/услуге, приближно половина је реализовала И&Р активности, 30,8% је

било посвећено развоју иновативних процеса, а 23,1% је пружало услуге И&Р другим предузећима на уговорној основи;

- 92,3% корисника је самостално реализовало пројекат, док су остали реализовали у сарадњи са другим предузећем;
- Корисници од реализације пројекта највише очекују раст прихода, а затим повећање броја запослених, раст профита, повећање вредности предузећа, повећање извоза и могућности уласка на нова тржишта;

Табела 5.6. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да означите која су била Ваша очекивања од учешћа у Програму раног развоја?

Понуђени одговори	Одговор (%)
Улазак на нова тржишта или повећање тржишног учешћа	41,7
Повећање извоза (или отпочињање извозних активности)	41,7
Повећање прихода од интелектуалне својине	33,3
Побољшање имиџа/репутације предузећа	25,0
Повећање вредности предузећа	41,7
Раст прихода	91,7
Раст броја запослених	66,7
Раст профита	41,7
Друго, молимо Вас да допишете одговор	0,0

Напомена: Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- Очекивања од учешћа у Програму 69% корисника је испунило у потпуности, док је 31% њих углавном испунило своја очекивања;
- Успешној реализацији пројекта највише су допринели фокусираност, посвећеност, вредан и напоран рад и предузетничке/пословне вештине. Такође, релативно значајне су и менаџерске способности, вештине у области маркетинга и комерцијалне вештине;

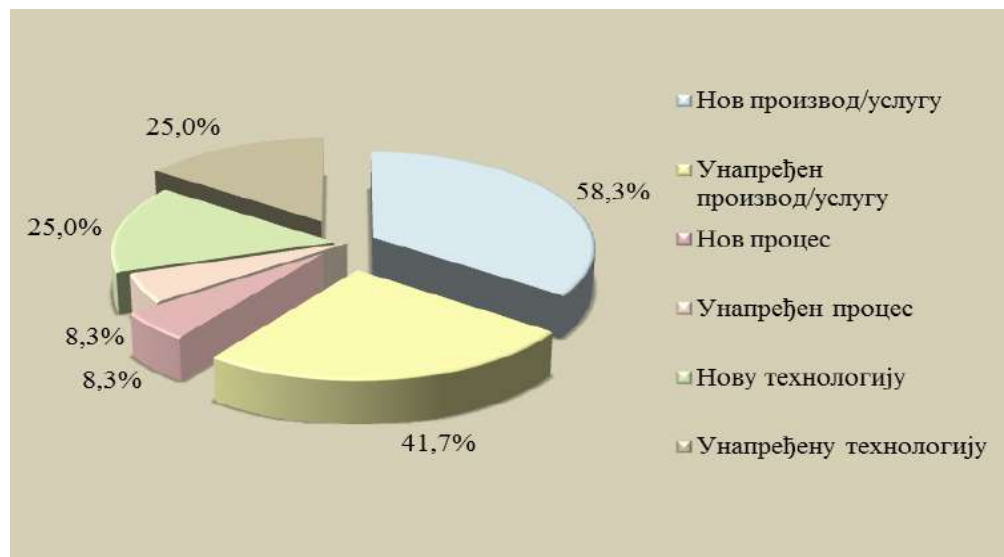
Графикон 5.3. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите које од наведених способности/капацитета Вашег предузећа су допринеле успешној реализацији пројекта у оквиру Програма раног развоја?

Напомена: Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- 58,3% реализованих пројеката је резултирало новим производом/услугом, 41,7% унапређењем постојећег производа/услуге, 25% унапређењем технологије и 25% новом технологијом;

Графикон 5.4. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите на питање да ли је пројекат који сте реализовали у оквиру Програма раног развоја за резултат имао?

Напомена: Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- Степен иновативности производа/услуге/процеса/технологије који је настао као резултат пројекта је значајан код 67%, висок код 25% и умерен код 8% корисника;
- Недостатак финансијских средстава је највећа баријера са којом су се корисници суочавали приликом пласирања производа/услуга на тржиште;

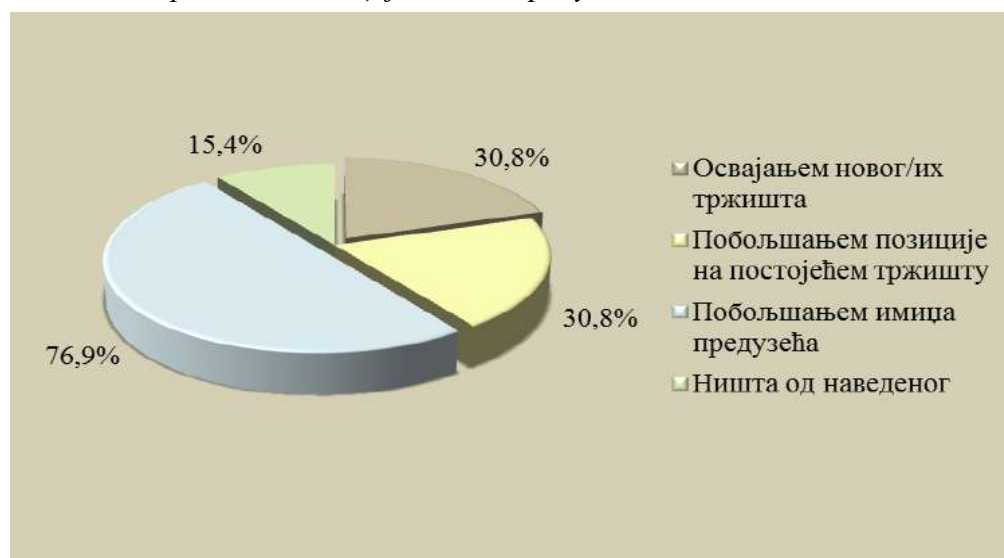
Табела 5.7. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите да ли сте се суочили са неком/им од наведених баријера приликом пласирања на тржиште производа/услуге који је резултат овог пројекта?

Понуђени одговори	Заступљеност одговора (%)
Недостатак финансијских средстава	38,5
Комерцијална изводљивост: неадекватни изгледи за продају	7,7
Неуспех у остваривању техничких циљева	7,8
Недостатак маркетиншких вештина	0
Конкурентски производи/услуге/процеси	15,4
Висок степен ризика	0
Недостатак техничких вештина	0
Предузеће је имало друге приоритете	0
Недостатак менаџерских вештина	0
Немогућност <i>outsourcing</i> -а недостајућих вештина/експертизе	15,4
Ништа од наведеног	30,8
Друго, молимо Вас да допишете одговор	0

Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- Реализација пројеката је допринела да комерцијална изводљивост идеје постане јаснија код 62% корисника, 38,5% је унапредило техничка знања и вештине, а код исто толико процената је техничка изводљивост идеје постала јаснија. Такође, 30,8% корисника је унапредило способности управљања иновацијом/техничким ризиком, а 23% је превазишло технолошке проблеме;
- Приближно 54% корисника је реализацијом пројекта унапредило квалитет производа/услуга, 46% је унапредило квалитет процеса, а 23% је смањило трошкове;
- Већина корисника је захваљујући реализацији пројеката повећала инвестиције у иновације и И&Р и то кроз развој нове интелектуалне својине и развој иновативне културе и склоности ка предузимању И&Р активности (76,9% и 53,8% респективно), кроз повећање активности/улагања у И&Р (46,2%), кроз развој новог патента и боље разумевање иновација/технологије (по 30%) и кроз веће инвестиције у иновације и И&Р и већа улагања у значајне технолошке иновације (по 23%);
- Већина корисника је захваљујући учешћу у Програму унапредила тржишну позицију и то кроз побољшање имица (76,9%), освајање новог тржишта (30,8%) и побољшање позиције на постојећем тржишту (30,8%);

Графикон 5.5. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите да ли је пројекат реализован у оквиру Програма раног развоја имао за резултат побољшање тржишне позиције Вашег предузећа на неки од следећих начина?

Напомена: Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- Учесће у Програму је допринело умрежавању и унапређењу односа са другим учесницима у ланцу снабдевања и националном иновационом систему. 69% корисника је унапредило сарадњу и има боље односе са организацијама за обављање иновационе делатности, 46% је повећало склоност ка коришћењу

екстерне стручне подршке, 31% је унапредио сарадњу и има боље односе са другим МСПП и 23% корисника је повећало сарадњу и има боље односе са факултетима и/или научно-истраживачким институцијама;

- За већину корисника (76,9%) пројекат је изузетно значајан за развој иновативних и И&Р активности, веома је значајан за 15,4% и умерено је значајан за 7,7% корисника;
- Пројекат је изузетно значајан за раст нешто мање од половине, веома значајан за трећину и умерено значајан за четвртину корисника.

- ✓ Циљеви учешћа у Програму су вишеструки али је највећи број корисника (76,9%) желео да развије нов прототип/производ/услугу, да развије технолошку иновацију (61,5%) и да оствари раст (61,5%);
- ✓ Недостатак финансијских средстава је спречавао чак 69,2% корисника да пројекат реализује без учешћа у Програму. Такође, значајне препреке су и високи трошкови истраживања и недоступност екстерних извора финансирања;
- ✓ Од учешћа у Програму корисници највише очекују раст прихода али и повећање броја запослених, раст профита, повећање вредности предузећа, повећање извоза и унапређење могућности уласка на нова тржишта;
- ✓ Сви корисници су испунили очекивања од учешћа у Програму, при чему је приближно 70% корисника очекивања испунило у потпуности;
- ✓ 58,3% корисника је развило нов производ/услугу, 41,7% је унапредило постојећи производ/услугу, 25% је развило нову технологију и 25% је унапредило постојећу технологију;
- ✓ Недостатак финансијских средстава је највећа баријера приликом пласирања производа/услуге на тржиште;
- ✓ Учесће у Програму је допринело да комерцијална изводљивост идеје постане јаснија код две трећине корисника, код нешто више од трећине су унапређена техничка знања и вештине, а код исто толико процената је техничка изводљивост идеје постала јаснија;
- ✓ Чак 76,9% корисника је реализацијом пројекта унапредило тржишну позицију кроз побољшање имица предузећа, а за приближно половину пројекат је био од изузетног значаја за раст.

5.2.3. Директни и индиректни ефекти пројекта на пословне перформансе предузећа корисника Програма раног развоја

- Стопа успешности реализације пројекта је 91% (15% пројекта је још увек у процесу реализације па су изузети из обраде резултата);
- Кључни директни ефекти реализованих пројекта на пословне перформансе корисника су повећање броја запослених (код 66,7% корисника), повећање инвестиција у истраживање и развој (код 58,3%) и повећање укупног промета (код 58,3%). Трећина корисника је повећала тржишно учешће, код по четвртине је дошло до раста нето добитка и повећања вредности активе, а по 16,7% је повећало ефикасност и извоз;

Табела 5.8. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да оцените утицај пројекта на наведене индикаторе пословних перформанси?

Понуђени одговори	Одговор (%)
Укупан промет	58,3
Приходи од продаје на домаћем тржишту	8,3
Вредност активе	25,0
Нето добитак	25,0
Извоз	16,7
Приходи од права интелектуалне својине	0,0
Ефикасност	16,7
Продуктивност	8,3
Број запослених	66,7
Тржишно учешће	33,3
Повећање инвестиција у истраживање и развој	58,3

Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

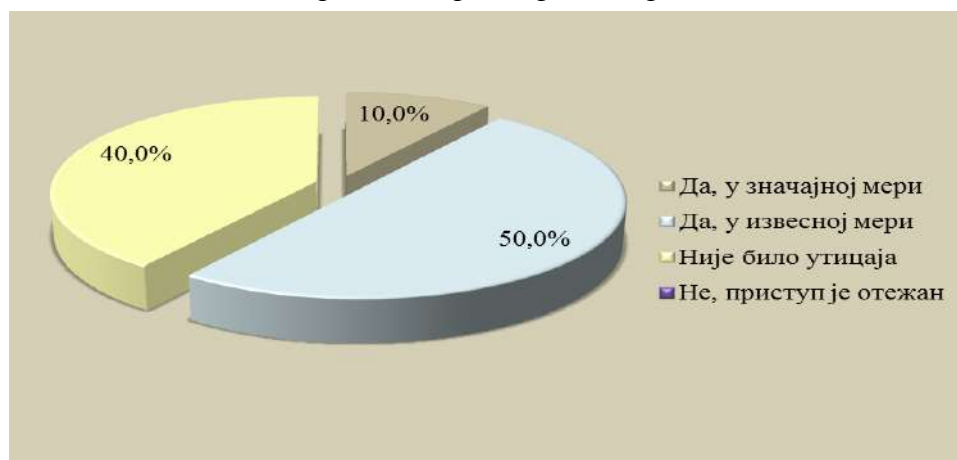
- У наредној табели је приказана релативна заступљеност индикатора пословних перформанси у идентификованим интервалима повећања, у односу на укупан број предузећа корисника Програма који су назначили вредности повећања тих индикатора.

Табела 5.9. Заступљеност индикатора пословних перформанси у одређеним интервалима повећања?

Индикатори пословних перформанси	Повећање у %	до 10	11-20	21-30	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	преко 100
Укупан промет		25	25	25					25	
Вредност активе									100	
Број запослених		20		20	20				20	20
Нето добитак			33,3	33,3					33,3	
Инвестиције у И&Р				33,3			33,3		33,3	
Извоз						100				
Ефикасност									100	
Продуктивност								100		
Тржишно учешће									100	

- У погледу дужине трајања позитивних ефеката пројеката на пословне перформансе, 58,3% корисника је оценило да ће трајати шест и више година, 16,7% да ће трајати мање од 3 године, а четвртина није знала да оцени;
- Реализовани пројекти су остварили позитивне ефекте на иновативне и И&Р активности већине корисника Програма. 75% корисника је унапредило иновативну културу и иновативне способности, 58,3% је унапредило техничке/И&Р активности, а исто толико процената је унапредило техничка знања/разумевање. Половина корисника је повећала расположивост опреме и истраживачке инфраструктуре, а половина је унапредила комерцијалне вештине и комуникацију. Позитивни ефекти пројеката на иновативне и И&Р активности су изостали код само 8,3% корисника;
- Евидентан је и позитиван утицај реализованих пројеката на посвећеност предузећа развоју нових технологија. Пројекти су допринели испитивању могућности примене нових технологија и повећању капацитета за испитивање потенцијала за комерцијализацију нових идеја код по 75% корисника. Код половине предузећа пројекти су допринели повећању капацитета за испитивање техничке изводљивости нових идеја, док су код 41,7% омогућили креирање нових научних и техничких знања. Позитивни ефекти на посвећеност развоју нових технологија су изостали код само 8,3% корисника;
- Најизраженији позитиван утицај реализованих пројеката на друштво у целини остварен је у области приступа информацијама и технологијама и у области побољшања квалитета општих услова живота људи (по 43% корисника), затим у областима комуникације и заштите животне средине (по 29%) и у областима медицине и пољопривреде и хране (по 16,7%). Позитиван утицај је изостао код 17% пројеката, док је код четвртине остварен у индустрији видео игара и производњи непрехрамбених производа;

Графикон 5.6. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите да ли је након учешћа у Програму раног развоја Ваше предузеће имало лакши приступ екстерним изворима финансирања?

- Производи који су настали као резултат пројеката су пласирани на тржиште у периоду до 1 године од завршетка реализације половине пројекта, у периоду од

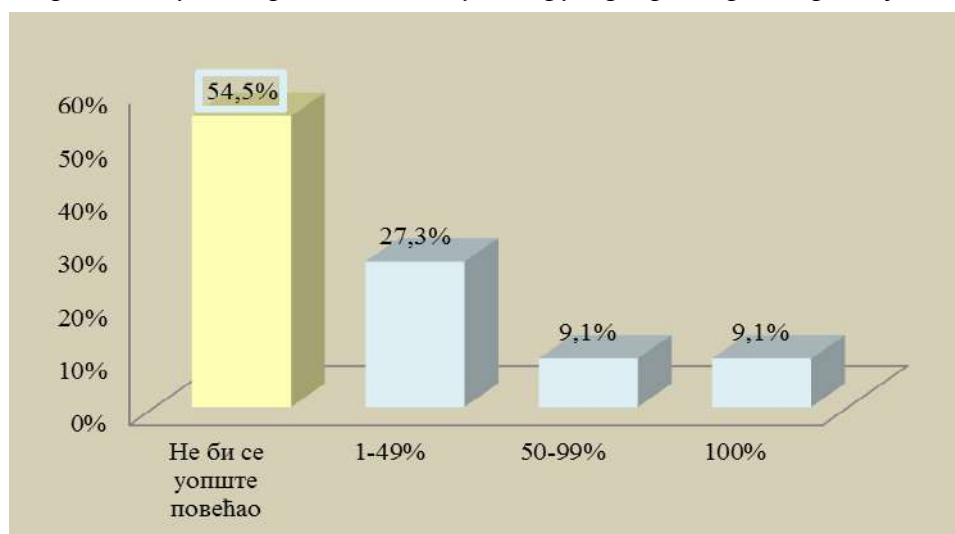
2 до 5 година код 27% пројеката и у периоду дужем од 5 година код 9,1% пројеката;

- Као резултат пројеката реализованих у оквиру Програма, 36,4% корисника је регистровало један патент, 27,3% је регистровало два патента, 9% је регистровало три патента и 27,3% није регистровало ниједан патент;
- Полазећи од важности коју доступност извора финансирања има за реализовање иновативних активности МСПП, један од циљева истраживања је да се сагледа да ли је учешће у Програму остварило позитивне ефекте на приступ корисника екстерним изворима финансирања. Приступ је у значајној мери олакшан за 10%, у извесној мери за половину корисника, док за 40% није било утицаја;
- Учешће у Програму је у значајној мери утицало на побољшање имица, односно репутације код 63,6%, у одређеној мери код 18,2%, а код исто толико процената предузећа није имало утицаја. Учешће у Програму није остварило негативан утицај на имиц/репутацију ни код једног предузећа;
- Да је изостало финансирање путем гранта Фонда, број запослених се уопште не би повећао код половине корисника

Програма, а код мање од трећине би се повећао за до 50%. Мање од 10% предузећа је проценило да би свакако дошло до значајнијег раста броја запослених;

- Да је изостало финансирање путем гранта Фонда, промет се уопште не би повећао код 18,2% корисника Програма, код нешто више од половине би се повећао до 50%, а код 27,5% би се повећао у интервалу од 50% до 100%.

Графикон 5.7. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да процените колико би се у посматраном периоду повећао број запослених у Вашем предузећу да је изостало финанс. путем гранта Фонда у оквиру Програма раног развоја?

- ✓ Стопа успешности реализације пројеката је 91% (15% пројеката је још увек у процесу реализације);
- ✓ Кључни директни ефекти реализованих пројеката на пословне перформансе предузећа су повећање броја запослених, повећање инвестиција у истраживање и развој и повећање укупног промета;
- ✓ Од укупног повећања промета, по четвртина је остварена у интервалима до 10%, 11%-20%, 21%-30% и 91%-100%. По 20% од укупног повећања броја запослених је остварено у интервалима до 10%, 21%-30%, 51%-60%, 91%-100% и преко 100%. Од укупног повећања инвестиција у И&Р, по трећина је остварена у интервалима 21%-30%, 71%-80% и 91%-100%.
- ✓ Реализовани пројекти су код већине предузећа остварили позитивне ефекте на иновативне и И&Р активности, као и на посвећеност развоју нових технологија;
- ✓ У погледу ефеката на ширу друштвену заједницу, трећина пројеката је остварила позитиван утицај у области заштите животне средине, а по четвртина у области побољшања квалитета општих услова живота људи, у области комуникација, у области приступа информацијама и технологијама и у области пољопривреде и хране;
- ✓ Производи који су резултат реализованих пројеката су пласирани на тржиште у периоду до 1 године од завршетка реализације 63,6% пројеката;
- ✓ Позитивни ефекти учешћа у Програму на приступ екстерним изворима финансирања су изостали код 40% корисника, док је приступ у значајној мери олакшан код 10%, а у извесној мери код половине корисника.

5.2.4. Ефекти пројеката на друга предузећа и организације

- У погледу ефеката реализованих пројеката на друга предузећа, више од половине пројеката је остварило позитиван утицај на потрошаче, исто толико на партнере (друга МСПП), око 40% на конкуренцију, а једна трећина на добављаче;
- Најизраженији позитиван утицај реализованих пројеката на потрошаче је остварен у области унапређења производа и услуга, технологије и пословних перформанси. Најизраженији позитиван утицај на добављаче је остварен у домену унапређења пословних перформанси, производа и услуга, иновативне праксе и процеса. Највећи позитиван утицај на партнере је остварен у области побољшања иновативних пракси, технологије, производа и услуга. Коначно, позитиван утицај на конкуренте најизраженије је остварен у домену унапређења технологије и иновативних пракси;

Табела 5.10. Дистрибуција одговора на питање: Уколико сте на претходно питање дали позитиван одговор, молимо Вас да означите области у којима је тај позитиван утицај био најизраженији?

Одговори	% заступљености у укупним одговорима
Потрошачи/клијенти су унапредили:	
Технологију	75
Производе и услуге	87,5
Иновативне праксе	37,5
Процесе	12,5
Пословне перформансе	50
Добављачи су унапредили:	
Технологију	0
Производе и услуге	50
Иновативне праксе	50
Процесе	50
Пословне перформансе	75
Партнери (друга МСПП) су унапредили:	
Технологију	50
Производе и услуге	50
Иновативне праксе	75
Процесе	25
Пословне перформансе	25
Конкуренти су унапредили:	
Технологију	80
Производе и услуге	60
Иновативне праксе	80
Процесе	40
Пословне перформансе	40

Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- У погледу ефеката реализованих пројеката на друга предузећа, више од половине пројеката је остварило позитиван утицај на потрошаче, исто толико на партнере (друга МСПП), око 40% на конкуренцију, а једна трећина на добављаче;
- Најизраженији утицај реализованих пројеката на потрошаче (клијенте) је остварен у области производа и услуга, на добављаче у области пословних перформанси, на партнере (друга МСПП) у области иновативних пракси и на конкурентне у областима технологије и иновативних пракси.

5.2.5. Значај Програма раног развоја за реализацију иновационих пројеката

- Без финансијске подршке Фонда сигурно би се реализовало само 16,7% пројеката. Трећина пројеката би се вероватно реализовала, трећина би се можда реализовала, а сигурно и вероватно се не би реализовало по 8,3% пројеката;
- Од укупног броја пројеката који би се сигурно, вероватно или можда реализовали и без финансијске подршке Фонда, 80% би се реализовао у исто време, а 20% касније. 10% пројеката би било већег, 30% идентичног и 60% мањег обима активности. Коначно, опсег пројеката би био ужи код 40%, шири код 10% и непромењен код 50% пројеката;
- Пре учешћа у Програму, приближно 70% корисника је покушало да обезбеди финансијска средства за реализацију пројекта из неког другог извора, док 30% није покушало;
- Да је изостало учешће у Програму, већина предузећа би за реализацију пројеката користила сопствена средства или би средства обезбедила посредством пословних анђела. Значајније мање предузећа би користило финансијску подршку неког другог пројекта и *venture* капитала, а најмање би користило банкарски кредит;
- Приликом реализације пројеката, 83,3% корисника није имало другу подршку/помоћ осим подршке Фонда;
- Аспекти Програма су оцењени на скали од 1 (најлошији) до 7 (најбољи). Аспект процедура пријаве (аплицирања) је у 25% одговора оцењен највишом оценом (оцена 7), у трећини одговора оценом 6, у четвртини одговора оценом 5, а у по 8,3% одговора оценама 4 и 3. Аспект подршка тима Фонда је у 66,6% одговора оцењен највишом оценом, у 25% одговора оценом 6 и у 8,3% одговора оценом 4. Аспект вредност износа мини гранта је у трећини одговора оцењен највишом оценом и у по трећини одговора оценама 6 и 5. Аспект намена трошења средстава ниједанпут није оцењен највишом оценом, док је у 25% одговора добио оцену 5, у 41,6% одговора оцену 4 и у 8,3% одговора оцену 2. Аспект флексибилност Програма је у четвртини одговора оцењен највишом оценом, у 16,6% одговора оценом 6, у 41,6% одговора оценом 5, док је најлошијим оценама 1 и 2 оцењен у по 8,3% одговора. Аспект динамика трансфера средстава је у највећем броју одговора (25%) оцењена са 5, у 18,2% одговора са 6, у 16,6% одговора са 3, док је оцене 7, 4 и 1 добио у по 8,3% укупних одговора. Аспект бенефити за предузеће је највишом оценом оцењен у половини укупних одговора, оценом 6 у 41,7% одговора и оценом 2 у само 8,3% одговора. Најбоље оцењени аспекти Програма (према процентуалној заступљености оцена 7, 6 и 5) су вредност износа мини гранта (100%), подршка тима Фонда (91,7%), као и процедура пријаве и флексибилност (по 83,7%). Најлошије оцењени аспекти Програма су динамика трансфера и намена трошења средстава код којих процентуална заступљеност оцена 1, 2, 3 и 4 износи по 33,3%;

- Сугестије корисника за унапређење Програма се односе на повећање износа финансијске подршке (54% одговора), поједностављење процедуре пријаве и смањење обима и/или комплексности неопходне документације (46% одговора).

- ✓ *Без финансијске подршке Фонда сигурно би се реализовало само 16,7% пројеката. Трећина пројеката би се вероватно реализовала, трећина би се можда реализовала;*
- ✓ *Пре учешћа у Програму, приближно 70% корисника је покушало да обезбеди финансијска средства за реализацију пројекта из неког другог извора;*
- ✓ *Најбоље оцењени аспекти Програма су вредност износа мини гранта, подршка тима Фонда, процедура пријаве и флексибилност. Најлошије оцењени аспекти су динамика трансфера и намена трошења средстава;*
- ✓ *У циљу унапређења Програма, корисници сугеришу повећање износа финансијске подршке, поједностављење процедуре пријаве и смањење обима и/или комплексности неопходне документације.*

5.3. ЕФЕКТИ УЛАГАЊА У ПРОГРАМ СУФИНАНСИРАЊА ИНОВАЦИЈА

- Укупна вредност пројеката који су у посматраном периоду финансирани у оквиру Програма суфинансирања иновација је 5.448.893 ЕУР, при чему учешће Фонда износи 3.715.083 ЕУР;
- Просечна вредност пројекта је 340.556 ЕУР, а просечно учешће Фонда 232.193 ЕУР;
- Од укупно 219 пристиглих пријава, услове подобности је испунило 193 пријављених пројеката, 36 је ушло у ужи избор, 17 је одобрено, а 16 пројеката је финансирано (један носилац је одустао од реализације пројекта);
- Од укупно 16 финансираних пројеката, у процесу реализације је 5 пројеката (пројекти финансирани у оквиру четвртог циклуса финансирања);
- Просечан период трајања финансираних пројеката је 24 месеци;
- Од укупно 16 компанија чији пројекти су финансирани посредством Програма, 18,7% је из сектора ИКТ, по 12,5% је из сектора машинство и машински инжењеринг, енергија и енергетска ефикасност, електроника и софтвер и израда апликација, а по 6,3% је из сектора прехранбена индустрија и пољопривреда, природне науке, грађевинарство, медицина, нови материјали и нанотехнологије;

- 35% компанија које су реализовале пројекте има седиште у Нишу, 30% у Београду и 12% има седиште у Новом Саду;
- Обвезници ројалти плаћања у овом тренутку су компаније које су финансиране у оквиру прва три циклуса Програма, и извештавају по основу комерцијализације производа и услуга почевши од 2016. године. Будући да Фонд сноси ризик заједно са финансираним компанијама у случају неуспешног развоја производа/услуге/технологије, само уколико је пројекат успешан (резултира оствареним приходом) компанија је у обавези да исплаћује ројалти у складу са правилима Програма. Од укупно 11 финансираних компанија, 8 компанија је извршило уплате по основу ројалти компоненте. Преглед уплата по основу ројалти компоненте дат је у наредној табели;

Табела 5.11. Преглед уплата по основу ројалти компоненте

				- у ЕУР -
Корисник гранта/ Година	2016	2017	2018*	Укупно
Morena inženjering	199,40			199,40
Vizus d.o.o	3.742,33			3.742,33
BSK d.o.o	2.800,00			2.800,00
Tajfun Hil d.o.o	4.592,38		7.983,62	12.576,00
Alfanum d.o.o		1.527,85	159,32	1.687,17
I.R.C.Sentronis AD		769,52	872,02	1.641,54
Desing			687,72	687,72
Techno Foam			10.000,00	10.000,00
Укупно	11.334,11	2.297,37	19.702,68	33.334,16

*Укључује и очекивани износ за уплату закључно са крајем јуна 2018. године

Извор: Фонд за иновациону делатност

- Од укупно одобрених 2.715.652 ЕУР за пројекте финансиране у оквиру прва три циклуса Програма, укупно је уплаћено 2.562.736,43 ЕУР. Укупна вредност прихода од продаје производа/услуга који су засновани на технологији развијеној у оквиру пројекта које финансира Фонд износи 716.025,48 ЕУР, а вредност укупно уплаћеног ројалтија у периоду 2016-2018. година је 33.334,16 ЕУР.

Табела 5.12. Преглед уплаћених средстава од стране Фонда и уплата по основу ројалти компоненте

				- у ЕУР -
Циклус	Укупно уплаћена средства	Приход од продаје нових производа/ услуга**	Уплаћен ројалти (2016-2018)	
I (2012.)	1.217.961,37	445.463,08	19.806,05	
II (2013.)	1.101.770,36	270.562,40	13.528,11	
III (2014.)	243.004,70			
Укупно	2.562.736,43	716.025,48	33.334,16	

**Поједини износи прихода још увек нису обрачунати за исплату по основу ројалти компоненте и очекују се да буду обрачунати у другој половини 2018. године

Извор: Фонд за иновациону делатност

- Анкетни упитник је достављен на адресе свих 16 корисника Програма;
- Степен реализације узорка је 50%.

5.3.1. Опште информације о корисницима Програма суфинансирања иновација

- Половина корисника Програма су микро предузећа, 12,5% су мала предузећа и 37,5% су предузећа средње величине;
- Сви корисници Програма послују у форми друштва са ограниченом одговорношћу;
- Приближно 38% корисника Програма послује у сектору информационо-комуникационих технологија, док су преостали корисници равномерно распоређени у секторима медицина, машинска индустрија, оптоелектроника, нови материјали и нанотехнологија;
- Четвртина предузећа је пројекат реализовала без стратешког партнера, четвртина у стратешком партнерству са предузећем из приватног сектора, а половина је као стратешког партнера навела Фонд;
- Главни иницијатор 87,5% реализованих пројеката је носилац, а 12,5% пројеката стратешки партнер;
- Степен сарадње између носиоца реализованог пројекта и стратешког партнера је значајно висок, односно висок (33,3% и 66,7% респективно);
- Сарадња између носиоца пројекта и стратешког партнера је приликом имплементације 43% пројеката остварена кроз реализовање пројектних активности, код исто толико процената пројеката кроз суфинансирање, а код 14% кроз размену техничких и И&Р вештина.

5.3.2. Циљеви, очекивања и баријере у вези са учешћем у Програму суфинансирања иновација

- Циљеви учешћа корисника у Програму су вишеструки. Највише предузећа је желело да развије нов производ/услугу (75%). Такође, значајни су и циљеви унапређења конкурентности, обезбеђења финансијских средстава и раста предузећа (62,5%, 50% и 50% респективно);
- Недостатак финансијских средстава је спречавао 87,5% корисника да реализује пројекат без *matching* гранта Фонда. Значајне препреке су и високи трошкови истраживања и недоступност екстерних извора финансирања;
- Приближно 60% корисника је пре учешћа у Програму реализовало И&Р активности, док је по 50% реализовало активности у области развоја иновативних производа/услуга и развоја иновативних процеса;
- Током реализације пројеката, 14,3% корисника је сарађивало са другим предузећима, исто толико процената је сарађивало са научно-истраживачким институцијама, док су остали корисници пројекте реализовали самостално;

Графикон 5.8. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите шта је био циљ Вашег учешћа у овом Програму?

Напомена: Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- Од учешћа у Програму корисници доминантно очекују раст профита, а затим раст прихода, повећање вредности предузећа, побољшање имица, раст извоза и улазак на нова тржишта/повећање учешћа на постојећим тржиштима;
- Очекивања од учешћа у Програму у потпуности је испунило 43%, углавном је испунило 29% и делимично је испунило 14% корисника, а исто толико процената углавном није испунило очекивања;

Табела 5.13. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да означите која су била Ваша очекивања од учешћа у Програму суфинансирања иновација?

Понуђени одговори	Одговор (%)
Улазак на нова тржишта или повећање тржишног учешћа	75,0
Повећање извоза (или отпочињање извозних активности)	75,0
Повећање прихода од интелектуалне својине	25,0
Побољшање имица/репутације предузећа	75,0
Повећање вредности предузећа	37,5
Раст прихода	75,0
Раст броја запослених	50,0
Раст профита	87,5

Напомена: Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- Успешној реализацији пројеката највише су допринели фокусираност на пројекте, посвећеност и напоран рад и предузетничке/пословне вештине. Такође, значајни су и финансијско здравље предузећа и менаџерске способности;

Графикон 5.9. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите које од наведених способности/капацитета Вашег предузећа су допринеле успешној реализацији пројекта у оквиру Програма суфинансирања иновација?

Напомена: Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- Као резултат реализације пројекта, нешто више од половине предузећа (58%) је развило нов производ/услугу, а 14% је унапредило постојећи производ/услугу. Такође, 14% пројекта је резултирало унапређеним производом/услугом и новом технологијом, а исто толико процената пројекта унапређеним производом/услугом и унапређеном технологијом;
- Степен иновативности производа/услуге/процеса/технологије који је настао као резултат пројекта је висок код 57% корисника, значајан код 29% и низак код 14% корисника;
- Недостатак финансијских средстава је највећа баријера са којом су се корисници суочавали приликом пласирања производа/услуга на тржиште;

Табела 5.14. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите да ли сте се суочили са неком/им од наведених баријера приликом пласирања производа/услуге који је резултат овог пројекта на тржиште?

Понуђени одговори	Заступљеност одговора (%)
Недостатак финансијских средстава	66,7
Неуспех у остваривању техничких циљева	16,7
Недостатак маркетиншких вештина	16,7
Конкурентски производи/услуге/процеси	33,3
Предузеће је имало друге приоритете	16,7
Ништа од наведеног	16,7

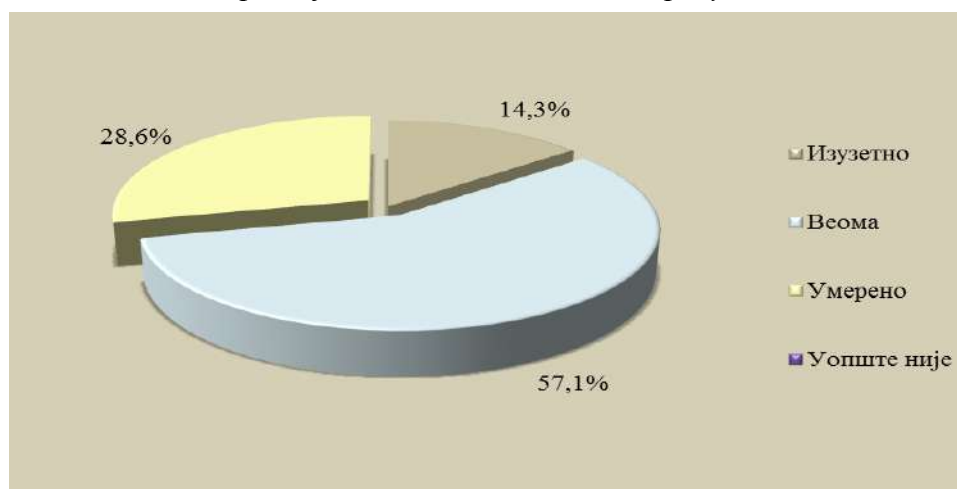
Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- Реализација пројекта је значајно допринела унапређењу техничких знања и вештина корисника. Код приближно половине корисника су превазиђени

технолошки проблеми и техничка и комерцијална изводљивост идеје је постала јаснија;

- Више од 70% корисника је захваљујући реализацији пројеката унапредило квалитет производа/услуге, 14% је унапредило квалитет процеса, док је исто толико процената корисника смањило производне трошкове;
- Реализација пројеката условила је повећање инвестиција у иновације и И&Р и то кроз повећање активности/улагања у И&Р (код 57% корисника), кроз развој нове интелектуалне својине, развој иновативне културе и повећање склоности ка предузимању И&Р активности (код по 43% корисника), кроз боље разумевање иновација/технологије и развој нових патената (код по 28,6% корисника) и кроз веће инвестиције у иновације и И&Р (код 14,3% корисника);
- Захваљујући реализацији пројеката, тржишну позицију је кроз побољшање имица унапредило 86% корисника, кроз побољшање позиције на постојећем тржишту 71% и кроз освајање новог/их тржишта 41% корисника;
- У погледу утицаја реализованих пројеката на успостављање чвршћих веза и односа са другим учесницима у иновационом систему, више од половине предузећа је постало склоније коришћењу екстерне стручне подршке, приближно 40% корисника сада више сарађује и има боље односе са факултетима и/или научно-истраживачким институцијама, а 28,6% корисника више сарађује и има боље односе са другим МСПП. Такође, 28,6% корисника сада има боље односе и више сарађује са организацијама за обављање иновационе делатности и/или актерима иновационе инфраструктуре;
- Реализовани пројекти су веома значајни за развој иновативних/И&Р активности за 57,1% корисника, умерено значајни за 28,6% и изузетно значајни за свега 14,3%;

Графикон 5.10. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите у којој мери је пројекат био значајан за развој иновативних/истраживачко-развојних активности Вашег предузећа?

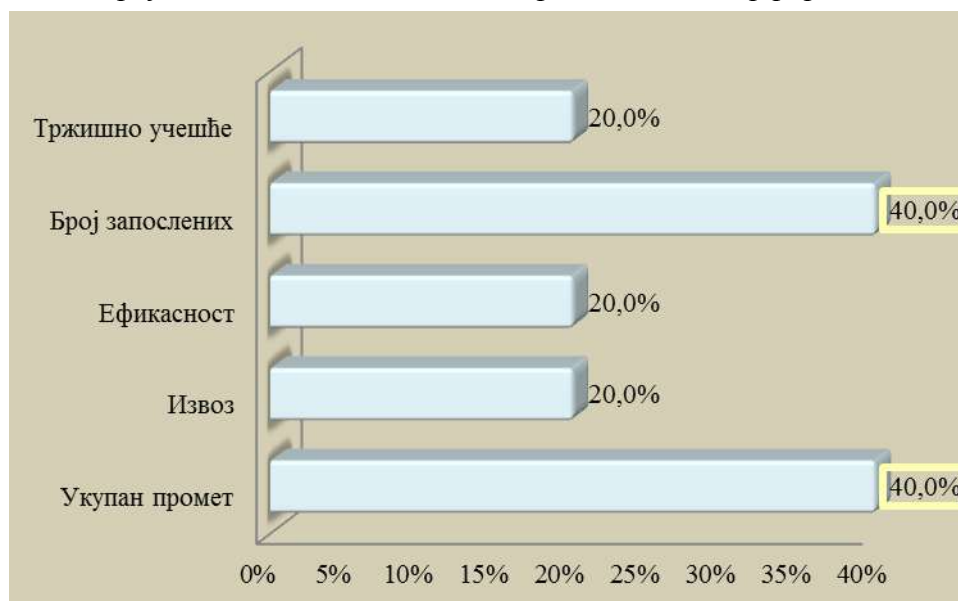
- Реализовани пројекти су умерено значајни за раст за 57,1% предузећа, веома значајни за 28,6%, док за 14,3% корисника уопште нису значајни.

- ✓ Циљеви учешћа предузећа у Програму суфинансирања иновација су бројни али је чак 75% корисника желело да развије нов производ/услугу. Такође, значајни су и циљеви унапређења конкурентности, обезбеђења финансијских средстава и раста предузећа;
- ✓ Недостатак финансијских средстава је спречавао чак 87,5% предузећа да пројекат реализује без учешћа у Програму;
- ✓ Од учешћа у Програму предузећа доминантно очекују раст профита али и раст прихода, повећање вредности предузећа, побољшање имица, раст извоза и улазак на нова тржишта, односно повећање учешћа на постојећим тржиштима;
- ✓ Очекивања од учешћа у Програму у потпуности је испунило 43%, углавном је испунило 29% и делимично је испунило 14%, а исто толико процената корисника углавном није испунило очекивања;
- ✓ Нешто више од половине предузећа (58,%) је развило нов производ/услугу, 14% је унапредило постојећи производ/услугу, 14% је и унапредило постојећи производ/услугу и развило нову технологију, а исто толико процената предузећа је и унапредило производ/услугу и унапредило технологију;
- ✓ Недостатак финансијских средстава је за приближно 70% корисника највећа баријера приликом пласирања производа/услуга на тржиште ;
- ✓ Реализација пројеката је допринела развоју иновативних/И&Р активности код више од половине корисника програма;
- ✓ Чак 86% предузећа је реализацијом пројеката унапредило тржишну позицију кроз побољшање имица 71% кроз побољшање позиције на постојећем тржишту. Такође, за више од половине предузећа пројекат је био од умереног значаја за раст.

5.3.3. Директни и индиректни ефекти пројеката на пословне перформансе предузећа корисника Програма суфинансирања иновација

- Стопа успешности реализације пројеката је 100% (38% пројеката је још увек у фази реализације па су изузети из обраде резултата);
- Просечна вредност годишњих прихода од реализованих пројеката износи 47.000 ЕУР;
- Кључни директни ефекти реализованих пројеката на пословне перформансе корисника су повећање броја запослених (код 40% корисника), повећање укупног промета (код 40%), повећање тржишног учешћа, раст извоза и повећање ефикасности (код по 20% корисника);

Графикон 5.11. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да оцените утицај пројекта на наведене индикаторе пословних перформанси?

Напомена: Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- У наредној табели је приказана релативна заступљеност индикатора пословних перформанси у идентификованим интервалима повећања, у односу на укупан број предузећа корисника Програма који су назначили вредност повећања тих индикатора.

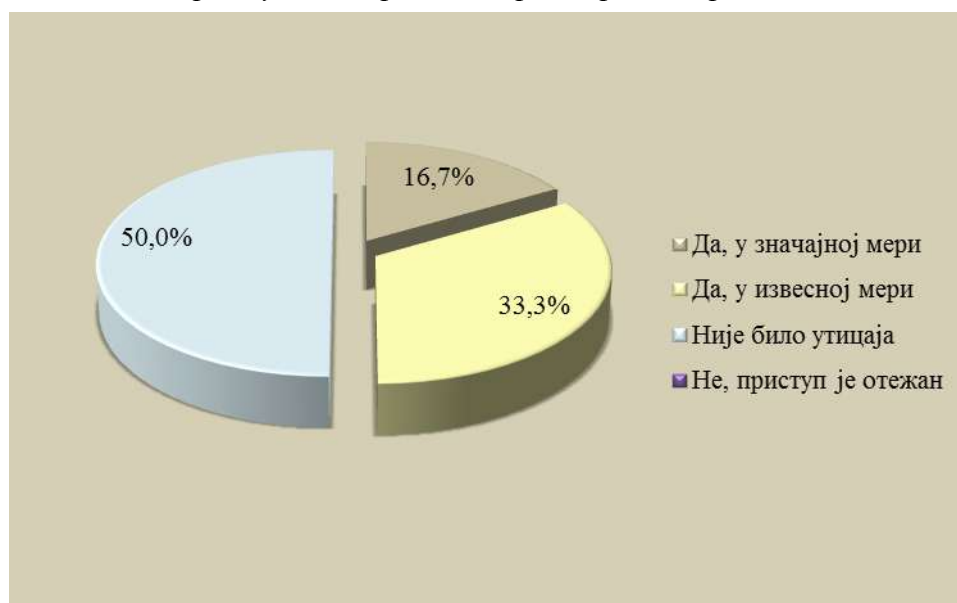
Табела 5.15. Заступљеност индикатора пословних перформанси у одређеним интервалима повећања

Повећање	Индикатори пословних перформанси: (заступљеност у укупном броју одговора)				
	Укупан промет	Број запослених	Извоз	Тржишно учешће	Ефикасност
0% до 10%	33,3%	50%	100%	100%	
11% до 20%	33,3%				100%
31% до 40%	33,3%	50%			

- У погледу очекиване дужине трајања позитивних ефеката реализованих пројеката на пословне перформансе, половина корисника је оценила да ће трајати 4 до 5 година, 16,7% да ће трајати 6 и више година, а трећина корисника није знала да оцени;
- Реализовани пројекти су код већине корисника имали позитивне ефекте на иновативне и И&Р активности. Више од половине корисника је унапредило техничке/И&Р активности и техничка знања/разумевање, док је 43% унапредило иновативну културу и иновативне способности, а 29% је повећало расположивост опреме и истраживачке инфраструктуре. Вештине комерцијалне комуникације је унапредило 14% корисника;

- Такође, реализовани пројекти су код већине предузећа остварили позитиван утицај на посвећеност предузећа развоју нових технологија и то највише кроз допринос испитивању могућности примене нових технологија, креирање нових научних и техничких знања и повећање капацитета за испитивање потенцијала за комерцијализацију нових идеја (код по 43% корисника). Пројекат је допринео повећању капацитета за испитивање техничке изводљивости нових идеја код приближно 29% предузећа;
- Најизраженији утицај реализованих пројеката на друштво у целини остварен је у области побољшања квалитета и општих услова живота људи (половина пројеката), док је по 17% реализованих пројеката утицај остварило у областима пољопривреде и хране, медицине и приступа информацијама и технологијама;
- Производи који су настали као резултат пројеката су пласирани на тржиште у периоду до 1 године од завршетка реализације код половине пројеката, у периоду од 2 до 5 година код четвртине реализованих пројеката и код исто толико процената у периоду дужем од 5 година;
- Као резултат реализованих пројеката, 16,7% корисника је регистровало два патента, док 83,3% корисника није регистровало ниједан патент;
- Учешће у Програму није утицало на приступ половине корисника екстерним изворима финансирања. Приступ је у извесној мери олакшан трећини, а у значајној мери 16,7% корисника;

Графикон 5.12. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите да ли је након учешћа у Програму суфинансирања иновација Ваше предузеће имало лакши приступ екстерним изворима финансирања?

- Учешће у Програму је у одређеној мери утицало на побољшање имиџа, односно репутације свих корисника;

- Да је изостало финансирање путем гранта Фонда, број запослених би се повећао за до 50% код половине корисника Програма, у интервалу од 50% до 100% код трећине корисника, док се код 16,7% корисника уопште не би повећао;
- Да је изостало финансирање путем гранта Фонда, промет би се повећао за до 50% код две трећине корисника, а код једне трећине би се повећао у интервалу од 50% до 100%.

- ✓ Стопа успешности реализованих пројеката је 100%;
- ✓ Кључни директни ефекти реализованих пројеката на пословне перформансе корисника су повећање броја запослених и повећање укупног промета;
- ✓ Реализација пројеката је код већине корисника остварила позитивне ефекте на иновативне и И&Р активности, као и на посвећеност развоју нових технологија;
- ✓ Производи који су настали као резултат реализованих пројеката су пласирани на тржиште у периоду до 1 године од завршетка реализације пројекта код половине корисника;
- ✓ Учесће у Програму није утицало на доступност екстерних извора финансирања за половину корисника;
- ✓ Просечна вредност годишњих прихода од реализованих пројеката износи 47.000 ЕУР.

5.3.4. Ефекти пројеката на друга предузећа и организације

- У погледу ефеката реализованих пројеката на друге учеснике, половина пројеката је остварила позитиван утицај на потрошаче (клијенте), 12,5% на добављаче, а исто толико процената пројеката је утицај остварило на партнере (друга МСПП). Такође, за 12,5% пројеката корисници не знају да ли су остварили позитиван утицај, а исто толико процената пројеката није остварило никакав утицај;
- Најизраженији позитиван утицај реализованих пројеката на потрошаче је остварен у области унапређења производа и услуга и пословних перформанси. Укупан позитиван утицај на добављаче је остварен у домену унапређења пословних перформанси. Подједнак утицај на партнере је остварен у областима побољшања иновативних пракси, технологије, производа и услуга и пословних перформанси;

Табела 5.16. Дистрибуција одговора на питање: Уколико сте на претходно питање дали позитиван одговор, молимо Вас да означите области у којима је тај позитиван утицај био најизраженији?

Одговори	% заступљености у укупним одговорима
Потрошачи/клијенти су унапредили:	
Технологију	25
Производе и услуге	75
Иновативне праксе	25
Процесе	25
Пословне перформансе	50
Добављачи су унапредили:	
Технологију	
Производе и услуге	
Иновативне праксе	
Процесе	
Пословне перформансе	100
Партнери (друга МСПП) су унапредили:	
Технологију	25
Производе и услуге	25
Иновативне праксе	25
Процесе	
Пословне перформансе	25

Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- ✓ У погледу ефеката реализованих пројеката на друга предузећа, највећи утицај је остварен на потрошаче (клијенте);
- ✓ Најизраженији утицај реализованих пројеката на потрошаче (клијенте) је остварен у области производа и услуга, на добављаче у области пословних перформанси, док је на партнере (друга МСПП) остварен подједанак утицај у областима технологије, производа и услуга, иновативних пракси и пословних перформанси.

5.3.5. Значај Програма суфинансирања иновација за реализацију иновационих пројеката

- Да је изостала финансијска подршка Фонда, 70% пројеката би се вероватно реализовало, 15% би се можда реализовало и 15% пројеката се вероватно не би реализовало;
- Од укупног броја пројеката који би се вероватно или можда реализовали и без финансијске подршке Фонда, 80% би се реализовао касније, а 20% у исто време. Обим активности свих реализованих пројеката би био мањи, а опсег 80% пројеката би био ужи, а 20% непромењен;

- Пре учешћа у Програму, 43% корисника је покушало да обезбеди средства за реализацију пројекта из неког другог извора, исто толико процената корисника није покушало, а 14% корисника се не сећа да ли је покушало;
- Да је изостало учешће у Програму, већина корисника верује да би за реализацију пројекта користила сопствена средства или банкарски кредит, а значајније мање корисника сматра да би користили финансијску подршку неког другог пројекта или да би средства обезбедили посредством пословних анђела и *venture* капитала;
- 85% корисника није имало другу подршку/помоћ током реализације пројекта осим подршке Фонда;
- Аспекти Програма су оцењени на скали од 1 (најлошији) до 7 (најбољи). Аспект процедура пријаве (аплицирања) је у 11% одговора оцењен највишом оценом, у 67% оценом 6 и у 22% одговора оценом 5. Аспект подршка тима Фонда је у 83% одговора оцењен највишом оценом, а у 17% оценом 6. Аспект вредност износа *matching* гранта је у трећини одговора оцењен највишом оценом и у по трећини одговора оценама 6 и 5. Аспект намена трошења средстава је у трећини одговора оцењен највишом оценом, у трећини оценом 6, а у по 16,7% оценама 5 и 4. Аспект флексибилност Програма је у половини одговора оцењен највишом оценом, а у половини оценом 5. Аспект динамика трансфера средстава је у половини одговора оцењен највишом оценом, а у половини оценом 6. Аспект бенефити за предузеће је највишом оценом оцењен у трећини укупних одговора, оценом 6 у половини и оценом 5 у 16,7% одговора. Програм је веома добро оцењен у већини аспеката. Најбоље оцењени аспекти Програма (према процентуалној заступљености оцене 7 и 6 у суми укупних одговора) су подршка тима Фонда и динамика трансфера средстава (по 100%), а затим бенефити за предузеће (83%) и процедура пријаве (78%). Најлошије оцењени аспекти Програма су намена трошења средстава и флексибилност;
- Сугестије корисника за унапређење Програма се односе на поједностављење процедуре пријаве (63%) и повећање износа финансијске подршке (37%).

- ✓ Без финансијске подршке Фонда вероватно би се реализовало 70% пројекта, можда би се реализовало 15% пројекта, а 15% се вероватно не би реализовало;
- ✓ Пре учешћа у Програму, 43% предузећа је покушало да обезбеди финансијска средства за реализацију пројекта из неког другог извора;
- ✓ Програм је веома добро оцењен у већини аспеката. Најбоље оцењени аспекти су подршка тима Фонда и динамика трансфера средстава, а најлошије су оцењени намена трошења средстава и флексибилност;
- ✓ У циљу унапређења Програма, корисници сугеришу поједностављење процедуре пријаве и повећање износа финансијске подршке.

5.4. ЕФЕКТИ УЛАГАЊА У ПРОГРАМ САРАДЊЕ НАУКЕ И ПРИВРЕДЕ

- Укупна вредност пројеката који су у посматраном периоду финансирани у оквиру Програма сарадње науке и привреде је 4.376.267 ЕУР, при чему учешће Фонда износи 3.000.000 ЕУР;
- Просечна вредност пројекта је 312.591 ЕУР, а просечно учешће Фонда 214.286 ЕУР;
- Од укупно 96 пристиглих пријава, услове подобности је испунило 74 пријављена пројекта, а 14 пројеката је одобрено и финансирано;
- Сви финансирани пројекти се налазе у процесу реализације;
- Просечан период трајања финансираних пројеката је 24 месеци;
- Од укупно 14 финансираних пројеката, 30% је из сектора храна и пољопривреда, 14% из сектора електрично инжењерство, 14% из области природних наука, а преостали су из сектора ИКТ, заштита животне средине, медицински и терапеутски уређаји, енергетика и енергетска ефикасност, софтвер и израда апликација и машинско инжењерство;
- 43% предузећа која су носиоци реализације пројеката има седиште у Београду, а 14% у Нишу;
- Анкетни упитник је достављен на адресе свих носиоца конзорцијума за реализацију пројеката;
- Из разлога што се сви финансирани пројекти још увек налазе у процесу реализације (први циклус финансирања је започет у фебруару 2017. године), анализирани су само индикатори који се у овој фази могу измерити, односно индикатори који се односе на коначне ефекте и остварене резултате нису узети у разматрање приликом обраде резултата. Методологија за анализу комплетних ефеката Програма је у Прилогу.
- Степен реализације узорка је 50%.

5.4.1. Опште информације о корисницима Програма сарадње науке и привреде

- Носиоци конзорцијума за реализацију пројеката су микро, мала и средња предузећа (50%, 12,5% и 37,5% респективно), док су чланови конзорцијума научно-истраживачке институције, односно факултети и научно-истраживачки институти (36,4% и 27,2% респективно) и предузећа у приватном власништву (36,4%);
- Сви носиоци конзорцијума (у даљем тексту корисници Програма) послују у форми друштва са ограниченом одговорношћу;
- Приближно 38% корисника послује у сектору информационо-комуникационих технологија, док су преостали равномерно распоређени у секторима медицина, машинска индустрија, оптоелектроника, нови материјали и нанотехнологија;

- Главни иницијатори реализованих пројеката су носиоци конзорцијума;
- Половина корисника је степен сарадње са партнерима у конзорцијуму оценила као висок, а половина као значајно висок;
- Сарадња између партнера у конзорцијуму се остварује пре свега кроз реализовање пројектних активности и суфинансирање, а затим и кроз размену техничких и И&Р вештина;
- Реализација пројекта је веома значајна за иновативне/И&Р активности за 57%, а изузетно значајна за 43% корисника Програма;
- Реализација пројеката је изузетно, веома и умерено значајна за раст 14%, 43% и 29% корисника респективно.

5.4.2. Циљеви, очекивања и баријере у вези са учешћем у Програму сарадње науке и привреде

- Циљеви учешћа у Програму су вишеструки али је највише корисника желело да развије нов производ/услугу. Такође, значајан циљ је и унапређење постојеће технологије, а затим и циљеви развоја новог процеса, унапређења постојећег производа/услуге и развоја нове технологије;

Табела 5.17. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите шта је био циљ Вашег учешћа у овом Програму?

Понуђени одговори	Одговор (%)
Развој новог производа/услуге	100,0
Унапређење постојећег производа/услуге	42,9
Развој новог процеса	42,9
Унапређење постојећег процеса	0,0
Развој нове технологије	42,9
Унапређење постојеће технологије	71,4
Иновација организације	14,3
Маркетиншка иновација	0,0
Смањење негативних утицаја на животну средину	14,3
Остварење позитивног друштвеног утицаја	14,3
Друго, молимо Вас да допишете одговор	0,0

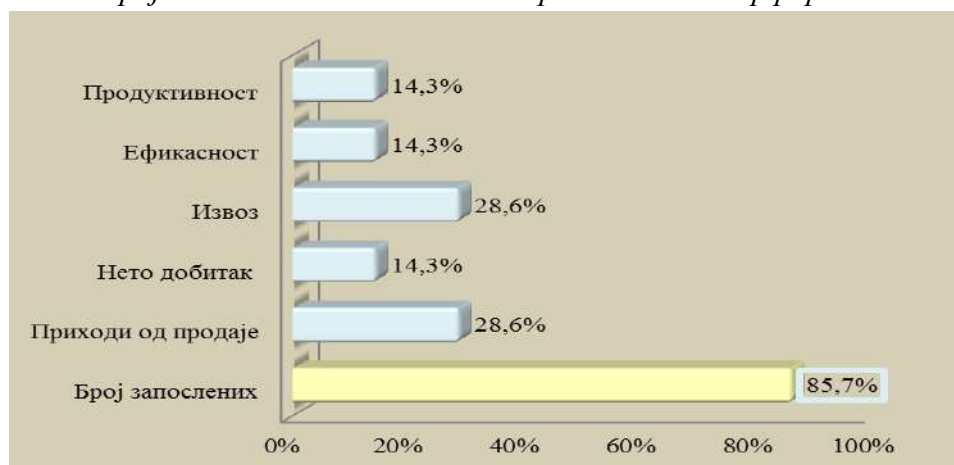
Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- 86% корисника од учешћа у Програму очекује раст прихода, улазак на нова тржишта/повећање тржишног учешћа и раст профита, 71% очекује повећање извоза/отпочињање извозних активности, 57% очекује повећање вредности предузећа, док по 43% корисника очекује раст броја запослених и повећање броја објављених научних/стручних радова;
- Највеће баријере са којима се корисници суочавају приликом реализовања иновативних/И&Р активности се односе на трошкове/финансије, техничке изазове и опрему/истраживачку инфраструктуру, а значајније мање проблема корисници имају у погледу сарадње са предузећима/научно-истраживачким институцијама.

5.4.3. Директни и индиректни ефекти пројеката на пословне перформансе корисника Програма сарадње науке и привреде

- Реализација пројеката највише утиче на развој И&Р активности и нових производа (код по 86% корисника), затим на иновацију технологије (71%), развој иновативних активности (43%), развој нових процеса и унапређење постојећих учинака (по 29%);
- Захваљујући реализацији пројеката, сви корисници су унапредили техничке/И&Р активности, 85,7% је унаредило техничка знања/разумевање, 60% је повећало расположивост опреме/истраживачке инфраструктуре, 60% је унаредило сарадњу и трансфер знања и 43% је побољшало иновативну културу и иновативне способности;
- Реализација пројеката утиче на посвећеност корисника примени и/или развоју нових технологија и то највише кроз креирање нових научних и техничких знања и испитивање могућности примене нових технологија (85,7% и 71,4% корисника респективно), као и кроз повећање капацитета за испитивање техничке изводљивости нових идеја и повећање капацитета за испитивање потенцијала за комерцијализацију нових идеја (57% и 43% корисника респективно);
- Најизраженији утицај на друштво у целини, пројекти остварују у области приступа информацијама и технологијама и у области заштите животне средине, а нешто мањи у областима образовања, пољопривреде и прехранбене технологије и комуникација;
- Учешће у Програму нема утицаја на доступност екстерних извора финансирања за 70% корисника, док је у извесној мери олакшана за 30% корисника;
- Најзначајнији директан ефекат досадашње реализације пројеката на пословне перформансе корисника је повећање броја запослених (85,7% корисника). 28,6% корисника је повећало приходе од продаје, а исто толико процената је повећало извоз;

Графикон: 5.13. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да оцените утицај пројекта на наведене индикаторе пословних перформанси?

Напомена: Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

- У наредној табели је приказана релативна заступљеност индикатора пословних перформанси у идентификованим интервалима повећања, у односу на укупан број предузећа корисника Програма који су назначили вредност повећања тих индикатора;

Табела 5.18. Заступљеност индикатора пословних перформанси у одређеним интервалима повећања

Повећање	Индикатори пословних перформанси (заступљеност у укупном броју одговора)					
	Број запослених	Приходи од продаје	Извоз	Нето добитак	Ефикасност	Продуктивност
0% до 10%	80%	50%	100%			
11% до 20%	20%	50%		100%	100%	100%

- Захваљујући учешћу у Програму, имиџ/репутацију је у одређеној мери побољшало 86% корисника;
- У погледу очекиване дужине трајања позитивних ефеката пројеката на пословне перформансе, трећина корисника верује да ће трајати мање од 3 године, трећина да ће трајати 6 и више година, 16,7% да ће трајати 4 до 5 година и 16,7% није знало да оцени;
- Да је изостало учешће у Програму, број запослених се не би повећао код 86% корисника, а код 14% би се повећао за до 50%.

5.4.4. Ефекти пројеката на друга предузећа и организације

- У погледу ефеката реализације пројеката на друге учеснике, највећи позитиван утицај се остварује на купце, а затим на добављаче и друга предузећа;
- Најизраженији утицај на купце се остварује у области унапређења производа и услуга. Позитиван утицај на добављаче остварује се у областима унапређења пословних перформанси и производа и услуга.

5.4.5. Значај Програма сарадње науке и привреде за реализацију иновационих пројеката

- Без финансијске подршке Фонда, 27% пројеката би се вероватно реализовало, 43% би се можда реализовало, 15% се вероватно не би реализовали и 15% се сигурно не би реализовало;
- Да је изостало учешће у Програму, највише корисника би за реализацију пројеката користило сопствена средства, а затим финансијску подршку неког другог пројекта и *venture* капитал;

- Успешној имплементацији пројеката највише доприносе знање и вештине које се развијају током процеса реализације и сарадња између партнера у конзорцијуму, а затим и сарадња са Фондом и износ одобрених средстава;
- 57% корисника је степен сарадње између конзорцијума и Фонда оценило као висок, а 43% као значајно висок;
- У погледу унапређења Програма, више од 70% корисника сугерише поједностављење процедуре пријаве и смањење обима и/или комплексности неопходне документације, 30% сугерише повећање износа финансијске подршке и 30% сматра да је неопходна већа подршка Фонда током реализације пројеката и то посебно у областима маркетинга и тржишног пласмана.

- ✓ *Највише корисника учествује у Програму са циљем да развије нов производ/услугу и унапреди постојећу технологију;*
- ✓ *Корисници од учешћа у Програму највише очекују раст прихода, улазак на нова тржишта/повећање тржишног учешћа и раст профита;*
- ✓ *Трошкови, технички изазови и недостатак опреме/истраживачке инфраструктуре су највеће баријере са којима се корисници суочавају приликом реализовања иновативних/И&Р активности;*
- ✓ *Реализација пројеката највише доприноси развоју нових производа, иновација технологије и И&Р активности;*
- ✓ *Највећи директан ефекат досадашње реализације пројеката на пословне перформансе корисника је повећање броја запослених (85,7% корисника). 28,6% корисника је повећало приходе од продаје, а исто толико процената је повећало извоз;*
- ✓ *Без финансијске подршке Фонда, 27% пројеката би се вероватно реализовало, 43% би се можда реализовало, 15% се вероватно не би реализовали и 15% се сигурно не би реализовало;*
- ✓ *57% корисника је степен сарадње између конзорцијума и Фонда оценило као висок, а 43% као значајно висок;*
- ✓ *У погледу унапређења Програма, више од 70% корисника сугерише поједностављење процедуре пријаве и смањење обима и/или комплексности неопходне документације, 30% сугерише повећање износа финансијске подршке и 30% сматра да је неопходна већа подршка Фонда током реализације пројеката и то посебно у областима маркетинга и тржишног пласмана.*

6. ИНТЕНЗИТЕТ ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ И ПРИМЕРИ ДОБРЕ ПРАКСЕ ОДАБРАНИХ УЧЕСНИКА НАЦИОНАЛНОГ ИНОВАЦИОНОГ СИСТЕМА

Мерење интензитета иновативних активности у Републици Србији извршено је теренским истраживањем применом метода индиректног анкетирања 9 одабраних група учесника у иновационом систему. Упитници су састављени применом европске методологије: *"Recommended practices for the Online CIS" - European Commission – Eurostat - Directorate G:Global Business Statistics, 2014*, и прилагођени су потребама реализације специфичног циља истраживања. Упитници се међусобно разликују сходно улози сваког од учесника у националном иновационом систему. Коришћење исте методологије и модификовање садржаја, сходно улози у иновационом систему, имало је за резултат груписање питања у упитнику на следећи начин:

- опште информације које укључују податке о истраживању, идентитету наручиоца и реализатора истраживања, сврси истраживања и социодемографске податке о испитаницима, и
- скуп питања структуриран на начин који пружа податке о:
 - ✓ иновативном окружењу и
 - ✓ иновативним активностима и иновацијама испитаника.

За мерење интензитета иновативних активности, као инструмент, коришћен је структурирани упитник. Питања затвореног типа јављају се у форми номиналне, ординалне и интервалне скале, као и у форми филтер питања. За потребе оцењивања ставова испитаника коришћене су Ликертова и Терстонова скала, као и семантички и нумерички диференцијал. Ликерова и Терстонова скала су коришћене у случају испитивања степена слагања са понуђеним изјавама, односно у случају избора понуђених одговора, сходно сазнању о предмету истраживања. Семантички и нумерички диференцијал примењени су у случају описног и нумеричког мерења ставова.

Анкетирање појединих учесника, одабраних сходно улози и значају које имају у процесу развоја националног иновационог система, извршено је директно, односно интервјуисањем (*face to face*). Директно анкетирање о интензитету иновативних активности, између осталог, имало је за циљ идентификовање примера добре праксе. Најпре је кроз не-структурирани интервју стечено сазнање о различитим аспектима изазова, интензитету иновативних активности и могућностима за идентификовање примера добре праксе, а затим су појединим учесницима путем *e-mail*-а прослеђени структурирани обрасци за идентификовање пројеката, програма, активности и сл. за

које је доказано да производе добре резултате. Реч је о успешном искуству, које је тестирано и потврђено и које има потенцијал да повећа број позитивних резултата у пракси у случају његовог масовнијег усвајања и имплементације. На основу података прикупљених теренским истраживањем, односно анкетањем одабраних група учесника у иновационом систему Републике Србије, идентификовано је пет примера добре праксе.

6.1. ВЕЛИКА ПРИВРЕДА

Анализа иновативних активности у оквиру великих предузећа првенствено има за циљ да идентификује начин на који користе иновације, утврђују и остварују циљеве иновационог развоја и примењују иновације у постојећа производна решења. За потребе реализације овог циља анкетни упитник је прослеђен на *e-mail* адресе 100 најуспешнијих предузећа у Републици Србији.

Предузећа су идентификована сходно резултатима истраживања АПР објављеним у публикацији „Сто нај..привредних друштава у Републици Србији” (2016). Степен реализације пројектним задатком дефинисане величине узорка у случају испитивања интензитета иновативних активности у оквиру великих предузећа износи 30%.

Општи подаци о узорку	
Власничка структура:	
✓	66,7% домаће приватно власништво
✓	33,3% комбиновано страно власништво и власништво РС

У власничкој структури узорка велике привреде домаће приватно власништво учествује 66,7%, а комбиновано страно власништво и власништво Републике Србије 33,3%

Иновативно окружење и активности

Чланство у пословној мрежи или удружењу постоји у случају 33% великих предузећа. Исти толики проценат великих предузећа нема остварену сарадњу са високообразовним установама и научно-истраживачким институцијама и пласира учинке на локалном тржишту, док њих 67% има остварену сарадњу и

учинке пласира истовремено на националном и иностраном тржишту. Са појмом иновација и актуелним националним прописима којима је регулисана иновациона делатност углавном је упознато 66,7% великих предузећа, односно у потпуности је упознато и углавном није упознато по 33,3% великих предузећа респективно.

Слична је ситуација и са познавањем услуга организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности. Са овим услугама углавном

није упознато 33,3% великих предузећа, а делимично је упознато, односно није упознато 66,7% њих.

Графикон 6.1. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите у којој мери сте упознати са условима, мерама и програмима подршке Владе РС у области иновативних активности?

Са условима, мерама и програмима подршке Владе Републике Србије у области иновативних активности углавном је упознато, делимично је упознато, односно није упознато и углавном није упознато по 33,3% великих предузећа.

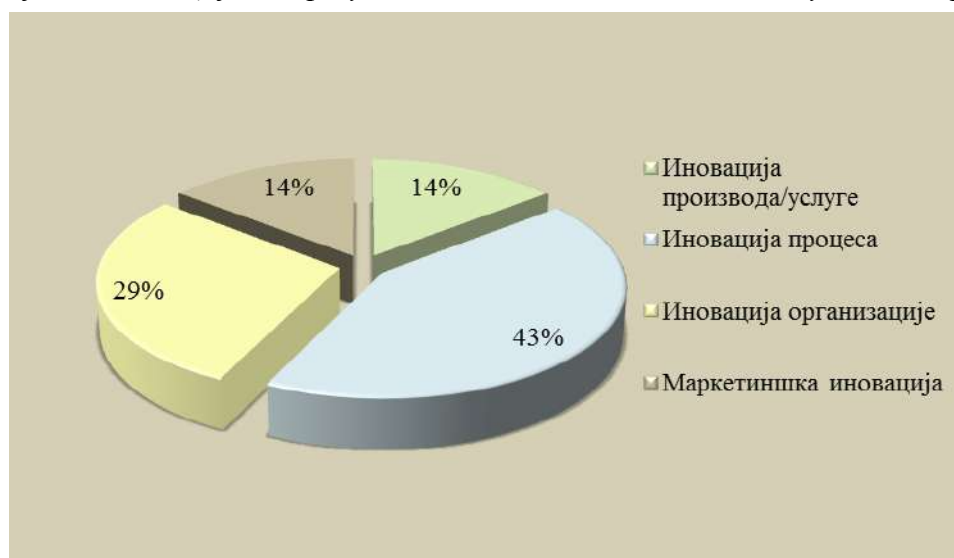
Табела 6.1. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији?

Понуђени одговори	Одговор
Макроекономско окружење	8,3
Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност	6,7
Неадекватна подршка државе и државних институција	6,3
Недовољно познавање релевантних прописа	4,3
Изостанак релевантних прописа и процедура	4,3
Неадекватна промоција учесника у иновационом екосистему	4,3
Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја	2,0
Неефикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија	8,7
Административне баријере	6,7
Некомпетентност запослених	7,3

Велика предузећа прилике и услове за предузимање иновативних активности оцењују као солидне. На овакву оцену прилика и услова у највећој мери утицао је неефикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија. У најмањој мери на овакву оцену услова и прилика за предузимање иновативних активности утицале су перспективне иновативне пословне идеје.

У духу ефикасног корпоративног управљања, сва велика предузећа у стратешким документима и/или пословним плановима имају дефинисане циљеве иновативног развоја. Свако велико предузеће има у оквиру своје организационе структуре одељење које се бави истраживањем и развојем. И поред тога 66,7% великих предузећа додатно аутсорсује услуге И&Р од других предузећа, институција и организација. Такође, у циљу развоја иновација свако велико предузеће врши набавку машина, опреме и софтвера и врши улагања у развој дизајна и маркетинга.

Графикон 6.2. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите у ком облику се јавља иновација као резултат иновативних активности у Вашем предузећу?

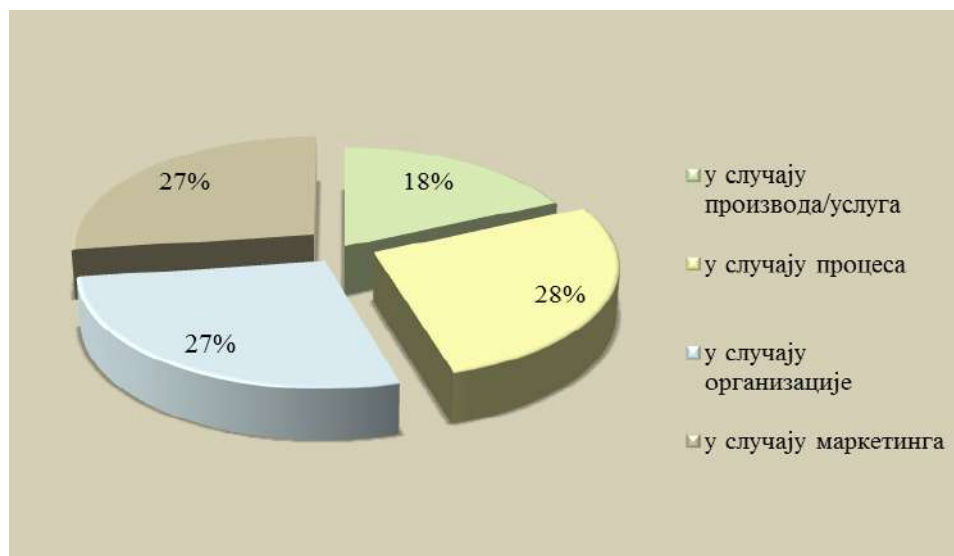

У великим предузећима заступљени су сви облици иновација у којима је у највећем износу од 43% заступљена иновација процеса. Иновација организације заступљена је са 29%, а иновација производа/услуге и иновација маркетинга са по 14%.

У 66,7% случајева великих предузећа су самостално развила иновацију и њену примену у постојећа производна решења оцењују као добру, а у 33,3% случајева велика предузећа су развила иновацију у сарадњи са другим предузећем, односно организацијом и њену примену у постојећа производна решења оцењују као солидну. У случају свих великих предузећа, иновација коју су развила нова је за њих али не и за тржиште на којем настају.

У укупном броју иновација великих предузећа које се јављају као резултат примене ИКТ у највишем износу од 28% учествују иновације процеса, док по 27% учествују иновације организације и маркетинга, а 18% иновације производа / услуге.

Графикон 6.3. Дистрибуција одговора на питање: Да ли у Вашем предузећу постоје резултати примене информационо-комуникационо технолошких (ИКТ) иновација?

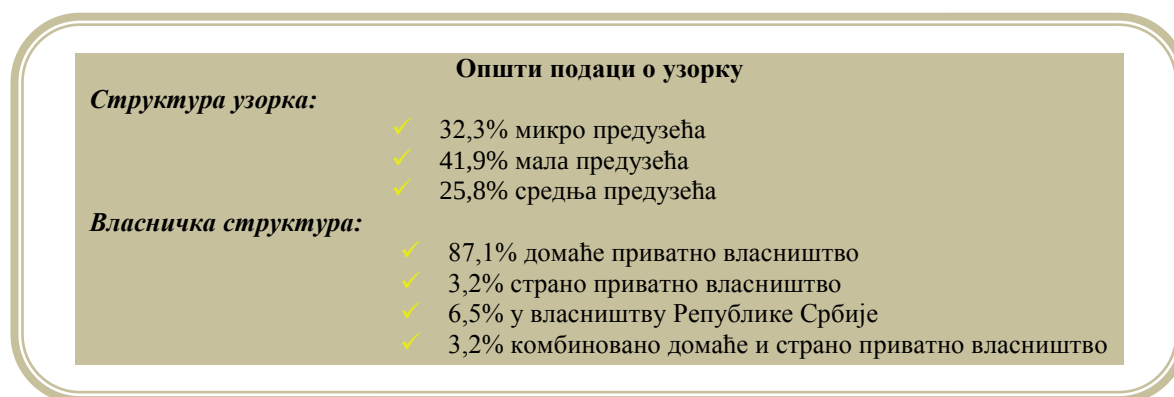
Према мишљењу представника великих предузећа у иновационом систему подједнако значајну улогу у поступку његовог развоја и предузимања иновативних активности имају наука и академија, велика предузећа, *start-up* предузећа и ИКТ предузећа. Представници великих предузећа сматрају да наука и академија најквалитетније обављају своје активности у иновационом систему, а да најмање квалитетно то чине организације за обављање иновационе делатност.

Табела 6.2. Просечне оцене одговора на питање: Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу, базираном на сазнању и искуству, на скали од 1-5 оцените квалитет и значај рада сваког од наведених учесника иновационог система?

Учесници у иновационом систему	Квалитет рада	Значај рада
Владини ресори	3,7	4,7
Министарство надлежно за иновациону делатност	3,7	4,7
Наука и академија (Институти, Факултети, Универзитети, Центри изузетних вредности)	4,7	5,0
Актери за промоцију и унапређење иновација	3,5	3,5
Организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности	3,5	4,5
Организације за обављање иновационе делатности	3,0	4,0
Велика предузећа (домаћа и страна)	4,0	5,0
МСПП сектор	3,5	4,5
<i>start-up</i> предузећа	4,0	5,0
ИКТ предузећа	4,0	5,0

6.2. МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИЦИ

Анализа иновативних активности у оквиру МСПП првенствено има за циљ да утврди у ком облику се у овом сектору испољавају иновације, колико су упознати са доступним изворима финансирања, мерама и програмима Владе Републике Србије као и колико им износе улагања у И&Р. Узимајући у обзир претежну делатност, анкетни упитник је прослеђен на *e-mail* адресе приближно 4.000 МСПП. Степен реализације пројектним задатком дефинисане величине узорка у случају испитивања интензитета иновативних активности у оквиру сектора МСПП износи 133%.

У структури укупног узорка сектора МСПП микро, мала и средња предузећа учествују 32,3%, 41,9% и 25,8% респективно. У власничкој структури домаће приватно власништво учествује 87,1%, страно приватно власништво и комбиновано домаће и страно приватно власништво учествује са по 3,2%, а власништво Републике Србије са 6,5%.

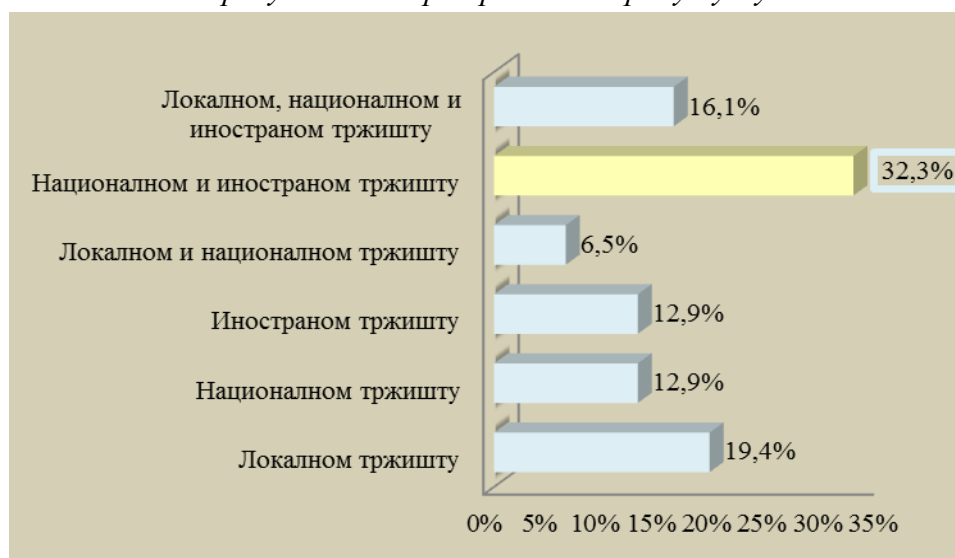
Иновативно окружење и активности

Графикон 6.4. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите, Ваше предузеће је?

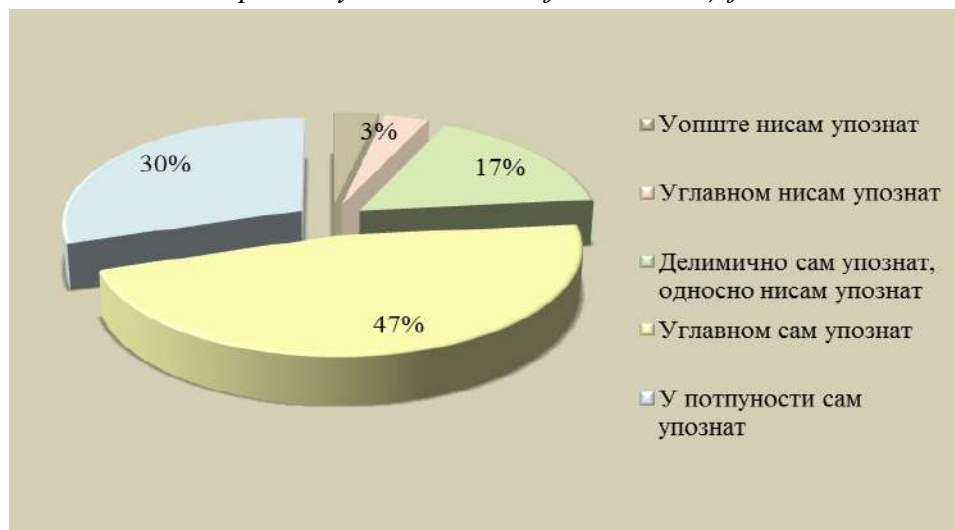
У структури одговора на питање о регистрованом чланству, изостанак чланства учествује 55,9%, а чланство у пословној мрежи или удружењу 17,6%. Чланство у међународној организацији, кластеру и истовремено чланство у кластеру и пословној мрежи или удружењу заступљено је са по 8,8%. Од укупног броја МСПП 32,3% наступа истовремено на националном и иностраном тржишту, 19,4% на локалном тржишту, 16,1% истовремено наступа на локалном, националном и иностраном тржишту, по 12,9% наступа искључиво на националном или иностраном тржишту, а 6,5% на локалном и националном тржишту истовремено.

Графикон 6.5. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите да ли Ваше предузеће пласира производе / робу / услуге на?

Са појмом иновација у потпуности је упознато 30% МСПП. Углавном је упознато са појмом иновација 47% МСПП, а делимично је упознато, односно није упознато 17% њих. Уопште није упознато са појмом иновација и углавном није упознато по 3% МСПП:

Графикон 6.6. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите у којој мери сте упознати са појмом иновација?

Са актуелним националним прописима којима је регулисана иновациона делатност, односно организација примене научних сазнања, техничких и технолошких знања, инвентивности и проналазаштва у потпуности је упознато 6% МСПП, док је углавном упознато и делимично је упознато, односно није упознато 29% МСПП. Са актуелним националним прописима којима је регулисана иновациона делатност, односно организација примене научних сазнања, техничких и технолошких знања, инвентивности и проналазаштва углавном није упознато и уопште није упознато 13% и 23% МСПП респективно.

Графикон 6.7. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите у којој мери сте упознати са актуелним националним прописима којима је регулисана иновациона делатност, односно организација примене научних сазнања, техничких и технолошких знања, инвентивности и проналазаштва?

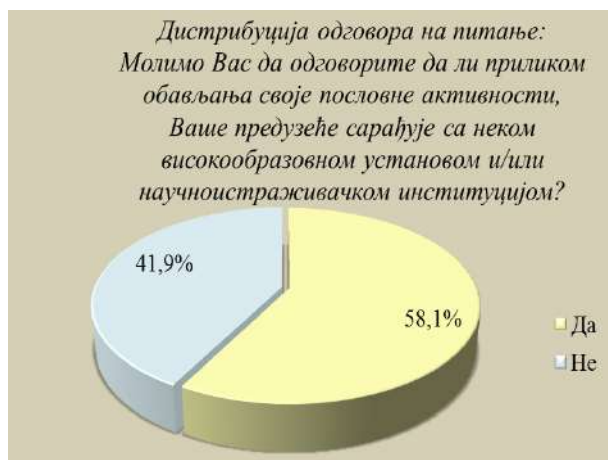
Са услугама организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности у потпуности је упознато 9,7% МСПП, а углавном је упознато и делимично је упознато, односно није упознато 22,6 МСПП. Углавном није упознато и уопште није упознато са услугама организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности 16,1% и 29% МСПП респективно.

Од укупног броја МСПП 10% има статус станара пословно технолошког инкубатора, 6% је члан научно

технолошког парка и 3% сарађује са центром за трансфер технологија.

Табела 6.3. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите у којој мери сте упознати са услугама организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности?

Став	%
Уопште нисам упознат	29,0
Углавном нисам упознат	16,1
Делимично сам упознат, односно нисам упознат	22,6
Углавном сам упознат	22,6
У потпуности сам упознат	9,7%

Приликом обављања својих пословних активности 58,1% МСПП сарађује са високошколском установом, односно

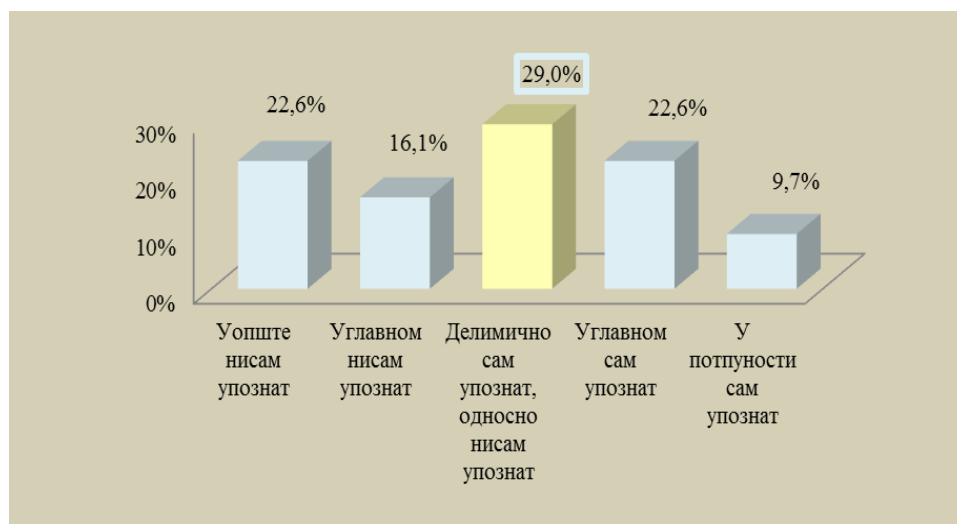
научно-истраживачком институцијом, док 41,9% њих нема такав вид сарадње.

Табела 6.4 Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите какве су по Вашем мишљењу прилике и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији?

Став	%
Одличне	0,0
Добре	6,7
Солидне	56,7
Лоше	26,7
Веома лоше	10,0

Прилике и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији 6,7% МСПП оцењује као добре. Као солидне прилике и услове за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији оцењује 56,7% МСПП, а као лоше и веома лоше 26,7% и 10% МСПП респективно.

Графикон 6.8. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите у којој мери сте упознати са условима, мерама и програмима подршке Владе Републике Србије у области иновативних активности?

Са условима, мерама и програмима подршке Владе Републике Србије у области иновативних активности делимично је упознато, односно није упознато 29% МСПП, док је по 22,6% њих углавном упознато, односно уопште није упознато. Углавном није упознато са условима, мерама и програмима подршке Владе Републике Србије у области иновативних активности 16,1% МСПП, док је у потпуности упознато 9,7% МСПП.

Табела 6.5. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији?

Понуђени одговори	Одговор
Макроекономско окружење	5,6
Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност	7,7
Неадекватна подршка државе и државних институција	6,5
Недовољно познавање релевантних прописа	6,0
Изостанак релевантних прописа и процедура	4,4
Неадекватна промоција учесника у иновационом екосистему	4,8
Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја	4,2
Неефикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија	5,8
Административне баријере	6,6
Некомпетентност запослених	5,0

Као кључни разлог за овакву оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији МСПП наводе недостатак финансијских средстава и њихову неприлагођеност, а као разлог који у најмањој мери утиче на прилике и услове наводе недовољан број перспективних иновативних пословних идеја.

Табела 6.6. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите у којој мери сте упознати са доступним изворима финансирања иновативних активности?

Понуђени одговори	Одговор (%)
Уопште нисам упознат	16,1
Углавном нисам упознат	19,4
Делимично сам упознат, односно нисам упознат	25,8
Углавном сам упознат	29,0
У потпуности сам упознат	9,7

Са доступним изворима за финансирање иновативних активности углавном је упознато 29% МСПП. Делимично је упознато, односно није упознато са

доступним изворима финансирања 25,8% МСПП, а углавном није упознато 19,4% МСПП. Уопште није упознато са доступним изворима за финансирање иновативних активности 16,1% МСПП, односно 9,7% МСПП је у потпуности упознато.

У стратешким документима и/или пословним плановима постоје дефинисани циљеви иновативног развоја код 67,74% МСПП, односно не постоје код 32,3% МСПП.

Као најзаступљенију иновативну активност у свом предузећу 54,8% МСПП наводи набавку машина, опреме, и софтвера коју чине у циљу развоја

иновација. Истраживање и развој, као део организационе структуре поседује 38,7% МСПП, док се аутсорсовањем истих бави 29% МСПП. Улагања у развој дизајна, маркетинга и других релевантних активности ради развоја иновација обавља 25,8% МСПП, док ниједну од наведених активности не предузима 9,7% МСПП.

Табела 6.7. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите која врста иновативних активности је заступљена у Вашем предузећу?

Понуђени одговори	Одговор (%)
Истраживање и развој у оквиру предузећа као део организационе структуре	38,7
Аутсорсовање услуге истраживања и развоја од других предузећа, институција и организација	29,0
Набавка машина, опреме, софтвера и др. ради развоја иновација	54,8
Улагања у развој дизајна, маркетинга и других релевантних активности ради развоја иновација	25,8
Ништа од наведеног	9,7
Није наведено, молимо Вас наведите	0,0

Напомена: Услед могућности да се испитаници одреде за више од једног одговора, сума процената добијених одговора превазилази 100.

У сектору МСПП у улагањима која се односе на иновативну активност 88,2% учествују она чији износ није виши од 20% прихода од продаје. Улагања у износу између 21% и 40% у укупним улагањима учествују 2,9%, а она чији се износ креће између 41% и 60% у укупним улагањима учествују 8,8%.

Табела 6.8. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите колико у Вашем предузећу износе улагања у иновативне активности?

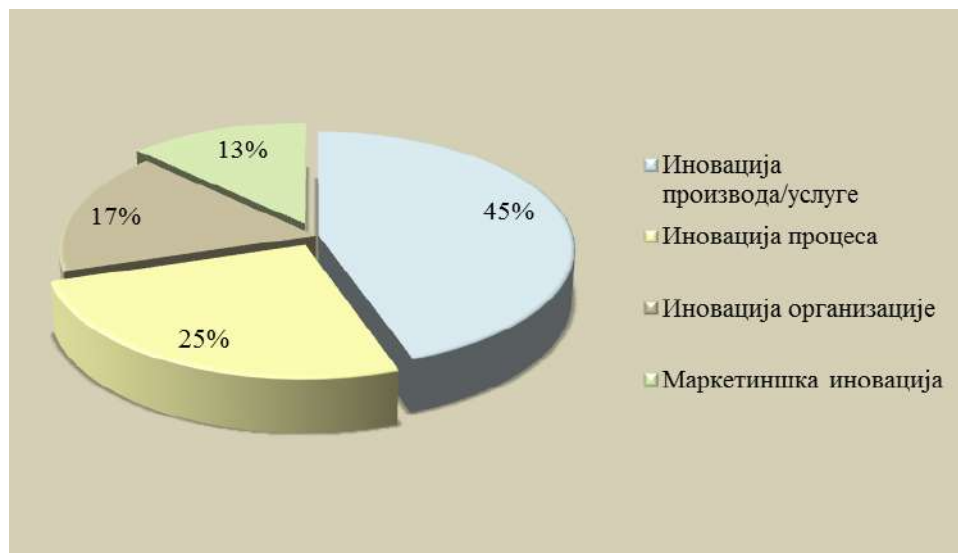
% прихода од продаје који се улаже у иновативне активности	до 20%	од 21-40%	од 41-60%
Укупно улагања у иновативну активност (%)	88,2	2,9	8,8
— Истраживање и развој у оквиру предузећа	23,5	2,9	0,0
— Аутсорсовање услуге истраживања и развоја од других предузећа, институција и организација	14,7	0,0	0,0
— Набавка машина, опрема, софтвера и сл.	20,6	0,0	8,8
— Улагања у развој дизајна, маркетинга и сл.	29,4	0,0	0,0

У структури улагања која се крећу до 20% прихода од продаје највеће учешће од 29,4% односи се на улагања у развој дизајна, маркетинга и сл. Улагања у истраживање и развој, набавку машина, опрема и софтвера и улагања у аутсорсовање услуге И&Р у укупним улагањима, која нису виша од 20% вредности прихода од продаје, учествују 23,5%, 20,6% и 14,7% респективно. У улагањима у иновативне активности која се крећу у износу између 21% и 40% прихода од продаје забележено је једино улагање у истраживање и развој у вредности од 2,9%, а у улагањима у иновативне активности која

се крећу у износу између 41% и 60% прихода од продаје забележено је једино улагање у набавку машина, опреме и софтвера од 8,8%.

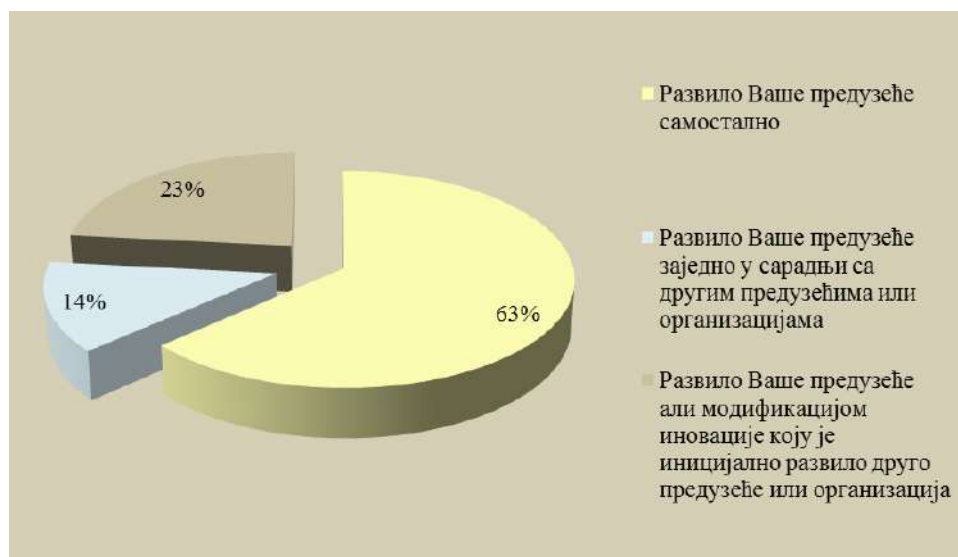
У иновацијама МСПП, које се јављају као резултат иновативних активности, иновација производа/услуге учествује 45%, иновација процеса 25%, а иновација организације и маркетиншка иновација 17% и 13% респективно.

Графикон 6.9. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите у ком облику се јавља иновација као резултат иновативних активности у Вашем предузећу?

Самостално је иновације развило 63% МСПП, а у сарадњи са другим предузећем или организацијом 14% МСПП. У случају 23% МСПП иновације су се развиле у оквиру предузећа али као резултат модификације иновације коју је развило друго предузеће или организација.

Графикон 6.10. Дистрибуција одговора на питање: Молимо вас да одговорите да ли је иновације у Вашем предузећу?

У случају 56,7% МСПП иновација коју су развила је нова за предузеће али не и за тржиште на којем наступају. Иновација која је нова за тржиште и која је развијена пре него што ју је развила конкуренција јавља се код 43,3% МСПП.

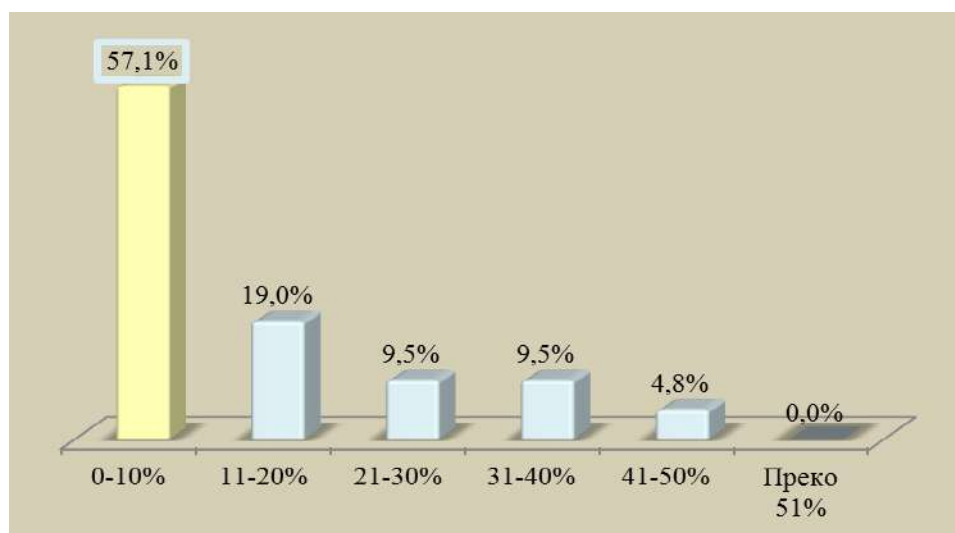

Примена иновација у постојећа производна решења МСПП у 41,4% случајева оцењена је као добра, а у 37,9% и 20,7% случајева као солидна, односно одлична.

У сектору МСПП постоје резултати примене ИКТ иновација. У структури резултата примене ИКТ иновације производа/услуге учествује 45%, а иновације процеса, организације и маркетиншка иновација 27,5%, 10% и 17,5% респективно.

У периоду 2014-2017. година у структури укупног промета иновације у просеку учествују: до 10% у случају 57,1% МСПП, у интервалу 11%-20% у случају 19% МСПП у интервалу 21%-30% и 31%-40% у случају по 9,5% МСПП и у интервалу 41%-50% у случају 4,8% МСПП.

Графикон 6.11. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите колико иновације у просеку учествују у структури укупног промета Вашег предузећа у периоду 2014-2017. година?

У 12,9% МСПП забележене су иновативне активности које нису резултирале иновацијом из разлога што су биле неуспешне и/или су суспендоване. Иновативне активности које нису резултирале иновацијом јер су још увек у току карактеристичне су за 41,9% МСПП. У случају 38,7% МСПП не постоје иновативне активности које нису резултирале иновацијом, а 6,5% МСПП не располаже тим податком.

Према мишљењу представника МСПП у иновационом систему најзначајнију улогу у поступку његовог развоја и предузимања иновативних активности има Министарство надлежно за иновациону делатност. Представници МСПП сматрају да ИКТ предузећа најквалитетније обављају своје активности у иновационом систему, а да најмање квалитетно то чини министарство надлежно за иновациону делатност.

Табела 6.9. Просечна оцена одговора на питање: Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу, базираном на сазнању и искуству, на скали од 1-5 оцените квалитет и значај рада сваког од наведених учесника иновационог система?

Учесници у иновационом систему	Квалитет рада	Значај рада
Владини ресори	2,8	4,0
Министарство надлежно за иновациону делатност	3,0	4,3
Наука и академија (институти, факултети, универзитети, центри изузетних вредности)	3,4	4,1
Актери за промоцију и унапређење иновација	3,1	4,2
Организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности	3,1	4,0
Организације за обављање иновационе делатности	3,1	3,6
Велика предузећа (домаћа и страна)	3,5	4,0
МСПП сектор	3,3	3,8
Start up предузећа	3,6	3,8
ИКТ предузећа	3,7	3,8

У оквиру сектора МСПП издвојен је један пример успешног искуства, које је тестирано и потврђено у пракси и које има потенцијал да повећа број позитивних резултата у будућем периоду. Реч је о успешно развијеном приступу у поступку развоја људских ресурса и формирања кадра за рад у високим технологијама у предузећу Хардер Дигитал Сова д.о.о из Ниша.

ПРИМЕР ДОБРЕ ПРАКСЕ

ХАРДЕР ДИГИТАЛ СОВА ДОО

НИШ

ПРИМЕР ФОРМИРАЊЕ КАДРА ЗА РАД У ВИСОКИМ ТЕХНОЛОГИЈАМА

ОПИС: Хардер Дигитал Сова је данас hi- tech бр. 1 у Србији и спада у Топ 10 светских фирми у области *night vision* технологија, које представљају најсавременије оптоелектронске технологије за гледање ноћу и у условима слабе видљивости. Развити овакву фирму у конкуренцији мултинационалних корпорација које послују у овој области био је прави изазов.

КОНЦЕПТ – ЕЛЕМЕНТИ УСПЕХА

Кључни елементи који су допринели успеху у пословању могу се сажети следећим чињеницама:

- Добра процена да постоји критична маса елемената (људи, опрема, простор) за улазак у приватизацију,
- Имплементиран концепт сопственог развоја технологија,
- Стабилно тржиште које обезбеђује ино партнер,
- Значајно и континуално улагање ино партнера (до сада цца 20 милиона ЕУР),
- Улагање у инфраструктуру као неопходан предуслов (6.500м² , 800м² "чистих" соба),
- Успостављена модерна организација рада у фирмама Опто Групације уз рационално коришћење свих расположивих ресурса,
- Проширење програма на цивилне апликације ,
- Усмерење на развојне пројекте (Хоризон 2020, Иновациони Фонд ...),
- **Рад на развоју људских ресурса – као најзначајнији фактор .**

ФОКУС И МЕТОДОЛОГИЈА

Управо је најинтересантније искуство у формирању кадра за рад у високим технологијама. Свесни чињенице да врхунска технологија захтева нови ниво стандарда у свим подручјима рада, посебан фокус у раду усмерен је на формирање високо технолошког кадра који ће бити носилац технологије, као и развоја нових програма и апликација. Створен је изузетни амбијент и простор за рад као важан предуслов. Оријентација фирме је у потпуности усмерена на подмлађивање кадра и спој са старијим искусним кадром. У старту се организују радионице за рад са људским ресурсима где се потенцира стварање тимског духа и указује на значај бихевијарних особина и прилагођавања рада у колективу . Тиме се у раној фази препознају основне личне карактеристике и потенцијали појединца. Кључни део је рад на подизању теоријског знања у области оптоелектронских технологија, које су мало заступљене као предмети на факултетима, па је неопходан континуиран рад у дужем периоду. Уз обавезан менторски рад са сваким младим инжењером, све више је присутна повезаност са факултетима и организована предавања професора у фирми и подизања теоријског нивоа. Ангажовање страних стручњака за поједине области где нема експерта у фирми је успешно реализовано више пута са изузетно позитивним резултатима и знатно бржим стручним усавшавањем.

Потенцира се на развоју аналитике и значају анализе процеса и међуповезаности великог броја параметара које су присутне у сваком процесу. Ове анализе се раде на недељном нивоу, при чему се користи значајна база података која покрива комплетни технолошки ланац производње. Обзиром на мултидисциплинарност технологије, тиме се подижу знања и из других области. Посебно је рад на иновационим пројектима од изузетног значаја за стицање новог искуства. Подизање нивоа рада у нанотехнологијама је финализирано оснивањем нано лабораторије и опремањем са скенинг електронским микроскопом и трансмисионим електронским микроскопом, чиме је постигнута опремљеност на нивоу Института. Уз најновију линију за ЦНЦ машинску обраду и адитивну технологију (3Д штампање) стварају се изузетни услови за имплементацију нових технологија. Развој софтверских технологија је приоритет фирме од самог почетка. Развијен је Опен Ерп софтвер за комплетно праћење и планирање производње, као и материјално књиговодствено пословање. Највећи акценат дат је на развојним софтверским пројектима за развој алгоритама за обраду и „чишћење“ слике у условима слабе видљивости, где се очекује велики технолошки искорак у следећем периоду.

6.3. НАУКА И АКАДЕМИЈА

Анализа иновативних активности у области науке и академије првенствено има за циљ да утврди интензитет сарадње између истраживачке заједнице и привреде као и да идентификује начин за унапређење трансфера технологије ка привреди.

За потребе реализације овог циља анкетни упитник је прослеђен на *e-mail* адресе 100 акредитованих факултета и универзитета, 60 акредитованих института и 16 акредитованих центара изузетних вредности. Степен реализације пројектним задатком дефинисане величине узорка у случају испитивања интензитета иновативних активности у области науке и академије износи 160%.

Општи подаци о узорку	
Структура узорка:	✓ 75% Институты
	✓ 25% Факултеты
Власничка структура:	✓ 75% власништво Републике Србије
	✓ 25% приватно власништво

У структури укупног узорка институти и факултети учествују 75% и 25% респективно. Исти је однос и у власничкој структури узорка где институти и факултети у власништву Републике Србије учествују 75%, а у приватном власништву 25%.

Иновативно окружење и активности

Највећи део научне заједнице прилике и услове за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији оцењује као солидне. Половина института и факултета, односно 50% њих, сматра да су прилике и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији солидне, а по 25% их сматра добрим, односно лошим. Као разлог који у највећој мери утиче на овакву оцену прилика и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација институти и факултети наводе недостатак финансијских средстава и њихову неприлагођеност. Према мишљењу науке и академије, неефикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија представља разлог који у најмањој мери утиче на оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији.

Графикон 6.12. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцјену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у РС?

Сарадњу између истраживачке заједнице и привреде 37,5% института и факултета оцењује као добру. Исти толики проценат научне заједнице сматра да је сарадња солидна, док 25% њих је оцењује као лошу.

Примену научно-истраживачких сазнања у пракси 50% института и факултета оцењује као солидну, а по 25% њих је оцењује као добру, односно лошу.

По 25% института и факултета има развијену сарадњу са великим предузећима и сектором МСПП, док

75% њих нема развијен овај вид сарадње.

Табела 6.10. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите да ли Ваша институција има развијену сарадњу са?

	Велика предузећа у РС (%)	Сектор МСПП (%)
Има сарадњу	25	25
Нема сарадњу	75	75

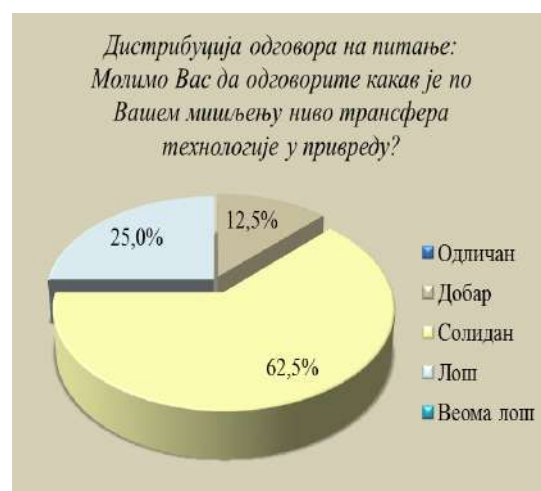

Од укупног броја института и факултета 50% њих нема регистровано ниједно чланство. Од преосталих 50% института и факултета који имају регистровано чланство, 50% њих је члан кластера, 33,3% пословне мреже или удружења, док 16,7% института и факултета наводи чланство у разним Саветима.

У оквиру своје институције 50% института и факултета нема регистрован развојно производни центар, истраживачко-развојни центар, иновациони центар и пословно технолошки инкубатор. Од преосталих 50% института и факултета, 37% њих у оквиру своје институције има истраживачко-развојни центар, а 13% пословно технолошки инкубатор.

Колаборативни и уговорени истраживачки пројекти и високотехнолошке услуге у сарадњи са привредом и академска мобилност између научних и привредних организација, који у највећој мери одређују ниво трансфера технологије у привреду, заступљени су у 50% института и факултета.

Према мишљењу 62,5% института и факултета ниво трансфера технологије у привреду је солидан. Њих 12,5% ниво трансфера технологије у привреду оцењује као добар, а 25% као лош. Академска мобилност између научних и привредних организација и колаборативни и уговорени истраживачки пројекти представљају категорије које у највећој мери утичу на ниво трансфера технологије у привреду, док мобилност студената и развој њихове каријере утичу у најмањој мери.

Комерцијализација истраживачких резултата и открића патентирањем и лиценцирањем заступљени су у 62,5% института и факултета, а учествовање у предузетничким подухватима (*spin-outs* и *start-ups*) и развијен систем целоживотног учења и обука заступљени су са по 37,5%. У 12,5% факултета подржани су студентски пројекти са предузећима. Исти толики проценат факултета има праксу укључивања послодаваца у развој својих студијских програма.

Табела 6.11. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас одговорите која од наведених категорија постоји у Вашој институцији?

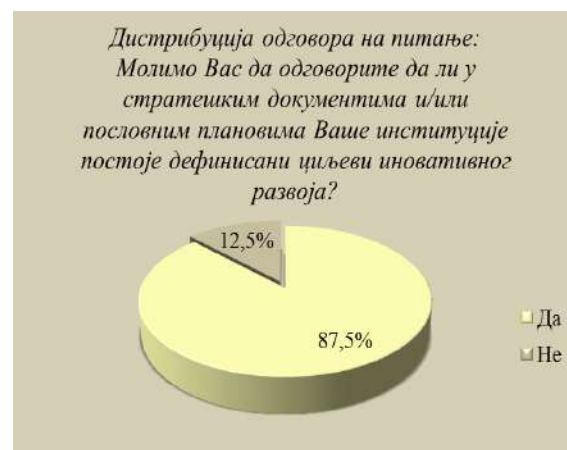
Категорије	Да (%)	Не (%)
Колаборативни и уговорени истраживачки пројекти и високотехнолошке услуге у сарадњи са привредом	50,0	50,0
Комерцијализација истраживачких резултата и открића патентирањем и лиценцирањем	62,5	37,5
Учествовање у предузетничким подухватима (<i>spin-outs</i> и <i>start-ups</i>)	37,5	62,5
Подржани студентски пројекти са предузећима	12,5	87,5
Академска мобилност између научних и привредних организација	50,0	50,0
Укључење послодаваца у развој студијских програма	12,5	87,5
Развијен систем целоживотног учења и обука	37,5	62,5

У стратешким документима и/или пословним плановима 87,5% института и факултета постоје дефинисани циљеви иновативног развоја. 75% института и факултета не користи средства организације за подстицање иновативних активности у приоритетној области науке и академије, док 25% њих наводи да користи средства Фонда за иновациону делатност.

Табела 6.12. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите да ли Ваша институција користи средства из буџета РС за?

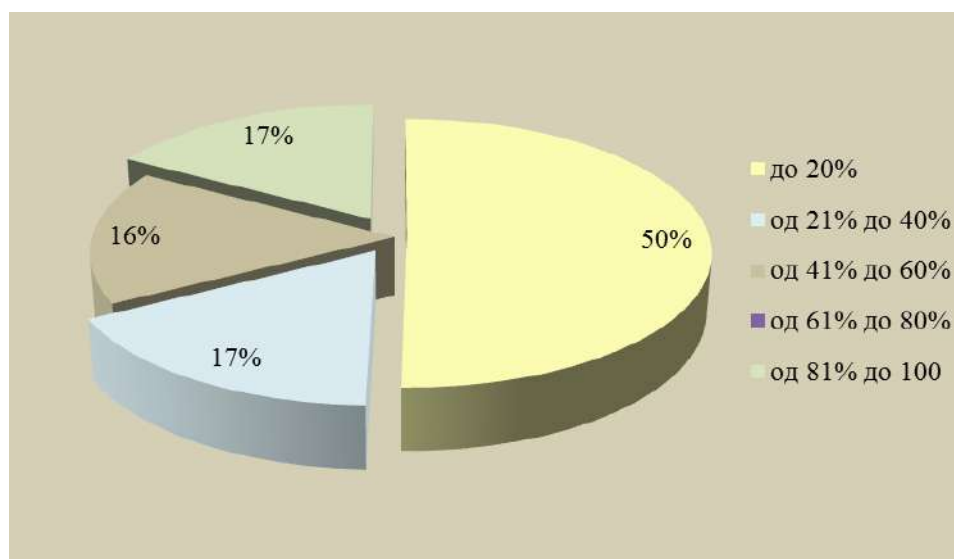
Категорија	Да (%)
Финансирање истраживања и развоја	62,5
Финансирање иновативних активности	25,0
Није наведено, молимо Вас наведите	0
Ништа од наведеног	12,5

Од укупног броја института и факултета који користе средства из буџета Републике Србије, 62,5% њих средства користи за финансирање истраживања и развоја, а 25% за финансирање иновативних активности.

У периоду 2014-2017. година, у средствима која се користе за финансирање иновативних активности највише учешће од 50% бележе она чији износ не прелази вредност до 20% прихода од продаје, са по 17% учествују она чији се износ креће у интервалу 21%-40% и у интервалу 81%-100% прихода од продаје, док са 16% учествују средства чији се износ креће у интервалу 41%-60% прихода од продаје.

Графикон 6.13. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите колико у просеку износе улагања у иновативне активности у Вашој институцији у периоду 2014-2017. година?

У иновацијама института и факултета иновације производа/услуге и процеса учествују са по 38,5%, док иновације организације и маркетиншке иновације учествују 15,4% и 7,7% респективно.

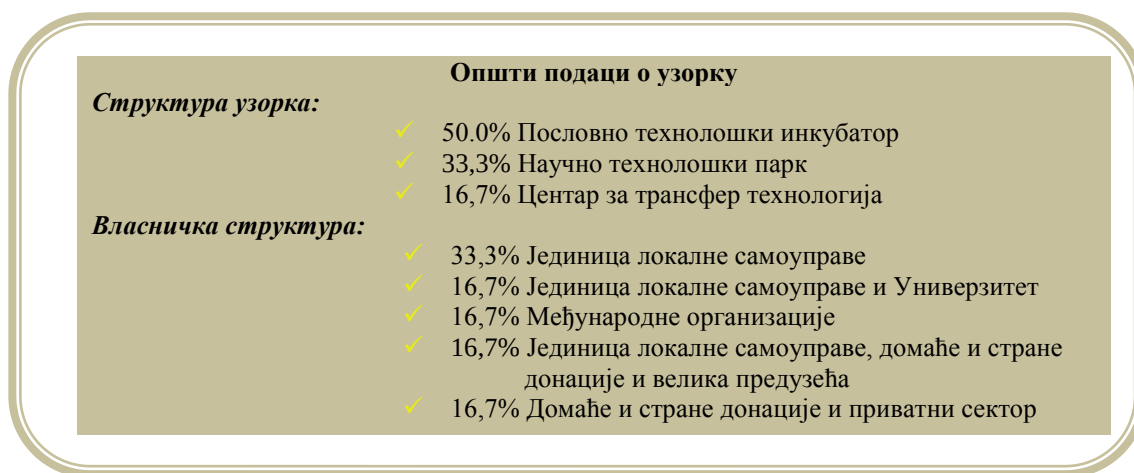
Према мишљењу представника института и факултета у иновационом систему најзначајнију улогу у поступку његовог развоја и предузимања иновативних активности имају Министарство надлежно за иновациону делатност и наука и академија, док најмање значајну улогу имају велика предузећа. Представници института и факултета сматрају да управо наука и академија најквалитетније обављају своје активности у иновационом систему, да најмање квалитетно то чине велика и *start up* предузећа.

Табела 6.13. Дистрибуција оцена на питање: Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу, базираном на сазнању и искуству, на скали од 1-5 оцените квалитет и значај рада сваког од наведених учесника иновационог система?

Учесници у иновационом систему	Квалитет рада	Значај рада
Владини ресори	3,6	4,5
Министарство надлежно за иновациону делатност	4,1	4,6
Наука и академија (институти, факултети, универзитети, центри изузетних вредности)	4,3	4,6
Актери за промоцију и унапређење иновација	3,3	4,1
Организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности	3,1	4,0
Организације за обављање иновационе делатности	4,0	4,3
Велика предузећа (домаћа и страна)	3,0	3,4
МСПП сектор	3,4	3,6
<i>Start up</i> предузећа	3,0	3,9
ИКТ предузећа	3,3	4,0

6.4. ИНОВАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

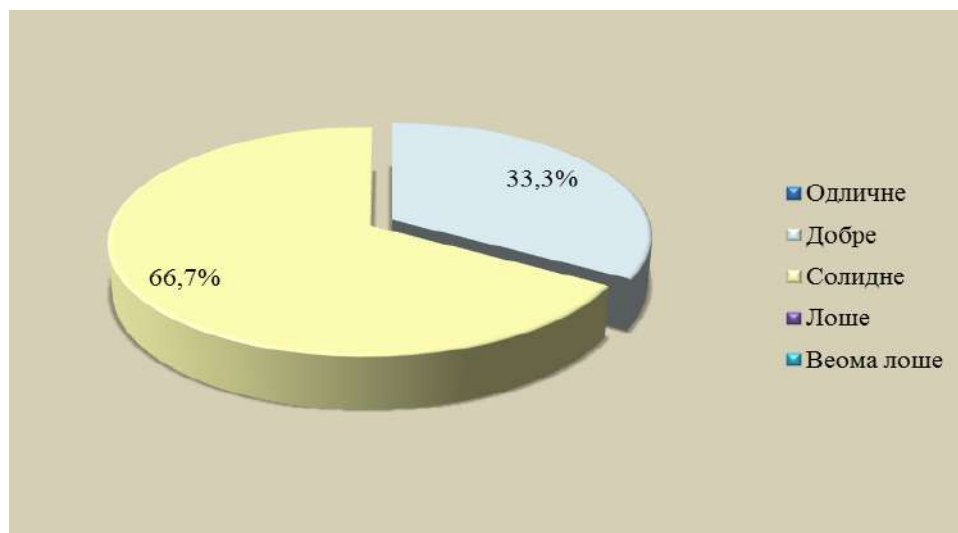
Анализа иновативних активности у области иновационе инфраструктуре има за циљ да испита начин на који се развијају и да идентификује пример добре праксе. За потребе реализације овог циља анкетни упитник је прослеђен на *e-mail* адресе свих регистрованих привредних друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности, укупно њих 11. Степен реализације пројектним задатком дефинисане величине узорка у случају испитивања интензитета иновативних активности у области иновационе инфраструктуре износи 120%.

Прилике и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији 66,7% привредних друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности оцењује као солидне, а 33,3% као добре.

Иновативно окружење и активности

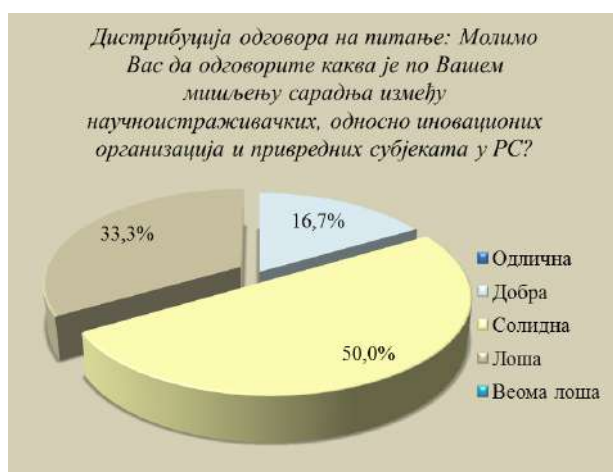
Графикон 6.14. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите какве су по Вашем мишљењу прилике и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији?

Оваква оцена прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у највећој мери последица је недостатка финансијских средстава и њихове неприлагођености. Разлог који у најмањој мери утиче на прилике и услове за предузимање иновативних активности и развој иновација је некомпетентност запослених.

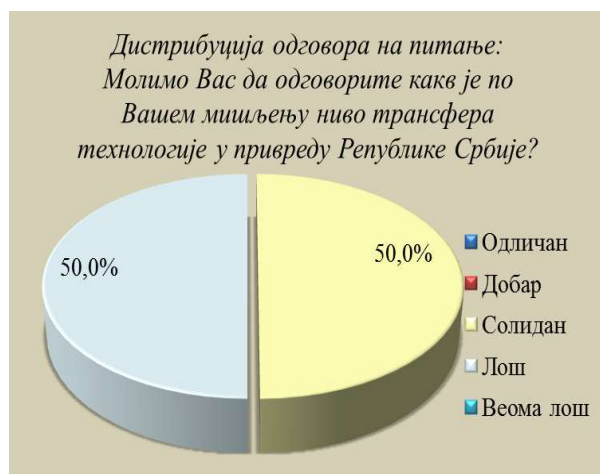
Табела 6.14. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији?

Понуђени одговори	Одговор
Макроекономско окружење	6,0
Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност	7,5
Неадекватна подршка државе и државних институција	5,8
Недовољно познавање релевантних прописа	4,0
Изостанак релевантних прописа и процедура	5,8
Неадекватна промоција учесника у иновационом систему	5,5
Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја	6,3
Неефикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија	7,0
Административне баријере	5,5
Некомпетентност запослених	3,0

Сарадњу између научно-истраживачких, односно иновационих организација и привредних субјеката у Републици Србији 50% иновационе инфраструктуре оцењује као солидну, 33,3% као лошу и 16,7% као добру.

Ниво трансфера технологије у привреду Републике Србије 50% иновационе инфраструктуре сматра солидним, а других 50% лошим.

Табела 6.15. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 - 4 фазе у процесу оснивања Ваше организације сходно тежини њихове реализације?

Понуђени одговори	Одговор
Покретање иницијативе и одређивање тима за управљање процесом	1,7
Израда студије изводљивости	2,5
Израда пословног плана	2,3
Реализација пројекта оснивања	3,0

Када је у питању поступак развијања иновационе инфраструктуре као најтежа фаза коју је потребно реализовати наведена је израда студије

изводљивости, а као најлакша покретање иницијативе и одређивање тима за управљање процесом.

Табела 6.16. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 – 8 активности сходно њиховој важности у поступку развоја Ваше организације?

Понуђени одговори	Одговор
Маркетинг активности	5,3
Управљање финансијама	4,8
Управљање корисницима услуга	5,8
Управљање услугама пословне подршке	5,2
Управљање људским ресурсима	3,7
Управљање објектом	4,2
Умрежавање и управљање односима са окружењем	5,8
Мерење и оцењивање остварених учинака	4,5

У поступку развоја друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности као најважније активности издвајају се управљање корисницима услуга и умрежавање и управљање односима са окружењем. Такође важна активност, али са мањим значајем у односу на све остале, односи се на управљање људским ресурсима.

Табела 6.17. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 -7 факторе према њиховом нивоу утицаја на развој постојећих и оснивање нових организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности?

Понуђени одговор	Одговор
Неразвијен национални моделе за успостављање системске и функционалне помоћи организацијама	5,5
Неадекватна подршка из јавних фондова за рани развој организација за пружање инфраструктурне подршке	5,0
Одсуство финансијских инструмената доступних за рани развој иновативних компанија	5,3
Изостанак идеја које имају потенцијал за комерцијализацију иновације	4,2
Изостанак адекватне политике селекције учесника који обезбеђују професионалну подршку иновационим активностима станара/чланова	3,8
Одсуство чланства у интернационалним мрежама за пословну подршку иновационим станарима/члановима	3,0
Недовољна заступљеност организација за пружање инфраструктурне подршке у средствима јавног информисања и медијима	3,0

Неразвијен национални модел за успостављање системске и функционалне помоћи организацијама представља фактор који у највећој мери утиче на оснивање нових и развој постојећих привредних друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности.

Умрежавање и подстицај на сарадњу између корисника услуга и умрежавање са спољним партнерима представљају услуге које се у највећој мери користе од стране станара друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности. Подједнако важне али најмање заступљене, у односу на друге услуге које пружа иновациона инфраструктура, јесу заједничке услуге које укључују коришћење заједничких просторија, канцеларијске опреме и остале инфраструктуре.

Од момента оснивања у структури укупног броја корисника услуга иновационе инфраструктуре у највећој мери, од 33%, учествују они који су користили пословно-саветодавне и административне услуге као и услуге консалтинга и менторства. У укупном броју корисника услуга од момента оснивања друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности они који су користили услуге обуке учествују 22%, док са по 15% учествују корисници најма пословног простора, заједничких услуге и услуга умрежавања.

Графикон 6.15. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите колико сте корисника услуга имали од момента Вашег оснивања?

У укупним приходима иновационе инфраструктуре генерисаним искључиво од пружања услуга станарима, односно корисницима услуга, они који су остварени по основу најма пословног простора у периоду 2014-2017. година у просеку учествују 36,4%. Просечно учешће од по 18,2% забележено је у случају прихода од пружања заједничких услуга, пословно-саветодавних и административних услуга и прихода остварених по основу организације обука. Најмање просечно учешће у укупним приходима оствареним по основу свих пружених услуга забележено је у случају прихода од умрежавања и подстицаја на сарадњу и оно износи 9,1%. У периоду 2014-2017. година у укупним пословним приходима у просеку учествују:

- 45,5% приходи од пружања свих врста услуга инфраструктурне подршке у износу до 20%:
- 27,3% приходи од пружања свих врста услуга инфраструктурне подршке у износу од 21% до 40%
- 9,1% приходи од пружања свих врста услуга инфраструктурне подршке у износу 41%-60%, 61%-80% и 81%-100% респективно.

Табела 6.18. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас наведите просечан проценат у којем услуге које пружате учествују у структури Ваших пословних прихода у периоду 2014-2017. година?

- у % -

Понуђени одговори	до 20%	21%-40%	41% -60%	61% -80%	81%-100%	Σ
Најам пословног простора	9,1	18,2			9,1	36,4
Заједничке услуге: коришћење заједничких просторија, канцеларијске опреме и остале инфраструктуре	9,1		9,1			18,2
Пословно-саветодавне услуге, административне услуге, консалтинг, менторство и сл.	9,1	9,1				18,2
Умрежавање и подстицај на сарадњу између корисника услуга и умрежавање са спољним партнерима	9,1					9,1
Организација обуке сходно потребама клијената	9,1			9,1		18,2
Σ	45,5	27,3	9,1	9,1	9,1	100,0

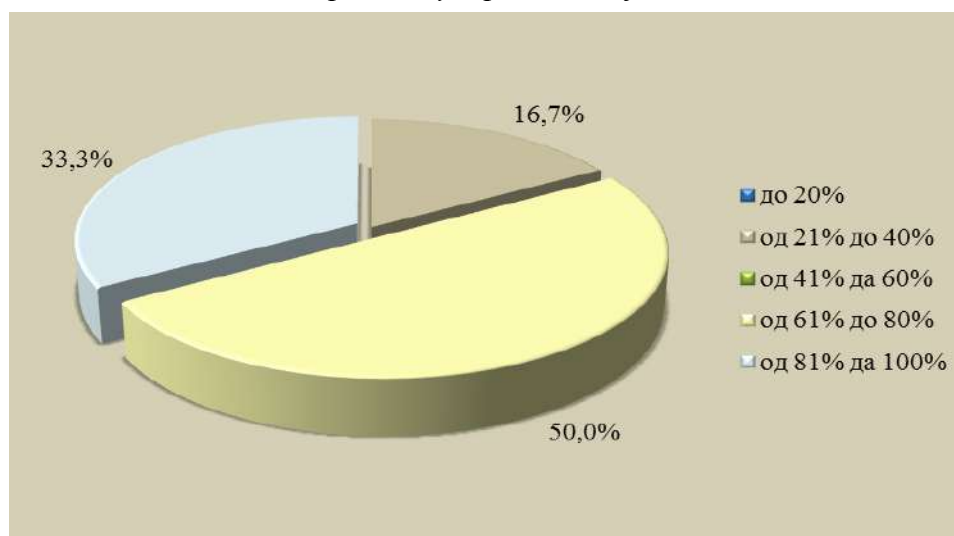
Аналитички посматрано, 9,1% иновационе инфраструктуре у својим укупним пословним приходима у периоду 2014-2017. година бележи просечно учешће прихода од најма пословног простора, заједничких услуга, пословно-саветодавних и административних услуга, услуга умрежавања и подстицаја на сарадњу и организације обука у износу до 20%. У посматраном периоду, 9,1% иновационе инфраструктуре у својим укупним приходима бележи просечно учешће:

- прихода по основу пословно-саветодавних услуга у износу од 21% до 40%,
- прихода по основу заједничких услуга у износу од 41 до 60% и
- прихода по основу најма пословног простора у износу од 81 до 100%.

У периоду 2014-2017. година 18,2% иновационе инфраструктуре у својим укупним пословним приходима бележи просечно учешће прихода од најма пословног простора у износу од 21% до 40%.

Друштва за инфраструктурну подршку иновационој делатности као циљ са највишим приоритетом у свом пословању истичу допринос конкурентности и оснивању нових радних места. Након тога, истиче се пословање које има за циљ да допринесе развоју предузетништва. Са подједнаком важношћу су циљеви који се тичу помоћи истраживачко развојним центрима у комерцијализацији знања и помоћи предузећима да стварају *spin off* активности. Национални економски и привредни развој као и помоћ неразвијеним локалним заједницама и појединцима су од мањег значаја али уједно и последица позитивног исхода реализације претходно наведених приоритета.

Графикон 6.16. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите колики је према Вашем сазнању проценат станара који је након коришћења Ваших услуга опстао на тржишту и развио своје пословање?

У 50% друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности проценат корисника, односно станара који су након коришћења њихових услуга опстали на тржишту креће се у интервалу 61%-80%. У 33,3% и 16,7% друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности проценат корисника, односно станара који су након коришћења њихових услуга опстали на тржишту креће се у интервалу 81%-100% и 21%-40% респективно.

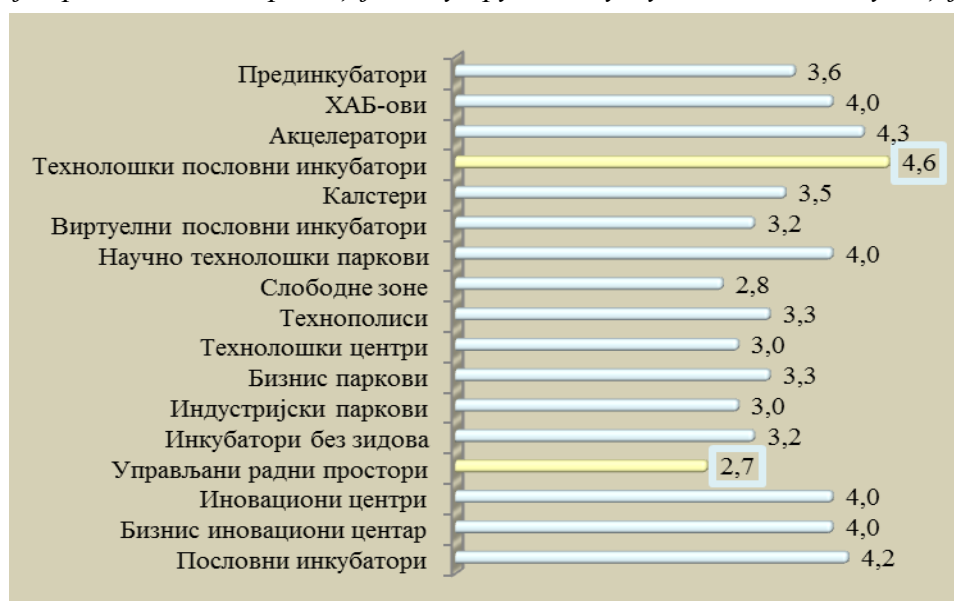
Графикон 6.17. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 -3 факторе према нивоу њиховог утицаја на достизање Вашег самоодрживог пословања које обезбеђује континуирано пружање услуга станарима?

Као најзначајнији фактор за обезбеђење самоодрживог пословања друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности издваја се стабилна подршка друштвене заједнице и стејхолдера.

Сходно мишљењу представника иновационе инфраструктуре, технолошки пословни инкубатори имају најинтензивнији економски и шири друштвени значај у процесу пружања инфраструктурне подршке, док најмање интензиван значај имају управљани радни простори.

Графикон 6.18. Просечна оцена одговора на питање: Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу, на скали од 1-5 оцените економски и шири друштвени значај организација које према ЕУ класификацији могу пружати услуге пословне инкубације?

Према мишљењу представника иновационе инфраструктуре у иновационом систему најзначајнију улогу у поступку његовог развоја и предузимања иновативних активности имају организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности. Представници иновационе инфраструктуре сматрају да организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности и организације за обављање иновационе делатности најквалитетније обављају своје активности у иновационом систему, а да најмање квалитетно то чини сектор МСПП.

Табела 6.19. Просечна оцена одговора на питање: Молимо Вас да на скали од 1-5 оцените квалитет и значај рада сваког од наведених учесника иновационог система?

Учесници иновационог система	Квалитет рада	Значај рада
Владини ресори	3,5	4,2
Министарство надлежно за иновациону делатност	4,0	4,5
Наука и академија	4,0	4,0
Актери за промоцију и унапређење иновација	3,5	4,0
Организације за пружање инфрастр. подршке иновационој делатности	4,3	4,6
Организације за обављање иновационе делатности	4,3	4,3
Велика предузећа (домаћа и страна)	3,0	4,0
МСПП сектор	3,3	4,0
Start up предузећа	3,7	4,2
ИКТ предузећа	4,0	4,5

ПРИМЕР ДОБРЕ ПРАКСЕ

ПЛАЗМАТЕХ

ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ИЗРАДА СИСТЕМА И
МАШИНА ЗА АУТОМАТСКУ ПРОИЗВОДЊУ

ПРИМЕР I

УСПЕШНА САРАДЊА ИЗМЕЂУ НТП ЧАЧАК И ПРЕДУЗЕЋА ПЛАЗМАТЕХ

ПЕРИОД САРАДЊЕ

Од 2014. године

ПРОЈЕКАТ

Интерактивна платформа пословних информација и нови модел примене иновативних решења - Линеја за производњу водоотпорних грађевинских плоча у предузећу ПЛАЗМАТЕХ

У сарадњи са:

- ✓ Технички факултет у Чачку, Факултет за машинство и грађевинарство у Краљеву
- ✓ Институт и лабораторије за испитивање и атестирање
- ✓ Предузећа која израђују уређаје, склопове и елементе које ПЛАЗМАТЕХ користи за израду својих производа

ОПИС

- ✓ НТП Чачак посредством своје иновативне платформе пружа подршку развоју пословних активности својих станара. Иновативну платформу, НТП Чачак реализује у сарадњи са мултисекторском мрежом партнера за развој и примену иновација коју чине институције и стручњаци са дугогодишњим и доказаним искуством у области иновација, истраживања и развоја, техничко-технолошких процеса, организације пословања, позиционирања на тржишту, комерцијализације, интелектуалне својине и др. Иновативна платформа пружа подршку у свим фазама процеса развоја иновација.
- ✓ Предузеће ПЛАЗМАТЕХ коришћењем иновативне платформе НТП Чачак успешно се бави пројектовањем, производњом и одржавањем система и машина за аутоматску производњу. Производни програм чине системи програматора, терморегулатори, регулатори обртаја вентилатора, регулатори обртаја мотора, управљачке и контролне јединице, микроконтролери, горионици, контролер регулатора напона, дигитални микроконтролерски симулатор за испитивање, ултразвучно чишћење и сервисирање дизни бензиских мотора, електрични пастир...

ПРИМЕР ДОБРЕ ПРАКСЕ

НАУЧНО ТЕХНОЛОШКИ ПАРК БЕОГРАД

ПРИМЕР II НАУЧНО ТЕХНОЛОШКИ ПАРК БЕОГРАД

ОПИС

Навођење НТП Београд као примера добре праксе има за циљ да прикаже успешну и динамичну иновативну заједницу која у великој мери утиче на обликовање националног иновационог система.

- ✓ НТП Београд је место где се институције, наука и привреда сусрећу са истом визијом – да створе систем у коме могу да постигну убрзан развој

ЧЛАНОВИ

- ✓ Растуће технолошке компаније
- ✓ *Start up* компаније и тимови

ПОСЛОВНА ПОДРШКА БАЗИРАНА НА ПОТРЕБАМА:

- ✓ Развој *lean* пословног модела: интензивни тренинзи и радионице
- ✓ Индивидуално саветовање: *mentoring & coaching*
- ✓ Промоција и видљивост: медијско присуство и саветовање
- ✓ Приступ финансијама: *Pitch* догађаји и саветовање
- ✓ Умрежавање

ЦИЉЕВИ

- ✓ Развој високо технолошког сектора
- ✓ Развој иновативних производа и услуга
- ✓ Трансфер технологије и комерцијализација иновација
- ✓ Запошљавање
- ✓ Раст извоза
- ✓ Пословно умрежавање и глобализација

РЕЗУЛТАТИ

- ✓ 60 компанија чланица
- ✓ 550 + запослених
- ✓ 16 милиона ЕУР прихода
- ✓ Мрежа од 100 високотехнолошких компанија

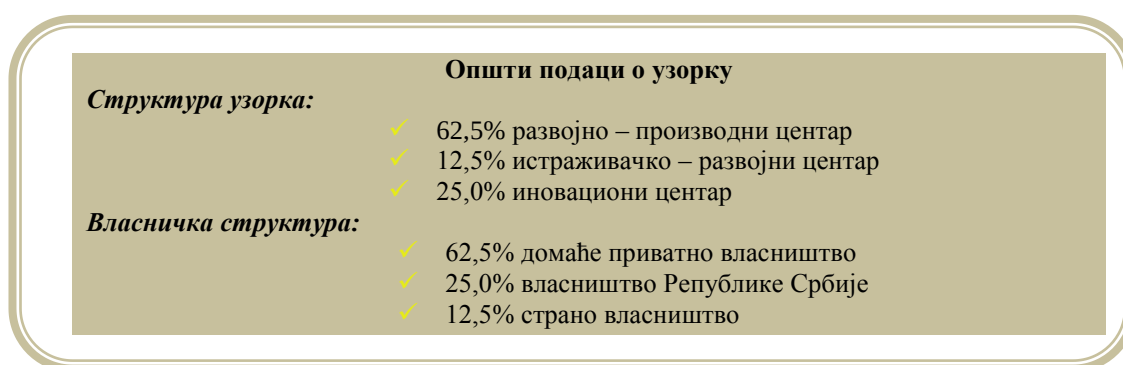
ТРАНСФЕР ДОБРЕ ПРАКСЕ

Start up Центар Ниш успостављен уз подршку НТП Београд

6.5. ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ИНОВАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Анализа иновативних активности у домену организација за обављање иновационе делатности има за циљ да утврди њихов начин пословања и најбољи механизам за достизање жељених резултата. За потребе реализације овог циља анкетни упитник је прослеђен на *e-mail* адресе 70 регистрованих иновационих организација. Степен реализације пројектним задатком дефинисане величине узорка у случају испитивања интензитета иновативних активности у домену организација за обављање иновационе делатности износи 160%.

У структури укупног узорка организација за обављање иновационе делатности развојно – производни центри, истраживачко – развојни центри и иновациони центри учествују 62,5%, 12,5% и 25% респективно. У власништву Републике Србије налази се 25% иновационих организација, а у домаћем приватном власништву и у страном власништву њих 62,5% и 12,5% респективно.

Иновативно окружење и активности

Највећи број иновационих организација, 62,5% њих, прилике и услове за предузимање иновативних активности и

развој иновација у Републици Србији оцењује као солидне. Прилике и услове за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији према мишљењу 25% и 12,5% иновационих организација су лоше, односно добре. Према мишљењу представника иновационих предузећа кључни разлог за овакву оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији лежи у недовољном познавању релевантних прописа.

Табела 6.20. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији?

Понуђени одговори	Одговор
Макроекономско окружење	7,4
Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност	5,9
Неадекватна подршка државе и државних институција	5,6
Недовољно познавање релевантних прописа	13,0
Изостанак релевантних прописа и процедура	4,5
Неадекватна промоција учесника у иновационом екосистему	4,8
Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја	5,1
Неефикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија	5,4
Административне баријере	5,5
Некомпетентност запослених	3,4

Сопствену сарадњу, односно сарадњу између научно-истраживачких организација и привредних субјеката у Републици Србији по 37,5% представника организација за обављање иновационе делатности оцењује као солидну, односно лошу, а 25% њих као добру. С друге стране, ниво трансфера технологије у привреду Републике Србије 62,5% представника иновационих организација оцењује као лош, а 37,5% као солидан.

Табела 6.21. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 - 3 фазе у процесу оснивања Ваше организације сходно тежини њихове реализације?

Понуђени одговори	Одговор
Израда програма рада	1,8
Проналажење компетентног кадра	2,3
Обезбеђивање простора и опреме за обављање делатности	2,0

Као најтежу фазу у процесу свог оснивања иновационе организације

наводе проналажење компетентног кадра, а као најмање тешку фазу наводе израду програма рада.

Као најважније активности у процесу развоја иновационе организације наводе управљање корисницима услуга и управљање људским ресурсима, а као најмање важне наводе маркетинг активности.

Табела 6.22. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 – 6 активности сходно њиховој важности у поступку развоја Ваше организације?

Понуђени одговори	Одговор
Маркетинг активности	2,9
Управљање финансијама	4,3
Управљање корисницима услуга	4,4
Управљање људским ресурсима	4,4
Умрежавање и управљање односима са окружењем	3,8
Мерење и оцењивање остварених учинака	3,1

Одсуство финансијских инструмената доступних за рани развој представља фактор који има највећи ниво утицаја на развој постојећих и оснивање нових иновационих организација, док се као фактори са најмањим утицајем издвајају одсуство чланства у интернационалним мрежама иновационих организација и недовољна заступљеност иновационих организација у средствима јавног информисања и медијима.

Табела 6.23. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 -7 факторе према њиховом нивоу утицаја на развој постојећих и оснивање нових организација за обављање иновационе делатности?

Понуђени одговори	Одговор
Неразвијен национални моделе за успостављање системске и функционалне помоћи иновативним организацијама	5,0
Неадекватна подршка из јавних фондова за рани развој организација	4,5
Одсуство финансијских инструмената доступних за рани развој иновативних организација	5,6
Одсуство подршке у прибављању неопходних сертификата и стандардизацији производње	4,0
Одсуство услова за бављење квалитетним научно-истраживачким радом	4,1
Одсуство чланства у интернационалним мрежама иновационих организација	2,6
Недовољна заступљеност иновационих организација у средствима јавног информисања и медијима	2,6

Табела 6.24. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите у ком облику производите иновације?

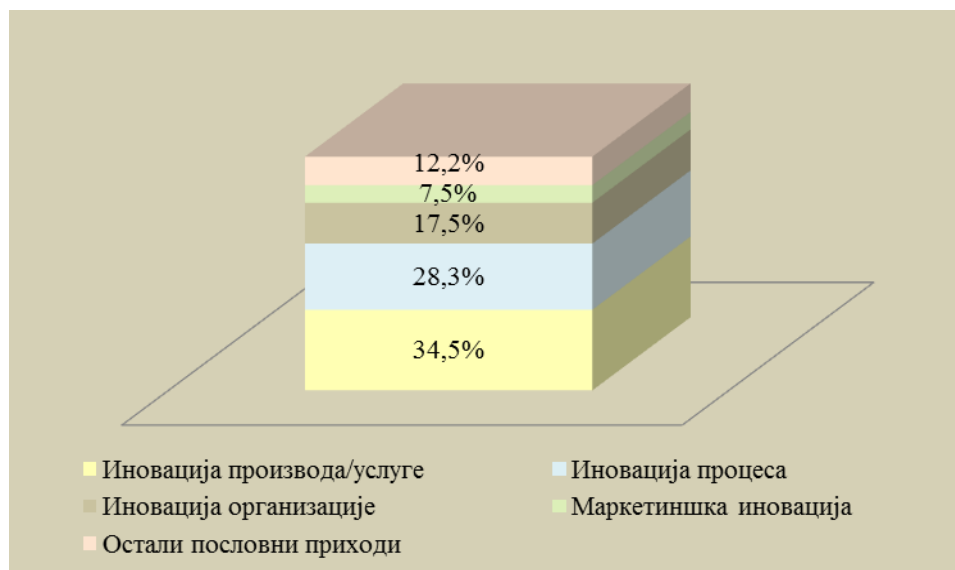
Понуђени одговори	Одговор
Иновација производа/услуге	43,8%
Иновација процеса	43,8%
Иновација организације	6,3%
Маркетиншка иновација	6,3%

У структури иновација организација за обављање иновационе делатности, иновације производа/услуге и иновације процеса учествују по 43,8%, а иновације

организације и маркетиншке иновације учествују по 6,3%.

У периоду 2014-2017. година у структури пословних прихода, приходи по основу иновација у просеку учествују 87,8%. У структури пословних прихода највеће просечно учешће од 34,5% бележе приходи настали по основу иновације производа, односно услуга. У просеку, у структури пословних прихода, приходи настали од иновације процеса, организације и маркетинга учествују 28,3%, 17,5% и 7,5% респективно.

Графикон 6.19. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас наведите просечан проценат у којем иновације које производите учествују у структури Ваших пословних прихода у периоду 2014-2017. година?

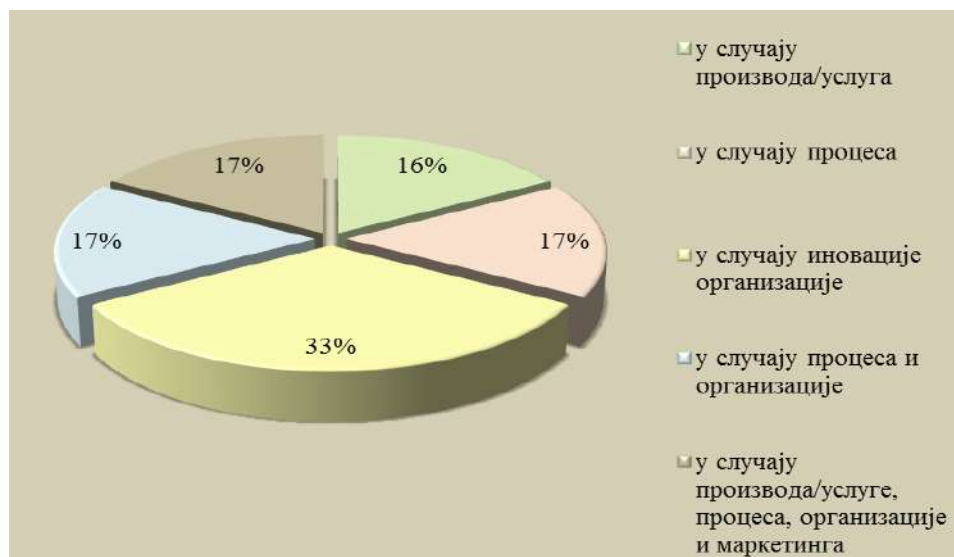
У периоду 2014-2017. година, у просеку по 42,9% иновационих организација врши пласирање знања и технологије у сопствену производњу и услуге и у сопствену и туђу производњу и услуге истовремено, док просечно 14,3% иновационих организација врши пласирање знања и технологије искључиво у производњу и услуге других привредних субјеката.

Графикон 6.20. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да наведете однос у којем вршите пласирање знања и технологије у сопствену производњу и услуге, односно у производњу и услуге других привредних субјеката (просечан процентуални износ у периоду 2014-2017. година?)

У укупним иновацијама, насталим као резултат примене ИКТ, иновације организације учествују 33%, иновације процеса и организације истовремено и иновације само процеса учествују по 17%, а иновације производа/услуга 16%. У укупним иновацијама, насталим као резултат примене ИКТ, све врсте иновација истовремено заступљене су 16%.

Графикон 6.21. Дистрибуција одговора на питање: Да ли у Вашем предузећу постоје резултати примене Информационо-комуникационо технолошких (ИКТ) иновација?

Као циљ са највећим приоритетом у свом пословању иновационе организације наводе развој нових конкурентних иновација применом научно-истраживачког рада и технолошких процеса. С друге стране, циљ са најмањим приоритетом током обављања пословних активности иновационих организација јесте допринос развоју предузетништва и економском привредном развоју.

Табела 6.25. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 -7 Ваше циљеве пословања сходно њиховом приоритету?

Понуђени одговори	Одговор
Развој нових конкурентних иновација применом научно-истраживачког рада и технолошких процеса	6,4
Значајне измене постојећих производа, технологија и процеса, применом научно-истраживачког рада, у циљу стварања конкурентне иновације	5,3
Примена и трансфер нових технологија	4,5
Комерцијализација резултата истраживања на иностраним тржиштима	3,9
Континуална едукација која јача иновационе капацитете и потенцијале носилаца иновационе делатности	4,3
Допринос развоју предузетништва и економском привредном развоју	2,5
Друго	1,0

Према мишљењу већине представника иновационих организација, иновације производа, односно услуга, се сходно свом квалитету и конкурентности на иностраном

тржишту издвајају од осталих иновација у Републици Србији. С друге стране, према мишљењу већине представника иновационих организација, иновације организације имају најмањи квалитет и степен конкурентности на иностраном тржишту.

Табела 6.26. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 – 7 према сопственим сазнањима, уверењима и искуству иновације и иновације у Републици Србији сходно њиховом квалитету и конкурентности на иностраним тржиштима?

Понуђени одговори	Одговор
Развој метода за добијање новог производа или процеса	4,4
Развој нових технологија	3,5
Развој прототипа	4,4
Иновација производа/услуге	5,8
Иновација процеса	4,6
Иновација организације	3,4
Маркетиншка иновација	3,5

Према мишљењу представника иновационих организација у иновационом систему најзначајнију улогу у поступку његовог развоја и предузимања иновативних активности има министарство надлежно за иновациону делатност. Представници иновационих организација сматрају да министарство надлежно за иновациону делатност и организације за обављање иновационе делатности најквалитетније обављају своје активности у иновационом систему Републике Србије, а да најмање квалитетно то чине *start up* предузећа.

Табела 6.27. Просечна оцена одговора на питање: Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу, базираном на сазнању и искуству, на скали од 1-5 оцените квалитет и значај рада сваког од наведених учесника иновационог система?

Учесници у иновационом систему	Квалитет рада	Значај рада
Владини ресори	3,5	4,1
Министарство надлежно за иновациону делатност	4,0	4,9
Наука и академија (институти, факултети, универзитети, центри изузетних вредности)	3,8	4,5
Актери за промоцију и унапређење иновација	3,1	3,5
Организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности	3,6	3,9
Организације за обављање иновационе делатности	4,0	4,5
Велика предузећа (домаћа и страна)	3,0	3,9
МСПП сектор	3,0	3,5
<i>Start up</i> предузећа	2,6	3,3
ИКТ предузећа	3,3	3,5

6.6. СТАРТ - АП ПРЕДУЗЕЋА

Анализа иновативних активности *start up* предузећа има за циљ да утврди интензитет иновативности, начин на који се развијају и остварују утицај на иновациону политику Републике Србије. За потребе реализације овог циља анкетни упитник је прослеђен на *e-mail* адресе свих предузећа до којих се дошло посредством представника иновационе инфраструктуре чије су услуге користила или још увек користе. Степен реализације пројектним задатком дефинисане величине узорка у случају испитивања интензитета иновативних активности *start up* предузећа износи 50%.

Структура узорка:

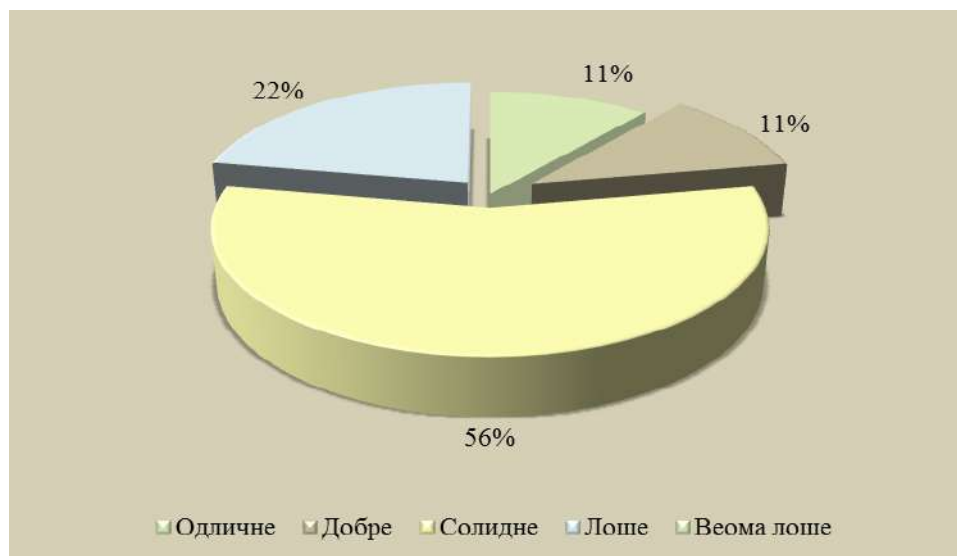
Општи подаци о узорку

- ✓ 90% активност базира на савременим технологијама
- ✓ 10% не базира активност на савременим технологијама

Иновативно окружење и активности

Прилике и услове за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији 50% *start up* предузећа оцењује као солидне, 20% као лоше, а по 10% као добре и веома лоше.

Графикон 6.22. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите какве су по Вашем мишљењу прилике и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији?

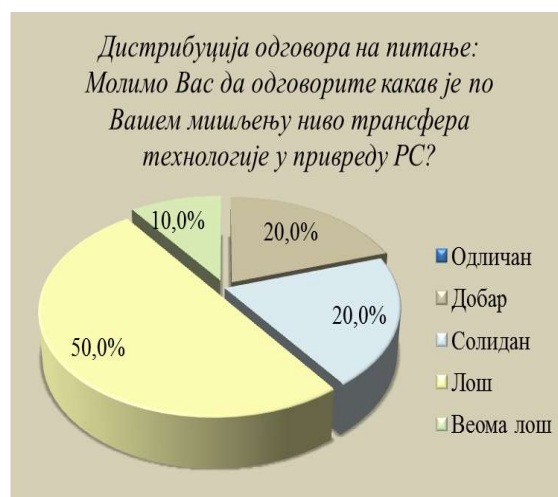
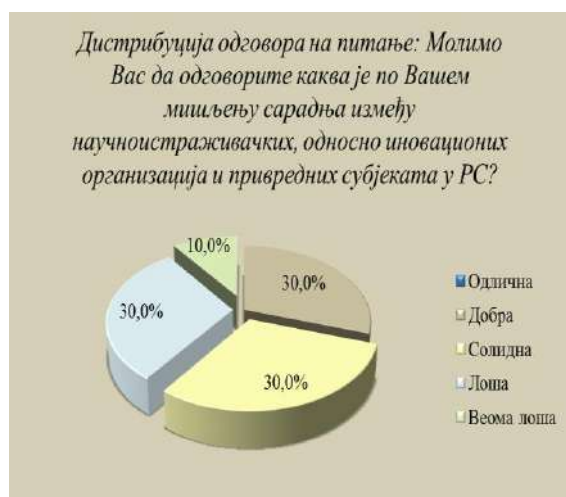

Оваква оцена прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији у највећој мери последица је административних

баријера, док је на њу најмањи утицај имало недовољно познавање релевантних прописа.

Табела 6.28. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији?

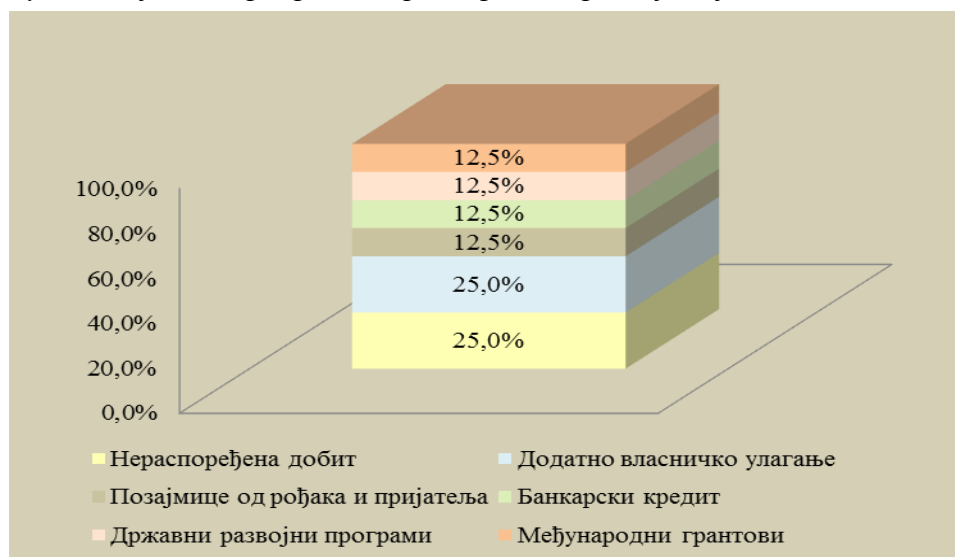
Понуђени одговори	Одговор
Макроекономско окружење	4,6
Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност	5,8
Неадекватна подршка државе и државних институција	3,9
Недовољно познавање релевантних прописа	2,8
Изостанак релевантних прописа и процедура	5,9
Неадекватна промоција учесника у иновационом екосистему	5,6
Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја	6,0
Неефикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија	5,5
Административне баријере	6,3
Некомпетентност запослених	4,3

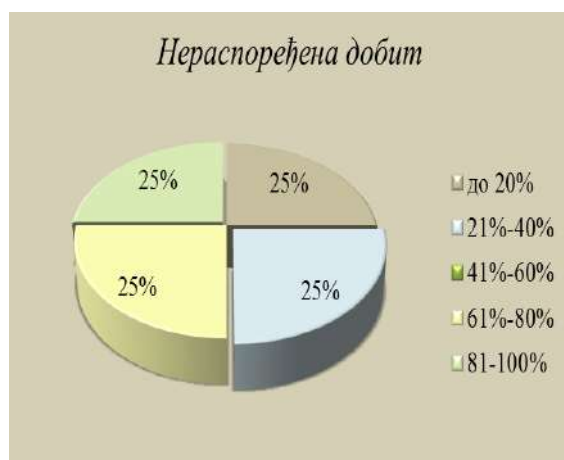
Сарадњу између научно-истраживачких, односно иновационих организација и привредних субјеката у Републици Србији по 30% *start up* предузећа оцењује као добру, солидну и лошу, а 10% као веома лошу. Ниво трансфера технологије у привреду Републике Србије од стране 50% *start up* предузећа оцењен је као лош, по 20% њих сматра да је ниво трансфера солидан и добар, а 10% да је веома лош.

У структури извора финансирања раста и развоја *start up* предузећа нераспоређена добит и додатно власничко улагање у просеку учествују по 25%, а позајмице од рођака и пријатеља, банкарски кредити, средства из државних развојних програма и међународних фондова у просеку учествују по 12,5%

Графикон 6.23. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите у ком проценту и из којих извора финансирасте раст и развој своје пословне активности?

У случају коришћења нераспоређене добити за финансирање раста и развоја *start up* предузећа, износ до 20%, у интервалу 21%-40%, 61%-80% и 81%-100%. се користи у по 25% случајева.

У случају коришћења додатног власничког улагања за финансирање раста и развоја *start up* предузећа, износ до 20% се користи у 50% случајева, а износ у интервалу 21%-40% и 61%-80% у по 25% случајева.

У случају коришћења позајмица од рођака и пријатеља за финансирање раста и развоја *start up* предузећа, износ до 20% се користи у 100% случајева.

У случају коришћења банкарских кредита за финансирање раста и развоја *start up* предузећа у 50% случајева користи се износ до 20%, а у осталих 50% износ у интервалу 41%-60%.

У случају коришћења међународних грантова за финансирање раста и развоја *start up* предузећа износ до 20% се користи у 50% случајева, док се у преосталих 50% случајева користи износ у интервалу 81%-100%.

У случају коришћења државних развојних програма за финансирање раста и развоја *start up* предузећа у 50% случајева користи се износ до 20%, а у преосталих 50% случајева користи се износ у интервалу 81%-100%.

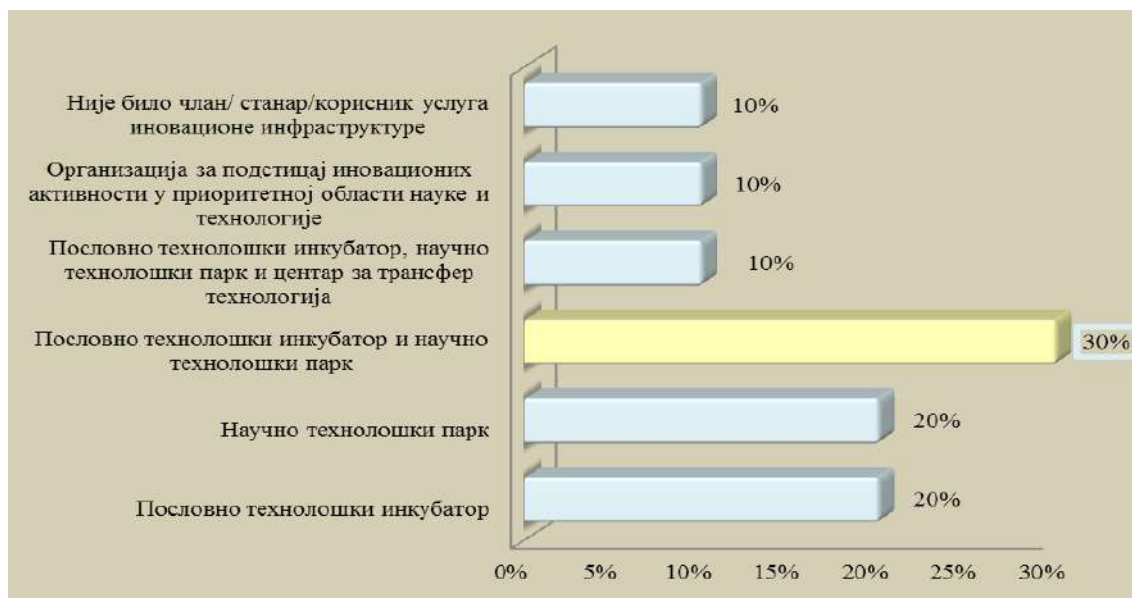

Табела 6.29. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 4 иновационе организације према њиховој важности за развој и раст *start up* предузећа у првих пет година пословања?

Понуђени одговори	Одговор
Пословно технолошки инкубатор	3,4
Научно технолошки парк	3,0
Организација за подстицај иновационих активности у приоритетној области науке и технологије	2,0
Центар за трансфер технологија	2,0

Пословно технолошки инкубатори су део иновационе инфраструктуре који према мишљењу *start up* предузећа имају највећу важност и значај за њихов развој и раст у првих пет година пословања.

Графикон 6.24. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите да ли сте у првих 3-5 година од оснивања били члан/станар или корисник услуга неке од организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности?

У првих 3-5 година од оснивања 30% *start up* предузећа истовремено је било члан/станар или корисник услуга пословно технолошког инкубатора и научно технолошког парка. По 20% *start up* предузећа у првих 3-5 година од оснивања било је члан/станар или корисник услуга искључиво научно технолошког парка, односно искључиво пословно технолошког инкубатора. У првих 3-5 година од оснивања 10% *start up* предузећа није било члан/станар или корисник услуга неког од представника иновационе инфраструктуре. Исти толики проценат *start up* предузећа било је члан/станар или корисник услуга организација за подстицај иновационих активности у приоритетној области науке и академије. У првих 3-5 година од оснивања 10% *start up* предузећа истовремено је било члан/станар или корисник услуга пословно технолошког инкубатора, научно технолошког парка и центра за трансфер технологија.

У структури услуга које су *start up* предузећа користила од стране неке од организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности најзаступљеније са по 25% су услуге најма пословног простора и заједничке услуге. Пословно-саветодавне услуге, административне услуге, консалтинг и менторство у структури коришћених услуга иновационе инфраструктуре учествују 20,8%, умрежавање и подстицај на сарадњу 16,7% и обуке 12,5%. У односу на све остале, обуке представљају услугу коју *start up* предузећа сматрају најквалитетнијом.

Табела 6.30. Дистрибуција одговора на питање: Уколико сте били члан/станар или корисник услуге-а неке од организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности, молимо Вас одговорите коју врсту услуге-а сте користили и сходно Вашој перцепцији оцените њен/њихов квалитет на скали од 1-5?

Понуђени одговори	Коришћена услуга-е	Оцена за квалитет услуге
Најам пословног простора	25,0	4,1
Заједничке услуге: коришћење заједничких просторија, канцеларијске опреме и остале инфраструктуре	25,0	4,0
Пословно-саветодавне услуге, административне услуге, консалтинг, менторство и сл.	20,8	4,6
Умрежавање и подстицај на сарадњу између корисника услуга и умрежавање са спољним партнерима	16,7	3,8
Организација обуке сходно потребама клијената	12,5	5,0

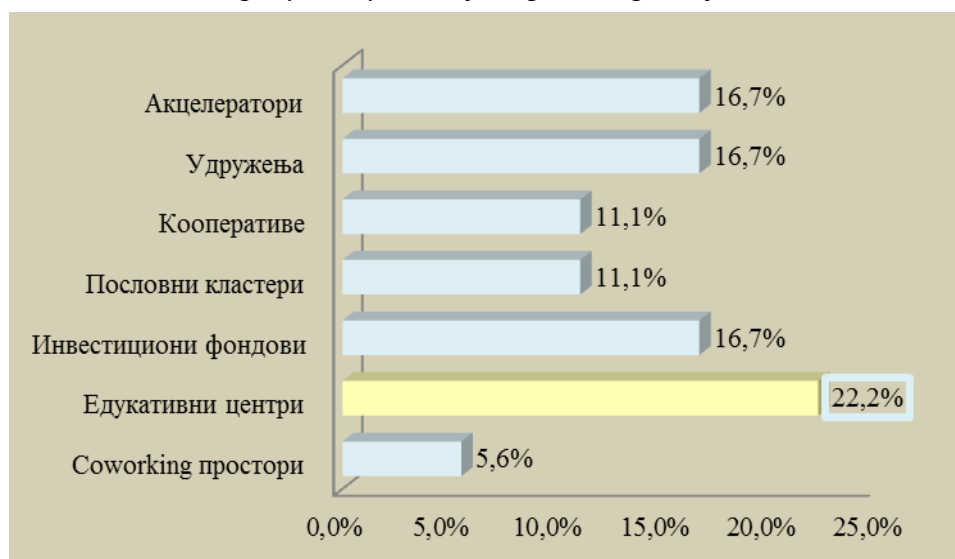
Према мишљењу представника *start-up* предузећа у почетној фази њиховог развоја најзначајније су пословно-саветодавне услуге, административне услуге, консалтинг, менторство, док најам пословног простора сматрају најмање значајном услугом.

Табела 6.31. Просечан ранг одговора на питање: Без обзира да ли сте користили или нисте користили услуге неке од организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности, молимо Вас, према Вашем искуству и личној перцепцији, РАНГИРАЈТЕ их на скали од 1-5 сходно њиховом значају у почетној фази развоја *start-up* предузећа?

Понуђени одговори	Ранг
Најам пословног простора	3,0
Заједничке услуге: коришћење заједничких просторија, канцеларијске опреме и остале инфраструктуре	3,4
Пословно-саветодавне услуге, административне услуге, консалтинг, менторство и сл.	4,0
Умрежавање и подстицај на сарадњу између корисника услуга и умрежавање са спољним партнерима	3,8
Организација обуке сходно потребама клијената	3,6

У структури услуга које *start-up* предузећа користе у каснијим фазама свога развоја 22,2% учествују услуге едукативних центара, по 16,7% услуге акцелератора, удружења и инвестиционих фондова, док по 11,1% учествују услуге кооперативе и пословних кластера. У најмањој мери, од 5,6% у структури коришћених услуга у каснијим фазама развоја учествују услуге *co-working* простора.

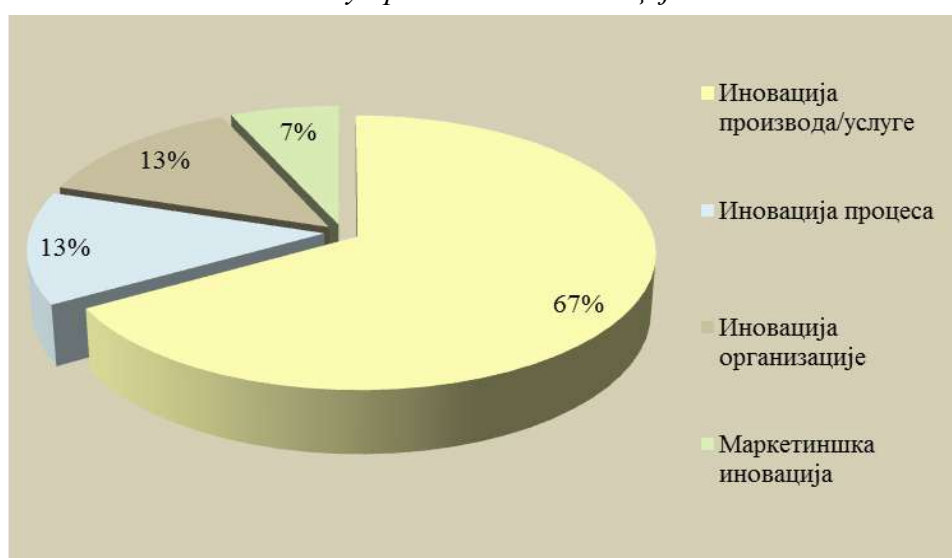
Графикон 6.25. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите да ли користите услуге наведених форми повезивања и пружања подршке у раду start-up предузећа у каснијим фазама развоја?

Као најзначајније форме повезивања у каснијим фазама свога развоја start-up предузећа наводе пословне кластере и удружења, а као најмање значајну истичу co-working простор.

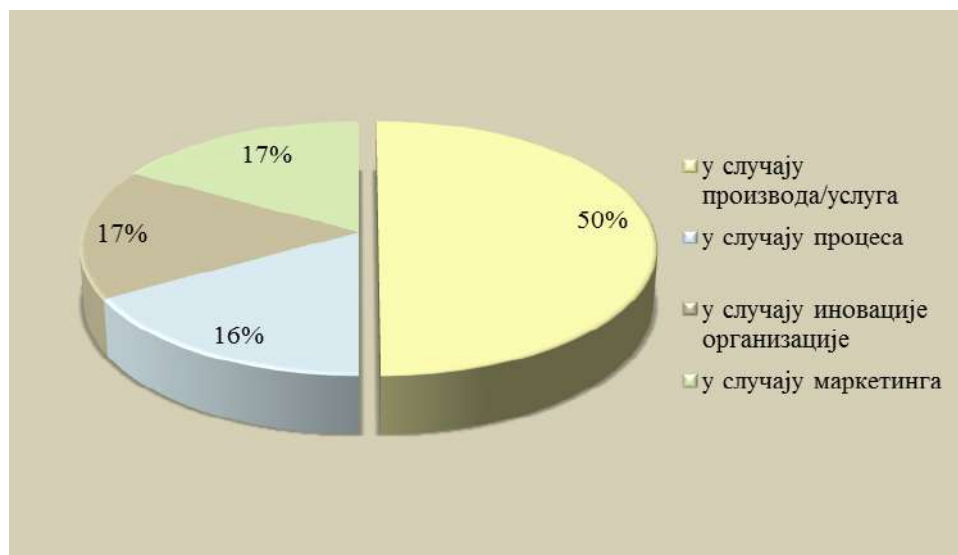
У структури иновација које производе start-up предузећа 67% учествују иновације производа/услуга, по 13% иновације процеса и организације и 7% маркетиншке иновације.

Графикон 6.26. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите у ком облику производите иновације?

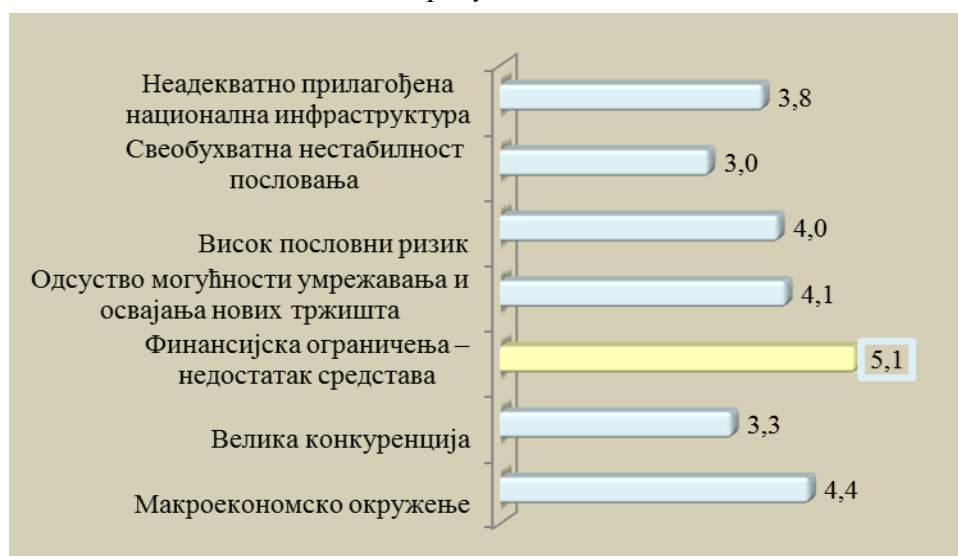
У структури резултата примене ИКТ иновација 50% учествују иновације производа/услуга, по 17% иновације организације и маркетинга и 16% иновације процеса.

Графикон 6.27. Дистрибуција одговора на питање: Да ли у Вашем предузећу постоје резултати примене Информационо-комуникационо технолошких (ИКТ) иновација?

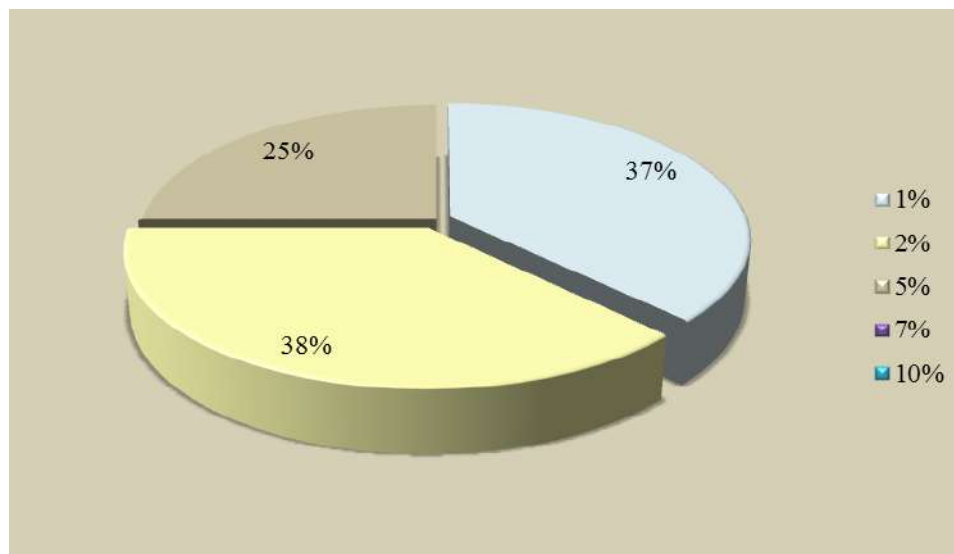
Раст и развој *start-up* предузећа у највећој мери одређен је расположивим финансијским средствима, а у најмањој мери нестабилношћу пословања. Изузетно важан утицај на раст и развој *start-up* предузећа има и макроекономско окружење као и одсуство могућности умрежавања и освајања нових тржишта.

Графикон 6.28. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 -7 факторе према њиховом нивоу утицаја на раст и развој *start-up* предузећа?

У случају 38% *start-up* предузећа недељна стопа раста износи 2%, а у случају 37% и 25% *start-up* предузећа недељна стопа раста износи 1% и 5% респективно.

Графикон 6.29. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите колико износи недељна стопа раста Вашег предузећа?

Мерење недељне стопе раста пружа могућност прикупљања повратних информација од корисника о томе колико добро *start up* предузећа започињу и развијају своју пословну активност. Добра стопа раста је од 5% до 7% недељно, док стопа раста од 1% недељно указује на одсуство потпуног разумевања сврхе пословања (*Y Combinator*). Модел компаније *Y Combinator* пружа могућност предикције будуће зараде *start up* предузећа сходно односу недељне стопе раста и годишњег раста.

Табела 6.32. Износ годишњег раста у односу на недељни проценат стопе раста *start up* предузећа

Недељна стопа раста	Годишња стопа раста
1%	1,7 x
2%	2,8 x
5%	12,6 x
7%	33,7 x
10%	142,0 x

Извор: *Y Combinator*, доступно на: <http://www.paulgraham.com/growth.html>

Сходно калкулацији компаније *Y Combinator*, *start-up* предузеће чија је недељна стопа раста 1%, 2%, 5%, 7% и 10% годишње расте 1,7, 2,8, 12,6, 33,7 и 142 пута респективно. Уколико *start-up* предузеће зарађује 1.000 америчких долара месечно и расте по стопи од 1% недељно, за четири године зарађиваће 7.900 америчких долара месечно. С друге стране, *start-up* предузеће које има недељну стопу раста од 5% за четири године зарађиваће 25 милиона америчких долара месечно. Резултати истраживања показују да ће у Републици Србији, под условом да данас зарађују 1.000 америчких долара месечно, 37% *start-up* предузећа, за четири године зарађивати 7.900 америчких долара

месечно, док ће од 25% *start-up* предузећа, за четири године зарађивати 25 милиона америчких долара месечно.

Табела 6.33 Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 5 елементе сходно њиховом утицају на развој иновационо успешног *start-up* предузећа?

Понуђени одговори	Ранг
Системско истраживање о одрживости <i>start up</i> идеје	3,9
Компетентни оснивачи који имају визију и способност предикције проблема и њихових решења	4,0
<i>Start up</i> са добром стопом раста	3,1
Инвеститори који улажу у развој <i>start up</i> идеје али не контролишу њихове стратешке одлуке	3,2

Сходно мишљењу представника *start up* предузећа, компетентни оснивачи који имају визију и способност предикције проблема и њихових решења имају највећи утицај на успешан развој *start up* предузећа, док у најмањој мери тај утицај има стопа раста. Овакав став у одређеној мери објашњава положај *start up* предузећа у Републици Србији с обзиром на чињеницу да управо стопа раста рефлектује ефикасност и ефективност спровођења иновационих идеја и активности.

Према мишљењу представника *start up* предузећа у иновационом систему најзначајнију улогу у поступку његовог развоја и предузимања иновативних активности има министарство надлежно за иновациону делатност. Представници *start up* предузећа сматрају да организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности најквалитетније обављају своје активности у иновационом систему Републике Србије, а да најмање квалитетно то чине наука и академија.

Табела 6.34. Просечна оцена одговора на питање: Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу, базираном на сазнању и искуству, на скали од 1-5 оцените квалитет и значај рада сваког од наведених учесника иновационог система

Учесници у иновационом систему	Квалитет рада	Значај рада
Владини ресори	3,6	4,0
Министарство надлежно за иновациону делатност	3,5	4,2
Наука и академија (институти, факултети, универзитети, центри изузетних вредности)	3,0	3,8
Актери за промоцију и унапређење иновација	3,4	3,8
Организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности	4,0	3,9
Организације за обављање иновационе делатности	3,9	3,6
Велика предузећа (домаћа и страна)	3,1	3,4
МСПП сектор	3,1	3,9
<i>Start up</i> предузећа	3,4	3,9
ИКТ предузећа	3,5	3,6

6.7. АКТЕРИ ЗА ПРОМОЦИЈУ И УНАПРЕЂЕЊЕ ИНОВАЦИЈА

Анализа иновативних активности актера за промоцију и унапређење иновација има за циљ да идентификује позитивна искуства, начин на који утичу на иновациону политику Републике Србије и примере добре праксе. За потребе реализације овог циља анкетни упитник је прослеђен на *e-mail* адресе 39 актера за промоцију и унапређење иновација. Степен реализације пројектним задатком дефинисане величине узорка у случају испитивања интензитета иновативних активности актера за промоцију и унапређење иновација износи 200%.

Структура узорка:

Општи подаци о узорку

- ✓ 33,3% привредне коморе
- ✓ 33,3% гаранцијски и развојни фондови
- ✓ 16,7% регионалне развојне агенције
- ✓ 16,7% центри за промоцију

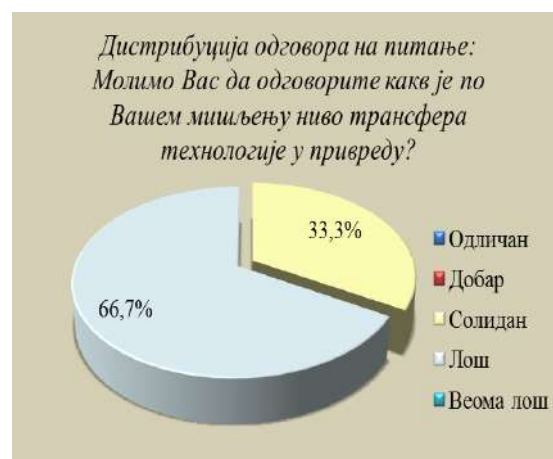
Иновативно окружење и активности

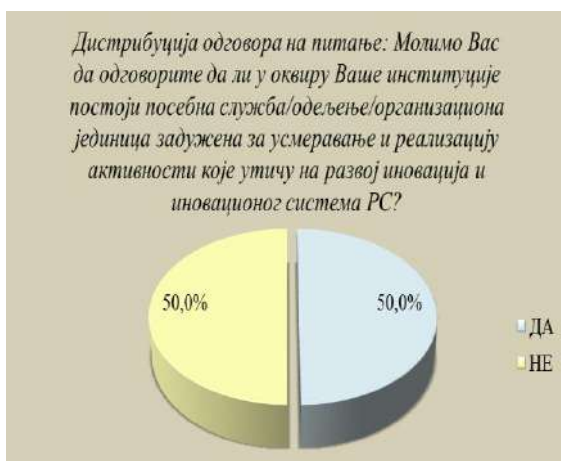
Прилике и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација од стране АПУИ у 50% случајева су оцењене као солидне, а у по 16,7% као одличне, добре и лоше. Кључни разлог за овакву оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација лежи у неефикасном систему трансфера научних сазнања и нових технологија.

Табела 6.35. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у РС?

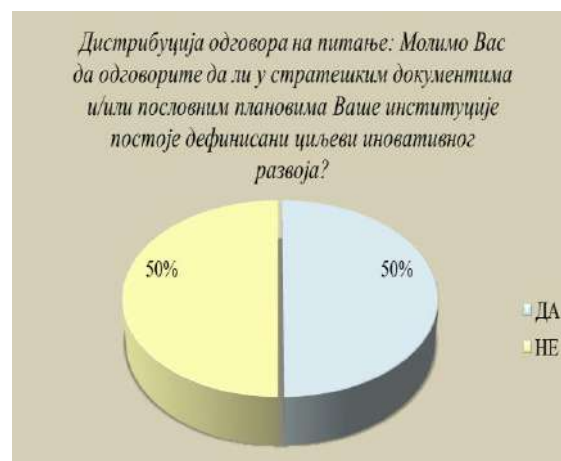
Понуђени одговори	Одговор
Макроекономско окружење	5,7
Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност	6,5
Неадекватна подршка државе и државних институција	5,0
Недовољно познавање релевантних прописа	4,5
Изостанак релевантних прописа и процедура	5,0
Неадекватна промоција учесника у иновационом екосистему	5,2
Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја	5,5
Неефикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија	8,2
Административне баријере	5,5
Некомпетентност запослених	4,7

Према мишљењу 66,7% представника АПУИ примена резултата научних истраживања и сазнања у пракси је лоша, а према мишљењу 33,3% солидна. У истом односу су и оцене за ниво трансфера технологија у привреду. Према мишљењу 66,7% АПУИ ниво трансфера технологије у привреду је лош, а према мишљењу 33,3% АПУИ ниво трансфера је оцењен као солидан.

У оквиру 50% АПУИ постоји посебна служба/одељење/ јединица задужена за усмеравање и реализацију активности које утичу на развој иновација и иновационог система у Републици Србији.

У својим стратешким документима и/или пословним плановима 50% АПУИ има дефинисане циљеве иновативног развоја.

Организовање манифестација, изложби, трибина, кампова и скупова у циљу едукације и промоције науке, нових технологија и иновација представља активност од највећег приоритета за АПУИ у поступку развоја иновација и иновационог система Републике Србије. Активност која је с аспекта АПУИ дала најбоље резултате односи се на јачање веза и нивоа сарадње између науке и привреде.

Табела 6.36. Просечан ранг и оцена одговора на питање: Молимо Вас да, сходно њиховом приоритету, РАНГИРАТЕ на скали од 1 -10 активности које спроводите у циљу развоја иновација и иновационог система РС, а затим да сходно резултатима које пружају извршите њихову оцену на скали од 1-5?

Понуђене активности	Значај	Резултати
Унапређење нивоа технолошког развоја и конкурентности српске привреде на националном и интернационалном нивоу	6,3	3,0
Учешће у креирању политика и доношењу стратегија о иновативности, научнотехнолошком развоју, интелектуалној својини и привредном развоју РС	6,0	3,7
Учествовање у усаглашавању националног законодавства са регулативом ЕУ	5,0	3,2
Промоција и подизање свести о значају истраживања, интелектуалне својине и иновационе делатности	6,2	3,8
Јачање веза и нивоа сарадње између науке и привреде	6,3	4,3
Пружање подршке тржишној валоризацији иновација и нових технологија	5,5	3,2
Промоција иновација и нових технологија у циљу обезбеђења подршке у проналажењу извора финансирања и привлачења инвеститора	4,8	4,2
Организовање манифестација, изложби, трибина, кампова и скупова у циљу едукације и промоције науке, нових технологија и иновација	6,8	4,2
Израда студија и стручних публикација у области иновација	3,3	2,5
Расписивање конкурса и додела средстава за програме подршке развоју иновација и нових технологија	4,5	3,0

Према мишљењу представника АПУИ у иновационом систему подједнако значајну улогу у поступку развоја и предузимања иновативних активности имају министарство надлежно за иновациону делатност, наука и академија и организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности. Представници АПУИ сматрају да ИКТ предузећа најквалитетније обављају своје активности у иновационом систему Републике Србије, а да најмање квалитетно то чини сектор МСПП.

Табела 6.37. Просечна оцена одговора на питање: Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу, базираном на сазнању и искуству, на скали од 1-5 оцените квалитет и значај рада сваког од наведених учесника иновационог система

Учесници у иновационом систему	Квалитет рада	Значај рада
Владини ресори	3,8	4,5
Министарство надлежно за иновациону делатност	3,7	4,7
Наука и академија (институте, факултети, универзитети, центри изузетних вредности)	4,0	4,7
Актери за промоцију и унапређење иновација	3,3	4,3
Организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности	2,8	4,7
Организације за обављање иновационе делатности	3,2	4,0
Велика предузећа (домаћа и страна)	3,7	4,0
МСПП сектор	2,7	3,7
Start up предузећа	3,3	3,7
ИКТ предузећа	4,7	4,2

Према мишљењу представника АПУИ израда стратешких докумената представља активност највишег приоритета у поступку припреме Републике Србије за примену индустрије 4.0.

Графикон 6.30. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу и искуству РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 7 активности према њиховом приоритету у поступку припреме Републике Србије за примену индустрије 4.0.?

У поступку мерења интензитета иновативних активности актера за промоцију и унапређење иновација, кроз анализу позитивних искустава и начина на који делују на националну иновациону политику, идентификован је пример добре праксе. Пример добре праксе обухвата активност и пројекат које, као партнер, спроводи Привредна комора Србије (ПКС). ПКС један је од најважнијих и најзначајнијих актера за промоцију и унапређење иновација у националном иновационом систему.

Активност ПКС која је приказана као пример са потенцијалом да повећа број резултата с позитивним утицајем на развој националне иновационе политике односи се на оснивање Савета за сарадњу науке и привреде. С друге стране, пројекат који се наводи као пример, чији је организатор МПНТР, а у којем ПКС учествује као партнер, годинама уназад производи добре резултате и као такав презентује модел за развој и унапређење интензитета иновативних активности у Републици Србији. Реч је о пројекту „Најбоља технолошка иновација”.

ПРИМЕР ДОБРЕ ПРАКСЕ

ПРИВРЕДНА КОМОРА СРБИЈЕ, ПКС

БЕОГРАД

ПРИМЕР I

САВЕТ ЗА САРАДЊУ НАУКЕ И ПРИВРЕДЕ

ЦИЉ: Повезивање науке и привреде ради успостављања и дефинисања нивоа сарадње између научно-истраживачких радника и привредника, уз формирање и спровођење партнерских пројеката и укључивање организација из других сектора у процес истраживања и развоја, што је један од основних предуслова за стварање капацитета привреде за иновације, а самим тим и за унапређење конкурентности Републике Србије.

ЧЛАНОВИ САВЕТА

- ✓ Министарство просвете, науке и технолошког развоја,
- ✓ Кабинета Министра за иновације и технолошки развој Републике Србије,
- ✓ Кабинет председника Владе – Јединица за имплементацију стратешких пројеката - Тим за ИТ и предузетништво,
- ✓ Републички секретаријат за јавне политике Владе Републике Србије,
- ✓ Завод за интелектуалну својину,
- ✓ представници Универзитета у Београду, Крагујевцу, Новом Саду и Нишу, Фонд за иновациону делатност,
- ✓ Развојна агенција Србије,
- ✓ ИКТ мрежа кластер,
- ✓ Научно-технолошки парк Звездара,
- ✓ ИЦТ ХУБ, Биосенс институт,
- ✓ Агроуник д.о.о.,
- ✓ ХТЕЦ Гроуп,
- ✓ Маинстреам д.о.о.,
- ✓ Логит Солутионс д.о.о.,
- ✓ Хелветас.

ЗАДАЦИ:

- ✓ Успостављање механизма сарадње науке и привреде и омогућавање боље сарадње и координације са ресорним министарствима и локалним самоуправама,
- ✓ Креирање предлога и иницијатива који би допринели трансферу знања и технологија ка привреди са идејом бољег привредног искоришћавања резултата научно-истраживачког рада, у циљу стварања услова за бољи економски развој и већу конкурентност домаћих компанија
- ✓ подстицање предузетништва на Универзитету (*spin-off, start-up*)
- ✓ Подстицање изврсности и релевантности научних истраживања у Србији у складу са захтевима привреде,
- ✓ Обезбеђење изврсности и доступности људских ресурса за науку и привреду,
- ✓ Унапређење међународне сарадње кроз учешће у научно-истраживачким пројектима,
- ✓ Подстицање и развој комуникације између научно-истраживачких организација са привредом кроз размену вредности и пракси.

ПРИМЕР II

ПАРТНЕР НА ПРОЈЕКТУ „НАЈБОЉА ТЕХНОЛОШКА ИНОВАЦИЈА”

ЦИЉ:

Промовисање предузетничке климе у Републици Србији и помоћ потенцијалним и постојећим предузетницима, који су спремни и способни да сопствене идеје и инвенције преточе у тржишно вредне иновације.

ОРГАНИЗАТОР ТАКМИЧЕЊА

Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије

У сарадњи са:

- ✓ Технолошко-металуршким факултетом из Београда,
- ✓ Факултетом техничких наука из Новог Сада,
- ✓ Привредном комором Србије и
- ✓ Радио телевизијом Србије и Војводине

ОДРЖАВАЊЕ:

- ✓ на територији Републике Србије (од 2005. године)
- ✓ на територији Републике Српске, у сарадњи са Министарством науке и технологије Републике Српске (од 2007. године)

МИСИЈА:

Промовисање предузетничке иновативне климе у Србији и помоћ потенцијалним и постојећим високо-технолошким предузетницима/истраживачима, који су спремни и способни да сопствене идеје и инвенције преточе у тржишно валоризоване иновације

РЕЗУЛТАТИ 2005-2017

- ✓ 7.599 обучених студената, иноватора, истраживача, високотехнолошких предузећа и инвентора за осмишљавање и покретање сопственог пословања на бази своје инвенције;
- ✓ 80 новооснованих високотехнолошких предузећа;
- ✓ 84.000.000 РСД је издвојено за наградни фонд;
- ✓ подељене су и многобројне специјалне награде институција и локалних самоуправа;
- ✓ едукација је спроведена кроз 406 тренинга;
- ✓ направљено је 1.013 бизнис и маркетинг планова и пословних модела, и
- ✓ остварена је сарадња Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Министарства науке и технологије Републике Српске

6.8. ВЛАДИНИ РЕСОРИ

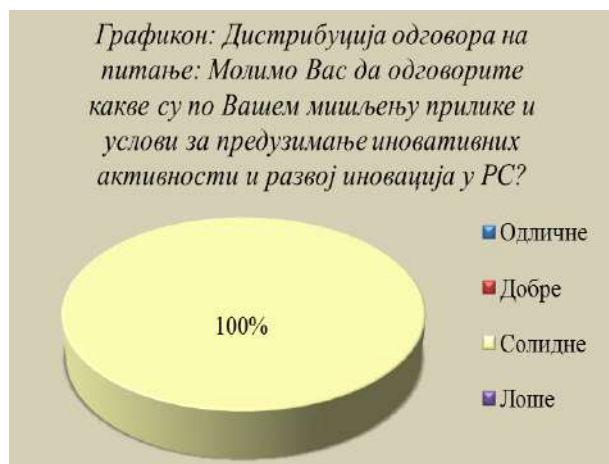
Анализа иновативних активности у оквиру Владиних ресурса има за циљ да утврди на који начин су укључени у процес креирања и имплементације инвестиционе политике у Републици Србији. За потребе реализације овог циља анкетни упитник је прослеђен на e-mail адресе 23 ресурса која укључују министарства и канцеларије при Влади Републике Србије. Степен реализације пројектним задатком дефинисане величине узорка у случају испитивања интензитета иновативних активности Владиних ресурса износи 60%.

Структура узорка:

Општи подаци о узорку

✓ 100% министарства Републике Србије

Сви ресурси Владе прилике и услове за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији оцењују као солидне.

На овакву оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији у највећој мери су утицали недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност.

Иновативно окружење и активности

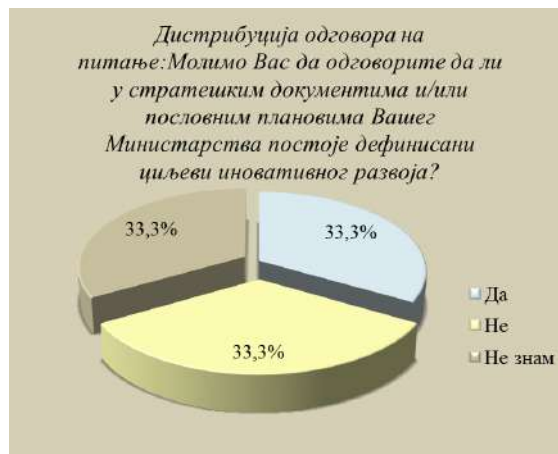
Табела 6.38. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у РС?

Понуђени одговори	Одговор
Макроекономско окружење	2,5
Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност	10,0
Неадекватна подршка државе и државних институција	5,0
Недовољно познавање релевантних прописа	2,5
Изостанак релевантних прописа и процедура	7,0
Неадекватна промоција учесника у иновационом систему	5,0
Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја	5,0
Неефикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија	7,5
Административне баријере	7,5
Некомпетентност запослених	3,0

Ниво трансфера технологије у привреду 66,7% ресора Владе оцењује као лош. Исти толики проценат ресора Владе примену резултата научних истраживања и сазнања у пракси оцењује као солидан. По 33,3% ресора Владе ниво трансфера технологије у привреду и примену резултата научних истраживања и сазнања у пракси оцењује као солидан, односно добар.

У оквиру 66,7% ресора Владе не постоји посебна служба/одељење, организациона јединица задужена за усмеравање и реализацију активности које утичу на развој иновација и иновационог система у Републици Србији. С друге стране, у стратешким документима и/или пословним плановима 33,3% ресора Владе постоје дефинисани циљеви иновационог развоја.

Као активност са највећим приоритетом коју спроводе у циљу развоја иновација и иновационог система Републике Србије ресори Владе наводе учешће у креирању политика и доношењу стратегија о иновативности, научнотехнолошком развоју, интелектуалној својини и националном привредном развоју. Активност из овог домена која је ресорима Владе најмање приоритетна тиче се организовања манифестација, изложби, трибина, кампова и скупова у циљу едукације и промоције науке, нових технологија и иновација.

Табела 6.39. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да, сходно њиховом приоритету, РАНГИРАТЕ на скали од 1 -10 активности које спроводите у циљу развоја иновација и иновационог система Републике Србије?

Понуђене активности	Ранг
Унапређење нивоа технолошког развоја и конкурентности српске привреде на националном и интернационалном нивоу	5,5
Учешће у креирању политика и доношењу стратегија о иновативности, научно-технолошком развоју, интелектуалној својини и привредном развоју РС	9,5
Учествовање у усаглашавању националног законодавства са регулативом ЕУ	8,5
Промоција и подизање свести о значају истраживања, интелектуалне својине и иновационе делатности	4,0
Јачање веза и нивоа сарадње између науке и привреде	6,5
Пружање подршке тржишној валоризацији иновација и нових технологија	4,0
Промоција иновација и нових технологија у циљу обезбеђења подршке у проналажењу извора финансирања и привлачења инвеститора	5,5
Организовање манифестација, изложби, трибина, кампова и скупова у циљу едукације и промоције науке, нових технологија и иновација	1,5
Израда студија и стручних публикација у области иновација	3,5
Расписивање конкурса и додела средстава за програме подршке развоју иновација и нових технологија	6,5

Према мишљењу представника ресора Владе у иновационом систему подједнако значајну улогу у поступку развоја и предузимања иновативних активности имају ресори Владе, министарство надлежно за иновациону делатност, наука и академија и иновациона инфраструктура. Представници ресора Владе сматрају да министарство надлежно за иновациону делатност најквалитетније обављају своје активности у иновационом систему Републике Србије, а да мање квалитетно то раде актери за промоцију и унапређење иновација и иновациона инфраструктура.

Табела 6.40. Просечна оцена одговора на питање: Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу, базираном на сазнању и искуству, на скали од 1-5 оцените квалитет и значај рада сваког од наведених учесника иновационог система?

Учесници у иновационом систему	Квалитет рада	Значај рада
Владини ресори	4,3	5,0
Министарство надлежно за иновациону делатност	5,0	5,0
Наука и академија (институти, факултети, универзитети, центри изузетних вредности)	4,3	5,0
Актери за промоцију и унапређење иновација	3,3	4,3
Организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности	3,3	5,0
Организације за обављање иновационе делатности	4,0	4,7
Велика предузећа (домаћа и страна)	3,7	4,0
МСПП сектор	4,0	4,0
Start up предузећа	4,0	4,0
ИКТ предузећа	4,0	4,3

Према мишљењу представника ресора Владе развој стимулативног правног оквира представља активност највишег приоритета у поступку припреме Републике Србије за примену индустрије 4.0.

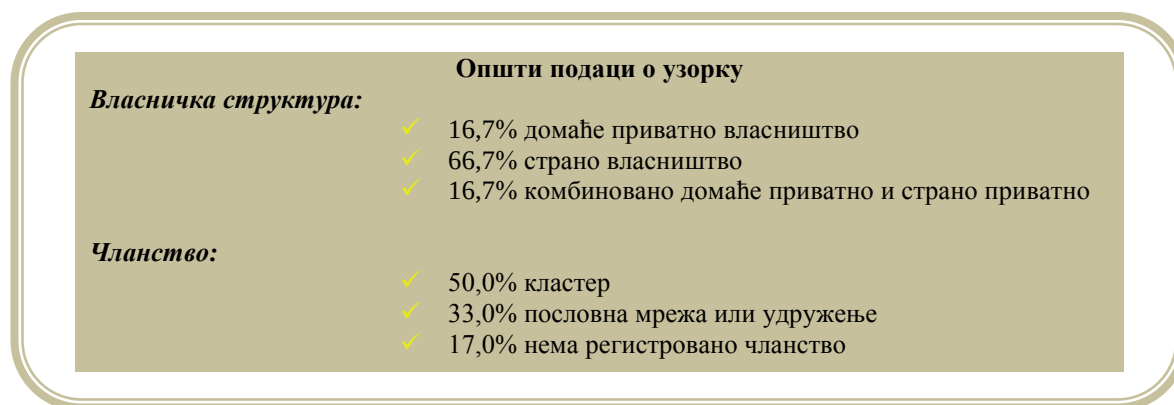
Табела 6.41. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу и искуству РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 7 активности према њиховом приоритету у поступку припреме Републике Србије за примену индустрије 4.0.?

Понуђени одговори	Ранг
Подстицање већег интереса привреде за примену индустрије 4.0.	4,5
Развој дигиталне инфраструктуре	5,0
Развој стимулативног правног оквира за развој индустрије 4.0.	6,5
Израда стратешких докумената	4,0
Стимулативне мере за развој и задржавање компетентног кадра	4,0
Информисање шире јавности о улози и значају индустрије 4.0.	3,5
Развој технолошких мапа за представљање капацитета	3,0
Расписивање конкурса и додела средстава за развој индустрије 4.0.	4,0
Израда студија и стручних публикација у области индустрије 4.0.	1,5
Друго	2,0

6.9. ИНФОРМАЦИОНО КОМУНИКАЦИОНА ТЕХНОЛОШКА ПРЕДУЗЕЋА (ИКТ)

Анализа иновативних активности у оквиру ИКТ има за циљ да испита могућност унапређења њихове везе са привредом. За потребе реализације овог циља анкетни упитник је прослеђен на e-mail адресе 190 ИКТ предузећа.

Степен реализације пројектним задатком дефинисане величине узорка у случају испитивања интензитета иновативних активности у области ИКТ износи 60%.

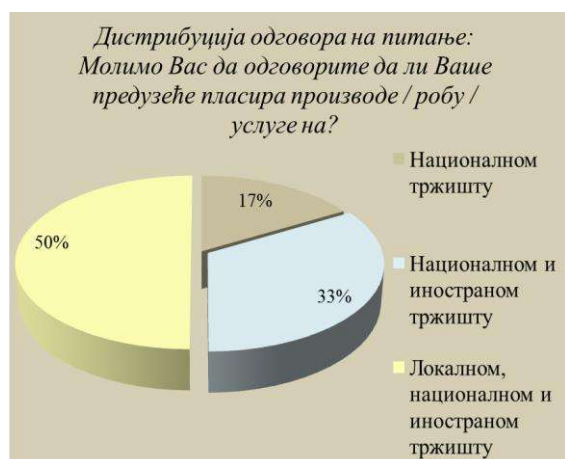

У власничкој структури укупног узорка ИКТ домаће приватно власништво учествује 16,7%, страно власништво и комбиновано домаће приватно и страно власништво учествују 66,7%% и 16,7% респективно.

Чланство у кластеру карактеристично је за 50% ИКТ, чланство у пословној мрежи или удружењу 33%, док је без регистрованог чланства 17% ИКТ.

Иновативно окружење и активности

На локалном, националном и иностраном тржишту учинке пласира 50% ИКТ предузећа. Искључиво на националном и на националном и иностраном тржишту учинке пласира 17% и 33% ИКТ респективно.

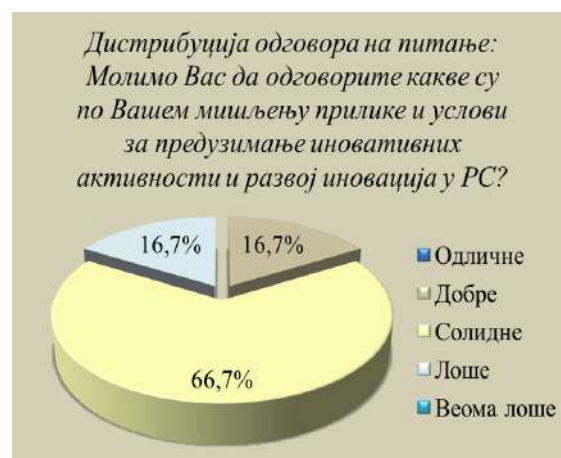
Сарадњу између научно-истраживачких, односно иновационих организација и привредних субјеката у Републици Србији 50% ИКТ оцењује као солидну, 33,3% као лошу, 16,7% као добру.

Ниво трансфера технологије у привреду Републике Србије 50% ИКТ оцењује као солидан, 33,3% као лош и 16,7% као добар.

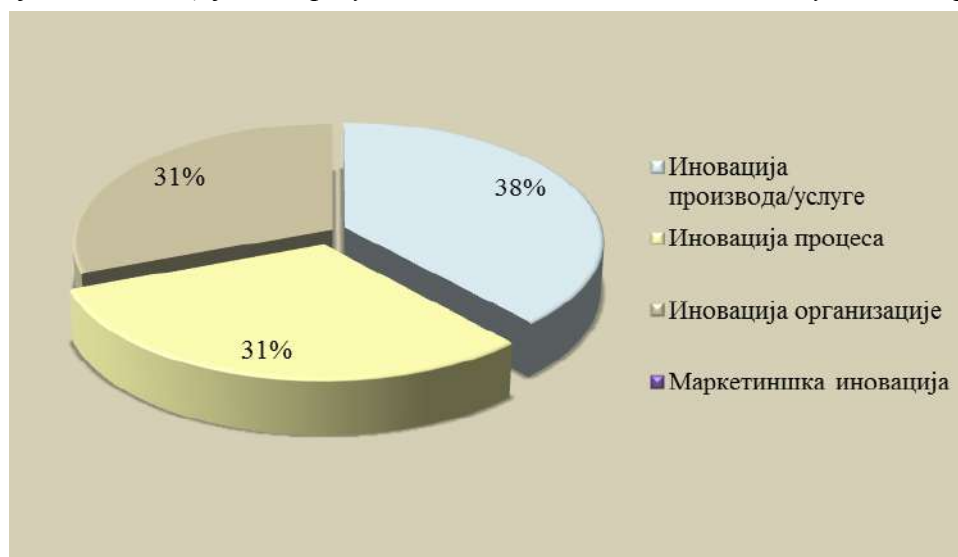

Прилике и услове за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији 66,7% ИКТ оцењује као солидне, а 16,7% као добре, односно лоше.

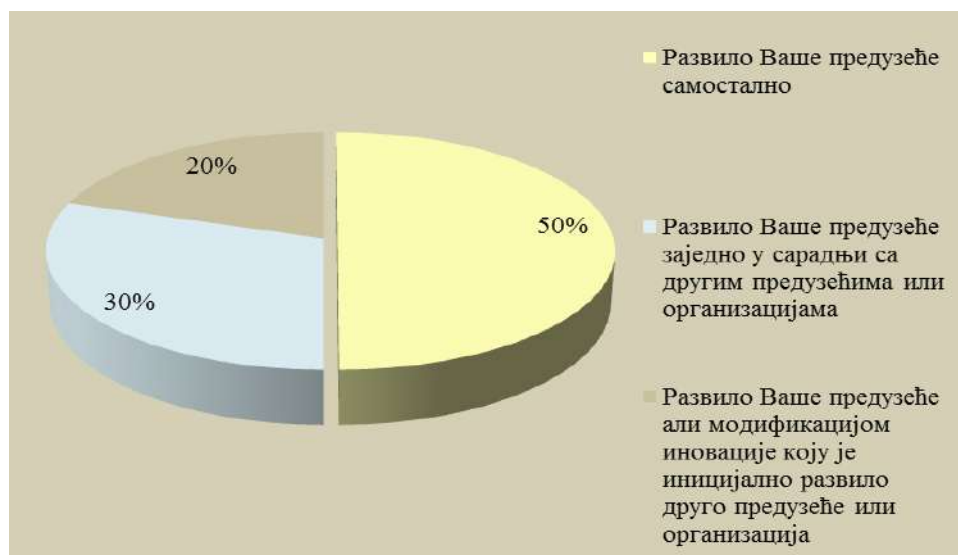
Разлог за овакву оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и иновација од стране ИКТ јесу пре свега административне баријере

Графикон 6.31. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите у ком облику се јавља иновација као резултат иновативних активности у Вашем предузећу?

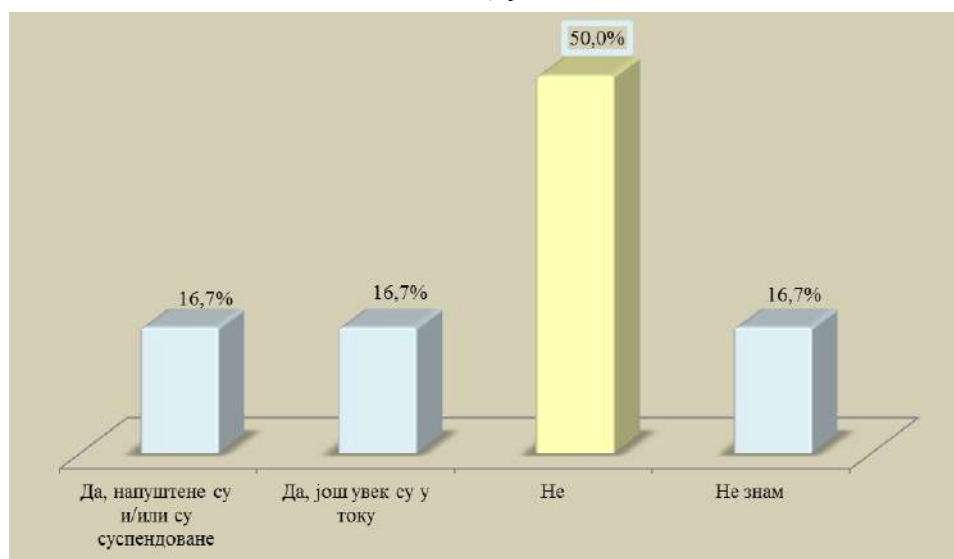
У структури иновација ИКТ предузећа иновације производа/услуга учествују 38%, док иновације процеса и организације учествују по 31%. У 50% случајева иновацију је развило ИКТ самостално, у 30% случајева развило је заједно са другим предузећем, а у 20% случајева развило је самостално али модификацијом иновације коју је иницијално развило неко друго предузеће.

Графикон 6.32. Дистрибуција одговора на питање: Молимо вас да одговорите да ли је иновације у Вашем предузећу?

Иновације које развијају ИКТ предузећа су у 83,3% случајева нове на тржишту, а у 16,7% нове за предузеће али не и за тржиште на којем наступају. Примена иновација у постојећа производна решења је у случају 66,7% ИКТ добра, а у случају 33,3% одлична.

Графикон 6.33. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите да ли су у Вашем предузећу забележене неке иновативне активности које нису резултирале иновацијом?

У 50% ИКТ предузећа нису забележене иновативне активности које нису резултирале иновацијом. У 16,7% ИКТ иновативне активности су напуштене, односно суспендоване, а у истом толиком проценту ИКТ постоје иновативне активности које су још увек у току.

Табела 6.42. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите са којим привредним сектором у Републици Србији имате најразвијенију сарадњу, а који од њих има највећи потенцијал за примену ИКТ?

	Банкарски сектор	Енергетика	Финансијски сектор	Друштвени сектор	Телекомуникације	Сви сектори	Приватни услужни сектор
Сектор са којим имате најразвијенију сарадњу	37,5	25,0	12,5	12,5	12,5		
Сектор са највећим потенцијалом за сарадњу	20,0					40,0	40,0

У Републици Србији ИКТ предузећа најразвијенију сарадњу имају са банкарским сектором, док највећи потенцијал за сарадњу виде у приватном услужном сектору и свим осталим привредним секторима.

Подизање кадровских капацитета треба да буде приоритет државе у развоју ИКТ. Такође су важни и унапређење законодавства и инфраструктуре као и усвајање политика које стимулишу развој и примену ИКТ.

Табела 6.43. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 приоритете државе у развоју ИКТ?

Понуђени одговори	Ранг
Усвајање политика које стимулишу развој и примену ИКТ	6,5
Доношење подстицајних мера за развој електронског пословања	5,7
Доношење подстицајних мера за развој домаћих ИКТ предузећа	5,5
Промоција и подршка софтверској индустрији приликом апликације за међународне пројекте и тендере и приликом приступа финансијским фондовима	5,2
Развој програма финансирања ИКТ пројеката	5,3
Подизање кадровских капацитета у области ИКТ	6,8
Унапређење законодавства и инфраструктуре у области ИКТ	6,7
Израда програма мера за омасовљавање коришћења ИКТ у Србији	5,2
Обезбеђење пореских олакшица и повољних фискалних услова за запошљавање ИТ стручњака	4,7
Стимулисање извоза у ИКТ сектору	3,5

Највећи потенцијал за примену ИКТ иновација у привреди Републике Србије постоји у иновацији производа и услуга и огледа се у њиховој дигитализацији, аутоматизацији и персонализацији.

Табела 6.44. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 4 где видите највећи потенцијал за примену ИКТ иновација у привреди?

Понуђени одговори	Ранг
Иновација производа/услуга која се огледа у њиховој дигитализацији, аутоматизацији и персонализацији и др.	4,0
Иновација процеса која се огледа у аутоматизацији пословања, управљања финансијама и развијеном менаџмент информационом систему и др.	3,5
Иновација организације која се огледа у новим пословним моделима, примени софтверских система за управљање људским ресурсима и новој организационој структури и др.	3,7
Иновација маркетинга која се огледа у примени интернет маркетинга, електронске трговине, управљању односима са клијентима и др.	2,8

Према мишљењу већине представника ИКТ предузећа фактори који су од највеће важности у процесу имплементације ИКТ у привреду укључују:

- Реформа система образовања, раст информатичке писмености и подршка развоју истраживачких кадрова,
- Држава у улози катализатора коришћења ИКТ потенцијала и
- Коришћење већег процента буџетских средстава за развој информационог друштва.

Ефекти примене ИКТ су вишеструки а сходно њиховом значају у поступку развоја домаћих привредних друштава пре свега се издвајају брже и ефикасније пословање, затим, нови концепт, нове технологије и решења, виша сатисфакција потрошача и сл.

Графикон 6.34. Просечна оцена одговора на питање: Молимо Вас да оцените на скали од 1 до 5 ефекте примене ИКТ сходно њиховом значају за развој домаћих привредних друштава?

Према мишљењу представника ИКТ предузећа у иновационом систему најзначајнију улогу у поступку његовог развоја и предузимања иновативних активности имају *start up* и ИКТ предузећа, док најмање значајну улогу имају АПУИ. Представници ИКТ сматрају да управо *start up* и ИКТ предузећа најквалитетније обављају своје активности, а да АПУИ то најмање квалитетно раде.

Табела 6.45. Просечна оцена одговора на питање: Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу, базираном на сазнању и искуству, на скали од 1-5 оцените квалитет и значај рада сваког од наведених учесника иновационог система?

Учесници у иновационом систему	Квалитет рада	Значај рада
Владини ресори	3,5	3,8
Министарство надлежно за иновациону делатност	3,7	4,0
Наука и академија (институти, факултети, универзитети, центри изузетних вредности)	3,8	4,0
Актери за промоцију и унапређење иновација	3,0	3,0
Организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности	3,2	3,6
Организације за обављање иновационе делатности	3,4	4,0
Велика предузећа (домаћа и страна)	3,6	3,8
МСПП сектор	3,0	3,0
<i>Start up</i> предузећа	4,0	4,2
ИКТ предузећа	4,2	4,2

7. АСПЕКТИ ИЗАЗОВА У ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНИХ ИНОВАЦИЈА

У циљу сагледавања појединих аспеката изазова у области друштвених иновација извршено је директно анкетање, односно интервјуисање представника градских управа. Циљ је реализован кроз идентификовање примера друштвених иновација на нивоу шест градских управа у Републици Србији. Интервјуисани су представници градских управа, надлежни за послове из домена локалног економског развоја, у Суботици, Новом Саду, Београду, Крагујевцу, Чачку и Нишу.

Посебан аспект изазова у области друштвених иновација тиче се иновативног и социјалног женског предузетништва и исти је испитан путем индиректног анкетања.

Приликом канцеларијског и теренског истраживања идентификовани су учесници националног иновационог система који нису иницијално дефинисани у пројектном задатку, а који су због свог значаја и улоге коју имају у поступку развоја иновативног предузетништва и друштвених иновација узети у разматрање. Реч је о невладиним организацијама и удружењима грађана чији су поједини аспекти изазова у области друштвених иновација анализирани директним анкетирањем и за које су улога и значај у националном иновационом систему потврђени примером добре праксе.

7.1. ДРУШТВЕНЕ ИНОВАЦИЈЕ НА НИВОУ ГРАДСКИХ УПРАВА

- У истраживању је коришћен упитник конципиран на начин да обухвата следећу групу питања: циљеви и области деловања; мере, активности и програми подршке развоју иновативног окружења/иновационе инфраструктуре; сарадња са академском заједницом и привредом; примери успешне праксе; значај иновација и сарадња између учесника у иновационом систему; и препоруке у области друштвених иновација и иновативног предузетништва;
- Истраживањем су обухваћени представници градских управа/канцеларија за локални економски развој у Суботици, Новом Саду, Београду, Крагујевцу, Чачку и Нишу;
- Ставови представника циљне групе су испитани методом индивидуалног, дубинског, квалитативног, полу-структурираног интервјуа;
- Реализовано је 6 интервјуа и то са:

Град Суботица

- ✓ Канцеларија за локални економски развој;
- ✓ Секретаријат за привреду, локални економски развој и туризам;
- ✓ Регионална развојна агенција ПанонРег – представници

Град Нови Сад	✓ Канцеларија за локални економски развој – шеф Канцеларије
Скупштина Града Београда	✓ Одборник за привреду
Град Крагујевац	✓ Градска управа за управљање пројектима, одрживи и равномерни развој – начелница
Град Чачак	✓ Градска управа за локални економски развој – начелник
Град Ниш	✓ Канцеларија за локални економски развој - начелник

- Просечна дужина трајања интервјуа је 60 минута.

Као резултат спроведених интервјуа са представницима градских управа јављају се следећи подаци истраживања о различитим аспектима изазова у области друштвених иновација:

✓ **Области деловања и стратешки циљеви**

Законом о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 129/2007) створене су претпоставке за системско укључивање градова у подстицање локалног економског развоја. Пре доношења овог Закона активности усмерене на креирање локалног привредног амбијента и подстицање економског развоја су се одвијале у оквиру канцеларија за локални економски развој/организационих јединица градске управе задужених за послове локалног економског развоја, као и посредством секретаријата у оквиру градских управа надлежних за послове из домена привреде и локалног економског развоја, затим радних тела (комисија и одбора) при скупштинама градова и сл. Закон о локалној самоуправи је предвидео израду локалних развојних докумената, односно он представља правни основ за доношење програма локалног економског развоја, као основних оперативних докумената којима се опредељују средства и усмеравају активности подршке локалном економском развоју.

Усвајањем Закона о улагањима ("Сл. гласник РС", бр. 89/2015) направљен је значајан искорак у домену креирања правног оквира за активно укључивање јединица локалних самоуправа у имплементацију инструмената локалне развојне политике у областима креирања повољног пословног окружења, привлачења улагања и подстицања конкурентности.

Град Чачак је први у Републици Србији усвојио Програм локалног економског развоја за 2017, 2018. и 2019. годину, као свеобухватан сет мера подршке постојећим и новим

пословним субјектима. Такође, Градско веће Града Ниша донело је Програм локалног економског развоја за 2017. годину, а припрема оваквог документа у Граду Крагујевцу је у току. Водич у развоју Суботице је локални стратешки документ под називом Стратегија локалног одрживог развоја Града Суботице 2013-2022, а у Крагујевцу је то Стратегија одрживог развоја Града Крагујевца у периоду 2013-2018. Град Нови Сад донео је 2015. године Стратегију одрживог развоја Града Новог Сада, док је у Граду Београду донета Стратегија развоја Града Београда – стратешки циљеви, приоритети и мере одрживог развоја до 2021. године.

Циљеви дефинисани локалним стратешким документима углавном се односе на економски развој, друштвени развој и заштиту животне средине, као и на управљање пројектима, енергетску ефикасност, примену концепта добре управе и сл.

Општи циљеви дефинисани оперативним развојним програмима углавном се односе на допринос економском развоју и стварање повољног пословног амбијента, а специфични циљеви на области као што су: привлачење инвеститора; јачање конкурентности привреде; развој предузетништва и подстицање иновативног и предузетничког понашања; подстицање увођења нових технологија и иновација; повећање запослености унапређењем пословања и стицањем практичних знања и вештина за самосталан рад, нарочито младих људи и теже запошљивих; стварање услова за оснивање нових предузећа, проширење капацитета постојећих предузећа, отварање нових радних места и стварање нових производа креирањем локалног финансијског и административног оквира за доделу подстицаја; побољшање имиџа кроз иницијативе територијалног маркетинга и др.

„Локалне самоуправе раније нису имале много додира са привредом, а доношење Закона о улагањима је одшкринуло врата за већу укљученост градова у креирање локалног амбијента.”

Градска управа за локални економски развој, Чачак

„У Суботици је пре неколико дана усвојена Стратегија паметног града Суботице, чиме је препознат значај креирања друштвене заједнице засноване на знању, креативности и иновацијама.”

Канцеларија за локални економски развој, Суботица

✓ **Мере (активности, програми, пројекти, иницијативе) подршке развоју иновативног окружења/иновационе инфраструктуре**

Јединице локалне самоуправе пружају значајну подршку развоју окружења повољног за обављање иновационе делатности и креирању иновационе инфраструктуре пре свега кроз оснивање и/или и обезбеђивање финансијске, оперативне и друге помоћи раду

научно-технолошких паркова, пословних инкубатора и кластера, као и кроз креирање платформи за повезивање стејхолдера, организацију различитих манифестација, иницирање програма и учешће у реализацији иновационих пројеката из области као што су енергетска ефикасност, заштита животне средине, предузетништво, запошљавање, итд.

У партнерствима са различитим институцијама, градови су оснивачи научно-технолошких паркова и пословних инкубатора, као места на којима се ствара високотехнолошка заједница, развија иновативно предузетништво и размењују знања и идеје између институција, науке и привреде. Град Каргујевац је један од оснивача Бизнис иновационог центра чији је основни циљ пружање подршке младим *start-up* предузећима. Град Чачак је суоснивач и директно подржава рад Научно-технолошког парка Чачак. Такође, град је суоснивач и Пословног инкубатора Суботица, иначе првог пословног инкубатора у земљи. Пројекат оснивања Научно-технолошког парка у Нишу је дефинисан као један од приоритетних циљева градске власти у наредном периоду. У Београду, Град је један од партнера у оснивању Научно-технолошког парка који пружа подршку *start-up* компанијама/тимовима и растућим високотехнолошким компанијама у развоју и комерцијализацији иновативних производа и услуга. Град Нови Сад је један од оснивача Пословног инкубатора на који је наслоњена изузетно јака локална ИТ заједница.

У циљу унапређења комуникације и сарадње између привреде, академске заједнице и локалне самоуправе, као и раста и развоја иновативних предузећа, градске власти пружају оперативну подршку кластерима, пословним форумима и другим удружењима грађана као што су ИКТ кластер у Крагујевцу, Суботички ИТ кластер, Војводина ИКТ кластер са седиштем у Новом Саду, Кластер ИКТ мрежа у Београду, а Канцеларија за локални економски развој у Нишу врши улогу својеврсног координатора рада Кластера напредних технологија.

Такође, локалне самоуправе учествују у реализацији бројних пројеката, програма и иницијатива у областима као што су креирање платформи за повезивање локалних привредника и научне заједнице, развој платформи за размену идеја и знања, развој платформи за креирање профила заједнице, подршка иновативним и високотехнолошким *start-up* предузећима, програми обуке и тренинга и сл.

„Град је домаћин манифестације "IT Connest" која сваке године на конференцијама у Београду, Новом Саду и Нишу окупља стручњаке из области ИТ индустрије.”

Канцеларија за локални економски развој, Ниш

„Наш циљ је да НТП Чачак прерасте град Чачак и постане регионални.”

Канцеларија за локални економски развој, Суботица

✓ **Мере (активности, програми, пројекти, иницијативе) подршке развоју иновативног предузетништва и социјалног женског предузетништва**

Део подршке локалних самоуправа развоју предузетништва спроводи се кроз активне мере политике запошљавања. Локалним акционим плановима запошљавања дефинишу се мере и програми политике запошљавања као што су јавни радови, програми стручне праксе, субвенције за samozapošljavanje, субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима и сл.

Град Нови Сад бележи највећа издвајања у Републици Србији за програме запошљавања. У 2017. години, за спровођење активне политике запошљавања, издвојено је 135 милиона динара, а поједине мере директно су усмерене на подстицање предузетништва и повећање броја новооснованих компанија. Као део подршке локалној привреди, кроз Акциони план запошљавања, спровode се различити програми обука (из области web дизајна, програмирања, обуке за дефицитарна занимања, развоја пословних вештина, итд.). Град Чачак, који је познат по развијеном предузетничком духу и пословању великог броја малих, породичних предузећа, за мере политике запошљавања у 2018. години је определио 40 милиона динара. У сарадњи са Националном службом за запошљавање, Град Ниш реализује бројне мере подстицаја запошљавања и предузетништва.

Кроз програме локалног економског развоја, градске власти подржавају компаније које улажу у знање и развијају иновације у различитим областима (технологија кандидирања вођа, производња ракије, и сл.). Град Суботица реализује бројне програме подршке развоју иновација у сектору МСПП.

Најзначајнији инструмент подршке локалних самоуправа иновативном предузетништву су пословни инкубатори и научно-технолошки паркови. Ове организације иновационе инфраструктуре пружају образовање за потребе иновативног предузетништва, подршку иновацијама и оснивању иновативних предузећа, услуге прилагођене потребама *start-up* предузећа, логистичку и техничку подршку, подршку пројектима који се базирају на знању и новим технологијама са великим потенцијалом за тржишну комерцијализацију, чиме креирају стимулативно окружење за развој иновативних предузетничких подухвата. Такође, оне омогућавају сарадњу локалне самоуправе, привреде, науке и истраживања кроз развој нових идеја и размену знања, а у циљу унапређења конкурентности и иновативности локалних и регионалних привреда.

Такође, важан део инфраструктуре за подршку предузетништву огледа се и у раду невладиних организација, удружења грађана, *co-working* простора, креативних хабова и кластера које градске власти подржавају кроз конкурсе за финансирање пројеката, а уз велику помоћ управа које су надлежне за послове из домена привреде, културе, омладине и спорта, привредних савета, савета за МСПП и сл.

Град Суботица у сарадњи са Канцеларијом за младе подржава рад невладиног и непрофитног удружења „Иновативна мрежа”, основаног ради остваривања циљева паметног, одрживог, креативног и инклузивног развоја. Удружење реализује бројне пројекте и радионице у области подстицања предузетништва младих.

На иницијативу града Суботице основана је и „Мрежа за развој” која обједињује локалне ресурсе, организацијске капацитете, знање и експертизу са циљем да се унапреди сарадња и координација институција јавног, цивилног и приватног сектора укључених у припрему и реализацију пројеката према домаћим и страним програмима и фондовима подршке који могу да се искористе за развој Града у свим областима живота.

На иницијативу Канцеларије за локални економски развој у Нишу је основан Форум напредних технологија, као платформа за повезивање, размену знања и информација између различитих стејхолдера из привреде и научне заједнице. Циљ Форума је подршка оснивању Научно-технолошког парка, а прва фаза се односи на формирање *Start-up* центра на Електронском факултету Универзитета у Нишу.

Градови подржавају или учествују и реализацији пројеката из различитих области економије и друштва финансираних средствима из ИПА фондова, донаторским средствима, средствима међународних институција и организација. Град Нови Сад је подржао бројне пројекте као што су: „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”; програм *Smart Cities* под називом „Нови Сад, паметан град – активности и прилике” који је намењен МСПП, а пре свега ИТ компанијама, иновационим центрима, програмерским предузећима, телеком оператерима, даваоцима услуга Интернета и свим другим актерима из области ИКТ; пројекат повезивања градова Велике Британије и Западног Балкана под називом *"The Digital Cities"*; пројекат „Липов мед” који је реализован у партнерству са Природно-математичким факултетом у Новом Саду, Пољопривредним факултетом у Новом Саду и Средњом пољопривредном школом у Футогу, а који је 2015. године освојио прво место као најбољи европски пројекат у категорији зелене привреде.

У оквиру подршке локалној пословној заједници, у Нишу се реализује Програм подршке *start up* предузећима који је намењен предузећима која послују у „*Start-up* центру”, а у другој фази ће обухватити и подршку станарима „Дели центра – простора за креативно деловање” и „*Co-working* простора Тилда”. У циљу унапређења и јачања веза између предузећа и академске заједнице, значајна средства су опредељена и за пројекте сарадње науке и привреде.

Значајне активности у области развоја иновативног предузетништва одвијају се у оквиру Канцеларије за младе Чачак, као локалног сервиса намењеног младима који делује у оквиру три основа стуба: културно забавни живот младих, живот младих у друштвеној заједници и аспекти запошљавања младих. Канцеларија реализује бројне

програме, пројекте, предавања, едукације, такмичења, пројекције, и сл. У сарадњи са Градском управом за локални економски развој и Научно-технолошким парком Чачак иницирана је идеја стварања ИТ заједнице, као својеврсног хаба који би окупљао и повезивао младе инжењере и програмере из средњих школа и са факултета.

У партнерству са Универзитетом у Крагујевцу (Машински факултет, Економски факултет, Природно-математички факултет, Правни факултет), Град Крагујевац учествује у реализацији пројеката као што су *ERASMUS*, *HORIZON*, *Smart Life*.

Као део подршке развоју женског предузетништва, градови углавном спроводе мере из домена политике запошљавања. Град Нови Сад спроводи Програм за samozapošljavanje жена. Поред тога, имплементирају се и различити програми намењени рањивим групама становништва. У Суботици постоји активно Удружење жена предузетница које до сада ниједном није конкурисало за пројекте града. Изостанак значајније директне подршке развоју социјалног женског предузетништва понајвише се дугује важећој законској регулативи услед које јединице локалне самоуправе не располажу механизмима и инструментима за директну помоћ, осим можда у делу обезбеђивања просторија у месним заједницама или руралним деловима градова.

„Према висини издвајања за мере подстицаја запошљавања, град Чачак је увек међу прва три града у Србији.”

Градска управа за локални економски развој, Чачак

„Град је препознао и подржава рад око 200 успешних компанија са територије Ниша које послују у области ИКТ.”

Канцеларија за локални економски развој, Ниш

„Мала и средња предузећа из Суботице углавном нису упозната са радом Фонда за иновациону делатност и до сада ниједно предузеће није учествовало у њиховим програмима. Промоција програма Фонда је одржана у просторијама Пословног инкубатора у мају ове године”.

Канцеларија за локални економски развој, Суботица

Сарадња са академском заједницом и привредом у области развоја иновација

Сарадња локалних самоуправа са академском заједницом и привредом углавном је оцењена као изузетно добра, а одвија се у оквиру рада научно-технолошких паркова, пословних инкубатора и кластера, као и на реализацији заједничких пројеката и активности.

Присуство универзитетских центара значајно доприноси успешној сарадњи градских власти, предузећа и научне заједнице. У Новом Саду постоји изузетна сарадња Града са Факултетом техничких наука и Природно-математичким факултетом, а посебно је изражена у партнерству на реализацији пројеката финансираних средствима из фондова ЕУ, међународних институција и из страних донација. У сарадњи са Катедром за енергетику Машинског факултета, Град Крагујевац је реализовао Пројекат енергетске ефикасности.

Академска заједница је активно укључена у подстицање развоја иновација, предузетништва и локалног економског развоја уопште кроз партнерства у оснивању организација иновационе инфраструктуре. Факултети и научно-истраживачки институти кроз рад научно-технолошких паркова и пословних инкубатора пружају различите видове стручне и саветодавне подршке, обезбеђују стручну помоћ у областима из домена својих експертиза, обезбеђују едукације, обуке и практичну наставу за средњошколце и др. Кроз активности ових организација, као нпр. „Учионица за роботiku” која је отворена у Пословном инкубатору у Суботици, градске власти подржавају стварање мрежа са средњим школама и факултетима.

Допринос локалних самоуправа подстицању сарадње између научне заједнице и привреде огледа се и у бројним иницијативама које имају за циљ умрежавање, размену знања, идеја и информација. Канцеларија за локални економски развој Града Ниша је кроз иницијативу за формирање „Форума напредних технологија” успела да повеже локалне иновативне компаније са техничким факултетима, као и да на Електронском факултету оснује „*Start-up* центар”.

Један од видова сарадње између академске заједнице и привреде одвија се кроз ангажовање студената на спровођењу истраживања која су потребна предузећима. У Суботици постоји сарадња између Више техничке школе и појединих страних компанија које послују у Слободној зони (нпр. Сименс), у оквиру које студенти реализују наручене истраживачке пројекте. Такође, студенти Грађевинског факултета прилагођавају истраживања у оквиру својих магистарских и докторских теза развојним потребама компанија.

Део сарадње са академском заједницом одвија се и у домену израде локалних стратешких докумената као што су стратегије одрживог развоја, локални акциони планови и сл. Економски факултет у Суботици је учествовао у припреми Стратегије паметног града Суботице.

У циљу даљег унапређења сарадње, неопходна је боља и отворенија комуникација између локалне заједнице, привреде и академске заједнице са посебним фокусом на разумевање међусобних потреба, искоришћавање потенцијала и стављање расположивих капацитета у функцију развоја привреде и друштва.

„Факултети су пуни идеја и користе све могуће пројекте, а било би добро да град може још више да их подржи.”

Канцеларија за локални економски развој, Нови Сад

„Искуства која смо стекли реализујући иницијативу „Учионица за роботiku” нам показују да постоји недовољна комуникација са академском заједницом, као и да су средњошколци много више заинтересовани од студената.”

Канцеларија за локални економски развој и Пословни инкубатор, Суботица

Примери добре праксе у области друштвених иновација

У наредном делу приказани су одабрани примери добре праксе у области друштвених иновација, односно нових и другачијих начина да се реше постојећи изазови и проблеми у областима као што су заштита животне средине, запошљавање рањивих група, недовољна ИТ писменост, дигитализација, енергетска ефикасност, развој цивилног друштва.

Пројекат Обновљива соларна енергија – је пројекат соларне јавне расвете у Новом Саду који се реализује у оквиру *Interreg IPA* Програма прекограничне сарадње Србије и Хрватске. Циљ пројекта је да се обезбеди соларна јавна расвета на локацијама где због удаљености нисконапонске мреже није могућа израда прикључака. Стубови и светиљке јавног осветљења требало би да буду постављени на аутобуска стајалишта, дечија игралишта, спортске терене и друге јавне површине на којима се у вечерњим часовима окупљају грађани;

Хакатон – пројекат под називом "#CodeGovernment" организује Канцеларија за ИТ и Е-управу у сарадњи са Кабинетом Председнице Владе и Иницијативом Дигитална Србија. У питању је такмичење програмера и дизајнера намењено редизајнирању и тражењу бољег и функционалнијег технолошког решења које треба да унапреди корисничко искуство Националног Портала е-Управа. Хакатон је догађај током којег тимови састављени од ИТ стручњака различитих профила раде на развоју иновативних решења конкретног проблема.

Уређај за праћење потрошње енергије у реалном времену – Крагујевац је први град у Републици Србији који је захваљујући донацији компаније ЦРЦ из Бачког Петровца у могућности да прати потрошњу енергије у реалном времену у згради Градске управе. Овакво мерење још постоји само у три јавне зграде – зграда УНДП-а, Привредне коморе Србије и Машинског факултета у Београду. Хардверска јединица инсталирана је у згради Града, а софтвер у Одељењу за енергетску ефикасност где се свакодневно

прати тренутна потрошња енергената и дају сугестије у циљу уштеде у потрошњи енергената.

Пројекат ФАТЕ – од армије до предузетништва – је пројекат који спроводи суботички Регионални центар за развој МСПП. Циљ пројекта је конверзија војне имовине у пословне инкубаторе, што је у складу са развојном идејом суботичког Пословног инкубатора који има у плану прелазак на локацију бивше касарне.

Клуб компанија и институција за нове пројекте "ЕУРЕКА" – скупштина оснивача Научно-технолошког парка Чачак је установила Клуб „Еурека” као један од облика сарадње са компанијама и институцијама. Чланови Клуба могу бити компаније, институти, факултети и друге сличне институције из Србије и иностранства које желе да учествују у креирању и реализацији нових пројеката у сарадњи са НТП Чачак. Учлањењем у Клуб чланови прихватају обавезу да учествују у панел дискусијама на одређене теме и реализацији потенцијалних пројеката. Својим материјалним и људским ресурсима могу да подрже развој нових производа, посебно у фази израде прототипа.

Канцеларија за младе Чачак – локални сервис града Чачка где млади могу да се информишу, учествују у пројектима и у креирању друштвеног и културног живота града. У оквиру Канцеларије се организују бројни догађаји, семинари, едукације, пројекције, такмичења. Један од успешних примера рада је и одржан семинар под називом „Покрени добар бизнис” на којем су се млади упознали са темом друштвеног предузетништва, излагали своје бизнис идеје, упознали се са матрицама моделирања бизниса, начинима на који идеја може постати профитабилна и самоодржива и примерима успешних друштвених предузећа.

Нова Искра Београд - је први креативни хаб на Балкану, настао са идејом да повеже креативне индустрије, технологију и људе како би омогућио развој критичког мишљења, креирање и артикулацију квалитетних идеја, нових модела организовања и развоја иновативних бизниса који су спремни за будућност. Нова Искра креира просторе, покреће сарадње и дизајнира образовање које је намењено креативцима, иноваторима, предузетницима, истраживачима, активистима, студентима, професионалцима, организацијама и компанијама. Неки од реализованих пројеката су: Развој запошљивости кроз међународни програм стручних пракси, Међународни програм студијских боравака за предузетнике, Подршка домаћој гејминг индустрији, Европска мрежа креативних хабова, Одрживи концепти живота у граду, 12 иновација за одрживу будућност, итд.

Пројекат Social Impact Award – је едукативни програм и такмичење идеја за младе од 15 до 30 година са циљем да се развију и имплементирају иновативна решења за друштвене и еколошке проблеме. Победници такмичења добијају менторство, подршку и новчану награду за развој бизниса. Република Србија је једна од преко 20 земаља

света које су део овог пројекта. Мисија пројекта је промовисање духа друштвеног предузетништва и стварање заједнице младих који своје намере претварају у акције. Пројекат спроводи организација Разливалиште, у сарадњи са Ерсте банком, Цоца- Цола ХБЦ Србија, Аустријском развојном агенцијом, Ерсте Фондацијом и Стартит Центрима.

„За пет година колико радим као начелник у Градској управи за локални економски развој, свега пет пута сам остао без текста, а од тога три пута због знања, идеја и памети младих људи у нашем граду.”

Градска управа за локални економски развој, Чачак

✓ **Оцена степена свести о значају иновација и степена сарадње у области развоја иновација између различитих учесника у локалном иновационом систему**

Својим активностима и мерама у области подстицања економског и друштвеног развоја, градске управе значајно доприносе развијању степена свести о значају иновација између различитих учесника у локалном иновационом систему.

Упркос генералној оцени према којој постоји задовољавајућ степен свести о важности иновација за раст и развој економије и друштва, он није подједнак код свих релевантних учесника у локалним иновационим системима.

Невладине организације, удружења грађана, *co-working* простори, креативни хабови су се издвојили као изузетно динамични, проактивни и иновативни актери који су препознали важност умрежавања, неформалне едукације, друштвених иновација, samozapošljavanja, зелене економије, одрживих и одговорних облика понашања, заједничких добара, дигиталних и ИТ индустрија. У оквиру свог деловања, ови актери подстичу креативност, развој технологија, повезивање људи, развој критичког мишљења и развој иновативног предузетништва.

У складу са приоритетима и интенцијама Владе Републике Србије усмереним на креирање снажног иновационог система који ће омогућити раст ИТ индустрије, развој нових технологија, развој иновативног предузетништва, креативних и дигиталних индустрија, а у функцији дугорочног раста економије и изградње друштва заснованог на знању и иновацијама, градске управе усмеравају своје активности и програме из домена економског и друштвеног развоја на креирање окружења које подстиче иновације. Подршку спровођењу ових активности обезбеђују и друге институције као што су регионалне развојне агенције, регионалне привредне коморе и др.

Академска заједница има изузетно значајну и одговорну улогу не само у креирању научних иновација већ и у подстицању трансфера знања и идеја ка привреди и обезбеђивању подршке развоју привреде и друштва заснованих на знању. Оцене су да још увек не постоји довољна укљученост појединих факултета у реализацију иновативних активности, пројеката и програма у оквиру локалних друштвених заједница.

Захваљујући својој склоности ка предузимању ризичних пословних подухвата, МСПП и предузетници представљају потенцијално најиновативнији сегмент привреде. Међутим, како су за иновације неопходни значајни финансијски и људски ресурси, она често самостално нису у могућности да реализују И&Р активности или спроведу успешну комерцијализацију својих идеја. Управо због тога, за иновације је најважнији спој науке, технологије и привреде, па је неопходно даље јачање свести о потреби повезивања и сарадње различитих актера.

„Иновације без знања не иду. Да нема Универзитета и јаких компанија, били бисмо мртав град.”

Градска управа за локални економски развој, Чачак

„У Суботици постоји више од 200 невладиних организација које делују у области екологије, иновативног предузетништва и знања. У оквиру ИНФОСТУД платформе развио се Start-it центар, Иновативни хаб и два co-working простора, а у рад је укључена и научна заједница.”

Канцеларија за локални економски развој, Суботица

Предлози за унапређење и развој друштвених иновација

Препоруке представника градских управа надлежних за локални економски развој углавном се односе на измене у законској регулативи, по узору на позитивна европска искуства (нпр. Град Хамбург у Немачкој или регије у Италији), које би им омогућиле да оснивају посебне фондове из којих би се финансирале активности и пројекти у складу са локалним развојним потребама и приоритетима.

Подзаконским актима потребно је унапредити актуелни Закон о јавној својини ("Сл. гласник РС", бр. 72/2011, 88/2013, 105/2014, 104/2016 - др. закон, 108/2016 и 113/2017), како би градске управе на својој територији могле да обезбеде простор за рад креативних хабова, бизнис инкубатора и co-working простора по условима под којима је то сада могуће за старе занате.

Ограничавање броја запослених у јавном сектору, које је тренутно на снази, делује на рад појединих градских управа. Наиме, у условима недостатка људских капацитета није

увек могуће испратити све информације, искористити све могућности и одговорити на све изазове.

Такође, у циљу пружања веће подршке развоју социјалног женског предузетништва, неопходно је креирање адекватног правног и институционалног оквира, односно доношење Закона о социјалном предузетништву.

Заснивање економског и друштвеног развоја градова на знању, креативности и иновацијама, захтева образоване и квалитетне локалне кадрове. Потребни су проактивнији факултети, промовисање образовања и континуираног учења као и обезбеђења услова заостанак образованих кадрова.

Полазећи од чињенице према којој је потребно много фактора како би се добра идеја превела у иновацију, представници градских управа сугеришу усмеравање пажње креатора економске политике на неколико важних аспеката. Пре свега, у Србији је доступност адекватних извора финансирања иновативних и ризичних пословних подухвата врло ограничена. Препорука је да се уведу нови инструменти финансијског подстицаја и да се подстакне деловање бизнис анђела по моделу који постоји у градовима САД-а. Друго, интензивирање активности свих актера у иновационом систему подразумева унапређење комуникације, већу сарадњу и укључивање што већег броја људи у токове размене идеја, знања и информација.

Коначно, будући да у структури привреде Републике Србије доминантно учешће имају предузетничке радње, микро и мала предузећа, потребно је јачање великих предузећа која располажу капацитетима и ресурсима за обављање активности И&Р, комерцијализацију иновација, развој нових производа, услуга и технологија.

„У Србији је потребно разбити предрасуде да ће неко да Вам украде идеју.”

Градска управа за локални економски развој, Чачак

„Кад се људи окупе, крећу идеје.”

Канцеларија за локални економски развој, Нови Сад

„Живот грађана и оперативне активности се одвијају на локалном нивоу, ако нема квалитетних локалних кадрова ништа се не може постићи.”

*Градска управа за управљање пројектима, одрживи и равномерни развој,
Крагујевац*

7.2. ЖЕНСКО ИНОВАТИВНО И СОЦИЈАЛНО ПРЕДУЗЕТНИШТВО

Анализа изазова у области женског иновативног предузетништва првенствено има за циљ да утврди начин за системско унапређење и остваривање потенцијала за њихов развој. За потребе реализације овог циља анкетни упитник је прослеђен на *e-mail* адресе свих жена иновационих предузетница и жена социјалних предузетница до чијих контаката се дошло посредно преко представника иновационе инфраструктуре и актера за промоцију и унапређење иновација. Степен реализације пројектним задатком дефинисане величине узорка у случају испитивања различитих аспеката изазова у области женског иновативног предузетништва износи 60%.

Општи подаци о узорку	
Структура узорка:	✓ 100% домаће приватно власништво
	✓ 20% члан кластера
	✓ 20% члан пословне мреже или удружења
	✓ 60% нема регистровано ниједно чланство
	✓ 71,4% наступа на локалном тржишту
	✓ 14,3 наступа на националном тржишту
	✓ 14,3% наступа на иностраном тржишту

С аспекта жена предузетница услови и прилике за обављање иновативних активности у Републици Србији су лоши. Услове и прилике за обављање иновативних активности 80% жена предузетница оцењује као лоше, а 20% као солидне. Као кључни разлог за овакву оцену услова и прилика жене предузетнице наводе недостатак финансијских средстава и њихову неприлагођеност, неадекватну подршку државе и државних институција, изостанак релевантних прописа и процедура као и њихово недовољно познавање, макроекономско окружење и др. Поред чињенице да 80% жена предузетница прилике и услове за предузимање иновативних активности и развој иновација оцењује као лоше, потребно је истаћи и да:

- 60% жена предузетница уопште није упознато са актуелним доступним изворима финансирања иновативних активности,
- 40% жена предузетница уопште није упознато са условима, мерама и програмима подршке Владе Републике Србије у области иновативних активности,
- 80% жена предузетница уопште није упознато са услугама организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности и
- 60% жена предузетница уопште није упознато са актуелним националним прописима којима је регулисана иновациона делатност, односно организација примене научних сазнања, техничких и технолошких знања, инвентивности и проналазаштва.

У највећем броју случајева жене предузетнице су сопствени бизнис започеле како би испуниле свој сан. Чак 40% жена предузетница као основни разлог за отпочињање сопственог бизниса наводи испуњење сопственог сна, док по 20% њих наводи финансијску самосталност, флексибилност времена и коришћење прилика у профитабилним областима пословања.

Улагања жена предузетница у иновативне активности имају следећу структуру:

- У истраживање и развој у оквиру предузећа улаже 50% жена предузетница и то 33,3% њих улаже до 10% прихода од продаје, а 16,7% у интервалу 31%-40% прихода од продаје,
- У аутсорсинг услуга истраживања и развоја од других предузећа, институција и организација до 10% прихода од продаје улаже 16,7% жена предузетница,
- У набавку машина, опреме, софтвера и сл. у интервалу 21%-30% прихода од продаје улаже 16,7% жена предузетница и
- Улагања у развој дизајна и маркетинга врши по 16,7% жена предузетница у вредности до 10%, у интервалу 11%-20% и у интервалу 21%-30% прихода од продаје.

Табела 7.1. Просечан ранг одговора на питање: Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцјену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији?

Понуђени одговори	Одговор
Макроекономско окружење	6,2
Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност	9,3
Неадекватна подршка државе и државних институција	6,6
Недовољно познавање релевантних прописа	6,3
Изостанак релевантних прописа и процедура	6,5
Неадекватна промоција учесника у иновационом екосистему	5,2
Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја	4,5
Неефикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија	5,5
Административне баријере	7,2
Некомпетентност запослених	3,3

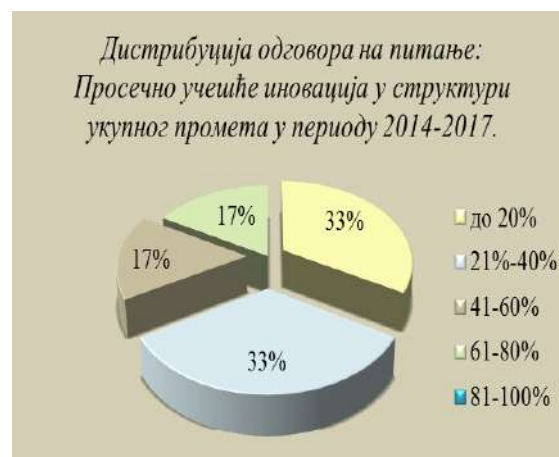
Табела 7.2. Дистрибуција одговора на питање: Молимо Вас да одговорите колико у Вашем предузећу износе улагања у иновативне активности?

Понуђени одговор	% Прихода од продаје					
	до 10%	11%- 20%	21%-30%	31-40%	41%-50%	без улагања
Истраживање и развој у оквиру предузећа	33,3			16,7		50,0
Outsourcing услуга истраживања и развоја од других предузећа, институција и организација	16,7					83,3
Набавка машина, опреме, софтвера и сл.			16,7			83,3
Улагања у развој дизајна, маркетинга и сл.	16,7	16,7	16,7			50,0

Жене предузетнице, приликом обављања своје пословне активности, не сарађују са високообразовним установама и/или научно-истраживачким институцијама те у 80% случајева иновације развијају самостално. У структури укупних иновација које производе жене предузетнице по 37,5% учествују иновације производа/услуга и маркетиншке иновације, а по 12,5% учествују иновације процеса и организације.

Резултати примене ИКТ иновација забележени су код 25% жена предузетница и то у облику процеса, односно у облику аутоматизованог пословања, управљања финансијама и развијеном менаџмент информационом систему.

У периоду 2014-2017. година, у структури укупног промета жена предузетница иновације у просеку учествују по 33% у износу до 20% и у интервалу 21%-40% и по 17% у интервалу 41%-60% и 61-80%.

Резултати истраживања показују да по 40% жена предузетница сматра да њихов бизнис углавном, односно делимично испуњава социјалну мисију и доприноси решавању ширих друштвених проблема, док 20% њих за своје пословање сматра да уопште није социјално значајно.

7.3. ДРУШТВЕНЕ ИНОВАЦИЈЕ НА НИВОУ НЕВЛАДИНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА/УДРУЖЕЊА ГРАЂАНА

- Приликом анализе различитих аспеката изазова у области друштвених иновација, невладине организације/удружења грађана су препознати као значајни учесници националног иновационог система који иницијално нису дефинисани у пројектном задатку;
- У циљу сагледавања улоге и значаја невладиних организација у области друштвених иновација, али и иновативног предузетништва, креативних и културних индустрија истраживање је спроведено у три града у Србији;
- У истраживању је коришћен метод индивидуалног, дубинског, квалитативног полу-структурираног интервјуа који је обухватио следећу групу питања: циљеви и области деловања; активности, програми и извори финансирања; подршка и сарадња са различитим учесницима у иновационом систему; и препоруке у области развоја друштвених иновација;
- Истраживањем су обухваћени представници невладиних организација/удружења грађана у секторима креативне и културне индустрије и сектору информационих технологија у градовима Ниш, Нови Сад и Београд;
- Ставови представника циљне групе су испитани методом индивидуалног, дубинског, квалитативног, полу-структурираног интервјуа;
- Реализовано је 3 интервјуа и то са:
 - ✓ Дели центар – простор за креативно деловање, Ниш – пројектни директор;
 - ✓ Културни центар ЛАБ, Нови Сад - оснивачи;
 - ✓ Стартит центар, Београд - представник.
- Просечна дужина трајања интервјуа је 45 минута.

Као резултат спроведених интервјуа са представницима невладиних организација/удружења грађана јављају се следећи подаци истраживања о различитим аспектима изазова и интензитету њихових активности у области иновација:

Области деловања и циљеви

Невладине организације/удружења грађана су добровољне и непрофитне организације које се заснивају на слободи удруживања више физичких или правних лица, а оснивају се да би остваривале неке заједничке или опште циљеве.

Организације/удружења која делују у области креативних и културних индустрија и информационих технологија представљају платформе за спајање идеја, знања и људи са циљем стварања места, односно простора за одвијање предузетничких, креативних, едукативних и културних активности.

Основне области деловања ових организација/удружења су обезбеђивање радног простора и простора за догађаје.

Радни (*co-working*) простори су радне јединице у којима своје пословне активности обављају тзв. „станари“, односно фриленсери, ИТ компаније, програмери, дигитални номади, предузетници, *start-up* предузећа и други. Ови простори су дизајнирани у складу са савременим трендовима у области рада оличеним у мултидисциплинарности, флексибилности и сарадњи. „Станарима“ су на располагању и други пратећи садржаји (сале за састанке и презентације, библиотека, простори за опуштање/урбане баште и сл.). У склопу услуга које се пружају „станарима“, је и неформална менторска подршка у различитим областима пословања, као што су развој производа, маркетинг, финансијски менаџмент, повезивање са партнерима, и сл.

Такође, организације/удружења су и места на којима се реализују различити догађаји из домена културе, креативних индустрија, едукације, развоја предузетништва, информационих технологија и сл. То су места на којима се окупљају креативци, иноватори, програмери, предузетници, истраживачи, студенти, уметници, професионалци, компаније и организације које преузимају активну и одговорну улогу у друштвеној заједници.

„Ми знамо колико је подршка на самом старту битна. За две године постојања, у Дели центру је настало 12 компанија.“

Дели центар – простор за креативно деловање, Ниш

„За само једну годину колико постојимо, кроз наш центар је прошло 10.000 људи.“

Културни центар ЛАБ, Нови Сад

„Мисија нашег простора јесте размена енергија, искустава и знања.“

Стартит центар, Београд

Активности, програми и извори финансирања

Дели центар – простор за креативно деловање, поред обезбеђивања *co-working*/радног простора, реализује и три развојна програма који су подржани од стране Пројекта подстицања запошљавања младих који спроводи Немачка организација за међународну сарадњу ГИЗ под покровитељством немачке владе и немачког Савезног министарства за привредну сарадњу и развој (БМЗ) и у сарадњи са Министарством омладине и спорта Републике Србије.

Први развојни програм је „Програм Дели практиканата” у оквиру којег чланови Дели центра укључују практиканте у своје тимове чиме се успоставља концепт иновативне стручне праксе и младим стручњацима омогућава прво професионално искуство. Практиканти помажу члановима Делија да брже и успешније развијају своје пословне идеје, а за узврат добијају знање, вештине и искуство неопходно за њихов даљи рад и напредак. Више од половине ангажованих практиканата је након праксе наставило да ради у компанијама чланова Дели центра.

Други развојни програм је „Програм Креативност за све” који обухвата серију бесплатних предавања и радионица у простору Дели центра. До сада је реализовано више од 15 предавања и радионица у којима је учествовало око 500 младих људи, ђака средњих школа, студената нишких факултета и других заинтересованих грађана.

Трећи развојни програм је „Програм Дели менторства” који је конципиран као менторска подршка кроз процес преношења знања, вештина и искуства из области бизниса и креативних индустрија са ментора на ментија. Програм се реализује у оквиру пројекта Подстицање запошљавања младих у стратешком партнерству са ГИЗ-ом.

Културни центар ЛАБ у Новом Саду је платформа у оквиру које постоји *co-working* простор за појединце из сектора креативних индустрија, али и културни центар у којем се организују музички програми, изложбе, промоције фестивала, промоције књига, дебате и радионице из области стрипа, анимације, дизајна и звука, а са циљем да се млади људи повезују, али и да представе своје таленте и ангажују се у активностима од значаја за друштвену заједницу.

Стартит Центар, поред *co-working*/простора за заједнички рад, је место које служи за окупљање свих заједница са домаће ИТ сцене, као и за организацију конференција, предавања, панела, радионица, *meetup*-а, промоција и коктела. Такође, Стартит центар води ИТ блог, а у њему се налази прва VR лабораторија у Србији.

Као место окупљања ИТ заједнице, у Стартит центру се сусрећу и заједно раде програмери, дизајнери, маркетери и предузетници са циљем да поделе знање и стварају нове пројекте. Заједнице које редовно организују догађаје су *Wordpress*, *Marketing*, *Sales*, *Rails Girls*, *Java*, *UX*, *Laravel* и бројне друге.

Такође, Стартит центар реализује бројне програме као што су менторства за предузетнике, менторски рад са студентима у сарадњи са компанијом Нелт, курсеве обуке у сарадњи са Развојном агенцијом Србије, обуке из области управљања људским ресурсима, *pitching* вештина, итд.

ИТ блог који води Стартит центар је најчитанији блог из области ИТ у земљи и има у просеку 80.000 прегледа месечно. VR лабораторија омогућава бесплатно тестирање VR опреме за сва заинтересована лица.

Извори финансирања активности и програма ових невладиних организација/удружења грађана су пре свега сопствена средства која се генеришу кроз изнајмљивање радних простора, а затим и средства која се генеришу кроз пројектно финансирање, учешће у међународним програмима, донације и партнерства са приватним компанијама.

„У нашем Центру налази се први VR Лаб у Србији који је опремљен најсавременијом VR опремом.”

Стартит центар, Београд

„Дели менторство је процес који ствара време и простор за наше чланове да максимално развију свој потенцијал за креативно деловање.”

Дели центар – простор за креативно деловање, Ниш

„Наш Блог је најчитанији tech блог у земљи са око 80.000 посета месечно.”

Стартит центар, Београд

Подршка и сарадња са различитим учесницима у иновационом систему

У условима у којима важећа законска регулатива не препознаје невладине организације/удружења грађана као учеснике националног иновационог система, ови актери не могу да користе средстава из буџета Републике Србије која су намењена иновационој делатности, односно не могу да учествују у програмима и пројектима којима се суфинансира иновациона делатност.

Учешће ових организација/удружења је ограничено на програме и пројекте различитих ресора Владе и градских управа задужених за делатности као што су омладина и спорт, култура, привреда и запошљавање, као и на програме и пројекте које финансирају националне и стране институције и организације, амбасаде страних земаља и сл.

Сарадња са академском заједницом је још увек недовољна и углавном постоји са студентским организацијама на нивоу факултета, док ја сарадња са другим невладиним организација из земље и иностранства изузетно динамична.

Значајна подршка активностима и програмима ових организација долази из привреде. Предузећа која послују у областима ИКТ, *gaming* индустрије, финансија и банкарства, развоја софтвера, итд. препознале су улогу невладиних организација/удружења грађана

у развоју иновација, савремених технологија и креативних индустрија, као и вредност коју добијају из партнерства са њима.

„На локалном нивоу сарађујемо са мањим невладиним организација, док са Градском управом немамо сарадњу.”

Културни центар ЛАБ, Нови Сад

„Ми сарађујемо међусобно и са невладиним организацијама у иностранству, а сарађујемо и са студентским организацијама на ФОН-у, ЕТФ-у и ПМФ-у.”

Стартит центар, Београд

Препоруке у области развоја друштвених иновација

Препоруке у области даљег развоја и већег доприноса невладиних организација/удружења грађана у области друштвених иновација пре свега су усмерене на укључивање ових актера на националну мапу релевантних учесника у иновационом систему.

Такође, потребна је отворенија подршка државе и унапређење транспарентности у раду владиних ресора, комора, агенција. Неопходна је боља сарадња са градским управама, већа финансијска подршка програмима неформалне едукације и успостављање интензивније сарадње са академском заједницом.

„Постоји јаз између невладиних организација и Универзитета који је сувише велики и тром систем. То би требало да се промени.”

Стартит центар, Београд

Због значајних резултата које остварују предузимањем иновативних активности и начина на који делују на њихов интензитет, иновациону политику, економски и друштвени развој, на нивоу НВО идентификован је пример добре праксе. Пример добре праксе обухвата позитивна искуства и резултате рада Дели центра - простора за креативно деловање приликом реализације ГИЗ – пројекта „Подстицање запошљавања младих” у оквиру Немачке развојне сарадње.

ПРИМЕР ДОБРЕ ПРАКСЕ

ДЕЛИ – ПРОСТОР ЗА КРЕАТИВНО ДЕЛОВАЊЕ

НИШ

deli

ПРИМЕР ПОДСТИЦАЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА МЛАДИХ

ОПИС

Дели пракса се припрема на основу програма који је развијен у претходне 2 године. Испитују се потребе „станара” Дели простора, а након тога се расписује јавни позив за практиканте. Поред биографије и мотивационог писма, реализују се и интервјуи након којих се врши одабир кандидата. За последњи циклус (организатор догађаја и дизајнер) евидентирано је 17 пријава, а конкурс је прошло 3 кандидата.

- ✓ Тромесечна пракса у Дели простору за креативно деловање у области креативне индустрије (фотографија, дизајн, мода, ИТ, архитектура, визуализација...) подразумевала је да практикант/иња раде директно са особом која је искусна у поменутим областима и „станар“ је Дели простора. Након тромесечне праксе практикант је био потпуно самосталан за ангажовање код свог ментора или да директно крене у самостално ангажовање.

ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ

- ✓ ГИЗ – пројекат *Подстицање запошљавања младих* у оквиру Немачке развојне сарадње

ПЕРИОД:

- ✓ Јануар 2016 – Децембар 2019
Тромесечна Дели пракса

ЦИЉ/ЦИЉНА ГРУПА

- ✓ Пружање подршке младима од 15 до 35 година старости да унапреде свој положај на тржишту рада и брже дођу до посла

РЕЗУЛТАТИ

- ✓ Од 12 особа које су прошле Дели праксу, 9 њих је добило сталан ангажман и запослење.
- ✓ Дели пракса је препозната на локалном али и националном нивоу. Резултате Дели праксе су представљени на више националних и међународних конференција.

ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

- ✓ Захваљујући подршци ГИЗ – пројекат *Подстицање запошљавања младих*, практикантима је плаћен тромесечни ангажман.

8. ЗАКЉУЧАК И ПРЕПОРУКЕ ЗА ГЛАВНЕ УЧЕСНИКЕ ИНОВАЦИОНОГ СИСТЕМА

Институт економских наука, у склопу пројекта *PERFORM*, а сходно уговору са *HELVETAS Swiss Inter corporation SRB (C-007/2018)* приступио је изради студије „*Квантитативна анализа утицаја Иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији*“, чији је наручилац Кабинет Министра за иновације и технолошки развој Републике Србије.

Реализација општег циља истраживања за резултат има студију чији садржај приказује оцену стања у иновационом систему Републике Србије. Оцена стања у националном иновационом систему изведена је на основу резултата добијених реализацијом четири специфична циља за која су изведени закључци и у вези са истим предложене одређене активности:

1. Специфични циљ I: Креирање јединственог приказа деловања Владе Републике Србије у оквиру иновационе политике

Јединствени приказ деловања Владе Републике Србије садржи преглед свих иновационих и инфраструктурних пројеката који су у периоду 2007-2017. година суфинансирани буџетским средствима посредством Министарства просвете, науке и технолошког развоја и преглед програма Фонда за иновациону делатност, односно свих иновационих пројеката који су у периоду 2012-2018. година финансирани у оквиру Програма раног развоја, Програма суфинансирања иновација и Програма сарадње науке и привреде. Резултати истраживања добијени реализацијом овог специфичног циља показују да:

- У посматраном периоду буџетским средствима је кроз осам пројектних циклуса суфинансирано укупно 448 иновационих/инфраструктурних пројеката укупне вредности 1.006.405.411,35 РСД. Пројекте су реализовала 92 носиоца, односно иста предузећа су учествовала у више јавних позива, а постоје и она која су у оквиру истог позива реализовала више од једног пројекта. Од укупног броја носиоца пројеката у статусу активног привредног субјекта је 81, у статусу брисаног привредног субјекта 5, у стечајном поступку су 4 привредна субјекта, а за два носиоца податак о активности није доступан. Носиоци који се налазе у статусу брисаног привредног субјекта или у стечајном поступку заједно су реализовали укупно 12 пројеката;
- У посматраном периоду у оквиру Програма раног развоја је кроз пет циклуса финансиран 61 пројекат укупне вредности 5.448.606 ЕУР, од чега учешће Фонда износи 4.503.245 ЕУР. Од свих финансираних пројеката, у процесу реализације је 20 пројеката. У оквиру Програма суфинансирања иновација кроз четири

цикла је финансирано 16 пројеката укупне вредности 5.448.893 ЕУР, од чега учешће Фонда износи 3.715.083 ЕУР. Од укупног броја пројеката у процесу реализације је 5. У оквиру Програма сарадње науке и привреде кроз један циклус је финансирано 14 пројеката укупне вредности 4.376.267 ЕУР, од чега учешће Фонда износи 3.000.000 ЕУР. Сви финансирани пројекти су у процесу реализације. Од укупно 91 корисника, из сва три програма, у статусу брисаног привредог субјекта су 3, а у поступку ликвидације је 1 привредни субјекат.

На основу креираног јединственог приказа деловања Владе Републике Србије у оквиру иновационе политике, ИЕН даје следећу препоруку:

- Унапређење и континуирано ажурирање јавно доступних база реализатора иновационих/инфраструктурних пројеката Министарства и корисника програма Фонда. Унапређење база података подразумева униформно и систематизовано прикупљање и приказивање релевантних података о реализаторима/корисницима по угледу на приказ који је резултат истраживања и додатак овој студији у форми ПРИЛОГ-а 1.

База реализатора иновационих/инфраструктурних пројеката Министарства треба да садржи следеће информације: година реализације, тип пројекта, назив евидентираног иновационог пројекта, период трајања пројекта, носилац реализације иновационог пројекта, сектор, вредност пројекта, контакт телефон реализатора, *e-mail* адреса реализатора, адреса реализатора и статус привредног друштва.

База корисника програма Фонда треба да садржи следеће информације: назив иновационог пројекта, циклус финансирања, период трајања пројекта, носилац реализације иновационог пројекта, сектор, вредност пројекта, учешће Фонда, контакт телефон реализатора, *e-mail* адреса реализатора, адреса реализатора и статус привредног друштва.

Унапређење постојећих јавно доступних база корисника буџетских средстава за финансирање иновационе делатности и њихово континуирано ажурирање би омогућило транспарентност у трошењу буџетских средстава и квалитетну основу за даље активности у домену мониторинга и евалуације ефеката тих улагања.

2. Специфични циљ II: Испитивање ефеката улагања Владе Републике Србије у иновациону делатност на директне кориснике и привреду као целину

Мерење ефеката улагања буџетских средстава у иновациону делатност на директне кориснике и привреду у целини је сложен процес из разлога што су иновације изразито комплексан феномен који је тешко квантификовати и најчешће је потребно да прође

дужи временски период да би се тај утицај могао измерити. Као последица тога, резултати улагања буџетских средстава обухватају не само директне ефекте на пословне перформансе корисника које је могуће измерити, већ и читав сет посредних ефеката који се „преливају” на кориснике, али и на друге учеснике у иновационом систему, привреду и друштво.

У складу са циљевима иновационе политике Републике Србије, оличеним у подршци развоју иновативних производа и услуга, подстицању примене и комерцијализације научно-истраживачких резултата, подршци коришћењу савремених технологија и изградњи инфраструктуре иновационих организација, ефекти улагања буџетских средстава у иновациону делатност су испитани анализом ефеката иновационих/инфраструктурних пројеката Министарства просвете, науке и технолошког развоја и ефеката иновационих пројеката финансираних у оквиру програма Фонда за иновациону делатност. Анализа ефеката реализованих пројеката на директне кориснике и привреду као целину је обухватила следећа четири сегмента: (1) циљеви, очекивања и баријере у вези са реализацијом пројеката; (2) директни и индиректни ефекти пројеката на пословне перформансе предузећа; (3) ефекти пројеката на друга предузећа/организације/институције; и (4) значај финансијске подршке Министарства/Фонда за реализацију иновационих пројеката.

— *Резултати анализе ефеката улагања буџетских средстава у иновационе/инфраструктурне пројекте Министарства просвете, науке и технолошког развоја* – Највећи број предузећа је иновационе/инфраструктурне пројекте, суфинансиране од стране МПНТР, реализовао са циљем развоја новог производа/услуге. У складу са тим, од реализације пројеката предузећа су углавном очекивала раст броја запослених, а затим и повећање профита, побољшање имиџа/репутације и повећање извоза/отпочињање извозних активности. У току процеса реализације, предузећа нису имала потешкоћа осим у извесној мери са недостатком маркетиншких и менаџерских вештина.

Највећи директни ефекти на пословне перформансе су повећање укупног промета, вредности aktive и продуктивности (по 30% предузећа). У погледу вредности повећања индикатора пословних перформанси, половина укупног повећања промета је остварена у вредности преко 100%, а половина у интервалу 11%-20%. Укупно повећање продуктивности је остварено у интервалу 21%-30% и укупно повећање вредности aktive у интервалу до 10%. У погледу дужине трајања позитивних ефеката на пословне перформансе, 20% предузећа је оценило да ће ефекти трајати шест и више година, 20% да ће трајати мање од 3 године, 20% да ће трајати 4 до 5 година, док 40% није знало да процени ефекте.

Када су у питању индиректни ефекти пројеката, већина предузећа је унапредила техничке/И&Р активности, повећала расположивост опреме и истраживачке

инфраструктуре и унапредила техничка знања и разумевање. Такође, предузећа су сада посвећенија развоју нових технологија и то кроз креирање нових научних и техничких знања, повећање капацитета за испитивање техничке изводљивости и потенцијала за комерцијализацију нових идеја. 28,6% предузећа је као резултат пројекта регистровало један патент, а 71,4% ниједан. Дисеминација резултата 67% реализованих пројеката је ограничена. Док реализација пројеката није имала утицаја на приступ екстерним изворима финансирања за трећину предузећа, приступ је у извесној мери олакшан за половину, а у значајној мери за 16,7% предузећа.

У погледу ефеката на друштво у целини, 67% реализованих пројеката је остварило утицај у области пољопривреде и прехранбене технологије. У погледу ефеката на друга предузећа/организације/институције, највећи утицај је остварен на купце, затим на друга предузећа, истраживачко-развојне и иновационе/истраживачке центре.

За сагледавање значаја финансијске подршке Министарства, посебно је релевантан налаз према којем би се само трећина пројеката реализовала и да је таква подршка изостала. Суфинансирање Министарства је омогућило предузећима да превазиђу препреке које су их спречавале да пројекте реализују независно од јавног позива, а које се пре свега односе на недостатак финансијских средстава, високе трошкове истраживања и неизвесност техничке изводљивости иновације. Такође, за успешну реализацију већине пројеката је поред финансијске подршке значајна и сарадња са Министарством. Иако је степен ове сарадње оцењен као висок и изузетно висок (57% и 43% предузећа респективно), скоро сва предузећа сугеришу поједностављење процедуре пријаве, смањење обима и/или комплексности неопходне документације и повећање износа финансијске подршке.

— *Резултати анализе ефеката пројеката Фонда за иновациону делатност* – Нов производ/услуга је био циљ реализације 76,9% пројеката финансираних у оквиру Програма раног развоја, 75% пројеката финансираних у оквиру Програма суфинансирања иновација и свих пројеката у оквиру Програма сарадње науке и привреде.

Од учешћа у Програму раног развоја, корисници највише очекују раст прихода и раст броја запослених (91,7% и 61,7% респективно), од учешћа у Програму суфинансирања иновација раст профита (87,5%), а затим и раст прихода, побољшање имица/репутације, повећање извоза и улазак на нова тржишта (по 75%), док од учешћа у Програму сарадње науке и привреде по 86% корисника очекује раст прихода, улазак на нова тржишта/повећање тржишног учешћа и раст профита, а 71% раст извоза/отпочињање извозних активности.

Један од најзначајнијих аспеката анализе ефеката улагања у програме односи се на резултате реализованих пројеката. Нов производ/услуга је резултат 58,3% пројеката реализованих у оквиру Програма раног развоја при чему је степен иновативности значајан и висок код 67% и 25% респективно, а недостатак финансијских средстава највећа баријера приликом пласирања на тржиште. Приближно исти резултати су остварени и реализацијом пројеката финансираних у оквиру Програма суфинансирања иновација од којих је 58% резултирало новим производом/услугом при чему је степен иновативности висок и значајан код 57%, односно 29% респективно.

Будући да је један од циљева програма финансирање иновација са значајним потенцијалом за тржишну комерцијализацију, истраживање је покушало да пружи одговор на питање да ли су и када производи који су резултат реализованих пројеката доспели на тржиште и са којим баријерама су се предузећа највише суочавала. Половина корисника Програма раног развоја и Програма суфинансирања иновације је нов производ пласирала на тржиште у периоду до 1 године од завршетка реализације пројекта, док је 27% и 25% корисника респективно производ пласирала у периоду од 2 до 5 година. Резултати истраживања су показали да је за већину МСПП недостатак финансијских средстава највећа баријера за комерцијализацију истраживања. У погледу броја регистрованих патената, 83,3% корисника Програма суфинансирања иновација није регистровала ниједан, а 16,7% је регистровало два патента. Као резултат пројеката реализованих у оквиру Програма раног развоја, 36,4% корисника је регистровало један патент, 27,3% је регистровало два патента, 9% је регистровало три патента и 27,3% није регистровало ниједан патент;

Један од циљева програма је и пружање подршке МСПП у домену предузимања ризичних иновативних подухвата, повећања издвајања за И&Р и технолошког развоја. У складу са тим, идентификоване су кључне препреке за обављање иновативних активности, односно фактори који су спречавали предузећа да иновационе пројекте реализују без финансијске подршке Фонда. Резултати истраживања недвосмислено показују да је недостатак финансијских средстава највећа баријера, а значајне препреке су и високи трошкови истраживања и недоступност екстерних извора финансирања.

Кључни директни ефекти пројеката реализованих у оквиру Програма раног развоја на пословне перформансе су повећање броја запослених, инвестиција у истраживање и развој и укупног промета које је остварило 66,7%, 58,3% и 58,3% корисника респективно. Од укупног повећања промета, по четвртина је остварена у интервалима до 10%, 10%-20%, 21%-30% и 91%-100%. По 20% од укупног повећања броја запослених је остварено у интервалима до 10%, 21%-30%, 51%-60%, 91%-100% и преко 100%. Од укупног повећања инвестиција у И&Р, по трећина је остварена у интервалима 21%-30%, 71%-80% и 91%-100%. У погледу дужине трајања позитивних ефеката, 58,3%

корисника је оценило да ће трајати шест и више година, 16,7% да ће трајати мање од 3 године, а четвртина није знала да оцени.

Кључни директни ефекти пројеката реализованих у оквиру Програма суфинансирања иновација на пословне перформансе су повећање броја запослених и укупног промета које је остварило по 40% корисника. Половина од укупног повећања броја запослених је остварена у интервалу до 10%, а половина у интервалу 31%-40%. Од укупног повећања промета по трећина је остварена у интервалима до 10%, 11%-20% и 31%-40%. Од укупно 11 предузећа која су обвезници ројалти плаћања, односно која су финансирана у оквиру прва три циклуса Програма и извештавају по основу комерцијализације производа и услуга почевши од 2016. године, 8 предузећа је извршило уплате по основу ројалти компоненте у укупној вредности од 33.334,16 ЕУР. Као разлоге за неиспуњавање ове уговорне обавезе, корисници углавном наводе потешкоће приликом комерцијализације иновације, односно комплексност процедура тестирања, прибављања дозвола и сертификата. Просечна вредност годишњих прихода од реализованих пројеката износи 47.000 ЕУР. У погледу очекиване дужине трајања позитивних ефеката, половина корисника је оценила да ће трајати 4 до 5 година, 16,7% да ће трајати 6 и више година, а трећина корисника није знала да оцени.

Кључни директан ефекат пројеката у овој фази процеса реализације у оквиру Програма сарадње науке и привреде на пословне перформансе је повећање броја запослених које је остварило 85,7% корисника. Значајни ефекти су и повећање прихода од продаје и извоза које је остварило по 28,6% предузећа. Од укупног повећања броја запослених, 80% је остварено у интервалу до 10%, а 20% у интервалу 11% - 20%.

У погледу индиректних ефеката реализованих пројеката, 75% корисника Програма раног развоја је унапредило иновативну културу и иновативне способности, по 58,3% је унапредило техничке/И&Р активности и техничка знања/разумевање. Такође, половина корисника је повећала расположивост опреме и истраживачке инфраструктуре, а половина је унапредила комерцијалне вештине и комуникацију. Позитиван утицај пројеката на посвећеност развоју нових технологија је остварен код 75% корисника који су унапредили могућности примене нових технологија и капацитете за испитивање потенцијала за комерцијализацију нових идеја. Комерцијална изводљивост идеје је постала јаснија код две трећине предузећа. Више од половине корисника Програма суфинансирања иновација је унапредило техничке/И&Р активности и техничка знања и разумевање, док је 43% унапредило иновативну културу и иновативне способности. Сви корисници Програма сарадње науке и привреде су унапредили техничке/И&Р активности, 85,7% је побољшало техничка знања/разумевање, 60% је повећало расположивост опреме/истраживачке инфраструктуре, 60% је унапредило сарадњу и трансфер знања и 43% је унапредило иновативну културу и иновативне способности.

Посматрано са аспекта унапређења тржишне позиције, пројекти су били успешни за 76,9% и 86% корисника Програма раног развоја и Програма суфинансирања иновација респективно, који су унапређење остварили кроз побољшање имиџа. Пројекат је изузетно и умерено значајан за раст приближно половине корисника Програма раног развоја и Програма суфинансирања иновација респективно и 14% и 29% корисника Програма сарадње науке и привреде респективно. Пројекат је веома значајан за раст 43% корисника Програма сарадње науке и привреде.

Полазећи од важности коју доступност извора финансирања има за реализовање иновативних активности МСПП, један од циљева истраживања је и да сагледа да ли је учешће у програмима имало позитивне ефекте на приступ корисника екстерним изворима финансирања. Резултати су показали да је код 40%, 50% и 70% корисника Програма раног развоја, Програма суфинансирања иновација и Програма сарадње науке и привреде респективно изостао било какав утицај на приступ екстерним изворима финансирања. Приступ је у извесној мери олакшан за половину корисника Програма раног развоја и приближно по трећину корисника Програма суфинансирања иновација и Програма сарадње науке и привреде.

Са аспекта доприноса пројеката умрежавању и унапређењу односа са другим учесницима у националном иновационом систему, око 40% корисника Програма раног развоја и Програма суфинансирања иновација сада је склоније коришћењу екстерне стручне помоћи, приближно 70% и 30% корисника респективно сада више сарађује и има боље односе са организацијама за обављање иновационе делатности, 23% и 40% корисника респективно сада више сарађује и има боље односе са факултетима и/или научно-истраживачким институцијама и приближно 31% и 29% корисника респективно сада више сарађује и има боље односе са другим МСПП. Степен сарадње са партнерима у конзорцијуму за реализацију Програма сарадње науке и привреде, половина носиоца је оценила као висок, а половина као значајно висок при чему се она остварује највише кроз реализовање пројектних активности и суфинансирање, али и кроз размену техничких и И&Р вештина.

Пројекти реализовани у оквиру сва три програма најизраженији утицај на ширу друштвену заједницу остварили су у области заштите животне средине. Значајни утицаји остварени су и у областима побољшања квалитета и општих услова живота људи и приступа информацијама и технологијама.

Пројекти реализовани у оквиру сва три програма најизраженији утицај на друге учеснике у привреди остварили су на купце и то у области унапређења производа и услуга. Релевантан утицај пројекти финансирани у оквиру Програма раног развоја су остварили и на друга МСПП и то у областима иновативних пракси, технологије и

производа и услуга, а пројекти реализовани у оквиру Програма сарадње науке и привреде на добављаче и то у областима пословних перформанси и производа и услуга.

Како би се утврдило колико је финансијска подршка Фонда значајна за степен иновативних активности корисника, посебна пажња је посвећена сагледавању процентуалног учешћа пројеката који би се реализовали и да су грантови изостали, као и вероватноћа њихове реализације. Сигурно би се реализовало само 16,7% пројеката финансираних у оквиру Програма раног развоја. Вероватно би се реализовало 33,3%, 70% и 27% пројеката финансираних у оквиру Програма раног развоја, Програма суфинансирања иновација и Програма сарадње науке и привреде респективно. Сигурно се не би реализовало 8,3% и 15% пројеката финансираних у оквиру Програма раног развоја и Програма сарадње науке и привреде респективно, док се вероватно не би реализовало 8,3%, 15% и 15% пројеката реализованих у оквиру Програма раног развоја, Програма суфинансирања иновација и Програма сарадње науке и привреде респективно. Да је изостало учешће у програмима, већина предузећа би за реализацију ових иновационих пројеката користила сопствена средства, док би корисници Програма раног развоја покушали да обезбеде средства и посредством пословних анђела, корисници Програма суфинансирања иновација из кредита банака, а корисници Програма сарадње науке и привреде из других пројеката и посредством *venture* капитала.

У циљу креирања препорука за даље унапређење програма, спроведено је оцењивање најзначајнијих аспеката и систематизоване су сугестије корисника. Најбоље оцењени аспекти Програма раног развоја су вредност износа мини гранта, подршка тима Фонда, процедура пријаве и флексибилност, а најлошије су оцењени динамика трансфера и намена трошења средстава. Најбоље оцењени аспекти Програма суфинансирања иновација су подршка тима Фонда и динамика трансфера средстава, а најлошије намена трошења средстава и флексибилност. Најзначајније сугестије корисника сва три програма се односе на поједностављење процедуре пријаве и смањење обима и/или комплексности неопходне документације, а затим и на повећање износа финансијске подршке. Такође, 30% корисника Програма сарадње науке и привреде сматра да је неопходна већа подршка Фонда током реализације пројеката и то посебно у областима маркетинга и тржишног пласмана.

Директни и индиректни ефекти иновационих/инфраструктурних пројеката и пројеката реализованих у оквиру програма Фонда на укупне перформансе пословних активности корисника се „преливају”, односно преносе на посредан и непосредан начин на укупну привреду и друштво. Наиме, технолошке иновације су један од кључних покретача економског раста, а нове технологије настају као резултат активности истраживања и развоја. Активности истраживања и развоја које се спроводе у предузећима генеришу позитивне ефекте на друга предузећа, организације, институције, привреду и друштво у

целини. Истраживање и развој је кључан инпут у иновационом процесу, а иновације су најважнији извор стварања нове вредности, нових производа и услуга, нових начина производње и испоруке постојећих производа и услуга, креирања нових радних места, повећања продуктивности, повећања конкурентности и изналажења нових и унапређених начина за решавање друштвених проблема. У условима у којима ниједно предузеће не располаже ресурсима да самостално обавља активности истраживања и развоја на значају добија сарадња. Активности истраживања и развоја које се одвијају у научно-истраживачким институцијама и организацијама за обављање иновационе делатности креирају знање, а затим се кроз механизме повезивања са привредом врши трансфер тог знања ка предузећима. Влада Републике Србије, посредством мера и програма подршке иновационој делатности, подстиче стварање нових и развој постојећих иновативних предузећа, унапређење капацитета за истраживачко-развојне активности, развој технологије, претварање иновација у нове производе и услуге и унапређење сарадње и преношење знања између науке и привреде, а развој иновационог потенцијала доприноси расту и развоју целокупне привреде и друштва.

На основу резултата добијених анализом ефеката улагања Владе Републике Србије у иновациону делатност на директне кориснике и привреду као целину, а у циљу обезбеђења њиховог континуираног мониторинга и евалуације, ИЕН даје следећу препоруку:

- Креирање националне платформе за прикупљање резултата програма/пројеката у току и након завршетка процеса њихове реализације. Националну платформу могуће је креирати кроз пројектну активност чији би основни циљ био да развије модел за мониторинг и евалуацију ефеката улагања Владе Републике Србије у иновациону делатност на директне кориснике и привреду као целину. Креирању униформног модела извештавања претходило би увођење обавезе за кориснике средстава програма/пројеката да у дефинисаном облику и временском периоду доставе потребне информације. На овај начин би се избегле потешкоће у прикупљању података релевантних за оцену ефеката улагања Владе Републике Србије у иновације на директне кориснике, а са којима су се истраживачи ИЕН сусретали током реализације истраживања. Такође, униформни и обавезни извештаји би утицали на подизање свести корисника буџетских средстава о значају програма/пројеката, односно о чињеници да се улагање у раст и развој њихових иновативних активности пре свега врши у циљу јачања привреде као целине и да ефекти, осим индивидуалних, имају и шири друштвени контекст. Креирање платформе која интегрише униформни модел извештавања пружа могућност систематизације, мониторинга и евалуације ефеката улагања Владе Републике Србије у иновациону делатност од стране свих заинтересованих корисника и шире јавности. На овај начин би се унапредила транспарентност

трошења буџетских средстава и повећало поверење у државне институције које су, у оквиру иновационе делатности, надлежне за њихову расподелу.

Располагање подацима о степену реализације, унапред конкурсом дефинисаних, активности пружа могућност не само за оцену стања него и за планирање будућих улагања и унапређење постојећих програма и мера за спровођење иновационе политике. Степен реализације конкурсом дефинисаних активности подразумева креирање модела извештавања који интегрише квалитативне и квантитативне вредности перформанси које их описују и индикатора који их одређују. Праћење квалитативних и квантитативних вредности перформанси, које описују предузете иновативне активности, могуће је кроз сет индикатора груписаних на начин да пруже информације о:

- корисницима програма,
- циљевима, очекивањима и баријерама у вези са реализацијом иновационих пројеката,
- директним и индиректним ефектима програма/пројекта на пословне перформансе корисника,
- ефектима програма/пројекта на друге учеснике у националном иновационом систему и
- значају програма/пројекта за реализацију иновационих пројеката.

Израда модела за прецизну оцену ефеката улагања Владе Републике Србије у иновациону делатност на директне кориснике, планирање потребних средстава за будуће активности и доношење одлуке о њиховом улагању поред прецизног дефинисања индикатора подразумева и располагање тачним подацима о њиховом почетном стању и очекиваним вредностима.

У циљу потпуне транспарентности али и могућности учења на позитивним примерима, у оквиру националне платформе потребно је прикупљати и податке о иновационим пројектима који нису одобрени за финансирање. База података о одбијеним пројектима треба да садржи јасан преглед критеријума који нису испуњени, односно прецизна објашњења због којих пројектне пријаве нису испуниле услове подобности или нису одобрене за финансирање. На овај начин, сви заинтересовани корисници и најшира јавност могу да прате и уоче разлике између пројеката који су одобрени и пројеката који нису одобрени за су-и/или финансирање средствима из буџета. Увид у разлике које постоје између ове две групе пројеката, пружа могућност унапређења будућих пројектних пријава у погледу дефинисања, конкурсом одређених, вредности перформанси, степена комерцијализације идеје, тржишне перспективе иновација и др.

3. Специфични циљ III: Анализа интензитета иновативних активности одабраних учесника у националном иновационом систему

Резултати истраживања добијени анализом иновативних активности у оквиру националног иновационог система обухватају податке о њиховом интензитету на нивоу велике привреде, сектора МСПП, иновационе инфраструктуре, науке и академије, организација за обављање иновационе делатности, *start up* предузећа, ИКТ предузећа, актера за промоцију и унапређење иновација и Владиних ресора. Подаци добијени истраживањем указују на чињеницу да степен предузимања иновативних активности на индивидуалном нивоу сваког од актера националног иновационог система у великој мери зависи од њихове међусобне повезаности и сарадње.

Иако у циљу ефикасног корпоративног управљања, велика предузећа у стратешким документима имају дефинисане циљеве иновативног развоја и у оквиру своје организационе структуре одељење које се бави И&Р чак 66,7% њих додатно аутсорсује ове услуге од других предузећа, институција и организација. Присутност дефинисаних циљева у стратешким документима не значи нужно и познавање и разумевање прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација. Са појмом иновација, актуелним националним прописима којима је регулисана иновациона делатност, условима, мерама и програмима подршке Владе Републике Србије у области иновативних активности и са услугама организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности углавном није упознато 33,3% великих предузећа. Начин на који обављају иновативну активност и познавање прилика и услова за њено унапређење резултирали су чињеницом да у случају свих великих предузећа, иновација коју су развила буде нова за њих али не и за тржиште на којем наступају. И поред тога, у 66,7% случајева велика предузећа су самостално развила иновацију и њену примену у постојећа производна решења оцењују као добру. У великим предузећима заступљени су сви облици иновација у којима је у највећем износу од 43% заступљена иновација процеса. У структури укупних иновација великих предузећа иновација организације заступљена је са 29%, а иновација производа/услуге и иновација маркетинга са по 14%.

За разлику од великих предузећа, у 32,3% МСПП евидентирано је одсуство дефинисаних циљева иновативног развоја у стратешким документима, а оно што им је заједничко је релативно низак ниво сарадње са науком и академијом. Одсуство сарадње са високошколским установама и научно-истраживачким институцијама установљено је код 33% великих предузећа и 41,9% МСПП. Велика привреда и сектор МСПП разликују се и по нивоу предузетих иновативних активности. Код свих великих предузећа идентификовано је предузимање иновативних активности с тим да је приближно 33% њих резултирало иновацијом, а 67% није јер су активности још увек у току. С друге стране, 9,7% МСПП нема заступљене иновативне активности, а од оних које су предузете 41,9% још увек није резултирало иновацијом јер су у току, док је

12,9% у потпуности напуштено и/или суспендовано. Овакви резултати делом су последица околности, прилика и услова у којима МСПП обављају своје иновативне активности. Наиме, са појмом иновација углавном је упознато 44% МСПП, а са актуелним националним прописима којима је регулисана иновациона делатност и са доступним изворима за финансирање иновативних активности 29% МСПП. Са условима, мерама и програмима подршке Владе Републике Србије у области иновативних активности и са услугама организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности углавном је упознато 22,6% МСПП. Поред тога, у сектору МСПП у улагањима која се односе на иновативну активност 88,2% учествују она чији износ није виши од 20% прихода од продаје, а највећи проценат дела тих улагања, у износу од 29,4%, односи се на улагања у развој дизајна и маркетинга. Иако се највећи део улагања односи на маркетинг и дизајн, маркетиншка иновација у структури иновација сектора МСПП учествује свега 13%, док иновације производа/услуге, процеса и организације учествују 45%, 25% и 17% респективно. Иновацију је самостално развило чак 63% МСПП с тим да је та иновација у случају 56,7% МСПП нова за предузеће али не и за тржиште на којем наступа. Наведене околности учиниле су да примена иновација у постојећа производна решења МСПП у 41,4% случајева буде оцењена као добра, а такође су у одређеној мери одредиле и структуру њиховог укупног промета. У периоду 2014-2017. година у структури укупног промета код 57,1% МСПП иновације у просеку учествују до 10%, код 19% МСПП учествују у интервалу 11%-20%, код 9,5% МСПП учествују у интервалу 21%-30% и у интервалу 31%-40% и код 4,8% МСПП учествују у интервалу 41%-50%.

Повећање степена примене иновације у постојећа производна решења, а последично и померање структуре промета у њихову корист, између осталог, могуће је кроз виши степен сарадње привреде са науком и академијом. Сарадњу између науке и академије, с једне стране, и привреде, с друге стране, свега 37,5% института и факултета оцењује као добру. Такође, свега 25% и 12,5% института и факултета респективно примену научно-истраживачких сазнања у пракси и ниво трансфера технологије у привреду оцењују као добре. С друге стране, само 16,7% иновационе инфраструктуре, која представља спону између привреде и науке, њихову сарадњу оцењује као добру. Такође, ниво трансфера технологије у привреду Републике Србије 50% иновационе инфраструктуре сматра лошим.

Управо из тих разлога друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности међу циљевима са највишим приоритетом у свом пословању истичу развој конкурентности и предузетништва, помоћ истраживачко развојним центрима у комерцијализацији знања и помоћ предузећима да стварају *spin off* активности. У прилог тврдњи да је потребно повећати степен сарадње између науке и привреде посредством иновационе инфраструктуре говори и чињеница да се у случају 50% друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности проценат корисника, односно станара који су након коришћења њихових услуга опстали на тржишту креће у

интервалу 61%-80%. У 33,3% и 16,7% друштава за инфраструктурну подршку иновационој делатности проценат корисника, односно станара који су након коришћења њихових услуга опстали на тржишту креће се у интервалу 81%-100% и 21%-40% респективно.

Иновационе организације, које далеко успешније спроводе иновативне активности у односу на остала привредна друштва у Републици Србији, као циљ са највећим приоритетом у свом пословању наводе развој нових конкурентних иновација применом научно-истраживачког рада и технолошких процеса. О томе колико је важан научно-истраживачки рад за развој иновација и њихове конкурентности сведочи и чињеница да организације које му указују приоритет имају завидне пословне резултате. У периоду 2014-2017. година у структури пословних прихода иновационих организација приходи по основу иновација у просеку учествују 87,8%, док остатак учешћа од 12,2% припада осталим пословним приходима. У структури пословних прихода највеће просечно учешће од 34,5% бележе приходи настали по основу иновације производа, односно услуга. У структури пословних прихода, приходи настали од иновације процеса, организације и маркетинга у просеку учествују 28,3%, 17,5% и 7,5% респективно. У периоду 2014-2017. година у просеку по 42,9% иновационих организација врши пласирање знања и технологије у сопствену производњу и услуге и у сопствену и туђу производњу и услуге истовремено, док просечно 14,3% иновационих организација врши пласирање знања и технологије искључиво у производњу и услуге других привредних субјеката. Према мишљењу већине представника иновационих организација, иновација производа, односно услуга се сходно свом квалитету и конкурентности на иностраном тржишту издваја од осталих иновација у Републици Србији. Унапређење пре свега иновативних производа, односно услуга у којима лежи највећи потенцијал, али и свих осталих иновација, ради стицања међународне конкурентске предности у великој мери одређено је успешношћу пословања националних *start up* предузећа.

Прилике и услове за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији 56% *start up* предузећа оцењује као солидне, 22% као лоше, а по 11% као добре и веома лоше. Оваква оцена прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у највећој мери последица је административних баријера. Иако су за свега 56% *start up* предузећа прилике и услови за предузимање иновативних активности оцењене као солидне исте су пружиле могућност реализације добрих резултата што имплицира да би њихово унапређење отворило могућност за значајан развој конкурентности ових предузећа и њихових учинака. О постојећим резултатима пословања *start up* предузећа сведоче извори финансирања њиховог раста и развоја у којима доминантно учешће бележе сопствена средства. У структури извора финансирања раста и развоја *start up* предузећа нераспоређена добит и додатно власничко улагање у просеку учествују по 25%, а позајмице од рођака и пријатеља,

банкарски кредити, средства из државних развојних програма и међународних фондова у просеку учествују по 12,5%. У 25% случајева када се користи нераспоређена добит за финансирање раста и развоја *start up* предузећа она се користи у износу 61%-80%. Структура извора финансирања сведочи о степену тренутне развијености *start-up* предузећа док стопа раста пружа могућност процене колико добро *start up* предузећа започињу и развијају своју пословну активност. Сходно методологији калкулације компаније *Y Combinator*, а по основу података добијених истраживањем, у Републици Србији ће, под условом да данас зарађују 1.000 америчких долара месечно, 37% *start-up* предузећа, за четири године зарађивати 7.900 америчких долара месечно, док ће 25% *start-up* предузећа, за четири године зарађивати 25 милиона америчких долара месечно.

Поред *start-up* предузећа, добре резултате у пословању бележе и ИКТ предузећа. Свега 17% ИКТ предузећа у Републици Србији своје производе и услуге пласира искључиво на националном тржишту. На локалном, националном и иностраном тржишту истовремено производе и услуге пласира 50% ИКТ предузећа, а истовремено на националном и иностраном тржишту учинке пласира 33% ИКТ предузећа. Такође, у 50% случајева иновацију је развило ИКТ самостално, у 30% случајева развило је заједно са другим предузећем, а у 20% случајева развило је самостално али модификацијом иновације коју је иницијално развило неко друго предузеће. Иновације које развијају ИКТ предузећа су у чак 83,3% случајева нове на тржишту. Поред тога, примена иновација у постојећа производна решења је у случају 66,7% ИКТ предузећа добра, а у случају 33,3% одлична. У Републици Србији ИКТ предузећа најразвијенију сарадњу имају са банкарским сектором, док највећи потенцијал за сарадњу виде у приватном услужном сектору и свим осталим привредним секторима. Највећи потенцијал за примену ИКТ иновација у привреди Републике Србије постоји у иновацији производа и услуга и огледа се у њиховој дигитализацији, аутоматизацији и персонализацији. Ефекти примене ИКТ су вишеструки, а сходно њиховом значају у поступку развоја домаћих привредних друштава пре свега се издвајају брже и ефикасније пословање, затим, нови концепт, нове технологије и решења, виша сатисфакција потрошача и сл.

У поступку унапређења пословања свих актера националног иновационог система, а пре свега у домену продубљивања њихове међусобне сарадње и стварања услова и прилика за још ефикасније пословање велике привреде, МСПП, организација за обављање иновационе делатности, *start-up* предузећа и ИКТ предузећа потребна је подршка како иновационе инфраструктуре, тако и актера за промоцију и унапређење иновација, Владе Републике Србије и њених ресора.

У оквиру 50% актера за промоцију и унапређење иновација постоји посебна служба/одељење/ јединица задужена за усмеравање и реализацију активности које утичу на развој иновација и националног иновационог система. Исти толики проценат у својим стратешким документима и/или пословним плановима има дефинисане циљеве

иновативног развоја. У циљу повезивања науке и привреде, формирања и спровођења партнерских пројеката један од најзначајнијих националних актера за промоцију и унапређење иновација, ПКС, у сарадњи са МПНТР, Кабинетом Министра за иновације и технолошки развој Републике Србије, Кабинетом председника Владе, РСЈП и осталим важним актерима иновационог система, оснивањем Савета за сарадњу науке и привреде активно ради на унапређењу капацитета привреде за иновације. Поред сарадње са кључним актерима националног иновационог система активности које ресори Владе спроводе са највећим приоритетом тичу се учешћа у креирању политика и доношењу стратегија о иновативности, научно-технолошком развоју, интелектуалној својини и националном привредном развоју.

На основу резултата добијених истраживањем интензитета иновативних активности националног иновационог система, а у циљу његовог јачања и унапређења, ИЕН даје следећи сет препорука:

- Развој националног модела за успостављање системске и функционалне помоћи иновационој инфраструктури. Национални модел могуће је успоставити кроз пројектну активност која би имала за циљ да развије нефинансијске и финансијске програме подршке прилагођене различитим фазама развоја иновационе инфраструктуре. Пројектом је потребно обухватити израду транспарентног система политике селекције учесника на конкурс за доделу средстава из програма као и платформу за праћење индикатора којима се мери степен реализације унапред, конкурсом, дефинисаних вредности перформанси. Прилагођени програми подразумевају специјализоване мере подршке за различите активности организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности, а пре свега оних које се тичу обезбеђења пословног простора, управљања корисницима услуга, њиховог умрежавања и управљања односа са окружењем, мерења и оцењивања остварених учинака. Поред развоја постојећих и оснивања нових организација за пружање инфраструктурне подршке реализација програма треба да обезбеди и „повећање њихове видљивости” путем веће заступљености у едукативним обукама, средствима јавног информисања и медијима. Јака иновациона инфраструктура, за чији развој је обезбеђена системска и функционална подршка представља основ за унапређење интензитета иновативних активности свих актера у националном иновационом систему, а пре свега велике и мале привреде, науке и академије, *start-up* предузећа, ИКТ предузећа и др.
- Развој националне платформе за систематизовање свих предузетих активности ресора Владе у области иновација. Национална платформа треба да представља пројектно решење са интегрисаним моделом за систематично прикупљање резултата спроведених активности у области иновација предвиђених акционим плановима ресора Владе. Креирање униформног модела извештавања пружа

могућност систематизације, мониторинга и евалуације предузетих активности и њихових резултата. Мерење степена реализације предузетих активности пружа могућност евалуације њихове ефикасности и адекватно планирање будућих корака. Планирање потребних средстава за будуће активности подразумева, прецизно дефинисање индикатора, располагање тачним подацима о њиховом стању и очекиваним вредностима. Развој националне платформе, која интегрише модел за евалуацију спроведених иновативних активности из акционих планова ресора Владе, допринео би креирању политика заснованим на мерљивим подацима, објективном дефинисању будућих очекивања, реалистичним плановима технолошког развоја и стицању предуслова за примену Индустрије 4.0.

- Стратешки приступ у процесу предузимања и реализације иновативних активности свих актера националног иновационог система. Овакав приступ у случају иновационе инфраструктуре, ресора Владе и актера за промоцију и унапређење иновација подразумева израду стратешких докумената и/или пословних планова са дефинисаним циљевима иновативног развоја усмерених пре свега на: јачање веза и нивоа сарадње између науке и привреде, обезбеђење подршке у проналажењу извора финансирања и привлачења инвеститора, организовање едукативних скупова у циљу промоције науке, нових технологија и иновација, подизање свести о интелектуалној својини, креирање политика и доношење стратегија о иновативности, учествовање у усаглашавању националног законодавства са регулативом ЕУ, пружање подршке тржишној валоризацији иновација и нових технологија и др.
- Подстицање развоја постојећих и оснивања нових организација за обављање иновационе делатности у оквиру научно-истраживачких институција и јачање њихове сарадње са осталим актерима националног иновационог система у циљу раста нивоа трансфера технологије у привреду. На овај начин унапређење квалитета и нивоа трансфера технологије у привреду вршило би се кроз:
 - ✓ колаборативне и уговорене истраживачке пројекте и високотехнолошке услуге у сарадњи са привредом,
 - ✓ академску мобилност између научних и привредних организација,
 - ✓ целоживотно учење и обуке,
 - ✓ укључивање послодаваца у развој студијских програма,
 - ✓ развој предузетничких подухвата (*spin-outs i start-up*),
 - ✓ комерцијализацију истраживачких резултата и открића патентирањем и лиценцирањем,
 - ✓ студијске пројекте са предузећима,
 - ✓ мобилност студената, развој каријере и формирање компетентног кадра и др.
- Израда националне платформе за прикупљање података о свим инвенцијама и иновацијама у циљу развоја транспарентног система вредновања њихових

результата и потенцијала комерцијализације. Израда платформе пружила би могућност транспарентне, на резултатима засноване, системске подршке у поступку прибављања неопходних сретификата, стандардизације производње, заштити интелектуалне својине (патената, проналазака и др.). Платформа би представљала основ за израду националног модела системске и функционалне помоћи развоју иновативних активности и иновација. Посредством платформе обезбедила би се системска подршка развоју иновативно успешних *start-up* предузећа и избегао би се осећај незадовољства у случају неуспеха приликом апликације за учешће у додели стимулативних буџетских средстава. Посебан сегмент платформе односио би се на женско иновативно и социјално предузетништво.

- Планирање и реализација пројектне активности која има за резултат развој националне стимулативне политике за унапређење и примену ИКТ. Политика развоја и примене ИКТ треба да омогући унапређење програма и инструмената финансирања ИКТ пројеката, доношење подстицајних мера за развој електронског пословања и домаћих ИКТ предузећа, промоцију и подршку софтверској индустрији, израду програма мера за омасовљавање коришћења ИКТ у Републици Србији, пореске олакшице и повољне финансијске услове приликом запошљавања ИТ стручњака, квантитативни и квалитативни раст кадровских ИКТ капацитета, стимулисање конкурентности и извоза у ИКТ сектору и др. Креирањем политике развоја и примене ИКТ држава би унапредила улогу катализатора коришћења ИКТ потенцијала и на тај начин заузела стратешки приступ у поступку спровођења подстицајних мера за запошљавање и задржавање квалитетног ИКТ кадра. Имплементација националне стимулативне политике за унапређење и примену ИКТ допринела би пре свега расту ефикасности пословања кроз ниже трошкове и конкурентније цене учинака у које су имплементирани нови концепти, технологије и решења. Спровођење политике пружило би могућност глобалног приступа тржишту, пословању без посредника 24 часа 365 дана годишње, раста нивоа сатисфакције потрошача и др.
- Спровођење пројектне активности за испитивање стања и креирање стратегије припреме Републике Србије за примену Индустије 4.0. Пројектна активност треба да садржи свеобухватну анализу тренутног стања и установи предности и недостатке окружења за усвајање основних постулата четврте индустријске револуције. Резултати истраживања треба да укажу на могућности и потенцијал за развој стимулативног, релевантног правног оквира, стратешких докумената, расположивих финансијских средстава и инструмената, дигиталне инфраструктуре и др.

Реализација наведених препорука позитивно би се одразила на интензитет националних иновативних активности. Спровођење предложених пројектних активности допринело

би ефикасном и ефективном умрежавању свих актера у националном иновационом систему и укупном националном економском и привредном развоју кроз већи степен имплементације научних истраживања и сазнања у пракси, ефикаснији трансфер технологија у привреду, раст капацитета иновационе инфраструктуре и конкурентности иновација, оснивање нових радних места, развој сектора МСПП, велике привреде, локалних заједница и др.

4. Специфични циљ IV: Сагледавање појединих аспеката изазова у области друштвених иновација, иновационог женског и социјалног предузетништва

У циљу сагледавања појединих аспеката изазова у области друштвених иновација, иновативног женског предузетништва и социјалног предузетништва истраживањем су обухваћени представници градских управа/канцеларија за локални економски развој у шест одабраних градова у Србији, жене предузетнице и представници невладиних организација/удружења грађана.

— *Поједини аспекти изазова у области друштвених иновација на нивоу градских управа* – Ставови представника градских управа/канцеларија за локални економски развој у градовима Суботица, Нови Сад, Београд, Крагујевац, Чачак и Ниш су испитани кроз следећу групу питања: циљеви и области деловања; мере, активности и програми подршке развоју иновативног окружења/иновационе инфраструктуре; сарадња са академском заједницом и привредом; примери успешне праксе; значај иновација и сарадња између учесника у локалном иновационом систему; и препоруке у области друштвених иновација и иновативног предузетништва.

Циљеви локалног економског развоја, као и средства и активности за њихово остваривање, дефинисани су локалним стратешким документима или оперативним развојним документима. Циљеви локалних стратешких докумената углавном се односе на економски развој, друштвени развој и заштиту животне средине, а затим и на управљање пројектима, енергетску ефикасност, примену концепта добре управе и сл., док се циљеви оперативних развојних програма углавном односе на економски развој и стварање повољног пословног амбијента и ближе су одређени специфичним циљевима као што су привлачење инвеститора, јачање конкурентности привреде, развој предузетништва и подстицање иновативног и предузетничког понашања, подстицање увођења нових технологија и иновација, повећање запослености са посебним фокусом на младе и теже запошљиве категорије и сл.

Подршку развоју иновационе инфраструктуре и окружења које је повољно за обављање иновационе делатности градске управе/канцеларије за локални економски развој највише пружају кроз оснивање и/или и обезбеђивање финансијске, оперативне и друге помоћи раду научно-технолошких паркова, пословних инкубатора и кластера, затим

кроз учешће у реализацији пројеката и програма у областима енергетске ефикасности, заштите животне средине, предузетништва, запошљавања, обуке, итд., као и кроз иницијативе као што су креирање платформи за повезивање локалних привредника и научне заједнице, развој платформи за размену идеја и знања, развој платформи за креирање профила заједнице, подршка иновативним и високотехнолошким *start-up* предузећима.

Најзначајнији инструмент подршке развоју иновативног предузетништва су пословни инкубатори и научно-технолошки паркови који пружају образовање за потребе иновативног предузетништва, подршку иновацијама и оснивању иновативних предузећа, услуге прилагођене потребама *start-up* предузећа, логистичку и техничку подршку, подршку пројектима који се базирају на знању и новим технологијама са великим потенцијалом за тржишну комерцијализацију и омогућавају сарадњу локалне власти, привреде, науке и истраживања кроз развој нових идеја и размену знања, а у циљу унапређења конкурентности и иновативности локалних и регионалних привреда. Такође, део подршке градских управа/канцеларија за локални економски развој се спроводи кроз активне мере политике запошљавања које су дефинисане локалним акционим плановима запошљавања, као и кроз мере подршке развоју иновативних предузећа које су дефинисане програмима локалног економског развоја. Важан део подршке се обезбеђује у оквиру конкурса градских власти за финансирање пројеката невладиних организација, удружења грађана, *co-working* простора, креативних хабова и кластера у чему значајну подршку пружају и управе надлежне за послове из домена привреде, културе, омладине и спорта, привредни савети, савети за МСПП и други.

Подршка развоју женског предузетништва углавном обухвата мере из домена политике запошљавања, док је подршка развоју социјалног женског предузетништва прилично скромна што се понајвише дугује важећој законској регулативи која у овој области не предвиђа инструменте и механизме директне подршке јединица локалне самоуправе.

Сарадња градских управа/канцеларија за локални економски развој са академском заједницом и привредом углавном је оцењена као изузетно добра, а одвија се у оквиру рада научно-технолошких паркова, пословних инкубатора и кластера и кроз реализацију заједничких пројеката и активности. Успешној сарадњи градских власти, предузећа и научне заједнице у значајној мери доприноси присуство универзитетских центара који су, кроз партнерства факултета у оснивању организација иновационе инфраструктуре, активно укључени у подстицање развоја иновација, предузетништва и локалног економског развоја уопште.

Одабрани примери добре праксе у области друштвених иновација су приказани у намери да се укаже на значај нових и другачијих начина решавања постојећих друштвених проблема у областима као што су заштита животне средине, запошљавање

рањивих група, недовољна ИТ писменост, дигитализација, енергетска ефикасност, развој цивилног друштва.

Резултати истраживања указују да је степен свести о важности иновација за раст и развој економије и друштва на задовољавајућем нивоу, али и да није подједнак код свих учесника у локалним иновационим системима. Градске управе/канцеларије за локални економски развој кроз своје активности и програме из домена економског и друштвеног развоја пружају значајну подршку креирању окружења које подстиче иновације. Као изузетно проактивни, динамични и иновативни актери издвојиле су се невладине организације, удружења грађана, *co-working* простори и креативни хабови који у оквиру свог деловања подстичу креативност, развој технологија, повезивање људи, развој критичког мишљења и развој иновативног предузетништва. У погледу улоге академске заједнице, упркос њеној важности и посебној одговорности и то не само у погледу стварања научних иновација већ и у подстицању трансфера знања и идеја ка привреди и обезбеђивању подршке развоју привреде и друштва заснованих на знању, оцене су да још увек не постоји довољна укљученост појединих факултета у реализацију иновативних активности, пројеката и програма у оквиру локалних друштвених заједница. Коначно, МПС и предузетници представљају потенцијално најиновативнији сегмент привреде који често не располаже финансијским и људским ресурсима за самостално спровођење активности истраживања и развоја и комерцијализацију иновација. Управо из разлога што је за иновације најважнији спој науке, технологије и привреде неопходно је даље јачање свести о потреби повезивања и сарадње различитих актера у локалним иновационим системима.

Препоруке представника градских управа/канцеларија надлежних за локални економски развој односе се на измене у законској регулативи, развој људских ресурса, повећање интензитета активности свих учесника у локалном иновационом систему, унапређење доступности извора финансирања за иновативне пословне подухвате и развој велике привреде.

У погледу измена у законској регулативи, сугеришу се прилагођавања у важећим законским и подзаконским актима којима се уређује рад локалних самоуправа, а у циљу стварања услова за оснивање фондова из којих би се финансирале активности и пројекти у складу са локалним развојним потребама и приоритетима. Подзаконским актима потребно је унапредити и важећи Закон о јавној својини, како би локалне самоуправе на територијама својих градова могле да обезбеде простор за рад креативних хабова, бизнис инкубатора и *co-working* простора под условима под којима је то сада могуће за старе занате. Такође, у циљу пружања веће подршке развоју социјалног женског предузетништва, неопходно је креирање адекватног правног и институционалног оквира, односно доношење Закона о социјалном предузетништву.

Развој људских ресурса је предуслов заснивања економског и друштвеног развоја градова на знању, креативности и иновацијама, а за то су потребни проактивнији факултети, промовисање образовања и континуираног учења. Како би се повећао интензитет активности свих учесника у локалном иновационом систему, неопходна је боља сарадња и укључивање што већег броја људи у токове размене идеја, знања и информација.

У погледу унапређења доступности извора финансирања за иновативне пословне подухвате, сугерише се увођење нових инструмената финансијског подстицаја и веће деловање бизнис анђела по моделу који постоји у градовима САД-а.

Будући да у структури привреде Србије доминантно учешће имају предузетничке радње, микро и мала предузећа, потребно је јачање великих предузећа која располажу капацитетима и ресурсима за обављање активности истраживања и развоја, комерцијализацију иновација, развој нових производа, услуга и технологија.

На основу резултата истраживања који су генерисани интервјуисањем представника градских управа/канцеларија за локални економски развој, а у циљу стварања услова за већу подршку јединица локалне самоуправе развоју иновација, иновативног окружења, иновационе инфраструктуре, иновативног предузетништва и друштвених иновација, ИЕН даје следећи сет препорука:

- Већа заступљеност циљева који се односе на развој иновација, иновативног окружења и иновационе инфраструктуре у локалним стратешким документима и оперативним развојним програмима. Већа заступљеност циљева је предуслов дефинисања већег броја активности и мера и опредељивање већег износа средстава за њихову реализацију.
- Измене у релевантним законским и подзаконским актима које би омогућиле стварање претпоставки за опредељивање значајнијих средстава из локалних буџета за подршку иновативним предузећима, организацијама иновационе инфраструктуре, невладиним организацијама, удружењима грађана, креативним хабовима.
- Доношење неопходне законске регулативе која би омогућила пружање веће подршке социјалном женском предузетништву.
- Даље интензивирање напора у домену јачања свести о значају иновација и потребе укључивања свих актера у локалним заједницама, а посебно академске заједнице у креирање и реализацију програма и пројеката из области иновација, иновативног предузетништва и друштвених иновација.

— *Различити аспекти изазова у области женског иновационог предузетништва*
Резултати истраживања добијени анализом различитих аспеката изазова у области женског иновационог предузетништва обухватају податке о потенцијалу за њихов

развој. Подаци добијени истраживањем указују на чињеницу да по 40% жена предузетница сматра да њихов бизнис углавном, односно делимично испуњава социјалну мисију и доприноси решавању ширих друштвених проблема, док 20% њих за своје пословање сматра да уопште није социјално значајно. У највећем броју случајева жене предузетнице су сопствени бизнис започеле како би испуниле свој сан. Чак 40% жена предузетница као основни разлог за отпочињање сопственог бизниса наводи испуњење сопственог сна, док по 20% њих наводи финансијску самосталност, флексибилност времена и коришћење прилика у профитабилним областима пословања. Услове и прилике за обављање иновативних активности 80% жена предузетница оцењује као лоше. Поред чињенице да 80% жена предузетница прилике и услове за предузимање иновативних активности и развој иновација оцењује као лоше, потребно је истаћи и да 60% њих уопште није упознато са актуелним националним прописима којима је регулисана иновациона делатност нити са актуелним доступним изворима финансирања иновативних активности. Такође, 80% жена предузетница уопште није упознато са услугама организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности. И поред тога, 80% жена предузетница иновације развија самостално. У структури укупних иновација које производе жене предузетнице по 37,5% учествују иновације производи/услуге и маркетиншке иновације, а по 12,5% учествују иновације процеса и организације. Резултати примене ИКТ иновација забележени су код 25% жена предузетница и то у облику процеса, односно у облику аутоматизованог пословања, управљања финансијама и развијеном менаџмент информационом систему.

Чињеница да и поред ниског степена познавања актуелних националних прописа, мера подршке и услуга које пружа иновациона инфраструктура 80% жена предузетница самостално развија иновације указује на висок потенцијал за њихов раст и развој.

У циљу системског унапређења и вишег степена искоришћења потенцијала женског иновационог предузетништва, ИЕН даје следећи сет препорука:

- Интегрисање потреба у домену развоја и унапређења пословања женског иновационог предузетништва у оквиру посебног сегмента националне платформе за прикупљање података о свим инвенцијама и иновацијама. Подаци интегрисани на овај начин пружили би могућност адекватне системске и функционалне финансијске и нефинансијске подршке развоју женског иновационог и социјалног предузетништва.
- Развој националних стимулативних мера подршке женском иновационом предузетништву.
- Интегрисање активности, које се односе на подизање свести о социјалном значају женског иновационог предузетништва и едуковање жена предузетница о актуелним националним прописима и мерама подршке у иновационој делатности, кроз стратешка документа иновационе инфраструктуре, ресора Владе и актера за промоцију и унапређење иновација.

— *Различити аспекти изазова у области друштвених иновација на нивоу НВО/удружења грађана* – Ставови представника невладиних организација/удружења грађана у секторима креативне и културне индустрије и сектору информационих технологија у градовима Ниш, Нови Сад и Београд су испитани кроз следећу групу питања: циљеви и области деловања; активности, програми и извори финансирања; подршка и сарадња са различитим учесницима у иновационом систему; и препоруке у области развоја друштвених иновација.

Организације/удружења која делују у области креативних и културних индустрија и информационих технологија представљају платформе за спајање идеја, знања и људи са циљем стварања простора за одвијање предузетничких, креативних, едукативних и културних активности.

Основне области деловања ових организација/удружења су обезбеђивање радног простора и простора за догађаје. Радни (*co-working*) простори су радне јединице у којима своје пословне активности обављају тзв. станари, односно фриленсери, ИТ компаније, програмери, дигитални номади, предузетници, *start-up* предузећа и други. Поред простора за рад, станарима се пружа и неформална менторска подршка у различитим областима пословања, као што су развој производа, маркетинг, финансијски менаџмент, повезивање са партнерима, и сл. Такође, у оквиру организација/удружења реализују се догађаји из домена културе, креативних индустрија, едукације, развоја предузетништва, информационих технологија и сл.

Невладине организације/удружења грађана самостално или у сарадњи са међународним организацијама, приватним компанијама, ресурсима Владе, развојним агенцијама спроводе програме и активности из различитих области. Организације/удружења у сектору креативних и културних индустрија реализују програме и активности у областима као што су запошљавање младих, иновативна стручна пракса, креативна предавања и радионице, менторство у бизнису, културне манифестације, дизајн, звук, анимација, и друго, док организација/удружење које делује у сектору ИКТ окупља домаћу ИТ заједницу, води ИТ блог, реализује програме менторства за предузетнике, обуке у области развоја људских ресурса и вештина *pitching-a*, поседује VR лабораторију, организује конференције, предавања, панеле, радионице, *meetup*-ове, промоције и сл.

Извори финансирања активности и програма ових организација/удружења су пре свега сопствена средства која се генеришу кроз изнајмљивање радних простора, а затим и средства која се генеришу кроз пројектно финансирање, донације и партнерства са приватним компанијама.

У условима у којима важећа законска регулатива не препознаје невладине организације/удружења грађана као учеснике националног иновационог система, ови

актери не могу да користе средстава из буџета Републике Србије која су намењена иновационој делатности. Њихово учешће је ограничено на програме и пројекте ресора Владе и градских управа надлежних за делатности као што су омладина и спорт, култура, привреда и запошљавање, као и на програме и пројекте које финансирају националне и стране институције и организације, амбасаде страних земаља и сл.

У погледу сарадње са академском заједницом, она постоји само са студентским организацијама што упућује на закључак да је свест о улози и значају ових организација/удружења недовољно развијена. Сарадња са другим невладиним организација из земље и иностранства је изузетно динамична, а значајну подршку активностима и програмима пружају и приватне компаније које послују у областима ИКТ, *gaming* индустрије, финансија и банкарства, развоја софтвера, итд.

У циљу даљег развоја и већег доприноса невладиних организација/удружења грађана у области друштвених иновација неопходно је укључивање ових актера на националну мапу релевантних учесника у иновационом систему што би условило отворању подршку државе и јединица локалне самоуправе, већу финансијску подршку програмима неформалне едукације и успостављање интензивније сарадње са академском заједницом. Такође, сугерише се и унапређење транспарентности у раду владиних ресора, комора и агенција у домену спровођења конкурса за финансирање програма и пројеката.

Резултати истраживања недвосмислено указују да су невладине организације/удружења грађана изузетно значајни актери у националном иновационом систему и то посебно у домену друштвених иновација и иновативног предузетништва, а који тренутно важећом законском регулативом нису препознати. Да ови актери нису предмет пажње креатора иновационе политике потврђује и чињеница да нацртом овог истраживања нису обухваћени. У складу са тим, ИЕН даје следећу препоруку:

- Допунити законску регулативу из области иновационе делатности на начин да идентификује невладине организације/удружења грађана и креативне хабове који обављају делатности од значаја за подстицање иновација, иновативног предузетништва и друштвених иновација као актере националног иновационог система који могу да учествују у активностима и програмима који се финансирају из буџетских средстава намењених иновационој делатности. На овај начин би се обезбедиле претпоставке за институционалну подршку, односно креирање мера и активности подршке раду и развоју ових организација, а последично и њихов већи допринос укупном развоју привреде и друштва.

9. РЕФЕРЕНЦЕ

1. European Commission, Directorate for Regional Policy (2012) *"Evaluation of Innovation Activities. Guidance on methods and practices"*, доступно на: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/innovation_activities/inno_activities_guidance_en.pdf, посећено: 03.03.2018.
2. European Commission, Eurostat - Directorate G :Global Business Statistics (2014) *"Recommended practices for the Online CIS"*, доступно на: <https://circabc.europa.eu/sd/a/5ffd0f0a-a469-4c16-b07b-b4df5d138771/CIS%20Online%20recommendations.pdf>, посећено: 03.03.2018.
3. Eurostat, доступно на: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/science-technology-innovation/data/main-tables>, посећено 12.06.2018. година
4. Y Combinator, доступно на: <http://www.paulgraham.com/growth.html>, посећено: 26.06.2018.
5. Закон о буџету Републике Србије за 2015, 2016, 2017 и 2018. годину, "Сл. гласник РС", бр. 142 од 25. децембра 2014, 94 од 17. новембра 2015, бр. 103 од 14. децембра 2015., бр. 99/2016, бр. 113/2017
6. Закон о иновационој делатности, "Сл. гласник РС"., бр. 110/05, 18/10 и 55/13
7. Закон о улагањима, "Сл. гласник РС", бр. 89/2015
8. Законом о локалној самоуправи, "Сл. гласник РС", бр. 129/2007
9. Министарство Просвете, науке и технолошког развоја, Регистар иновационе делатности, доступно на: <http://www.mpn.gov.rs/tehnoloski-razvoj-2/inovaciona-delatnost/registar-inovacione-delatnosti/>, посећено: 10.03.2018.
10. Министарство Просвете, науке и технолошког развоја, Списак евидентираних иновационих пројеката, доступно на: <http://www.mpn.gov.rs/tehnoloski-razvoj-2/inovaciona-delatnost/>, посећено: 5.03.2018.
11. Републички завод за статистику, Република Србија (2017), Статистички годишњак, доступно на: http://webzrs.stat.gov.rs/WebSite/repository/documents/00/02/64/50/00-Statisticki_godisnjak_Republike_Srbije_2017.pdf, посећено 12.06.2018.
12. Фонд за иновациону делатност, доступно на: <http://www.inovacionifond.rs/>, посећено: 25.02.2018.

10. ПРИЛОГ

Прилог обухвата:

I. **ПРИЛОГ 1:** Систематизоване мере подршке Министарства просвете, науке и технолошког развоја за период 2007-2017. година и систематизоване мере подршке Фонда за иновациону делатност за период 2012-2018. година

- Систематизоване мере подршке Министарства просвете, науке и технолошког развоја за период 2007-2017. година обухватају:

- 1.1. СПИСАК РЕАЛИЗАТОРА ИНОВАЦИОНИХ/ИНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЈЕКТА У ПЕРИОДУ 2007-2017
- 1.2. КОНАЧНА ЛИСТА ИНОВАЦИОНИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЛАЗЕ У ПРОЦЕДУРУ УГОВАРАЊА О СУФИНАНСИРАЊУ БУЏЕТСКИМ СРЕДСТВИМА ПО ЈАВНОМ ПОЗИВУ 2007
- 1.3. КОНАЧНА ЛИСТА ИНОВАЦИОНИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЛАЗЕ У ПРОЦЕДУРУ УГОВАРАЊА О СУФИНАНСИРАЊУ БУЏЕТСКИМ СРЕДСТВИМА ПО ЈАВНОМ ПОЗИВУ 2008
- 1.4. КОНАЧНА ЛИСТА ИНОВАЦИОНИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЛАЗЕ У ПРОЦЕДУРУ УГОВАРАЊА О СУФИНАНСИРАЊУ БУЏЕТСКИМ СРЕДСТВИМА ПО ЈАВНОМ ПОЗИВУ 2009
- 1.5. КОНАЧНА ЛИСТА ИНОВАЦИОНИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЛАЗЕ У ПРОЦЕДУРУ УГОВАРАЊА О СУФИНАНСИРАЊУ БУЏЕТСКИМ СРЕДСТВИМА ПО ЈАВНОМ ПОЗИВУ 2011
- 1.6. КОНАЧНА ЛИСТА ИНОВАЦИОНИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЛАЗЕ У ПРОЦЕДУРУ УГОВАРАЊА О СУФИНАНСИРАЊУ БУЏЕТСКИМ СРЕДСТВИМА ПО ЈАВНОМ ПОЗИВУ 2013. ГОДИНЕ
- 1.7. ЛИСТА ПРОЈЕКТА ИНФРАСТРУКТУРНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА КОЈИ УЛАЗЕ У ПРОЦЕДУРУ УГОВАРАЊА О СУФИНАНСИРАЊУ БУЏЕТСКИМ СРЕДСТВИМА ПО ЈАВНОМ ПОЗИВУ 2015. ГОДИНА
- 1.8. КОНАЧНА ЛИСТА ИНОВАЦИОНИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЛАЗЕ У ПРОЦЕДУРУ УГОВАРАЊА О СУФИНАНСИРАЊУ БУЏЕТСКИМ СРЕДСТВИМА ПО ЈАВНОМ ПОЗИВУ 2016. ГОДИНЕ

- Систематизоване мере подршке Фонда за иновациону делатност обухватају за период 2012-2018. година:

- 1.9. ПРОГРАМ РАНОГ РАЗВОЈА - СПИСАК ОДОБРЕНИХ ПРОЈЕКТА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ У ПЕРИОДУ 2012-2018. ГОДИНА
- 1.10. ПРОГРАМ СУФИНАНСИРАЊА ИНОВАЦИЈА - СПИСАК ОДОБРЕНИХ ПРОЈЕКТА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ У ПЕРИОДУ 2012-2018. ГОДИНА
- 1.11. ПРОГРАМ САРАДЊЕ НАУКЕ И ПРИВРЕДЕ - СПИСАК ОДОБРЕНИХ ПРОЈЕКТА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ У ПЕРИОДУ 2016-2018. ГОДИНА

II. ПРИЛОГ 2: Анкетни упитници за мерење ефеката улагања Владе Републике Србије у иновациону делатност:

- Анкетни упитник за кориснике средстава Министарства просвете, науке и технолошког развоја:

2.1. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНОВАЦИОНИХ/ИНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЈЕКТА

- Анкетни упитници за кориснике средстава Фонда за иновациону делатност обухватају:

2.2. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ПРОГРАМА РАНОГ РАЗВОЈА

2.3. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ПРОГРАМА СУФИНАНСИРАЊА ИНОВАЦИЈА

2.4. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ПРОГРАМА САРАДЊЕ НАУКЕ И ПРИВРЕДЕ

III. ПРИЛОГ 3: Анкетни упитници за мерење интензитета иновативних активности одабраних учесника националног иновационог система обухватају:

3.1. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ВЕЛИКЕ ПРИВРЕДЕ И МСПП

3.2. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ НАУКЕ И АКАДЕМИЈЕ

3.3. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ИНОВАЦИОНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

3.4. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ОБАВЉАЊЕ ИНОВАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ

3.5. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ *START UP* ПРЕДУЗЕЋА

3.6. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ АКТЕРА ЗА ПРОМОЦИЈУ И УНАПРЕЂЕЊЕ ИНОВАЦИЈА

3.7. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ВЛАДИНИХ РЕСОРА

3.8. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ИКТ ПРЕДУЗЕЋА

IV. ПРИЛОГ 4: Анализа појединих аспеката изазова у области друштвених иновација обухвата:

4.1. Анкетни упитник: АНАЛИЗА ИЗАЗОВА У ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНИХ ИНОВАЦИЈА - СПРОВОЂЕЊЕ ИНТЕРВЈУА СА ПРЕДСТАВНИЦИМА ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА НАДЛЕЖНИХ ЗА ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

4.2. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА РАЗЛИЧИТИХ АСПЕКТА ИЗАЗОВА ЖЕНСКОГ ИНОВАТИВНОГ И СОЦИЈАЛНОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА

4.3. Анкетни упитник: АНАЛИЗА ИЗАЗОВА У ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНИХ ИНОВАЦИЈА И ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ НЕВЛАДИНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА/УДРУЖЕЊА ГРАЂАНА

4.4. СПИСАК ПРЕДСТАВНИКА ГРАДСКИХ УПРАВА И ОДАБРАНИХ АКТЕРА НАЦИОНАЛНОГ ИНОВАЦИОНОГ СИСТЕМА СА КОЈИМА ЈЕ ОБАВЉЕН ИНТЕРВЈУ

4.5. ОБРАЗАЦ ЗА ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА О ПРИМЕРУ ДОБРЕ ПРАКСЕ

ПРИЛОГ 1

1.1. СПИСАК РЕАЛИЗАТОРА ИНОВАЦИОНИХ/ИНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЈЕКТА У ПЕРИОДУ 2007-2017

Ред. бр.	СПИСАК РЕАЛИЗАТОРА ИНОВАЦИОНИХ/ИНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЈЕКТА У ПЕРИОДУ 2007-2017
1	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.
2	Институт за технологију нуклеарних и других минералних сировина
3	"ИРЦ НИЦ Ужице" д.о.о.
4	„Центар за стрна жита“ д.о.о.
5	"Кристал инфиз" д.о.о.
6	"Пословно-технолошки инкубатор техничких факултета, Београд" д.о.о.
7	"Хемовет" д.о.о.
8	"Виридиан" д.о.о.
9	"Спектроскопија инфиз" д.о.о.
10	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.
11	"Привредно друштво Центар за кромпир" д.о.о.
12	Развојно производни центар СЗР "PUR PUR technology" Благојевић Милорад
13	"ИХИС Научно- технолошки парк Земун" а.д.
14	"ИХИС Развојно- производни центар" д.о.о.
15	"Национална лабораторија за испитивање семена, истраживачко развојна јединица"
16	"Центар за пољопривредна и технолошка истраживања" д.о.о.
17	"Галеника-фитофармација" а.д.
18	"Компанија прва искра- наменска производња" АД
19	"Развојно-производни центар МИМ-МИМ" д.о.о.
20	"Zesium mobile " д.о.о.
21	"Лопар" д.о.о.
22	"Центар за виноградарство и винарство" д.о.о.
23	Зорка-Центар за истраживања" д.о.о. у реструктурирању, Шабац
24	Таргон д.о.о.
25	Развојно производни центар "Прва петолетка-НИЦ" а.д.
26	Дунавка а. д.
27	"Цини" д.о.о.
28	"Алфатец" д.о.о.
29	Агроуник д.о.о.
30	Рударски институт д.о.о.
31	"Фотоникс" д.о.о.
32	Непрофитни развојни центар Инкубатор "Корак" д.о.о.
33	Концерн "Петар Драпшин" а.д.
34	Златарна Цеље д.о.о. Research&Consulting
35	"Вршка-прес" д.о.о.
36	"Duoschem" д.о.о Развојно производни центар
37	"Крушик истраживачко развојни центар" д.о.о.
38	Систем ДЦ 90, д.о.о.
39	"Proxima" д.о.о.
40	Самостални истраживач и стручни саветник Мр.Бранимир М. Бранковић, дипл.инг.елтх.
41	"Унит Инжињеринг" д.о.о.
42	"Aedes coop" д.о.о.
43	Центар за унапређење животних активности
44	Привредно друштво за инжењеринг и пројектовање инфопроект д.о.о.
45	"Центар за пољопривредна и технолошка истраживања" д.о.о.
46	"Вибеко" д.о.о.
47	"Развојни центар WBC" д.о.о.
48	Истраживачко развојни центар за биоинжењеринг " БИОИРЦ" д.о.о.
49	Развојно производни центар "Interhem company" д.о.о.
50	"Wig" д.о.о.

Ред. бр.	СПИСАК РЕАЛИЗАТОРА ИНОВАЦИОНИХ/ИНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЈЕКТАТА У ПЕРИОДУ 2007-2017
51	"АлфаНум" д.о.о.
52	"НИИТ" д.о.о.
53	"РТ-РК" д.о.о.
54	Иновациони центар Хемијског факултета у Београду д.о.о
55	Институт за економску дипломатију доо
56	ФТН-ИРАМ-РТ д.о.о.
57	Развојно-производни центар Нора Горњи Милановац
58	РАЗВОЈНО-ПРОИЗВОДНИ ЦЕНТАР Bin Commerce doo БЕОГРАД
59	Милинковић Компану доо
60	Иновациони центар Технолошко-металуршког факултета у Београду, д.о.о. Београд
61	Белит д.о.о.
62	Vlatacom d.o.o. Београд, Истраживачко развојни центар
63	ВИЗАНТИНА ДОО
64	Спебо д.о.о
65	РАЗВОЈНО-ПРОИЗВОДНИ ЦЕНТАР БИОСС – ПС И ОСТАЛИ
66	Центар за инвестиције и финансије доо, Београд
67	Развојни центар WBC д.о.о.
68	Metatec doo
69	ПСС Пољопривредна станица ДОО Нови Сад
70	ИМТЕЛ Комуникације а.д., Београд
71	Пословни инкубатор Нови Сад - Business incubator Novi Sad д.о.о. Нови Сад
72	Ветеринарска станица "Кокер" д.о.о, Адашевци
73	LMG group д.о.о. Београд
74	БСК д.о.о. Обреновац
75	Фази д.о.о, Ниш
76	Тетрагон д.о.о, Чачак
77	Унипласт д.о.о, Прељина
78	ИМП - Рачунарске системи д.о.о. Београд
79	Иновациони центар напредних технологија ЦНТ д.о.о, Ниш - Црвени крст
80	Неми-Есо д.о.о, Београд
81	Рударски институт д.о.о, Београд-Земун
82	НОВА ИСКРА Дизајн Инкубатор д.о.о.
83	Научно технолошки парк Чачак доо
84	Пословни Инкубатор Зрењанин БИЗ доо
85	ICT Hub д.о.о Београд
86	Институт Мол доо Стара Пазова
87	EUROCONTRACT доо, Београд
88	ИХИС Техно експерте д.о.о., Београд
89	Иновациони центар Универзитет у Нишу д.о.о.
90	АГРО ЛИНК д.о.о. Крушевац
91	"Ековисан институт" д.о.о.
92	Биоуник д.о.о., Шимановци

1.2. КОНАЧНА ЛИСТА ИНОВАЦИОНИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЛАЗЕ У ПРОЦЕДУРУ УГОВАРАЊА О СУФИНАНСИРАЊУ БУЏЕТСКИМ СРЕДСТВИМА ПО ЈАВНОМ ПОЗИВУ 2007

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
1	2007.	1	Развој импулсног пнеуматског система код берача јагодичастог воћа	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
2	2007.	1	Освајање производње одливака од композита на бази челика-СиЦ отпорних на хабање	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
3	2007.	1	Добијање новог препарата на бази органског гвожђа за лечење анемије у ветерини	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
4	2007.	1	Пројектовање технологије израде филтера од активног угља за пречишћавање пијаће воде	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
5	2007.	1	Развој прототипа уређаја са клизним двостепеним модуларним системом регулације протока горива код котлова	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
6	2007.	1	Индустријска производња соларних фотонапонских ћелија на бази силицијума	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
7	2007.	1	Соларни фотонапонски систем нове генерације за вишенаменско осветљење	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
8	2007.	2	Ново решење модуларне металне спратне гараже	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
9	2007.	1	Реверзибилни млазни аксијални вентилатор за одржавање еколошких услова у ауто тунелима	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzik@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
10	2007.	1	Израда прототипа уређаја за регенерацију искоришћених минералних електроизолационих уља методом сорпције на минералном сорбенту	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzik@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
11	2007.	1	Искоришћење отпадне топлоте димних гасова у циљу повећања степена корисности котла и увођење поступка одсумпоравања на Термоелектрани "Никола Тесла" Б	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzik@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
12	2007.	1	Цу-монтморилонит, као нови адитив сточној храни	01.07.2007. 30.06.2008.	Институт за технологију нуклеарних и других минералних сировина	(011) 3691 722, (011) 3691 581	m.sokic@itnms.ac.rs	Булевар Франш д'Епера 86, Београд	да
13	2007.	1	Екосорб - ефикасан материјал за пречишћавање пијаћих вода	01.07.2007. 30.06.2008.	Институт за технологију нуклеарних и других минералних сировина	(011) 3691 722, (011) 3691 581	m.sokic@itnms.ac.rs	Булевар Франш д'Епера 86, Београд	да
14	2007.	1	Утицај струје вуче на коефицијент трења и адхезиону силу између точка и шине код електровучних возила "Железнице Србије"	01.07.2007. 30.06.2008.	"ИРЦ НИЦ Ужице" д.о.о.	(031) 518 790	н/д	Николе Пашића 50, Ужице	да
15	2007.	1	Производња субмикронских композ. прахова на бази бакра и глинице термохем. поступком	01.07.2007. 30.06.2008.	"ИРЦ НИЦ Ужице" д.о.о.	(031) 518 790	н/д	Николе Пашића 50, Ужице	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
16	2007.	1	Испитивање нових технологија употребе стрних жита	01.07.2007. 30.06.2008.	„Центар за стрна жита“ д.о.о.	(034) 333 185	strna.zita@gmail.com	Саве Ковачевића 31, Крагујевац	да
17	2007.	1	Фарадејев кристал, сензор магнетног поља	01.07.2007. 30.06.2008.	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
18	2007.	1	Потпуно аутоматизован и аутономан детектор атмосферских јона	01.07.2007. 30.06.2008.	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
19	2007.	1	Развој уређаја за серијску израду штампаних холограма	01.07.2007. 30.06.2008.	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
20	2007.	2	Развој и пласман на тржиште универзалног мерног аквизиционог система	01.07.2007. 30.06.2008.	"Пословно-технолошки инкубатор техничких факултета, Београд" д.о.о.	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
21	2007.	2	Електронско каталожско представљање производа и услуга МСП по стандардима ЕУ	01.07.2007. 30.06.2008.	"Пословно-технолошки инкубатор техничких факултета, Београд" д.о.о.	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
22	2007.	1	Развој тех. поступка за произв. фермент. киселомлечног производа од козијег млека применом аутохтоних бактерија млечне киселине	01.07.2007. 30.06.2008.	"Пословно-технолошки инкубатор техничких факултета, Београд" д.о.о.	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
23	2007.	1	"Испитивање технолошких могућности замене кадмијума са еколошки прихватљивим елементима у електро-контактним материјалима на бази сребра	01.07.2007. 30.06.2008.	"Пословно-технолошки инкубатор техничких факултета, Београд" д.о.о.	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
24	2007.	2	Развој пословно технолошког инкубатора техничких факултета Београд	01.07.2007. 30.06.2008.	"Пословно-технолошки инкубатор техничких факултета, Београд" д.о.о.	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, НТП, Београд	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројеката	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројеката	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
25	2007.	1	Развој нових пестицида на бази бакра и индустријских процеса за њихову производњу	01.07.2007. 30.06.2008.	"Хевоет" д.о.о.	(021) 477 4012	н/д	Новосадског сајма 18, Нови Сад	да
26	2007.	1	Технолошки процес за изградњу београдског акваријума-главни технолошки пројекат.	01.07.2007. 30.06.2008.	"Виридиан" д.о.о	(011) 322 16 74	н/д	Карађорђева 53/13, Лазаревац	брисан
27	2007.	2	Мерна станица за „Европску еколошку тачку"	01.07.2007. 30.06.2008.	"Спектроскопија инфиз" д.о.о.	н/д	н/д	Прегревица 118, Београд-Земун	да
28	2007.	1	Примена савремених технологија у обезбеђењу пешачког прелаза упозоравајућом светлосном сигнализацијом	01.07.2007. 30.06.2008.	"Спектроскопија инфиз" д.о.о.	н/д	н/д	Прегревица 118, Београд-Земун	да
29	2007.	1	Систем за даљинско читавање бројила електричне енергије и управљање потрошњом	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
30	2007.	1	Развој и примена методе главног флука за испитивање челичних ужади баз разарања	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
31	2007.	1	Систем за даљинско управљање аутоматизованим дигиталним микроскопом АДМ за потребе Телемедицине	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројеката	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројеката	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
32	2007.	1	Програмабилни управљачки систем за црквене звонике и самосталне механичке јавне часовнике	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
33	2007.	1	Развој соларних пуњача излазне снаге 10W за пуњење акумулатора	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
34	2007.	1	Опсервациони модел регулационих контура термоелектране ТЕНТ Б Обреновац са функцијама ране дијагностике отказа и алатима за подешавање параметара регулатора	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
35	2007.	1	Интероперабилни оквир за е-Говернмент сервис	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
36	2007.	1	Развој хибридног ветар-соларног пилот система за напајање електричном енергијом изолованих потрошача у руралним регионима Србије	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
37	2007.	2	Адаптација просторија за Иновациони центар Електротехничког факултета	01.07.2007. 30.06.2008.	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
38	2007.	1	Примена стајњака добијеног хладним и топлим (Кранцовим) поступком и Томасфосфата у органској производњи кромпира	01.07.2007. 30.06.2008.	"Привредно друштво Центар за кромпир" д.о.о.	(032) 854 087	н/д	Албанске споменице 21, Гуча	да
39	2007.	1	Развој на ваздуху сушиве масе за обликовање и вајавање побољшаних механичких карактеристика	01.07.2007. 30.06.2008.	Развојно производни центар СЗР "PUR PUR technology" Благојевић Милорад	(011) 215 7727	н/д	Војвођанска 106, Београд	да
40	2007.	1	Развој технологије производње универзалног агломерираног прашка за заваривање ЕПП поступком	01.07.2007. 30.06.2008.	"ИХИС Научно-технолошки парк Земун" а.д.	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да
41	2007.	1	Модификоване легуре Pb-Ag-Cu за електроде решетке у оловним акумулаторима и аноде у хидрометалургију	01.07.2007. 30.06.2008.	"ИХИС Развојно-производни центар" д.о.о.	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да
42	2007.	1	Увођење молекуларних метода идентификације биљних патогена	01.07.2007. 30.06.2008.	"Национална лабораторија за испитивање семена, истраживачко развојна јединица"	(021) 4898 100	н/д	Максима Горког 30, Нови Сад	брисан
43	2007.	1	Формирање банке биљних патогена	01.07.2007. 30.06.2008.	"Национална лабораторија за испитивање семена, истраживачко развојна јединица"	(021) 4898 100	н/д	Максима Горког 30, Нови Сад	брисан
44	2007.	1	Хладно цеђење лана	01.07.2007. 30.06.2008.	"Центар за пољопривредна и технолошка истраживања" д.о.о.	(019) 420 222	н/д	Расадничка бб, Зајечар	у стечајном поступку

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
45	2007.	1	Еструзија пасуља у циљу добијања новог производа пиреа и крем чорбе	01.07.2007. 30.06.2008.	"Центар за пољопривредна и технолошка истраживања" д.о.о.	(019) 420 222	н/д	Расадничка бб, Зајечар	у стечајном поступку
46	2007.	1	Развој тех. и индустр. прототипа за уклањање дихлоренила из емисионих гасова	01.07.2007. 30.06.2008.	"Галеника-фитофармација" а.д.	(011) 3072 340	kolovic@fitofarmacija.rs	Батајнички друм бб, Београд-Земун	да
47	2007.	1	Формулација нове групе хербицида на бази изопропиламина-развој поступка у затвореном систему и елиминација емисије штетних гасова и честица у радну и животну средину	01.07.2007. 30.06.2008.	"Галеника-фитофармација" а.д.	(011) 3072 340	kolovic@fitofarmacija.rs	Батајнички друм бб, Београд-Земун	да
48	2007.	2	Изградња централне физичко-хемијске лабораторије	01.07.2007. 30.06.2008.	"Галеника-фитофармација" а.д.	(011) 3072 340	kolovic@fitofarmacija.rs	Батајнички друм бб, БГД-Земун	да
49	2007.	1	Развој нових органских соли на бази лимунске и млечне киселине и индустријских процеса за њихову производњу	01.07.2007. 30.06.2008.	"Компанија прва искра-наменска производња" АД	(011) 8701 059	н/д	Баричка река бб, Барич	да
50	2007.	1	Реализација поступка за производњу термички изолованих цеви по патенту бр. 48890	01.07.2007. 30.06.2008.	"Развојно-производни центар МИМ-МИМ" д.о.о	(026) 741 343	н/д	Лоле Рибара 32, Михајловац	да
51	2007.	1	Framework for Mobile and other Embedded Devices	01.07.2007. 30.06.2008.	"Zesium mobile " д.о.о.	(021) 270 22 80	ns@zesium.com	Мичуринова 8, Нови Сад	да
52	2007.	1	Реализ. аутом. прслука за спасавање у воденом и авио саобраћају, према патенту 274/96. и патенту бр.347МП	01.07.2007. 30.06.2008.	"Лопар" д.о.о	н/д	н/д	Момчила Радивојевића 34, Београд-Земун	брисан
53	2007.	2	Формирање енолошке лабораторије по стандардима ЕУ	01.07.2007. 30.06.2008.	"Центар за виноградарство и винарство" д.о.о	н/д	н/д	Колонија ЕЛ 6, Ниш	да
Укупно одобрена средства:								150.479.624,52 (у РСД)	

1.3. КОНАЧНА ЛИСТА ИНОВАЦИОНИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЛАЗЕ У ПРОЦЕДУРУ УГОВАРАЊА О СУФИНАНСИРАЊУ БУЏЕТСКИМ СРЕДСТВИМА ПО ЈАВНОМ ПОЗИВУ 2008

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројеката	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројеката	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
1	2008	1	Добијање специјалних ђубрива за интензивну пољопривредну производњу у заштићеним просторима	01.11.2008 31.10.2009	Зорка-Центар за истраживања" д.о.о. у реструктурирању, Шабац	(063) 725 2475	н/д	Хајдук Вељкова 1, Шабац	у стечајном поступку
2	2008	1	Добијање кобалтног пигмента валоризацијом кобалтоносног отпадног муља из хидрометалургије цинка	01.11.2008 31.10.2009	"Зорка-Центар за истраживања" д.о.о. у реструктурирању, Шабац	(063) 725 2475	н/д	Хајдук Вељкова 1, Шабац	у стечајном поступку
3	2008	1	Развој и пројектовање технологије за индустријску производњу нових производа на бази малине	01.11.2008 31.10.2009	"Галеника-фитофармација" а.д.	(011) 3072 340	kolovic@fitofarmacija.rs	Батајнички друм бб, Београд-Земун	да
4	2008	1	Развој поступка и изградња пилот постројења за третман течног отпада Фабрике пестицида	01.11.2008 31.10.2009	"Галеника-фитофармација" а.д.	(011) 3072 340	kolovic@fitofarmacija.rs	Батајнички друм бб, Београд-Земун	да
5	2008	1	Радиорачунарска систем за пренос позива (УП-и систем)	01.11.2008 31.10.2009	Таргон д.о.о.	н/д	н/д	Радована Мићовића 69, Београд	брисан
6	2008	1	Наутички TIME SHARING акционарски модел	01.11.2008 31.10.2009	Таргон д.о.о.	н/д	н/д	Радована Мићовића 69, Београд	брисан
7	2008	1	Развој, примена и комерцијализација сензора за неинвазивно мерење артеријског протока крви	01.11.2008 31.10.2009	"ИХИС Развојно-производни центар" д.о.о.	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
8	2008	1	Унапређење квалитета цибре као сточне хране након производње биоетанола	01.11.2008 31.10.2009	"ИХИС Развојно-производни центар" д.о.о.	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да
9	2008	1	Нови тип гасног горионика високих перформанси	01.11.2008 31.10.2009	Иновациони центар Машинског факултета у Београду д.о.о.	(011) 330 2346	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
10	2008	1	Систем накнадно преднапрегнутих плоча у грађевинарству	01.11.2008 31.10.2009	Иновациони центар Машинског факултета у Београду д.о.о.	(011) 330 2346	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
11	2008	1	Савремени систем управљања агрегата 3 – агрегата сопствене потрошње у ХЕ Бистрица	01.11.2008 31.10.2009	Иновациони центар Машинског факултета у Београду д.о.о.	(011) 330 2346	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
12	2008	1	Развој инфраструктуре Иновационих Релеј Центра у Србији	01.11.2008 31.10.2009	Иновациони центар Машинског факултета у Београду д.о.о.	(011) 330 2346	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
13	2008	2	Развој линије за израду вентилационих и климатизационих канала	01.11.2008 31.10.2009	Иновациони центар Машинског факултета у Београду д.о.о.	(011) 330 2346	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
14	2008	1	Освајање производње „foot“ и сегмент ролни континуалног система за ливање челика	01.11.2008 31.10.2009	Иновациони центар Машинског факултета у Београду д.о.о.	(011) 330 2346	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
15	2008	1	Развој еколошких и екон. прихватљивих система дезинтеграције чврстих материјала у привреди	01.11.2008 31.10.2009	Иновациони центар Машинског факултета у Београду д.о.о.	(011) 330 2346	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројеката	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројеката	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
16	2008	1	Софтверски систем нове генерације за менаџмент ресурса у средњим и великим предузећима	01.11.2008 31.10.2009	Иновациони центар Машинског факултета у Београду д.о.о.	(011) 330 2346	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
17	2008	1	Методологија и решење за рану детекцију оштећења котрљајних лежајева у индустрији	01.11.2008 31.10.2009	Иновациони центар Машинског факултета у Београду д.о.о.	(011) 330 2346	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
18	2008	1	Развој и примена модуларне линије за селективно уклањање арсена из воде за пиће	01.11.2008 31.10.2009	Иновациони центар Машинског факултета у Београду д.о.о.	(011) 330 2346	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
19	2008	1	Развој система за третман чврстог индустријског отпада	01.11.2008 31.10.2009	Развојно производни центар "Прва петолетка-НИЦ" а.д.	н/а	н/а	Цара Душана 101, Трстеник	у стечајном поступку
20	2008	1	Развој пнеуматског система за повећање ефективности и квалитета орања	01.11.2008 31.10.2009	Развојно производни центар "Прва петолетка-НИЦ" а.д.	н/а	н/а	Цара Душана 101, Трстеник	у стечајном поступку
21	2008	1	Развој вакуум пумпе виших перформанси опште намене	01.11.2008 31.10.2009	Развојно производни центар "Прва петолетка-НИЦ" а.д.	н/а	н/а	Цара Душана 101, Трстеник	у стечајном поступку
22	2008	1	Развој и израда прототипа центрифугалне љуштилице за љуштење меркантилног сунцокрета у циљу производње јестивог уља капацитета 6000 кг. на сат	01.11.2008 31.10.2009	Дунавка а. д.	(019) 808 118	н/а	Иво Лоле Рибара 2, Кладово	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројеката	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројеката	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
23	2008	2	Набавка машина и опреме потребне за реализацију иновационих пројеката под називом: развој и израда прототипа центрифугалне љуштилице за љуштење меркантилног сунцокрета у циљу производње јестивог уља, капацитета 6.000 кг. на сат.	01.11.2008 31.10.2009	Дунавка а. д.	(019) 808 118	н/а	Иво Лоле Рибара 2, Кладово	да
24	2008	1	Освајање технолошког поступка производње новог квалитета високолегираних хром-молибденских челика са додатком ванадијума отпорног на хабање	01.11.2008 31.10.2009	"ИХИС Научно-технолошки парк Земун" а.д.	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да
25	2008	1	Развој нове технологије пречишћавања комуналних вода примењене на мала постројења за домаћинство и индустрију	01.11.2008 31.10.2009	"ИХИС Научно-технолошки парк Земун" а.д.	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да
26	2008	2	Материјално програмско јачање ИХИС Научно-технолошког парка Земун	01.11.2008 31.10.2009	"ИХИС Научно-технолошки парк Земун" а.д.	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројеката	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројеката	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
27	2008	2	Успостављање Грађевинског развојног центра	01.11.2008 31.10.2009	Пословно технолошки инкубатор техничких факултета Београд, д.о.о	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
28	2008	1	Нова референтна технологија за јефтине реконфигурабилне ултразвучне уређаје	01.11.2008 31.10.2009	Пословно технолошки инкубатор техничких факултета Београд, д.о.о	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
29	2008	2	Јачање капацитета иновационе инфраструктуре Пословно-технолошког инкубатора техничких факултета Београд	01.11.2008 31.10.2009	Пословно технолошки инкубатор техничких факултета Београд, д.о.о	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
30	2008	1	Развој интегралног система за даљински надзор и управљање "touch screen" компјутерских терминала бежичним путем	01.11.2008 31.10.2009	Пословно технолошки инкубатор техничких факултета Београд, д.о.о	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
31	2008	1	Дигитални мултиспектрални дермоскоп за рану дијагностику пигментних кожных тумора и меланома	01.11.2008 31.10.2009	Пословно технолошки инкубатор техничких факултета Београд, д.о.о	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројеката	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројеката	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
32	2008	1	Пирометарски систем за одређивање релативне концентрације несагорелих честица и визуелизацију расподеле температуре пламена у ложишту котла термоелектране	01.11.2008 31.10.2009	Пословно технолошки инкубатор техничких факултета Београд, д.о.о	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
33	2008	1	Аутоматски уређај за физичко – хемијски третман вода са комбинованим модуларним генераторима	01.11.2008 31.10.2009	Пословно технолошки инкубатор техничких факултета Београд, д.о.о	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
34	2008	1	Развој нове иновативне методе и технологије за мултимедијално приближавање науке младима	01.11.2008 31.10.2009	Пословно технолошки инкубатор техничких факултета Београд, д.о.о	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
35	2008	2	Адаптација просторија за развојно-производни центар СПЕКТРОСКОПИЈА ИНФИЗ д.о.о.	01.11.2008 31.10.2009	"Спектроскопија инфиз" д.о.о.	н/д	н/д	Прегревица 118, Београд-Земун	да
36	2008	1	Уређај за спектрал имиџинг (spectral imaging) икона и слика	01.11.2008 31.10.2009	"Спектроскопија инфиз" д.о.о.	н/д	н/д	Прегревица 118, Београд-Земун	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројеката	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројеката	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
37	2008	1	Развој универз. лаборат.-индуст. дигитално-програмабилног мерног појачавача за примене у индустрији, аналит. техници и медицини	01.11.2008 31.10.2009	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
38	2008	1	Производња нанопрахова чистог и допираног анатаса врхунског квалитета помоћу сол-гел технологије	01.11.2008 31.10.2009	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
39	2008	1	Пластична кеса са фрикционим пољем	01.11.2008 31.10.2009	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
40	2008	1	Развој моб. дигит. ЕЕГ уређаја за континуирано вишечасовно снимање (Холтер ЕЕГ)	01.11.2008 31.10.2009	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
41	2008	1	DVD/CD аутоматски резач	01.11.2008 31.10.2009	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
42	2008	1	Анопрахови прецизно деф.г састава за примену у електроници, енергетици и еколог.	01.11.2008 31.10.2009	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
43	2008	1	Производња магнетооптичког сензорског кристала	01.11.2008 31.10.2009	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
44	2008	1	Производња нано-прахова оксида гвожђа погодних за прим. у мед.	01.11.2008 31.10.2009	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
45	2008	1	Антико обрада архитект. камена	01.11.2008 31.10.2009	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројеката	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројеката	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
46	2008	1	Ручни ласерски мерач даљине безбедан за очи	01.11.2008 31.10.2009	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
47	2008	1	Производња равно сечених плочица од домаћег полудрагог камена	01.11.2008 31.10.2009	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
48	2008	1	Систем за секвенцијално иницирање минских пуњења са РФ контролом	01.11.2008 31.10.2009	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
49	2008	1	Наночестични силицијум карбидни прах за примену у електроници и савременим структурним керамичким материјалима	01.11.2008 31.10.2009	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
50	2008	1	Конструкција и производња прототипа индустријског лофизатора за примену у нанотехнологијама	01.11.2008 31.10.2009	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
51	2008	1	Иновативни систем за управљање и контролу ризика у финансијским институцијама	01.11.2008 31.10.2009	"Кристал инфиз" д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
52	2008	1	Радијатор са индиректним измењивачем топлоте	01.11.2008 31.10.2009	"Цини" д.о.о.	(032) 5563 305	office@cini.co.rs	15 бб, Чачак	да
53	2008	2	Пројектовање и опремање лабор. за испитивање термотехничких уређаја	01.11.2008 31.10.2009	"Цини" д.о.о.	(032) 5563 305	office@cini.co.rs	16 бб, Чачак	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
54	2008	1	Примена хибридног ветар- солар система за континуалну иригацију кап-по-кап	01.11.2008 31.10.2009	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
55	2008	1	Управљиви Layer2/Layer3 интегрисаним EoE1 (Ethernet over E1) конверторима интерфејса	01.11.2008 31.10.2009	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
56	2008	1	Развој система пасивних филтера за компензацију виших хармоника нисконапонским електричним мрежама	01.11.2008 31.10.2009	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
57	2008	1	Развој интегралног система за стенограмско вођење и репродукцију записника	01.11.2008 31.10.2009	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
58	2008	1	Развој система за испитивање челичних ужади лифтова у стамбено-пословним Објектима методом без разарања	01.11.2008 31.10.2009	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
59	2008	1	Регулатор пуњења батерија и напона потрошача	01.11.2008 31.10.2009	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
60	2008	1	Систем за аутоматско препознавање и одстрањивање неправилности у површинској структури дрвета	01.11.2008 31.10.2009	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
61	2008	1	Интеграција информатичких система ЕДБ	01.11.2008 31.10.2009	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројеката	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројеката	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
62	2008	1	Развој система за дигитализацију медицинских снимака, архивирање у бази података и претраживање базе података	01.11.2008 31.10.2009	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
63	2008	1	Прототип уређаја за конт. МОП-а у погону применом вишестру. критеријума исправности	01.11.2008 31.10.2009	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
64	2008	1	Проширење обима испит. Акредитоване лаборат. за испитивање и еталонирање и стицање услова за формирање тела за оцену усаглашености електропроизвода при Електротехничком институту „Никола Тесла“	01.11.2008 31.10.2009	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
65	2008	1	Систем за даљинско мерење температуре објекта у покрету	01.11.2008 31.10.2009	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
66	2008	1	Развој вишеканалног дигиталног система за праћење параметара квалитета испоручене електр. енерг. на изводима дистрибутивних трафостаница	01.11.2008 31.10.2009	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
67	2008	1	Развој и израда прототипа уређаја за термослику дистрибутивних трансформатора	01.11.2008 31.10.2009	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројеката	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројеката	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
68	2008	1	Мрежа Знања – Инфраструктура за лаку размену и смештање знања, решења, компонентна еGovernment сервиса	01.11.2008 31.10.2009	"Иновациони центар електротехничког факултета" д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
69	2008	1	Унапређење перформанси мерно-информационих система (МИС) додавањем функција надзора, контроле и управљања на даљину	01.11.2008 31.10.2009	"Алфатец" д.о.о.	(018) 293 920	office@alfatec.rs	Булевар Николе Тесле 63/5, Ниш	да
70	2008	1	Развој серије телеметријских	01.11.2008 31.10.2009	"Алфатец" д.о.о.	(018) 293 920	office@alfatec.rs	Булевар Николе Тесле 63/5, Ниш	да
71	2008	2	Изградња објекта за лабораторије за биотехнологију	01.11.2008 31.10.2009	Агроуник д.о.о.	(022) 481 981	office@agrounik.rs	Крњешевачка бб, Шимановци	да
72	2008	1	Проширење примене микробиолошког ђубрива „славоп” у воћарству и виноградарству	01.11.2008 31.10.2009	Агроуник д.о.о.	(022) 481 981	office@agrounik.rs	Крњешевачка бб, Шимановци	да
73	2008	1	Производња сорбента за угљоводоничне супстанце на бази домаћих сировина	01.11.2008 31.10.2009	Рударски институт д.о.о.	(011) 2195 112	н/д	Батајнички пут 2, Београд	да
74	2008	1	Продајни аутомати за млеко и млечне производе са наплатом преко мобилног телефона	01.11.2008 31.10.2009	"Фотоникс" д.о.о.	(013) 304 842	fotonix@eunet.rs	Славонска 5, Панчево	да
75	2008	2	Функционално опремање и развој капацитета инкубатора коррак	01.11.2008 31.10.2009	Непрофитни развојни центар Инкубатор "Корак" д.о.о.	н/д	н/д	Мишка Крањца 12, Београд	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројеката	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројеката	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
76	2008	2	Систем безбедности мобилних трансакција Мобистел	01.11.2008 30.04.2009	"Зесијум мобиле" д.о.о.	(021) 270 2280	ns@zesium.com	Мичуринова 8, Нови Сад	да
77	2008	1	Алуминијумски мотор са саморегулацијом степена компресије	01.11.2008 31.10.2009	Концерн "Петар Драпшин" а.д.	(011) 823 0045	н/д	Краља Петра 34, Младеновац,	у стечајном поступку
78	2008	1	Развој нове денталне легуре са високим процентом злата	01.11.2008 31.10.2009	Златарна Цеље д.о.о. Research&Consulting	(011) 344 0929	marina@zlatarnacelje.rs	Ранкеова 4, Београд	да
79	2008	2	Израда прототипа хидроизолације челичних цеви за гасоводе по патенту број 48890	01.11.2008 31.10.2009	"Развојно-производни центар МИМ-МИМ" д.о.о	(026) 741 343	н/д	Лоле Рибара 32, Михајловац	да
80	2008	1	Обртни уводници - системи динамичког заптивања	01.11.2008 31.10.2009	"Ввршка-пресс" д.о.о	(023) 522 815	office@vrskapress.co.rs	Тот Иштвана 79, Зрењанин	да
81	2008	2	Изградња и фазе производно-административног објекта предузећа Duochem	01.11.2008 31.10.2009	"Duochem" д.о.о Развојно производни центар	(022) 323 885	office@duochem.rs	Индустријска зона, блок 25, Пета берберничка, Нова Пазова	да
82	2008	1	Опремање технолошке линије за израду уређаја за надувавање прслука за спасавање према патенту 49621/2007	01.11.2008 31.10.2009	"Лопар" д.о.о	н/д	н/д	Момчила Радивојевића 34, Београд-Земун	брисан
83	2008	1	Техноекономска анализа производње падабрана за осветљавајућа средства спец. намене и ХТЗ опреме у погону ХК„Крушик“ а.д.	01.11.2008 31.10.2009	„Крушик истраживачко развојни центар“ д.о.о.	(014) 226 686	krusikirc@ptt.rs	Владике Николаја 59, Валево	да
84	2008	2	Стварање огледног винског демо-подрума и услова за дегуст. вина	01.11.2008 30.04.2009	"Центар за виноградарство и винарство" д.о.о	н/д	н/д	Колонија ЕЛ 6, Ниш	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројеката	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројеката	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
85	2008	1	Освајање нове конструкције DAMPERA DC 90 (Патент САД бр.10/555,131) и опремање лаборат. и вибро платформе за моделска динамичка испитивања	01.11.2008 31.10.2009	Систем ДЦ 90, д.о.о.	(011) 852 6655	dc90@eunet.rs	Смедеревски пут 67, Ритопек, Београд	да
86	2008	1	Развој ПЕНИЛИЦЕ (неутрализатор протеина) технолог. игличастог точка за базене и акваријуме за прихват и узгој морских организама	01.11.2008 30.04.2009	"Виридиан" д.о.о	(011) 322 1674	н/д	Карађорђева 53/13, Лазаревац	брисан
87	2008	1	Освајање нових трајно пластичних маса (китова) за заптивање побољшаних својстава и технологија за њихову производњу	01.11.2008 31.10.2009	Развојно производни центар СЗР "PUR PUR technology" Благојевић Милорад	(011) 215 7727	н/д	Војвођанска 106, Београд	да
88	2008	1	Развој пробиотичког препарата за хуману употребу, на бази бактерија млечне киселине	01.11.2008 31.10.2009	"Галеника-фитофармација" а.д.	(011) 3072 340	kolovic@fitofarmacija.rs	Батајнички друм 66, Београд-Земун	да
89	2008	1	Развој и иновирање дигиталног електроmedicineског вишенаменског терапијско-дијагностичког апарата за клиничко-амбулантни и кућни третман ангиопатија удова	01.11.2008 31.10.2009	"Proxima" д.о.о.	(018) 429 1290	office@proxima-medical.rs	Моравска 7, Чокот, Ново Село, Ниш	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројеката	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројеката	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
90	2008	2	Припрема постројења за градњу и испит. турбина, електро енергет. спрежних склопова, надзорно управљ. система и друге пратеће опреме потребне за градњу малих водо електрана	01.11.2008 31.10.2009	Самостални истраживач и стручни саветник Мр.Бранимир М. Бранковић, дипл.инг.елтх.	н/д	н/д	н/д	н/д
91	2008	1	Примена "Broadband Powerline" технолог. у системима аутоматског мерења и управ. потрошњом дистрибут. система	01.11.2008 31.10.2009	"Унит инжињеринг" д.о.о.	(011) 184 485	н/д	Мајке Јевросиме 31, Београд	да
92	2008	1	AEDES СИСТЕМ – пројектна докум. за серијску и високосеријску производњу префабрикованих кућа и јавних објеката	01.11.2008 31.10.2009	"Aedes coop" д.о.о.	(011) 3166 311	н/д	Првомајска 109, Београд-Земун	да
93	2008	1	Адаптација просторија за инов. центар Центар за унапређење животних активности	01.11.2008 31.10.2009	Центар за унапређење животних активности Д.О.О.	(011) 3208 550	office@add-for-life.com	Господар Јевремова 35, Београд	да
94	2008	1	Развој електромоторног погона за аутоматизацију рада растављача на СН далеководима	01.11.2008 31.10.2009	Привредно друштво за инжињеринг и пројектовање Инфопроект д.о.о.	н/д	н/д	Кнез Михајлова 84, Ваљево	да
95	2008	1	Коришћење дуванског отпада у циљу добијања органског ђубрива	01.11.2008 31.10.2009	"Центар за пољопривредна и технолошка истраживања" д.о.о.	(019) 420 222	н/д	Расадничка бб, Зајечар	у стечајном поступку
Укупно одобрена средства:								337.966.863,99 (у РСД)	

1.4. КОНАЧНА ЛИСТА ИНОВАЦИОНИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЛАЗЕ У ПРОЦЕДУРУ УГОВАРАЊА О СУФИНАНСИРАЊУ БУЏЕТСКИМ СРЕДСТВИМА ПО ЈАВНОМ ПОЗИВУ 2009

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
1	2009	2	Опремање иновативног центра „Крушик ИРЦ“ д.о.о.	1.4.2010.-31.03.2011.	„Крушик истраживачко-развојни центар“ д.о.о.	(014) 226 686	krusikirc@ptt.rs	Владике Николаја 59, Ваљево	да
2	2009	1	Решење пилот постројења за производњу масе парафинског мамца за глодаре према сопственим иноваторским поступцима	1.4.2010.-31.03.2011.	"Ековисан институт" д.о.о.	(011) 316 1155	visan@visan.rs	Јернеја Копитара 66, Београд-Земун	да
3	2009	1	Иновирање технол. гајења шљиве "црвена ранка" и прераде њених плодова у ракију врхунског квалитета "шумадијски бисер"	1.4.2010.-31.03.2011.	"Вибеко" д.о.о.	(011) 276 1917	н/д	Алексиначких рудара 25, Београд	да
4	2009	1	Унапређење технол. поступка производње вина аутохтоне сорте Прокупац и могућности добијања органског вина	1.4.2010.-31.03.2011.	"Центар за виноградарство и винарство" д.о.о	н/д	н/д	Колонија ЕЛ 6, Ниш	да
5	2009	1	Пројектовање и извођење вертикалног цевног реактора за производ. субмикронског праха волфрама у процесу валоризације корисних компонената из секунд. сировина	1.4.2010.-31.03.2011.	ИРЦ НИЦ Ужице	(031) 518 790	н/д	Николе Пашића 50, Ужице	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
6	2009	1	Развој пилот постројења за производњу нових препарата на бази емулзија и микроемулзија	1.4.2010.-31.03.2011.	Галеника Фитофармација а.д.-ИРЦ	(011) 3072 340	kolovic@fitofarmacija.rs	Батајнички друм бб, Београд-Земун	да
7	2009	1	ОАЕ скрининг систем	1.4.2010.-31.03.2011.	"Центар за унапређење животних активности" д.о.о	(011) 3208 550	office@add-for-life.com	Господар Јевремова 35, Београд	да
8	2009	1	Протокол за рану превенцију сметњи у развоју говора, понашања и учења деце од 0-3 године	1.4.2010.-31.03.2011.	"Центар за унапређење животних активности" д.о.о	(011) 3208 550	office@add-for-life.com	Господар Јевремова 35, Београд	да
9	2009	1	Ефикасно рециклирање секундара који садрже цинк	1.4.2010.-31.03.2011.	"Зорка центар за истраживања" д.о.о. у реструктурирању	(063) 725 2475	н/д	Хајдук Вељкова 1, Шабац	у стечајном поступку
10	2009	1	Добијање екстракционе фосфорне киселине по дихидратном поступку из домаћих фосфата	1.4.2010.-31.03.2011.	"Зорка центар за истраживања" д.о.о. у реструктурирању	(063) 725 2475	н/д	Хајдук Вељкова 1, Шабац	у стечајном поступку
11	2009	1	Истраживање параметара за развој и израду прототипова фамилије хидро-пнеуматских приколично командних вентила (мултипликатора) на тракторским кочионим инсталацијама	1.4.2010.-31.03.2011.	"Прва петолетка - НИЦ" АД	н/а	н/а	Цара Душана 101, Трстеник	у стечајном поступку

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
12	2009	1	Развој нове технологије израде алата за директно пресовање графита на коначну меру за механичке заптиваче	1.4.2010.-31.03.2011.	Vrška Press д.о.о.	(023) 522 815	office@vrskapress.co.rs	Тот Иштвана 79, Зрењанин	да
13	2009	1	Систем детекције отказа у индустријским пећима за термичку обраду материјала	1.4.2010.-31.03.2011.	"Развојни центар WBC" д.о.о.	(011) 3613-896	office@wbc.co.rs	Сремска 9/4, Београд	да
14	2009	1	Развој и иновирање дигиталног електроmedicineског радиофреквентног електрохируршког ножа за клиничко-амбулантне дерматовенеролошке оперативне процедуре	1.4.2010.-31.03.2011.	"Proxima" д.о.о.	(018) 429 1290	office@proxima-medical.rs	Моравска 7, Чокот, Ново Село, Ниш	да
15	2009	1	Развој и иновирање дигиталног електроmedicineског вишенаменског терапијског апарата за клиничко-амбулантни третман едема екстремитета	1.4.2010.-31.03.2011.	"Proxima" д.о.о.	(018) 429 1290	office@proxima-medical.rs	Моравска 7, Чокот, Ново Село, Ниш	да
16	2009	2	Набавка, уградња, тестирање и верификација система за спречавање емисије полутаната у ваздух у објекту развојно производног центра DUOCHEM-а	1.4.2010.-31.03.2011.	"Duochem" д.о.о.	(022) 323 885	office@duochem.rs	Индустријска зона, блок 25, Пета берберничка, Нова Пазова	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
17	2009	1	Имплементација широкопојасног комуникационог модула у напредним системима даљинског мерења и управљања потрошњом	1.4.2010.-31.03.2011.	"УНИТ инжинјеринг" д.о.о	(011) 184 485	n/a	Мајке Јевросиме 31, Београд	да
18	2009	1	Магнетни мониторинг турбогенератора и хидрогенератора	1.4.2010.-31.03.2011.	"Иновациони центар Електротехничког факултета" д.о.о	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
19	2009	1	Контролник изолованости електричних мрежа и постројења	1.4.2010.-31.03.2011.	"Иновациони центар Електротехничког факултета" д.о.о	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
20	2009	1	Развој интегралног система за управљање, контролу и анализу резултата масовних телефонских кампања	1.4.2010.-31.03.2011.	"Иновациони центар Електротехничког факултета" д.о.о	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
21	2009	1	Систем за даљински надзор локација базних станица коришћењем GSM-GPRS мреже	1.4.2010.-31.03.2011.	"Иновациони центар Електротехничког факултета" д.о.о	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
22	2009	1	Развој интелигентног „panic button“ система	1.4.2010.-31.03.2011.	"Иновациони центар Електротехничког факултета" д.о.о	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
23	2009	1	Софтвер за аквизицију, мониторинг и обраду података са сензорских мрежа у систему даљинског грејања	1.4.2010.-31.03.2011.	"Иновациони центар Електротехничког факултета" д.о.о	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
24	2009	1	Нова генерација уређаја за безбедност возила у саобраћају	1.4.2010.-31.03.2011.	"Иновациони центар Електротехничког факултета" д.о.о	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
25	2009	1	Пројектовање интегрисаног кола за калориметре и водомере	1.4.2010.-31.03.2011.	"Иновациони центар Електротехничког факултета" д.о.о	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
26	2009	2	Подршка процесу изградње иновационог друштва Републике Србије кроз подизање капацитета ИРЦ Србија	1.4.2010.-31.03.2011.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
27	2009	1	Развој индустријског усисивача великог капацитета	1.4.2010.-31.03.2011.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
28	2009	1	Освајање технологије израде сервисних комплета за ремонт турбокомпресора	1.4.2010.-31.03.2011.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
29	2009	1	Креирање симулационог модела са практичном применом у Програму симулације пословања-ESP (ENTERPRISE SIMULATION PROGRAM).	1.4.2010.-31.03.2011.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
30	2009	1	Уређај за мерење влажности паре	1.4.2010.-31.03.2011.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
31	2009	1	Истраживање и развој нове генерације мини денталних имплантата	1.4.2010.-31.03.2011.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
32	2009	1	Интегрални план за изградњу енергетски ултра-ефикасног објекта вишепородичног становања уз примену техничко-технолошких иновација и савремених ЕУ стандарда за пасивну изградњу	1.4.2010.-31.03.2011.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
33	2009	1	Развој високоефикасног беспламеног горионика за термичку обраду метала	1.4.2010.-31.03.2011.	"Иновациони центар Машинског факултета у Београду" д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
34	2009	1	Семафорски светлосни извор са светлећим (LED) диодама	1.4.2010.-31.03.2011.	"Спектроскопија инфиз" д.о.о.	н/д	н/д	Прегревица 118, Београд-Земун	да
35	2009	1	Уређај за дигиталну интраоралну радиографију зуба и вилица	1.4.2010.-31.03.2011.	"Спектроскопија инфиз" д.о.о.	н/д	н/д	Прегревица 118, Београд-Земун	да
36	2009	2	Адаптација просторија развојно-производног центара КРИСТАЛ ИНФИЗ д.о.о	1.4.2010.-31.03.2011.	"Кристал инфиз" д.о.о	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
37	2009	1	Минерски радар	1.4.2010.-31.03.2011.	"Кристал инфиз" д.о.о	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
38	2009	1	Добијање заобљених гранулата стенских материјала помоћу машине за механичку обраду зрнаца	1.4.2010.-31.03.2011.	"Кристал инфиз" д.о.о	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
39	2009	1	Уређај за дијагностику и стимулац. можданих и физиол. функција код специф. поремећаја у језику, понашању и учењу	1.4.2010.-31.03.2011.	"Кристал инфиз" д.о.о	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
40	2009	1	Аналогно-дигитални уређај за праћење утицаја експлоатац. минералних сировина на параметре животне средине	1.4.2010.-31.03.2011.	"Кристал инфиз" д.о.о	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
41	2009	1	Неексплозивни генератори бушотинског притиска као замена експлозивних пуњења	1.4.2010.-31.03.2011.	"Кристал инфиз" д.о.о	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
42	2009	1	Развој информационог система за потребе катетер лабораторије	1.4.2010.-31.03.2011.	Истраживачко развојни центар за биоинжењеринг "БИОИРЦ" д.о.о.	(034) 500 088	н/д	Првослава Стојановића 6, Крагујевац	да
43	2009	1	Освајање нове конст. вишесегментног металног хистерезис DAMPERA DC 90 за потребе великих померања и комплетирање-доопремање лаборат. уређајима за његово испитивање	1.4.2010.-31.03.2011.	"Систем ДЦ 90" д.о.о	(011) 852 6655	dc90@eunet.rs	Смедеревски пут 67, Ритопек, Београд	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
44	2009	1	Нови производи добијени млечно-киселом ферментацијом цибре	1.4.2010.-31.03.2011.	"ИХИС Развојно-производни центар" д.о.о.	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да
45	2009	1	Унапређење начина складиштења, третмана и коришћења течног и чврстог отпада сакупљеног са пољопривредних газдинстава и/или сродних грана индустрије уз добијање и коришћење енергетски значајног биогаса	1.4.2010.-31.03.2011.	"ИХИС Научно-технолошки парк Земун" а.д.	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да
46	2009	1	Развој нових технологија производње тионкарбаматних колектора	1.4.2010.-31.03.2011.	Развојно производни центар "Interhem company" д.о.о.	(011) 3757 751	office@interhem.rs	Слободана Ђурића 9, Београд-Земун	да
47	2009	ТИП 1	Развој нових трајно пластичних материјала за обликовање у области индустр. дизајна (специјалних пластелина) побољшаних својстава и технологија за њихову производњу	1.4.2010.-31.03.2011.	SZR "Pur pur technology"	(011) 215 7727	н/д	Војвођанска 106, Београд	да
48	2009	1	Софистицирани систем аутом. управљања за поуздано пуњење и пражњење подземног складишта гаса	1.4.2010.-31.03.2011.	"Wig" д.о.о.	(011) 3953 000	info@wig.rs	Бул. Арсенија Чарнојевића 26, Београд	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
49	2009	1	Нова програмабилна и адаптабилна технологија за радарско снимање подлоге и испитивање квалитета материјала	1.4.2010.-31.03.2011.	"Пословно-технолошки инкубатор техничких факултета" д.о.о.	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
50	2009	1	Комерц. технолог. добијања, прераде и коришћења домаћег сорбента на бази сепиолита	1.4.2010.-31.03.2011.	"Пословно-технолошки инкубатор техничких факултета" д.о.о.	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
51	2009	2	Иновациона инфраструктура – од прототипа до производа	1.4.2010.-31.03.2011.	"Пословно-технолошки инкубатор техничких факултета" д.о.о.	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
52	2009	1	Интегрисани противпожарни систем (ИППС) Integrated pyroprotection system (IPPS)	1.4.2010.-31.03.2011.	"Zesium mobile" д.о.о.	(021) 270 22 80	ns@zesium.com	Мичуринова 8, Нови Сад	да
53	2009	1	Нова "turnstile" антена за VHF I UHF опсеге	1.4.2010.-31.03.2011.	"ИМТЕЛ микро-опт" д.о.о.	(011) 212 93 17	info@insimtel.com	Михајла Пупина 1656, Београд	да
54	2009	1	Микроталасни линк за дотур аудио модулације	1.4.2010.-31.03.2011.	"ИМТЕЛ микро-опт" д.о.о.	(011) 212 93 17	info@insimtel.com	Михајла Пупина 1656, Београд	да
55	2009	1	TTS портал	1.4.2010.-31.03.2011.	"АлфаНум" д.о.о.	(021) 21 55 117	н/д	Бул. Војводе Степе 40, Нови Сад	да
56	2009	1	Наменски фајл систем пројектован за велики проток података у реалном времену	1.4.2010.-31.03.2011.	"НИИТ" д.о.о.	н/д	н/д	Фрушкогорска 11, Нови Сад	брисан
57	2009	1	Систем за полуаутоматско тестирање мултимед. уређаја	1.4.2010.-31.03.2011.	"НИИТ" д.о.о.	н/д	н/д	Фрушкогорска 11, Нови Сад	брисан

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
58	2009	1	Систем за контролу и надзор електроенергетских система коришћењем ад-хок бежичних мрежа	1.4.2010.-31.03.2011.	"РТ-РК" д.о.о.	(021) 4801 100	info@rt-rk.com	Народног фронта 23а, Нови Сад	да
59	2009	1	Систем за обраду говорног сигнала за мобилне терминале	1.4.2010.-31.03.2011.	"РТ-РК" д.о.о.	(021) 4801 100	info@rt-rk.com	Народног фронта 23а, Нови Сад	да
60	2009	2	Техничко-технолошко унапређење дораде високих категорија семена стрних жита	1.4.2010.-31.03.2011.	"Центар за стрна жита" д.о.о.	(034) 333 185	strna.zita@gmail.com	Саве Ковачевића 31, Крагујевац	да
61	2009	2	Осавремењавање процеса оплемењивања и лабораторијских капацитета у области генетичких и фаринолошких истраживања стрних жита	1.4.2010.-31.03.2011.	"Центар за стрна жита" д.о.о.	(034) 333 185	strna.zita@gmail.com	Саве Ковачевића 31, Крагујевац	да
Укупно одобрена средства:								115.792.351,40 (у РСД)	

1.5. КОНАЧНА ЛИСТА ИНОВАЦИОНИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЛАЗЕ У ПРОЦЕДУРУ УГОВАРАЊА О СУФИНАНСИРАЊУ БУЏЕТСКИМ СРЕДСТВИМА ПО ЈАВНОМ ПОЗИВУ 2011

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
1	2011	1	Развој аналитичких поступака за утврђивање аутентичности српског меда	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Хемијског факултета у Београду д.о.о.	н/д	н/д	Студентски Трг 12-16, Београд	да
2	2011	1	Нови модел практичног царинског пословања и логистике усклађен са европском регулативом и пословном праксом	01.6.2012. 31.05.2013	Институт за економску дипломатију д.о.о.	(011) 307 7612	ied.bg@mts.rs	Прегревица 168, Београд-Земун	да
3	2011	1	Систем за безручну комуникацију у окружењу са великим аудио сметњама	01.6.2012. 31.05.2013	ФТН-ИРАМ-РТ д.о.о.	(021) 4801 100	н/д	Фрушкогорска 11, Нови Сад	да
4	2011	1	Развој нових технологија за производњу нових танких еколошки прихватљивих амбалажних материјала	01.6.2012. 31.05.2013	Развојно-производни центар Нора Горњи Милановац	(065) 606 0211	nora032@gmail.com	Крагујевачка 76, Горњи Милановац	да
5	2011	1	Нови приступ даљинској контроли ТВ пријемника са равним екранима	01.6.2012. 31.05.2013	ФТН-ИРАМ-РТ д.о.о.	(021) 4801 100	н/д	Фрушкогорска 11, Нови Сад	да
6	2011	1	Развој и организација регионалног центра за испитивање, експлоатацију и одржавање челичних ужади	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Електротехничког факултета д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
7	2011	1	Развој интегралног система за обједињене комуникације великог капацитета	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Електротехничког факултета д.о.о.	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
8	2011	1	Нове технологије производње заштитних средстава за дрво	01.6.2012. 31.05.2013	Развојно-производни центар Р Вin Commerce д.о.о. БЕОГРАД	(011) 247 4007	н/д	Устаничка 218, Београд	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројеката	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројеката	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
9	2011	2	Иновациони Релеј Центар (ИРЦ) Србија – Подршка тржишном самопозиционирању и пројектованој компатабилности као средствима унапређења иновативности	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Машинског Факултета д.о.о.	(011) 330 2346	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
10	2011	1	"In vivo испитивања потенцијалног цитостатика и његових аналога и усавршавање синтетичког пута"	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Хемијског факултета у Београду д.о.о.	н/д	н/д	Студентски Трг 12-16, Београд	да
11	2011	1	Наночестични хафнијум-оксидни прах за примену у електроници и савременим структурним керамичким материјалима	01.6.2012. 31.05.2013	Кристал инфиз д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
12	2011	1	Интегрисана ординација за физикалну медицину и рехабилитацију	01.6.2012. 31.05.2013	PROXIMA д.о.о.	(018) 429 1290	office@proxima-medical.rs	Моравска 7, Чокот, Ново Село, Ниш	да
13	2011	1	Монтажни грађев. објекти грађени од префабрикованих фероцементних оребрених елем., сендвич типа изливених у калупима распона 25м	01.6.2012. 31.05.2013	Милинковић Компану д.о.о.	(011) 318 0700	milinkovicco@gmail.com	Живојина Лукића Вајара 58е, Београд	да
14	2011	1	Нове технол. производ. полиестарских смола базираних на полиолима добијеним из отпадног полиетилентерефталата (ПЕТ-а)	01.6.2012. 31.05.2013	Развојно-производни центар INTERHEM COMPANY D д.о.о. Београд	(011) 3757 751	office@interhem.rs	Слободана Ђурића 9, Београд-Земун	да
15	2011	1	Лексикон економ. дипломатије и међународног пословања	01.6.2012. 31.05.2013	Институт за економску дипломатију д.о.о.	(011) 307 7612	ied.bg@mts.rs	Прегревица 168, Београд-Земун	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
16	2011	1	Експертски систем за аквизицију података и прорачун ризика од појаве глаукома	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Електротехничког факултета д.о.о	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
17	2011	1	Аутоматски уређај за третман вода у хидромасажним кадама и базенима са вишестепеним реверсним струјним режимима и пХ регулацијом	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Технолошко-металуршког факултета у Београду, д.о.о. Београд	(011) 3370 475	inocentar@tmf.bg.ac.rs	Карнегијева 4, Београд	да
18	2011	1	Интеграција ТВ уређаја у мултимедијални облак	01.6.2012. 31.05.2013	ФТН-ИРАМ-РТ д.о.о.	(021) 480 1100	н/д	Фрушкогорска 11, Нови Сад	да
19	2011	1	Примена ОИЕ у осветљењу одморишта на аутопутевима	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Електротехничког факултета д.о.о	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
20	2011	1	SALVIVA®, хумана вештачка плувачка – технолошке могућности и клиничка употреба	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Технолошко-металуршког факултета у Београду, д.о.о. Београд	(011) 3370 475	inocentar@tmf.bg.ac.rs	Карнегијева 4, Београд	да
21	2011	1	XYZ нано манипулатор	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Машинског Факултета д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
22	2011	1	Развој и израда ударних напонских генератора	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Електротехничког факултета д.о.о	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
23	2011	1	Cloud сервиси за апликације са захтевима за високим перформансама	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Електротехничког факултета д.о.о	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
24	2011	1	Модуларни систем за добијање обновљиве енергије из отпадних вода и отпада у индустрији пива	01.6.2012. 31.05.2013	ИХИС Научно-Технолошки Парк Земун А.Д.	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
25	2011	1	ИКТ сервис за оптим. потрошње ресурса	01.6.2012. 31.05.2013	Белит д.о.о.	(011) 2030 403	office@belit.co.rs	Трг Николе Пашића 9, Београд	да
26	2011	1	Уређај за идент. густине течних флуида	01.6.2012. 31.05.2013	WIG д.о.о.	(011) 3953 000	info@wig.rs	Бул. Арсенија Чарнојевића 26, Београд	да
27	2011	1	Примена уређаја за дијагн. и стимул. можданих и физиол. функ. код специфичних поремећаја у говору, језику, понаш. и учењу у основним школама	01.6.2012. 31.05.2013	Кристал инфиз д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
28	2011	1	Развој линијског растављача снаге са вакуум. коморама за надземне сн далековода 12кв номиналне струје 630А	01.6.2012. 31.05.2013	Привредно друштво за инжењеринг и пројектовање Инфопроект д.о.о.	н/д	н/д	Кнез Михајлова 84, Ваљево	да
29	2011	1	Развој технол. произ. професионалних дермо-козметичких препарата	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Технолошко-металуршког факултета у Београду, д.о.о. Београд	(011) 3370 475	inocentar@tmf.bg.ac.rs	Карнегијева 4, Београд	да
30	2011	1	Метод и уређај за прецизно мерење електричне енергије и снаге из обновљивих извора енергије	01.6.2012. 31.05.2013	Кристал инфиз д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
31	2011	1	Систем за в. н. високе резолуције	01.6.2012. 31.05.2013	Vlatacom д.о.о. Београд, Истраживачко развојни центар	(011) 377 100	info@vlatacom.com	Милутина Миланковића 5, Београд	да
32	2011	1	Производња висококвал. нанопрахова анатаса ефикасних у фотокаталитичкој разград. орган. загађивача	01.6.2012. 31.05.2013	Спектроскопија ИНФИЗ д.о.о.	н/д	н/д	Прегревица 118, Београд-Земун	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
33	2011	1	Синтетички драги камен	01.6.2012. 31.05.2013	Кристал инфиз д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
34	2011	1	Добијање зеолитског хидрогела помоћу машина за хомогенизацију	01.6.2012. 31.05.2013	Кристал инфиз д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
35	2011	1	Преносни уређај за контролу биометријских и путних докумената	01.6.2012. 31.05.2013	Vlatacom d.o.o. Београд, Истраживачко развојни центар	(011) 377 100	info@vlatacom.com	Милутина Миланковића 5, Београд	да
36	2011	1	Оптимизација енергетске ефикасности и контрола пуњења акумулаторских батерија у системима за напајање дигиталних телефонских централа	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Електротехничког факултета д.о.о	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
37	2011	1	Уређај за савладавање технике читања и писања помоћу активације бета таласа у мозгу	01.6.2012. 31.05.2013	Кристал инфиз д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
38	2011	1	Развој дигиталног медицинског уређаја за полисомнографију (ПСГ)	01.6.2012. 31.05.2013	Кристал инфиз д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
39	2011	1	Ферментисани напици на бази сурутке као нови функционални млечни производи	01.6.2012. 31.05.2013	ИХИС Научно-Технолошки парк Земун А.Д.	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да
40	2011	1	Нова формулација родентицида, средства за сузбијање глодара, у облику свежег мамца	01.6.2012. 31.05.2013	DUOCHEM д.о.о. Развојно – производни центар	(022) 323 885	office@duochem.rs	Индустријска зона, блок 25, Пета берберничка, Нова Пазова	да
41	2011	1	Биоцидни производ за хемијско сузбијање ларви комараца	01.6.2012. 31.05.2013	DUOCHEM д.о.о.. Развојно – производни центар	(022) 323 885	office@duochem.rs	Индустријска зона, блок 25, Пета берберничка, Нова Пазова	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
42	2011	1	Добијање, побољшање својстава и повећање економичности производње папира применом наночестица сепиолита	01.6.2012. 31.05.2013	Пословно-технолошки инкубатор техничких факултета Београд д.о.о.	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
43	2011	1	Нове технологије производње двокомпонентних заливних система на бази полиуретана	01.6.2012. 31.05.2013	Развојно-производни центар "PUR PUR TECHNOLOGY" д.о.о. БЕОГРАД	(011) 215 7727	н/д	Војвођанска 106, Београд	да
44	2011	1	Производња профилисаних производа од јувелирског камена	01.6.2012. 31.05.2013	ВИЗАНТИНА д.о.о.	н/д	н/д	Луке Војводића 93 V, 23, Београд-Раковица	да
45	2011	1	Српска мини винарија	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Машинског Факултета д.о.о	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
46	2011	1	Уређај за спектроскопску анализу биолошких узорака	01.6.2012. 31.05.2013	Кристал инфиз д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
47	2011	1	Увођење преимплантационе генетске дијагностике и естаблирање линија за студирање патогенеза наследних болести	01.6.2012. 31.05.2013	Спебо д.о.о.	н/д	н/д	н/д	н/д
48	2011	1	Биометријски аутентификатор	01.6.2012. 31.05.2013	Vlatacom d.o.o. Београд, Истраживачко развојни центар	(011) 377 100	info@vlatacom.com	Милутина Миланковића 5, Београд	да
49	2011	1	Развој методологије примене новог материјала за облагање каблова са подесивом силом преднапрезања	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Машинског Факултета д.о.о	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
50	2011	1	Унапређење биодиверзитета стрних жита	01.6.2012. 31.05.2013	П.Д. "Центар за стрна жита" д.о.о. Крагујевац	(034) 333 185	strna.zita@gmail.com	Саве Ковачевића 31, Крагујевац	да
51	2011	1	Приколица за уговор, паковање и превоз чука - окласака	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Машинског Факултета д.о.о	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
52	2011	1	Развој нових система легура од племенитих метала за производњу накита	01.6.2012. 31.05.2013	Златарна Цеље д.о.о. Research&Consulting	(011) 344 09 29	marina@zlatarnacelje.rs	Ранкеова 4, Београд	да
53	2011	1	Опрема за ЕМЦ анализу система са уграђеним електронским компонентама	01.6.2012. 31.05.2013	ФТН-ИРАМ-РТ д.о.о.	(021) 4801 100	н/д	Фрушкогорска 11, Нови Сад	да
54	2011	1	3D машина за сечење стиродуре и стиропора	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Машинског Факултета д.о.о	(011) 330 2346	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
55	2011	1	Развој интелигентних контролних модула (SCM) за управљање потрошњом електричне енергије у домаћинствима и малим предузећима	01.6.2012. 31.05.2013	Истраживачко-развојни центар "ALFATEC" д.о.о.	(018) 293 920	office@alfatec.rs	Булевар Николе Тесле 63/5, Ниш	да
56	2011	1	Развој јединственог рачунарског програма за анализу статичке и динамичке сигурности електроенергетских интерконекција	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Електротехничког факултета д.о.о	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
57	2011	1	Развој технолошки оригиналних поступака и производа биљног порекла за потребе фармацеутске и козметичке индустрије	01.6.2012. 31.05.2013	РАЗВОЈНО-ПРОИЗВОДНИ ЦЕНТАР БИОСС – ПС И ОСТАЛИ	(011) 3941573	н/д	Булевар мира 401/1, Београд	да
58	2011	1	Систем за унапређење контроле кредитног ризика у банкарском пословању	01.6.2012. 31.05.2013	Центар за инвестиције и финансије д.о.о., Београд	(011) 303 4702	н/д	Andrićev venac 2 11000 Beograd - Stari Grad	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројеката	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројеката	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
59	2011	2	Унапређење квалитета семена и технолошког поступка дораде у Центру за стрна жита	01.6.2012. 31.05.2013	П.Д. "Центар за стрна жита" д.о.о. Крагујевац	(034) 333 185	strna.zita@gmail.com	Саве Ковачевића 31, Крагујевац	да
60	2011	1	Интелигентни систем за оптимизацију енергетске ефикасности индустријских пећи	01.6.2012. 31.05.2013	Развојни центар WBC д.о.о.	(011) 3613 896	office@wbc.co.rs	Сремска 9/4, Београд	да
61	2011	1	Унапређење верификације и комерцијализације сортимента стрних жита	01.6.2012. 31.05.2013	П.Д. "Центар за стрна жита" д.о.о. Крагујевац	(034) 333 185	strna.zita@gmail.com	Саве Ковачевића 31, Крагујевац	да
62	2011	1	Синтеза, карактеризација и примена нанометарских прахова волфрам карбида	01.6.2012. 31.05.2013	Metatec д.о.о.	(063) 30999	н/д	Др Петра Марковића 14, Београд	да
63	2011	1	Усавршавање поступка адаптације IN VITRO биљака у производњи безвирусног садног материјала (БСМ) кромпира	01.6.2012. 31.05.2013	П.Д. "Центар за кромпир" д.о.о. Гуча	(032) 854 087	н/д	Албанске споменице 21, Гуча	да
64	2011	1	AS ЕКО-бетони	01.6.2012. 31.05.2013	AEDES COOP д.о.о.	(011) 3166 311	н/д	Првوماјска 109, Београд-Земун	да
65	2011	2	Инфраструктурно опремање лабораторијског истраживачког простора	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Технолошко-металушког факултета у Београду, д.о.о. Београд	(011) 3370 475	inocentar@tmf.bg.ac.rs	Карнецијева 4, Београд	да
66	2011	1	Пројектовање и развој прототипа четвороосне нумерички управљане машине за наваривање	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Машинског Факултета д.о.о	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
67	2011	1	Развој модула за управљање потрошњом крајњег корисника намењен за напредне системе контроле потрошње елек. енерг.	01.6.2012. 31.05.2013	Унит инжињеринг д.о.о, Београд	(011) 184 485	н/д	Мајке Јевросиме 31, Београд	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
68	2011	1	Биметални (Al-Cu) сушач пешкира са декоративном хром превлаком, добијеном PVD поступком	01.6.2012. 31.05.2013	ЦИНИ ИНВЕСТ д.о.о. ЧАЧАК	(032) 5563 305	office@cini.co.rs	15 бб, Чачак	да
69	2011	1	Развој нових технологија рециклаже отпадних поли(метилметакрилата)	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Технолошко-металуршког факултета у Београду, д.о.о. Београд	(011) 3370 475	inocentar@tmf.bg.ac.rs	Карнегијева 4, Београд	да
70	2011	1	Систем за биометријски приступ логичким ресурсима	01.6.2012. 31.05.2013	Vlatacom d.o.o. Београд, Истраживачко развојни центар	(011) 377 100	info@vlatacom.com	Милутина Миланковића 5, Београд	да
71	2011	1	Стереоскопски систем са применом на мерење брзине у саобраћају	01.6.2012. 31.05.2013	Vlatacom d.o.o. Београд, Истраживачко развојни центар	(011) 377 100	info@vlatacom.com	Милутина Миланковића 5, Београд	да
72	2011	1	Унапређење ефикасности сагоревања биомасе развојем новог типа дробилнице за брикете	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Машинског Факултета д.о.о	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
73	2011	1	Антиоксиданси на бази комплексних једињ.селена – истр. и развој	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Хемијског факултета у Београду д.о.о	н/д	н/д	Студентски Трг 12-16, Београд	да
74	2011	1	Развој софтверно-хард система за биомеханичку анализу спортиста	01.6.2012. 31.05.2013	Истраживачко развојни центар за биоинжењеринг "БИОИРЦ" д.о.о., Крагујевац	381 034/500-088	н/д	Првослава Стојановића 6, Крагујевац	да
75	2011	1	Обилазни препумпни филтер и топлотна пумпа	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Машинског Факултета д.о.о	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
76	2011	1	Унапређење технологије производње садница селекционисаних генотипова дрена у циљу подизања засада за органску произ.	01.6.2012. 31.05.2013	ПСС Пољопривредна станица д.о.о. Нови Сад	(021) 4780 220	poljostanica@neobee.net	Темеринска 131, Нови Сад	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
77	2011	1	Уклањање амонијака из подземних вода и омекшавање сирове воде богате магнезијумом помоћу природног зеолита	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Технолошко-металуршког факултета у Београду, д.о.о. Београд	(011) 3370 475	inocentar@tmf.bg.ac.rs	Карнегијева 4 , Београд	да
78	2011	1	Развој оптималних метода, технологија и инвестиционих модела за смањење потрошње електричне енергије у малим и средњим предузећима у Србији	01.6.2012. 31.05.2013	Истраживачко-развојни центар "ALFATEC" д.о.о.	(018) 293 920	office@alfatec.rs	Булевар Николе Тесле 63/5, Ниш	да
79	2011	1	Развој и пројектовање вишемесних хипербаричних комора за примену у медицини	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Машинског Факултета д.о.о	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
80	2011	1	Софтвер и пратећа опрема полигонског радара за мерење брзине пројектила	01.6.2012. 31.05.2013	ИМТЕЛ Комуникације а.д., Београд	(011) 212 93 17	info@insimtel.com	Михајла Пупина 1656, Београд	да
81	2011	1	Управљање флуоресцентном осветлом помоћу сензора за детекцију покрета	01.6.2012. 31.05.2013	ФТН-ИРАМ-РТ д.о.о.	(021) 4801100	н/д	Фрушкогорска 11, Нови Сад	да
82	2011	1	Спрегнуто соларно-биогасно постројење за потребе повећања техничко-технолошких перформанси анаеробне прераде стајњака	01.6.2012. 31.05.2013	ИХИС Научно-Технолошки Парк Земун А.Д.	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да
83	2011	1	Дигитални систем за мерење угаоне брзине код хидрауличких турбина у склопу система аутоматског регулисања	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Машинског Факултета д.о.о	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
84	2011	1	Инвертори за аутономне соларне системе	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Електротехничког факултета д.о.о	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
85	2011	1	Развој система за напредну, адаптабилну контролу градског саобраћаја.	01.6.2012. 31.05.2013	Пословно-технолошки инкубатор техничких факултета Београд д.о.о.	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
86	2011	1	Voice Dial систем	01.6.2012. 31.05.2013	АлфаНум д.о.о.	(021) 2155 117	н/д	Бул. Војводе Степе 40, Нови Сад	да
87	2011	1	Племенити камен	01.6.2012. 31.05.2013	Спектроскопија ИНФИЗ д.о.о.	н/д	н/д	Прегревица 118, Београд-Земун	да
88	2011	1	Развој водонепропусног материјала врхунских особина за изградњу депонија отпада на бази домаћих сировина	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Технолошко-металуршког факултета у Београду, д.о.о. Београд	(011) 3370 475	inocentar@tmf.bg.ac.rs	Карнецијева 4, Београд	да
89	2011	1	Унапређење детектора бежичних комуникација	01.6.2012. 31.05.2013	Пословни инкубатор Нови Сад - Business incubator Novi Sad д.о.о. Нови Сад	(021) 3000 300	office@inkubator.biz	Војвођанских бригада 28, Нови Сад	да
90	2011	1	Ензимска синтеза антиоксиданаса растворљивих у липидима	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Хемијског факултета у Београду д.о.о.	н/д	н/д	Студентски Трг 12-16, Београд	да
91	2011	1	Развој биотехнолошког поступка добијања егзополисахарида типа декстрана помоћу високоприносних природних изолата бактерија млечне киселине	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Технолошко-металуршког факултета у Београду, д.о.о. Београд	(011) 3370 475	inocentar@tmf.bg.ac.rs	Карнецијева 4, Београд	да
92	2011	1	Реконструкција грејних система за коришћење геотермалне енергије	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Технолошко-металуршког факултета у Београду, д.о.о.	(011) 3370 475	inocentar@tmf.bg.ac.rs	Карнецијева 4, Београд	да
93	2011	1	Стимулатор говорних органа	01.6.2012. 31.05.2013	Центар за унапређење животних активности	(011) 3208 550	office@add-for-life.com	Господар Јевремова 35, Београд	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираних иновационих пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационих пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
94	2011	1	Кош за сакупљање окласине (шепурике, чуке) при вршидби кукуруза	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Машинског Факултета д.о.о.	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
95	2011	1	Протокол за оптимизацију дечијих потенцијала за учење	01.6.2012. 31.05.2013	Центар за унапређење животних активности	(011) 3208 550	office@add-for-life.com	Господар Јевремова 35, Београд	да
96	2011	1	Нови технолошки поступак предтретмана алкалне шљаке секундарне металургије олова	01.6.2012. 31.05.2013	Иновациони центар Хемијског факултета у Београду д.о.о.	н/д	н/д	Студентски Трг 12-16, Београд	да
97	2011	1	Развој система за подршку одлучивању при процени ризика од елементарних непогода и других несрећа	01.6.2012. 31.05.2013	Истраживачко-развојни центар "ALFATEC" д.о.о.	(018) 293 920	office@alfatec.rs	Булевар Николе Тесле 63/5, Ниш	да
98	2011	1	Пројекат увођења нових метода контроле квалитета и унапређења постојећих	01.6.2012. 31.05.2013	“КРУШИК-Истраживачко развојни центар“, д.о.о.	(014) 226 686	krusikirc@ptt.rs	Владике Николаја 59, Ваљево	да
99	2011	1	Развој програмског језика за 2D параметарско геометријско моделирање	01.6.2012. 31.05.2013.	Иновациони центар Машинског Факултета д.о.о.	(011) 330 2346	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
Укупно одобрена средства:								133.748.055,19 (у РСД)	

1.6. КОНАЧНА ЛИСТА ИНОВАЦИОНИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЛАЗЕ У ПРОЦЕДУРУ УГОВАРАЊА О СУФИНАНСИРАЊУ БУЏЕТСКИМ СРЕДСТВИМА ПО ЈАВНОМ ПОЗИВУ 2013. ГОДИНЕ

Ред.бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
1	2013	2	Инфраструктурно опремање лабораторије за технологију пречишћавања отпадних вода	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Технолошко-металуршког факултета у Београду д.о.о, Београд	(011) 3370 475	inocentar@tmf.bg.ac.rs	Карнегијева 4 , Београд	да
2	2013	1	Развој новог технолошког поступка за производњу ракије од малине	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Технолошко-металуршког факултета у Београду д.о.о, Београд	(011) 3370 475	inocentar@tmf.bg.ac.rs	Карнегијева 4 , Београд	да
3	2013	1	Систем за интерактивни третман и евалуацију стања деце са аутизмом	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Електротехничког факултета у Београду д.о.о, Београд	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
4	2013	1	Подршка више-екранског окружења у потрошачкој електроници	01.06.2014. 31.05.2015.	ФТН-ИРАМ-РТ д.о.о, Нови Сад	(021) 4801 100	н/д	Фрушкогорска 11, Нови Сад	да
5	2013	1	Нове технологије производње фенолформалдехидних смола	01.06.2014. 31.05.2015.	Развојно-производни центар INTERHEM COMPANY D.O.O. БЕОГРАД	(011) 3757 751	office@interhem.rs	Слободана Ђурића 9,Београд-Земун	да
6	2013	1	Индустријска линија за сортирање применом машинске визије	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Електротехничког факултета у Београду д.о.о, Београд	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
7	2013	1	Софтвер за интерактивну обуку за спречавање прања новца	01.06.2014. 31.05.2015.	Институт за економску дипломатију д.о.о, Београд	(011) 307 7612	ied.bg@mts.rs	Прегревица 168, Београд-Земун	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред.бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
8	2013	1	Развој и примена нових материјала за терморегулацију	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Хемијског факултета у Београду, д.о.о, Београд	н/д	н/д	Студентски Трг 12-16, Београд	да
9	2013	1	Претклиничка испитивања О,О'-диетил-(S,S)-етилендиамин-N,N'-ди-2-(3-циклохексил)пропаноат-дихидрохлорида	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Хемијског факултета у Београду, д.о.о, Београд	н/д	н/д	Студентски Трг 12-16, Београд	да
10	2013	1	Развој технолошког поступка за производњу течне пробиотичке ферментисане хране за свиње применом природних изолата бактерија млечне киселине	01.06.2014. 31.05.2015.	Ветеринарска станица "Кокер" д.о.о, Адашевци	(022) 737 232	н/д	Бранка Радичевића Адашевци	да
11	2013	1	SAT>IP Server - Развој и увођење у серијску производњу уређаја RK-3040-00	01.06.2014. 31.05.2015.	ФТН-ИРАМ-РТ д.о.о, Нови Сад	(021) 4801 100	н/д	Фрушкогорска 11, Нови Сад	да
12	2013	1	Проширење функционалности дигиталног телевизијског пријемника у складу са ХбТВ стандардом	01.06.2014. 31.05.2015.	ФТН-ИРАМ-РТ д.о.о, Нови Сад	(021) 4801 100	н/д	Фрушкогорска 11, Нови Сад	да
13	2013	1	„Е-гаранције“ платформа за евиденцију, издавање и чување гаранција за производе у сигурносном “Cloud” окружењу	01.06.2014. 31.05.2015.	LMG group д.о.о. Београд	(011) 309 9930	н/д	Браће Јерковић 117а, Београд	да
14	2013	1	„Мапирање научноистраживачког потенцијала Универзитета у Београду“	01.06.2014. 31.05.2015.	ИХИС научно-технолошки парк Земун а.д, Београд	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред.бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
15	2013	1	Реализација камере високе резолуције са камера линк интерфејсом	01.06.2014. 31.05.2015.	Vlacom d.o.o. Београд	(011) 377 100	info@vlacom.com	Милутина Миланковића 5, Београд	да
16	2013	1	Примена метода за проналажење знања над великом количином података	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Електротехничког факултета у Београду д.о.о., Београд	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
17	2013	1	Ласерски микроскоп са брзим кружним скенирањем за примене у биотехнологији и медицини	01.06.2014. 31.05.2015.	Кристал ИНФИЗ д.о.о, Београд	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
18	2013	1	Електронски гласачки систем	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Електротехничког факултета у Београду д.о.о., Београд	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
19	2013	1	Развијање поступка семисинтезе антитуморног агенса паклитаксела (taxol®) из природног производа 10-деацетилбакатина III	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Хемијског факултета у Београду, д.о.о., Београд	н/д	н/д	Студентски Трг 12-16, Београд	да
20	2013	1	Производња нових дијететских формулација на бази природних протеина са антиоксидативним и антитуморским дејством	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Технолошко-металуршког факултета у Београду д.о.о., Београд	(011) 3370 475	inocentar@tmf.bg.ac.rs	Карнеџијева 4 , Београд	да
21	2013	1	Нови производи за третман рана на бази хидрогелова алгината и поливинил-алкохола са наночестицама сребра	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Технолошко-металуршког факултета у Београду д.о.о., Београд	(011) 3370 475	inocentar@tmf.bg.ac.rs	Карнеџијева 4 , Београд	да

Ред.бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
22	2013	1	Високо ефикасни адсорбент микотоксина	01.06.2014. 31.05.2015.	ИХИС Научно-технолошки парк Земун а.д, Београд	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да
23	2013	1	Нове технологије производње пигментних паста за водоразредиве и растварачке производе	01.06.2014. 31.05.2015.	Развојно-производни центар INTERHEM COMPANY D.O.O. БЕОГРАД	(011) 3757 751	office@interhem.rs	Слободана Ђурића 9,Београд-Земун	да
24	2013	1	Примена природних минерала као протектора у исхрани живине	01.06.2014. 31.05.2015.	Пословно технолошки инкубатор техничких факултета д.о.о, Београд	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
25	2013	1	Развој уређаја за мерење у реалном времену температуре и других параметара проводника високонапонског далековода (110кВ, 220кВ, 400кВ) и пренос података до СЦАДА сервера	01.06.2014. 31.05.2015.	Инфопројект д.о.о. Ваљево	н/д	н/д	Кнез Михајлова 84, Ваљево	да
26	2013	1	Додатак храни за животиње базиран на минералним сировинама	01.06.2014. 31.05.2015.	Кристал ИНФИЗ д.о.о. Београд	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
27	2013	1	Програмско окружење за реализацију фузије слика са дневне и термовизијске камере	01.06.2014. 31.05.2015.	Vlatacom d.o.o. Београд	(011) 377 100	info@vlatacom.com	Милутина Миланковића 5, Београд	да
28	2013	1	Развој и примена новог антихабајућег материјала ММ антиабразив за цевоводе термоенергетских постројења	01.06.2014. 31.05.2015.	БСК д.о.о. Обреновац	(011) 8720 874	office@bsk.rs	Цара Лазара 1, Обреновац	да

Ред.бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
29	2013	1	Детекција и квантификација ДНК анималног порекла у храни и храни за животиње	01.06.2014. 31.05.2015.	Пословно технолошки инкубатор техничких факултета д.о.о, Београд	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
30	2013	1	Производња и примена биоактивних протеина и пептида сурутке и млека	01.06.2014. 31.05.2015.	ИХИС научно-технолошки парк Земун а.д, Београд	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да
31	2013	1	Реализација синхронизације у систему за мултисензорску аквизицију	01.06.2014. 31.05.2015.	Vlatacom d.o.o. Београд	(011) 377 100	info@vlatacom.com	Милутина Миланковића 5, Београд	да
32	2013	1	Пројектовање и израда електрохемијског мерног система са сензорима за праћење квалитета отпадних и других вода и електрохемијску карактеризацију микролегираних и наноструктурних материјала	01.06.2014. 31.05.2015.	Фази д.о.о, Ниш	(018) 455 8880	office@fazi.rs	Новопроектлована бб, Ниш	да
33	2013	2	Подизање истраживачких капацитета производно-развојног центра ВИЗАНТИНА д.о.о. додатном опремом и инструментима	01.06.2014. 31.05.2015.	Византина д.о.о, Београд	н/д	н/д	Луке Војводића 93 V, 23, Београд-Раковица	да
34	2013	1	Производња катализатора из љуске кокошијег јајета и његова примена на добијање биодизела из рециклираних биљних уља	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Технолошко-металушког факултета у Београду д.о.о, Београд	(011) 3370 475	inocentar@tmf.bg.ac.rs	Карнецијева 4 , Београд	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред.бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
35	2013	1	Развој нових лепкова који се користе у индустрији прераде папира	01.06.2014. 31.05.2015.	Тетрагон д.о.о, Чачак	(032) 370 130	contact@tetragon-doo.com	Др Драгише Мишовића 169А, Чачак	да
36	2013	2	Набавка опреме за иновациони центар "Центар за унапређење животних активности"	01.06.2014. 31.05.2015.	Центар за унапређење животних активности д.о. о, Београд	(011) 3208 550	office@add-for-life.com	Господар Јевремова 35, Београд	да
37	2013	1	Наночестични бор нитридни прах за примену у машинству, електроници, савременим структурним керамичким материјалима и козметички	01.06.2014. 31.05.2015.	Кристал ИНФИЗ д.о.о, Београд	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
38	2013	1	Побољшање карактеристика камере применом ИЦ рефлектора	01.06.2014. 31.05.2015.	Vlatacom d.o.o. Београд	(011) 377 100	info@vlatacom.com	Милутина Миланковића 5, Београд	да
39	2013	1	Преносни систем за тестирање пријемника дигиталног ТВ сигнала	01.06.2014. 31.05.2015.	ФТН-ИРАМ-РТ д.о.о, Нови Сад	(021) 4801 100	н/д	Фрушкогорска 11, Нови Сад	да
40	2013	1	Развој система за телеасистенцију преводилачког ИКТ сервиса за знаковни језик	01.06.2014. 31.05.2015.	LMG group д.о.о. Београд	(011) 309 9930	н/д	Браће Јерковић 117а, Београд	да
41	2013	1	Синтеза, карактеризација и примена угљеничног криогела за пречишћавање вода обогаћених тешким металима	01.06.2014. 31.05.2015.	Кристал ИНФИЗ д.о.о, Београд	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
42	2013	2	Подршка стратешком позиционирању према ЕУ програмима, као средствима унапређења иновативности	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Машинског факул. у Београду д.о.о, Београд	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да

Ред.бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
43	2013	1	Нови дијететски производ на бази екстракта семена бобичастог воћа	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Хемијског факултета у Београду, д.о.о, Београд	н/д	н/д	Студентски Трг 12-16, Београд	да
44	2013	1	Могућности примене бежичних сензорских мрежа у електроенергетским SMART GRID системима	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Електротехничког факултета у Београду д.о.о, Београд	(011) 337 0123	icef@etf.rs	Булевар краља Александра 73, Београд	да
45	2013	1	Развој новог технолошког процеса производње кристалног дезодоранса из хидратисаних минералних соли калијум-алуминијум-сулфата	01.06.2014. 31.05.2015.	Унипласт д.о.о, Прељина	(032) 380 285	office@uniplast.rs	Стара Пруга 91 Прељина, Чачак	да
46	2013	1	Модул за аутоматску контролу климе и излагање садница у пластеницима УВ зрачењу - УВ зрачење за раст биљака	01.06.2014. 31.05.2015.	Кристал ИНФИЗ д.о.о, Београд	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
47	2013	1	Развој размењивача топлоте за искоришћавање отпадне топлоте отпарка у парно-котловским постројењима	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Машинског факултета у Београду д.о.о, Београд	(011) 330 23 46	mburzic@mas.bg.ac.rs	Краљице Марије 16, Београд	да
48	2013	1	Нова метода и уређај за аутоматско прање заштитних стакала камера намењених за спољну употребу на великим висинама	01.06.2014. 31.05.2015.	Vlatacom d.o.o. Београд	(011) 377 100	info@vlatacom.com	Милутина Миланковића 5, Београд	да
49	2013	1	Развој NFC (Near field communication) читача на платформи Cortex M3	01.06.2014. 31.05.2015.	ИМП - Рачунарски системи д.о.о. Београд	(011) 6773 204	racunarski.sistemi@pupin.rs	Волгина 15, Београд	да

Ред.бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
50	2013	1	Телемедицински систем за мониторинг, снимање и анализу ЕКГ сигнала код срчаних болесника	01.06.2014. 31.05.2015.	Пословно технолошки инкубатор техничких факултета д.о.о, Београд	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
51	2013	1	Уређај за загревање пластичних цевчица код сепаратора крви	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар напредних технологија ЦНТ д.о.о	381 63 86 89 400	office@icnt.rs	Булевар Николе Тесле 61, Ниш	да
52	2013	1	Примена агро-угља у производњи семенског и меркантилног кромпира	01.06.2014. 31.05.2015.	Центар за кромпир д.о.о, Гуча	(032) 854 087	н/д	Албанске споменице 21, Гуча	да
53	2013	1	Систем за аутоматску детекцију саобраћајних прекршаја	01.06.2014. 31.05.2015.	Vlatacom d.o.o. Београд	(011) 377 100	info@vlatacom.com	Милутина Миланковића 5, Београд	да
54	2013	1	Аутоматски уређај за контролу квалитета рекреативних и декоративних вода, вода за заливање и сплинкер система	01.06.2014. 31.05.2015.	Hemi-Eco д.о.о, Београд	(011) 3555 724	hemieco@gmail.com	Благоја Паровића 4, Београд	да
55	2013	1	Освајање технологије израде Т-спојева поступцима фриксионог заваривања мешањем	01.06.2014. 31.05.2015.	ИХИС techno-experts д.о.о, Београд	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да
56	2013	1	Развој аналитичких поступака за утврђивање аутентичности српског вина	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Хемијског факултета у Београду, д.о.о, Београд	н/д	н/д	Студентски Трг 12-16, Београд	да
57	2013	2	Модернизација техничко-технолошког поступка дораде високих категорија семена стрних жита	01.06.2014. 31.05.2015.	Центар за стрна жита д.о.о, Крагујевац	(034) 333185	strna.zita@gmail.com	Саве Ковачевића 31, Крагујевац	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред.бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
58	2013	1	Малолумни полупроводнички предпојачавач у X-опсегу као замена за технолошки застарале малолумне цевне појачаваче са прогресивним таласом.	01.06.2014. 31.05.2015.	ИМТЕЛ Комуникације а.д, Београд	(011) 212 93 17	info@insimtel.com	Булевар Михајла Пупина 165б, Београд	да
59	2013	1	Развој поступка и уређаја за уклањање арсена и органских материја из сирове воде за пиће применом ферата(VI)	01.06.2014. 31.05.2015.	ИХИС научно-технолошки парк Земун а.д, Београд	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да
60	2013	1	Опремање лабораторије за извођење испитивања у складу са принципима ДЛП	01.06.2014. 31.05.2015.	Галеника - фитофармациј а.д, Београд - Земун	(011) 3072 340	kolovic@fitofarmacija.rs	Батајнички друм бб, Београд-Земун	да
61	2013	1	Развој аутономног соларног система за повећање продуктивности пољопривредних произвођача	01.06.2014. 31.05.2015.	Истраживачко-развојни центар Alfatec д.о.о, Ниш	(018) 293 920	office@alfatec.rs	Булевар Николе Тесле 63/5, Ниш	да
62	2013	1	Развој нове технологије производње биодеградибилне пластичне амбалаже	01.06.2014. 31.05.2015.	Унипласт д.о.о, Прељина	(32) 380 285	office@uniplast.rs	Стара Пруга 91 Прељина, Чачак	да
63	2013	1	Нова еколошки одржива технологија добијања биогаса из агро-отпада	01.06.2014. 31.05.2015.	ИХИС научно-технолошки парк Земун а.д, Београд	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да
64	2013	1	Функционална мастила на бази графена и штампање радиофреквентних идентификатора	01.06.2014. 31.05.2015.	Кристал ИНФИЗ д.о.о, Београд	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
65	2013	1	Развој даљински управљаног мобилног роботизованог соларног електрогенератора за унапређење пољопривредне производње	01.06.2014. 31.05.2015.	ИМП - Рачунарски системи д.о.о. Београд	(011) 6773 204	racunarski.sistemi@pupin.rs	Волгина 15, Београд	да
66	2013	1	МЕТЕО пакет – методолошко/софтверско решење за аутоматско картирање климатских променљивих	01.06.2014. 31.05.2015.	Пословно технолошки инкубатор техничких факултета д.о.о, Београд	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред.бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
67	2013	2	Опремање лабораторије за реализацију и испитивање RF појачавача велике снаге	01.06.2014. 31.05.2015.	ИМТЕЛ Комуникације а.д, Београд	(011) 212 93 17	info@insimtel.com	Булевар Михајла Пупина 1656, Београд	да
68	2013	1	Капсуле здравља у леденом чају	01.06.2014. 31.05.2015.	ИХИС научно- технолошки парк Земун а.д, Београд	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да
69	2013	1	Добијање нискокалоричних дијететских влакана из тритикалеа (Triticosecale, Римпау) за људску исхрану коришћењем ендогених ензима и ензимских комплекса из гљива	01.06.2014. 31.05.2015.	Иновациони центар Хемијског факултета у Београду, д.о.о, Београд	н/д	н/д	Студентски Трг 12-16, Београд	да
70	2013	1	Развој ПММА композита ојачаног наночестицама (Ag, ZnO) и испитивање биокompatбилности	01.06.2014. 31.05.2015.	Златарна Цеље д.о.о, Београд	(011) 344 09 29	marina@zlatarnacelje.rs	Ранкеова 4, Београд	да
71	2013	1	Развој новог уређаја за хидродинамичко кавитационо пречишћавање отпадних вода од органских загађивача	01.06.2014. 31.05.2015.	Рударски институт д.о.о, Београд- Земун	(011) 2195 112	н/д	Батајнички пут 2, Београд	да
72	2013	1	Заштита животне средине применом дуплих механичких заптивача	01.06.2014. 31.05.2015.	Вршка-Пресс д.о.о, Зрењанин	(023) 522 815	office@vrskapress.co.rs	Тот Иштвана 79, Зрењанин	да
73	2013	1	Инокулант за силажу кукуруза	01.06.2014. 31.05.2015.	Агроуник д.о.о, Београд - Земун	(022) 481 981	office@agrounik.rs	Крњешевачка бб, Шимановци	да
74	2013	1	Неинванзивни систем отворене архитектуре са аутономним напајањем за даљинску контролу и надгледање кошнице	01.06.2014. 31.05.2015.	ИМП - Рачунарски системи д.о.о, Београд	(011) 6773 204	racunarski.sistemi@pup in.rs	Волгина 15, Београд	да
75	2013	2	Реализација центра за пружање /Cloud/ услуге удаљеног надзора, конфигурације и дијагностификовања рада великог броја мултимедијалних уређаја	01.06.2014. 31.05.2015.	ФТН-ИРАМ-РТ д.о.о, Нови Сад	(021) 4801 100	н/д	Фрушкогорска 11, Нови Сад	да
Укупно одобрена средства:								148.906.391,00 (у РСД)	

1.7. ЛИСТА ПРОЈЕКТА ИНФРАСТРУКТУРНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА КОЈИ УЛАЗЕ У ПРОЦЕДУРУ УГОВАРАЊА О СУФИНАНСИРАЊУ БУЏЕТСКИМ СРЕДСТВИМА ПО ЈАВНОМ ПОЗИВУ 2015. ГОДИНА

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
1	2015	2	Модернизација тренинг центра БИТФ-а	01.12.2015. 30.07.2016.	Пословно-технолошки инкубатор техничких факултета Београд д.о.о. (БИТФ)	(011) 337 0950	office@bitf.rs	Вељка Дугошевића 54, Научно-технолошки парк, Београд	да
2	2015	2	Инфрастр.подршка иновац. делатности 2016 – Инфрастр. радови, проширење капац. и опремање Нова Искра Дизајн Инкубатора	01.12.2015. 30.07.2016.	НОВА ИСКРА Дизајн Инкубатор д.о.о.	(011) 4051 889	office@novaiskra.com	Гаврила Принципа 43, Београд	да
3	2015	2	Унапређење капацитета НТП Чачак за развој иновационе делатности инфраструктурном подршком	01.12.2015. 30.07.2016.	Научно технолошки парк Чачак д.о.о.	(032) 559 0410	ntp.cacak@gmail.com	Николе Тесле 42, Чачак	да
4	2015	2	Адаптација и опремање дела простора Ихис НТП Земун а.д. са циљем унапређења инфраструк. подршке иновац.дел.	01.12.2015. 30.07.2016.	ИХИС научно-технолошки парк, Земун а.д.	(011) 619 6907	ihis@eunet.rs	Батајнички друм 23, Београд	да
5	2015	2	Јачање капац. посл. Инкубатора Зрењанин	01.12.2015. 30.07.2016.	Пословни Инкубатор Зрењанин БИЗ д.о.о.	(023) 512 260	н/д	Краља А. I Карађорђевића 2/IX, Зрењанин	да
6	2015	2	Грађевинско и грађевинско-занатски радови пос. простор фирме "Пословни инкубатор"	01.12.2015. 30.07.2016.	Пословни инкубатор НС – Business incubator Novi Sad доо-BINS	(021) 3000 300	office@inkubator.biz	Војвођанских бригада 28, Нови Сад	да

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
7	2015	2	Подизање капацитета ICT Hub-а за пружање инфраструктурне подршке технолошким стартапима	01.12.2015. 30.07.2016.	ICT Hub д.о.о Београд	(011) 411 8881	info@icthub.rs	Краља Милана 10, Београд	да
8	2015	2	Подизање квалитета услуга у пословно-технолошком инкубатору Кристал инфиз доо	01.12.2015. 30.07.2016.	Кристал инфиз д.о.о.	(011) 316 0346	romcevi@ipb.ac.rs	Прегревица 118, Београд-Земун	да
Укупно одобрена средства:							9.889.470,78 (у РСД)		

1.8. КОНАЧНА ЛИСТА ИНОВАЦИОНИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЛАЗЕ У ПРОЦЕДУРУ УГОВАРАЊА О СУФИНАНСИРАЊУ БУЏЕТСКИМ СРЕДСТВИМА ПО ЈАВНОМ ПОЗИВУ 2016. ГОДИНЕ

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
1	2016	1	MERREX - хардверско-софтверски систем за одређивање брзине психомоторних реакц. на просте и сложене аудиовизуелне надражаје	01.12.2016. 30.11.2017.	Проксима д.о.о., Ниш	(018) 429 1290	office@proxima-medical.rs	Моравска 7, Чокот, Ново Село, Ниш	да
2	2016	1	Развој иноват. пробиотичког ферментисаног производа на бази природних изолата бактерија млеч. кисел. за третман паса и мачака оболелих од дијабетеса	01.12.2016. 30.11.2017.	Развојно-производни центар ВСК, Ветеринарска станица „Кокер“, Адашеви	(022) 737 232	н/д	Бранка Радичевића 7, 2Адашеви	да
3	2016	1	Усвајање нових аналитичких одређивања загађивача у ж.с. методом гасно- масене технике	01.12.2016. 30.11.2017.	Институт Мол, д.о.о. Стара Пазова	(022) 317 649	mol@mol.rs	Николе Тесле 15, Stara Pazova	да
4	2016	1	Производња екол. прихват. антикорозионих и др. помоћних средства за производњу индустр. премаза	01.12.2016. 30.11.2017.	Развојно-производни центар INTERHEM COMPANY д.о.о., Београд	(011) 3757 751	office@interhem.rs	Слободана Ђурића 9,Београд-Земун	да
5	2016	1	Нова класа фибер-оптичких сензора на бази значајно побољшаних особина мерне главе	01.12.2016. 30.11.2017.	EUROCONTRACT д.о.о., Београд	(011) 324 1314	office@eurocontract.co.rs	Гундулићев венац 48, Београд	да
6	2016	1	Развој иновативне антимикробне амбалаже за паковање фармацевтских и козметичких производа	01.12.2016. 30.11.2017.	Унипласт д.о.о., Прељина	(032) 380 285	office@uniplast.rs	Стара Пруга 91 Прељина, Чачак	да
7	2016	1	SmartCare F - module	01.12.2016. 30.11.2017.	Белит д.о.о., Београд	(011) 20 30 403	office@belit.co.rs	Трг Николе Пашића 9, Београд	да
8	2016	1	Развој нове генерације микробиолошких препарата у форми прашка или гранула	01.12.2016. 30.11.2017.	Биоуник д.о.о., Шимановци	(022) 481 981	agrounik1@gmail.com	Крњешевачка бб, Шимановци	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Ред. бр.	Година реализације	Тип пројекта	Назив евидентираног иновационог пројекта	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
9	2016	1	Препарат на бази антибиотских субстанци микробиолошког порекла за заштиту повртарских култура од патогена	01.12.2016. 30.11.2017.	Агроуник д.о.о., Земун-Београд	(022) 481 981	office@agrounik.rs	Крњешевачка бб, Шимановци	да
10	2016	1	Витражна керамика у иновационим производима	01.12.2016. 30.11.2017.	ВИЗАНТИНА д.о.о., Београд	н/д	н/д	Луке Војводића 93 V, 23, Београд-Раковица	да
11	2016	1	Физичко-механичко ојачање старих и трошних малтера методом хемијске консолидације	01.12.2016. 30.11.2017.	Развојно-производни центар „Nemi Eco” д.о.о.	(011) 3555 724	hemieco@gmail.com	Благоја Паровића 4, Београд	да
12	2016	1	Развој новог типа обртног уводника димензије 1 x 1,5” за машине за дување пет амбалаже за потребе компаније сидел из француске	01.12.2016. 30.11.2017.	Вршка пресс д.о.о., Зрењанин	(023) 522 815	office@vrskapress.co.rs	Тот Иштвана 79, Зрењанин	да
13	2016	1	Аутоматизован систем за припрему сланих раствора	01.12.2016. 30.11.2017.	Wig д.о.о.	(011) 3953 000	info@wig.rs	Булевар А. Чарнојевића 26, Београд	да
14	2016	1	Челични хистерезисни дампер-амортизер за контролу великих померања зидова у земљотресним условима на дејства сила управно на раван зида	01.12.2016. 30.11.2017.	Предузеће за истраживање, консалтинг, инжињеринг и трансфер технологија Сисем ДЦ90, д.о.о.	(011) 852 6655	dc90@eunet.rs	Смедеревски пут 67, Београд-Ритопек	да
15	2016	1	Побољшање механичких и функционалних својстава племенитих метала за производњу накита	01.12.2016. 30.11.2017.	Златарна Цеље д.о.о. Research & Counsalting	(011) 344 09 29	marina@zlatarnacelje.rs	Ранкеова 4, Београд	да
Укупно одобрена средства:								29.199.999,14 (у РСД)	

1.9. ПРОГРАМ РАНОГ РАЗВОЈА - СПИСАК ОДОБРЕНИХ ПРОЈЕКТА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ У ПЕРИОДУ 2012-2018. ГОДИНА

Рб	Назив иновационог пројекта	Циклус	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Сектор	Вредност пројекта (у €)	Учешће Фонда (у €)	Контакт телефон реализатора	e-mail реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
1	Srkizol – The Future Of Waterproofing	I	14.05.2012. 13.08.2013.	Adecom Group	Грађевинарство	76.800	66.480	(013) 372 213	office@adecomgroup.com	Осоговска, Панчево	да
2	Hydraulic Cylinder-Capsule for Hydropresses	I	14.05.2012. 30.06.2013.	Ангрос	Машинство и машински инжењеринг	92.707	80.000	(037) 710 883	stancic@gmail.com	Живадина Тифуновића 13/16, Трстеник	да
3	Application of Spoken Dialogue Systems in Smart Phones	I	14.05.2012. 27.05.2013.	Ахон – интелигентни системи	Информационо комуникационе технологије	92.920	76.920	(021) 475 0204	office@axon-is.co.rs	Булевар Војводе Степе 40, Нови Сад	да
4	Luminis	I	09.05.2012. 08.05.2013.	Cardio Solutions	Информационо комуникационе технологије	94.000	78.800	(065) 385 1800	ivvra@beotel.rs	Рузвелтова 1а, Београд	брисано
5	mTicketingAR	I	09.05.2012. 30.06.2013.	ДНЕТ Иновациони центар доо за информационе технологије	Информационо комуникационе технологије	92.300	76.300	(021) 2528 493	info@dunavnet.eu	Антон Чехова 1/2, Нови Сад.	да
6	Plate & Shell Heat Exchangers	I	09.05.2012. 08.06.2013.	Euro Heat	Енергетика и енергетска ефикасност	92.710	80.000	(034) 345 055	office@euroheat.co.rs	Индустријска бб, Крагујевац	да
7	iStreetLight	I	14.05.2012. 13.05.2013.	iStreetLight	Енергетика и енергетска ефикасност	97.717	80.000	(011) 614 2264	office@istreetlight.net	Булевар Арсенија Чарнојевића 88, Београд	да
8	Издавање природних аромата процесом хладног филтрирања	I	09.05.2012. 08.09.2013.	Matop	Прехрамбена индустрија и пољопривреда	80.000	69.200	(034) 812901	matop@beotel.net	Топола бб, Топола	да
9	Strawberry Tree Mini	I	09.05.2012. 09.07.2013.	Strawberry Energy	Енергетика и енергетска ефикасност	64.427	54.835	(011) 337 0950	office@senergy.rs	Рузвелтова 1а, Београд	да
10	Cold Roll Laminating Machine	I	14.05.2012. 13.06.2013.	Techno Foam	Машинска индустрија	92.707	80.000	(022) 352 524	batika@technofoam.rs	Здравка Јекића 123, Стари Бановци	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Рб	Назив иновационог пројекта	Циклус	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Сектор	Вредност пројекта (у €)	Учешће Фонда (у €)	Контакт телефон реализатора	e-mail реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
11	Active Pad	II	01.02.2013. 12 месеци	Bodytech	Медицински и терапеутски апарати	91.700	77.944	011/2180-157	н/д	Краљевића Марка 11, Београд	да
12	Development of Automated Device for Filling, Sealing and Packaging Plastic Straws with Lliquid Fertilizer for Potted House Plants Feeding	II	01.02.2013. 12 месеци	Chromosome Group	Машинство и машински инжењеринг	87.755	72.755	(069) 212 0212	chromosomegroup@gmail.com	Зеничка 13, Београд	да
13	InterActive Mathematics	II	01.02.2013. 12 месеци	Coprix Media	Софтвер и израда апликација	93.335	79.035	(011) 263 9524	office@coprix.net	Симина 9а, Београд	да
14	From Waste to Taste	II	08.02.2013. 12 месеци	Ekofungi	Прехрамбена индустрија и пољопривреда	86.880	72.480	(011) 8871 177	ekofungi@gmail.com	Зрењанински пут бб, Београд	да
15	Car Wheel Balancing Weights/Production Technology	II	01.02.2013. 12 месеци	ETB	Машинство и машински инжењеринг	98.880	80.000	(037) 443 083	etbkrusevac@gmail.com	Јашички пут бб, Крушевац	да
16	Nanoaktiv Wound Dressings	II	01.02.2013. 12 месеци	KreativTeh	Природне науке	91.078	77.413	(011) 3370 951	kreativteh@gmail.com	Рузвелтова 1а, Београд	брисано
17	Smarting – EEG Walks you Home	II	01.02.2013. 12 месеци	mBrainTrain	Информационо комуникационе технологије	98.300	78.200	(064) 300 2992	info@mbraintrain.com	Рузвелтова 1а, Београд	да
18	Digital Key	II	01.02.2013. 12 месеци	TRK Inovacije	Информационо комуникационе технологије	61.454	51.749	(063) 729 8539	kontakt@trk.in.rs	Нова 39, Нови Сад	да
19	MOBICOMP – Modular Biometric Computer Platform	III	01.09.2013. 12 месеци	011LAB	Информационо комуникационе технологије	89.500	75.900	(011) 337 0952	office@011LAB.com	Рузвелтова 1а, Београд	да
20	Energy Management Software for Mobile and Embedded Devices	III	01.09.2013. 12 месеци	Aggios Europe	Информационо комуникационе технологије	94.000	79.700	(011) 3370 950	info@aggios.com	Вељка Дугошевића 54 - В5, Београд	да
21	Website Anti Defacement Service	III	01.09.2013. 12 месеци	Advanced Security Technologies	Информационо комуникационе технологије	102.110	80.000	н/д	info@ast.co.rs	Булевар Немањића 15v, Ниш	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Рб	Назив иновационог пројекта	Циклус	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Сектор	Вредност пројекта (у €)	Учешће Фонда (у €)	Контакт телефон реализатора	e-mail реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
22	Application of a New Biostimulator in Corn Seed Processing	III	01.09.2013. 12 месеци	Биоуник	Прехрамбена индустрија и пољопривреда	94.412	80.000	(022) 481 981	office@agrounik.rs	Крњешевачка бб, Шимановци	да
23	AR App Genie	III	01.09.2013. 12 месеци	DNET Иновациони центар за информационе технологије	Информационо комуникационе технологије	100.000	80.000	(021) 252 8493	info@dunavnet.eu	Полгар Андраша 38 А/61, Нови Сад.	да
24	Software Application for Environmental Impact Assessment	III	01.09.2013. 12 месеци	Eon Plus	Заштита животне средине	79.400	67.488	(064) 119 8478	office@eon-plus.com	Вељка Дугошевића 54, Београд	да
25	Intensify	III	01.09.2013. 12 месеци	Intens Net	Информационо комуникационе технологије	121.510	80.000	(021) 446 222	office@intensnet.com	Булевар Европе 28, Нови Сад	да
26	KISS Menu – Mobile Ordering 2.0	III	01.09.2013. 12 месеци	Brainstorm	Информационо комуникационе технологије	100.520	80.000	(065) 278 6761	info@bstorm.co	Кнеза Милоша 52, Београд	да
27	Low Calorie Coals Technological Treatment in Order to Obtain Cheap and High Caloric Coal Dust	III	01.09.2013. 12 месеци	Spik Briket	Енергетика и енергетска ефикасност	100.000	80.000	(063) 350014	spikbriket@gmail.com	Носилаца албанске споменице 3, Смедерево	да
28	Optimization of the Agricultural Soil Cultivation by Innovative Break-through Concept: Combined Cultivating Machine, Second Generation CCM-2	III	01.09.2013. 12 месеци	Srma-Zip	Прехрамбена индустрија и пољопривреда	94.030	79.925	(025) 712 243	ipexpert99@gmail.com	Његошева 29, Кула	да
29	Development and Manufacturing of Multifunction Production Line for Bending, Tempering of Bent and Fusion of Glass	III	01.09.2013. 12 месеци	Starglass	Машинство и машински инжењеринг	79.380	66.679	(013) 744 231	office@starglass.rs	Цара Лазара 216, Ковин	да
30	Timepad	III	01.09.2013. 12 месеци	Timepad	Информационо комуникационе технологије	36.577	30.877	(060) 66 888 01	office@time-pad.eu	Паунова 79, Београд	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Рб	Назив иновационог пројекта	Циклус	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Сектор	Вредност пројекта (у €)	Учешће Фонда (у €)	Контакт телефон реализатора	e-mail реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
31	High Vacuum Pump	III	01.09.2013. 12 месеци	Visoki Vakuum	Машинство и машински инжењеринг	94.070	79.770	(064) 336 7712	turbinem@turbinem.com	Трстеничка 8, Велика Плана - Крњево	да
32	Brides2bride	IV	20.06.2014. 12 месеци	365ads	Информ. ком. технологије	90.420	76.460	(065) 2900 023	kontakt@365ads.me	Сремска 9/7, Београд	да
33	Awakening of Heroes	IV	20.06.2014. 12 месеци	COFA Games	Информационо комуникационе технологије	99.500	80.000	(064) 172 4862	info@cofagames.com	Османа Ђикића 9, Београд	да
34	Interactive the World Around Us	IV	20.06.2014. 12 месеци	Coprix Media	Софтвер и израда апликација	99.500	80.000	(011) 263 9524	office@coprix.net	Симина 9а, Београд	да
35	Creating Worlds	IV	20.06.2014. 12 месеци	Eipix Entertainment	Софтвер и израда апликација	88.600	70.880	(021) 528 757	office@eipix.com	Марка Миљанова 9а, Нови Сад	да
36	21st Century Ffood	IV	20.06.2014. 12 месеци	Ekofungi	Прехрамбена индустрија и пољопривреда	86.930	72.580	(011) 8871 177	ekofungi@gmail.com	Зрењанински пут бб, Београд	да
37	Innovative Ultrasonic Heat Meters	IV	20.06.2014. 12 месеци	Euro Cal	Енергетика и енергетска ефикасност	100.000	80.000	(064) 1402461	eurolinovacija@gmail.com	Браће Рибникар 18, Крагујевац	у процесу ликвидације
38	RAVIP – Radar for Visually Impaired Persons	IV	20.06.2014. 12 месеци	NovelIC	Електроника	94.210	79.710	(011) 655 8794	info@novelic.com	Вељка Дугошевића 54/А3, Београд	да
39	Clinic in Cloud	IV	20.06.2014. 12 месеци	NS Web Development	Информационо комуникационе технологије	93.100	61.900	(060) 575 0850	office@nswebdevelopment.com	Др Рибара 15, Нови Сад	да
40	Seismo-Safe 2G3-GOSEB Building System	IV	20.06.2014. 12 месеци	Пројектинжењеринг тим	Грађевинарство	94.000	78.700	(018) 522 177	office@projektinzenjering.com	Душанова 90. Ниш	да
41	Vine/Fruit Green Pruning Device	IV	20.06.2014. 12 месеци	Унитехна алати	Машинство и машински инжењеринг	94.300	80.000	(037) 480 494	unitehnaalati@gmail.com	Велико головоде, Крушевац	брисано
42	Mainflux IIoT System	V	01.02.2018. 12 месеци	Mainflux Tech	Информационо комуникационе технологије	92.000	78.170	(064) 1151 256	info@mainflux.com	Пере Сегединца 7 19, Београд	да
43	SwiftBuild	V	01.02.2018. 12 месеци	Swiftty	Софтвер и израда апликација	91.362	77.618	(063) 184 0107	office@swiftty.com	Вељка Дугошевића 54, Београд	да
44	Tino Space	V	01.03.2018. 5 месеци	Tino Space	Информационо комуникационе технологије	69.374	55.720	381 69 225 16 79	sales@tino.space	Цинцар Јанкова 2, Београд	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Pb	Назив иновационог пројекта	Циклус	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Сектор	Вредност пројекта (у €)	Учешће Фонда (у €)	Контакт телефон реализатора	e-mail реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
45	Implementation of Computational Intelligence in Foundries In Serbia – ICIFS	V	01.03.2018. 12 месеци	Ralbing	Електроника	78.800	66.975	(011) 261 7393	ralbing@ralbing.rs	Миће Радаковића 8, Београд	да
46	SmartBlot	V	01.05.2018. 12 месеци	Smart Research	Природне науке	75.947	64.554	(064) 1972 976	smartresearchsr@outlook.com	Вељка Дугошевића 54, Београд	да
47	Motivate to Move (MOTIMOVE)	V	01.02.2018. 12 месеци	3F Fit Fabricando Faber	Медицински и терапеутски апарати	95.030	79.930	(063) 1025 885	3f.belgrade@gmail.com	Ђорђа Огњановића 4, Београд	да
48	Sava Event Management Platform	V	01.03.2018. 6 месеци	Spicefactory	Софтвер и израда апликација	72.750	61.765	(069) 3220 087	hello@spfr.co	Таковска 5, Београд	да
49	Embedded Mobile Application Platform	V	01.03.2018. 10 месеци	Pygmy Titan	Софтвер и израда апликација	90.472	76.572	(011) 371 3632	vita.latinovic@pygmytitan.com	Тршћанска 21, Београд-Земун	да
50	Derail Valley	V	01.02.2018. 12 месеци	Altfuture	Софтвер и израда апликација	78.611	66.819	(060) 1446 988	contact@derailvalley.com	Липовачки пут 4166, Рипањ	да
51	Couch Coach	V	16.03.2018. 12 месеци	CCS Solutions	Софтвер и израда апликација	97.072	79.822	(069) 332 0700	info@couchcoach.rs	Крунска 52, Београд	да
52	Arxitekt	V	01.02.2018. 12 месеци	Future Reality Systems	Софтвер и израда апликација	98.800	79.800	(063) 644 848	info.fu2re@gmail.com	Алпска 25, Ниш	да
53	Development of Disposable EPS Products Multifunctional Handling Unit as EPS Molding Machine Extension	V	01.02.2018. 12 месеци	Airpop	Машинство и машински инжењеринг	93.800	79.728	(018) 803 335	gavriloskiciro@gmail.com	Мајора Тепића бб, Алексинац	да
54	Surveillance and Communication System „Kvazar“	V	01.03.2018. 12 месеци	Технологије будућности	Информационо комуникационе технологије	94.400	80.000	(024) 551 122	tehnologije.buducnosti@gmail.com	Беле Бартока 62ц, Суботица	да
55	Immersive4Learning	V	01.03.2018. 12 месеци	Immersive4	Информационо комуникационе технологије	99.800	79.800	(021) 300 77 59	info@immersive4.com	Антон Цехова 1, Нови Сад	да
56	Hyperwelder	V	01.03.2018. 12 месеци	Hyperwelder	Информационо комуникационе технологије	100.941	79.996	(064) 2500 580	info@hyperwelder.com	Булевар Михајла Пупина 18, Нови Сад	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Рб	Назив иновационог пројекта	Циклус	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Сектор	Вредност пројекта (у €)	Учешће Фонда (у €)	Контакт телефон реализатора	e-mail реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
57	Innovative Plush Toys with Natural Beeswax	V	01.03.2018. 12 месеци	Бизбаз	Нови материјали и нано-технологије	92.020	76.517	(063) 222 140	david.stokic@gmail.com	Светосавска 26, Пожаревац	да
58	Development of New Materials for Prefabricated Concrete Elements for Building Construction in Tropical Climatic Conditions	V	01.03.2018. 12 месеци	Ултимо грађевинска хемија	Грађевинарство	89.200	74.200	(011) 3035 819	office@ultimo.rs	Лазара и Срећка Вуксановића бб, Младеновац-Марковац	да
59	Publitio API	V	01.02.2018. 12 месеци	Publitio	Софтвер и израда апликација	94.040	80.000	(063) 752 4599	info@publit.io	Проке Средоје 47, Зрењанин	да
60	Solagro Smart Recycler 2.0	V	01.02.2018. 12 месеци	Solagro Smart Recycling	Заштита животне средине	72.356	61.501	(064) 2151 368	info@solagroteam.com	Иванградска 12, Краљево	да
61	New Forged-Quality Al/Cu Bimetallic Electrical Connectors	V	01.03.2018. 12 месеци	Вемид	Машинство и машински инжењеринг	60.092	51.078	(035) 272 277	vemiddoo@gmail.com	Винорача бб, Јагодина	да
						5.448.606	4.503.245				

1.10. ПРОГРАМ СУФИНАНСИРАЊА ИНОВАЦИЈА - СПИСАК ОДОБРЕНИХ ПРОЈЕКТА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ У ПЕРИОДУ 2012-2018. ГОДИНА

Рб..	Назив иновационог пројекта	Циклус финансирања	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Сектор	Вредност пројекта (у €)	Учешће Фонда (у €)	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
1	Air Berry – Harvester	I	01.02.2013. 24 месеци	BSK	Машинство и машински инжењеринг	413.333	286.440	(011) 8720 874	office@bsk.rs	Цара Лазара, Обреновац	да
2	Innovative Fruit Preparations in the Pilot Aseptic Plant	I	01.04.2013. 24 месеци	Desing	Прехрамбена индустрија и пољопривреда	276.649	193.654	(011) 31 31 690	office@desing.rs	Партизанске авијације 18а/11, Београд	да
3	Ecologically Friendly Biocide	I	01.02.2013. 24 месеци	Duochem	Природне науке	400.883	274.191	(022) 323 885	office@duochem.rs	Индустријска зона, Блок 25, Пета берберничка, Нова Пазова	да
4	World's First Renewable Energy Laboratory on the Web	I	01.02.2013. 24 месеци	Tajfun HIL	Енергија и енергетска ефикасност	391.964	268.038	(021) 3010 474	milena.majstorovic@typhoon-hil.com	Булевар ослобођења 69/в, Нови Сад	да
5	Passive House Standardized Window and Door System AT-135	I	01.02.2013. 24 месеци	Vizus	Енергија и енергетска ефикасност	375.315	262.720	(018) 577 073	office@vizus.rs	Рузмарина 15, Ниш	да
6	World-Class Speech Technologies for South Slavic Languages	II	01.09.2013. 24 месеци	AlfaNum	Информационо - комуникационе технологије	421.200	293.200	(021) 475 0204	jovana.vukov@alfanum.co.rs	Булевар Војводе Степе 40/7, Нови Сад	да
7	Improvement of MC System	II	01.09.2013. 24 месеци	Milinković Company	Грађевинарство	285.400	199.774	(011) 318 0700	milinkovicco@gmail.com	Живојина Лукића Вајара, Београд	да
8	Cassius – Tennis Clay Court Robot	II	01.09.2013. 24 месеци	Morena Inženjering	Информационо - комуникационе технологије	188.600	129.100	(018) 513 668, 526 652	office@morenaict.com	Булевар Николе Тесле 17/3, Ниш	да
9	Development and Commercialization of Clip-Around DC/AC Current Transducers	II	01.09.2013. 24 месеци	Sentronis	Електроника	418.440	248.940	(018) 588 404	info@sentronis.rs	Књажевачка 38, Ниш	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Рб..	Назив иновационог пројекта	Циклус финансирања	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта	Сектор	Вредност пројекта (у €)	Учешће Фонда (у €)	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
10	Automatic Sponge Cutting and Packing Machine	II	01.09.2013. 24 месеци	Techno Foam	Машинство и машински инжењеринг	430.000	300.000	(022) 352 524	batica@technofoam.rs	Здравка Јекића 123, Стари Бановци	да
11	High Speed Compact Size System for Filling and Sealing Yogurt in Preformed Cups	III	01.07.2014. 24 месеци	Stan Technologies	Машинство и машински инжењеринг	453.790	292.890	(011) 414 5050	istanojevic@amdsr.com	Батајнички друм 285а, Београд	да
12	X-ray Collimator with Automatic Filter Replacement	III	01.07.2014. 24 месеци	Techno Naiss Group	Медицина	371.195	259.595	(018) 4599 584	office@technonaiss.com	Габровачки пут 54, Ниш	да
13	Cloud-based Digital Citizen Identity	IV	01.03.2018. 24 месеци	Netset Global Solutions	Информационо - комуникационе технологије	176.255	120.360	(011) 305 8612	office@netsetglobal.rs	Оливере Марковић 10, Београд	да
14	PRUNO – Fraud Detection Tool	IV	01.03.2018. 24 месеци	Limundograd	Софтвер и израда апликација	240.083	167.517	(011) 404 7800	v.nikolic@limundograd.com	Владимира Поповића 6, Београд	да
15	Development of Active ж Pharmaceutical Packaging	IV	01.02.2018. 24 месеца	Uniplast	Нови материјали и нано-технологије	427.087	298.937	(032) 380 285	office@uniplast.rs	Стара Пруга 91, Чачак	да
16	Intensified Day/Night Digital Camera with Image Enhancement	IV	01.03.2018. 18 месеци	Harder Digital SOVA	Електроника	285.864	171.518	(018) 550 970	vilja.hanke@harderdigital.com	Булевар Цара Константина 80, Ниш	да
17	FamilyPay	IV	01.02.2018. 24 месеца	Ingosoftware	Софтвер и израда апликација	346.625	241.099	(064) 0777 888	jugsolav.stankovic@ingosoftware.com	Толстојева 44, Нип	да
						5.902.683	4.007.973				

1.11. ПРОГРАМ САРАДЊЕ НАУКЕ И ПРИВРЕДЕ - СПИСАК ОДОБРЕНИХ ПРОЈЕКТА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ У ПЕРИОДУ 2016-2018. ГОДИНА

Рб..	Назив иновационог пројекта	Циклус финансирања	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта (конзорцијум)	Сектор	Вредност пројекта (у €)	Учешће Фонда (у €)	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
1	Bacteriocin based product against Erwinia amylovora, the Fire Blight Pathogen	I	14.02.2017 13.02.2019	Агроуник, Београд Институт за заштиту биља, Београд Биоуник, Београд	Храна и пољопривреда	428.510	299.957	(022) 481 981	office@agrounik.rs	Крњешевачка бб, Шимановци	да
2	High protein soybean-based probiotic feed with increased digestibilit	I	01.02.2017 31.01.2019	Банком, Београд Технолошко-металуршки факултет, Универзитет у Београду	Храна и пољопривреда	492.106	294.968	(011) 319 0052	office@bankom.rs	Булевар Николе Тесле 30А, Београд-Земун	да
3	Development of Innovative Chocolate Products Fortified with Bioactive Compounds	I	01.03.2017 31.08.2018	Eugen Chocolate, Гложан Технолошки факултет, Универзитет у Новом Саду	Храна и пољопривреда	100.810	70.567	(021) 310 6017	office@eugenchocolate.com	Петра Драпшина, Нови Сад	да
4	S3T	I	01.02.2017 31.01.2019	Gecko Solutions, Београд Машински факултет, Универзитет у Београду	Информационо - комуникационе технологије	220.750	149.733	(011) 21 29 724	office@gecko.rs	Ђорђа Цтанојевића 12, Београд	да
5	Drone Surveying Of Acoustic Noise Sources And Implementing In Gis	I	01.03.2017 28.02.2019	GeoGis, Београд, Институт за физику, Београд Dirigent Acoustics, Београд Институт Михајло Пупин, Београд	Заштита животне средине	334.955	234.000	(011) 12624 923	djordje.ninkov@geogis.rs	Цара Душана 28, Београд	да
6	Development of technological processes for production of innovative probiotic products for prevention and treatment of intestinal infections in animals	I	14.02.2017 13.02.2019	GreenLab, Жича Институт за молекуларну генетику и генетичко инжењерство, Београд Invetlab, Адажевци Phytonet, Београд	Храна и пољопривреда	299.550	209.684	(011) 4054 295	office@greenlab.rs	Жича 53, Краљево-Жича	да

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

Рб..	Назив иновационог пројекта	Циклус финансирања	Период трајања пројекта	Носилац реализације иновационог пројекта (конзорцијум)	Сектор	Вредност пројекта (у €)	Учешће Фонда (у €)	Контакт телефон реализатора	Мејл адреса реализатора	Адреса реализатора	Активан привредни субјекат
7	Development of new generation of sterile PVC tubes docking devices for medical blood bag system	I	01.02.2017 31.01.2019	LMB Soft, Ниш Електронски факултет Универзитет у Нишу Иновациони центар напредних технологија, Ниш	Медицински и терапеутски уређаји	401.660	281.162	(018) 577 630	info@lmbsoft.rs	Рлана зона Доње Међурово 66, Ниш	да
8	Development of Innovative Modular Helicoid Heat Exchanger for Organic Waste	I	14.02.2017 13.02.2019	Mont Stubline, Машиински факултет, Универзитет у Београду DenHeats, Данска	Енергетика и енергетска ефикасност	305.770	212.266	(011) 8791 196	office@montdoo.com	Ваљевски пут, Обреновац- Стублине	да
9	Classifieds Guard	I	01.04.2017 31.03.2018	NIRI 4NL Research And Development, Ниш Природно-математички факултет, Универзитет у Нишу Advertajzing, Ниш	Софтвер и израда апликација	119.700	83.750	(018) 288 088	contact@niri-ic.com	Ђердапска 67а, Ниш	да
10	HUMAN DETECTION Sensor, HUDES	I	01.02.2017 31.01.2019	NovelIC, Београд Електротехнички факултет, Универзитет у Београду	Електрично инжењерство	291.301	203.911	(011) 6558 794	info@novelic.com	Вељка Дугошевића 54/А3, Београд	да
11	Ultimate Cca – Oap Manufacturing System	I	01.02.2017 31.01.2019	Otto Bock Sava, Крагујевац Факултет инжењерских наука, Универзитет у Крагујевцу Sim-Cert, Крушевац	Машине и машинско инжењерство	414.408	289.671	(034) 351 671	korisnickiservis@ottobock.rs	Индустријска bb, Крагујевац	да
12	Upscaling Teslagram® technology based on variable and complex biological structures for security printing	I	01.03.2017 28.02.2019	Quadra Graphic, Београд Институт за физику, Београд	Природне науке	429.918	300.000	(011) 377 2900	office@quadragraphic.com	Тошин бунар 23, Београд- Земун	да
13	Development of eco-friendly water-born polychloroprene contact adhesives	I	01.02.2017 31.01.2019	Тетрагон, Чачак Технолошко-металушки факултет, Универзитет у Београду	Природне науке	108.278	70.346	(032) 370 130	contact@tetragon-doo.com	Др Драгише Мишовић 169а, Чачак	да
14	New Generation of Electromagnetic Modeling Simulation Tools	I	01.02.2017 31.01.2019	Wipl-D, Београд Електротехнички факултет, Универзитет у Београду	Електрично инжењерство	428.550	299.985	(011) 2289 350	contactus@wipl-d.com	Гандијева 7/32, Београд	да
						4.376.266	3.000.000				

ПРИЛОГ 2

2.1. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНОВАЦИОНИХ И ИНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЈЕКТА

ЕВАЛУАЦИЈА ИНОВАЦИОНИХ/ИНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЈЕКАТА АНКЕТНИ УПИТНИК	
	
Република Србија КАБИНЕТ МИНИСТРА ЗА ИНОВАЦИЈЕ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ	ИНСТИТУТ ЕКОНОМСКИХ НАУКА Београд
Институт економских наука из Београда реализује истраживање под називом: „Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији.“. Наручилац истраживања је Кабинет Министра за Иновације и Технолошки развој. Истраживање се финансира у оквиру ПЕРФОРМ Пројекта у сарадњи са Републичким секретаријатом за јавне политике. Спровођење овог анкетног истраживања омогући ће евалуацију Иновационих/инфраструктурних пројеката који су суфинансирани буџетским средствима Републике Србије у периоду 2014-2017., а за које је јавни позив реализовало Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС. Најљубазније Вас молимо да узмете учешће у истраживању чији резултати имају за циљ сагледавање ефеката улагања Владе РС у подстицање иновационе делатности.	

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРОЈЕКТУ

1.1 Основни подаци o пројекту:

1.1. Основные подпункты:	
Назив проекта:	
Област/делатност:	
Буџет проекта:	
Износ одобренных буџетских средства:	

1.2 Основни подаци o носиоцу реализације пројекта:

Име предузећа:	
Делатност/сектор:	
Облик организовања:	
Величина:	
Година оснивања:	
Адреса:	
Контакт телефон:	
Е-маил адреса:	

II. ЦИЉЕВИ, ОЧЕКИВАЊА, БАРИЈЕРЕ

2.1 **Молимо Вас да одговорите шта је био циљ Вашег пројекта?** (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Развој новог производа
- b. Развој нове услуге
- c. Развој нове технологије
- d. Развој новог процеса
- e. Унапређење постојећег производа
- f. Унапређење постојеће услуге
- g. Унапређење постојећег процеса
- h. Унапређење постојеће технологије
- i. Иновација организације
- j. Маркетиншка иновација
- k. Изградња инфраструктурних капацитета
- l. Тестирање комерцијалног потенцијала иновације
- m. Стварање нових научних/техничких знања
- n. Друго, молимо Вас да допишете одговор

[illegible]

2.2 Молимо Вас да назначите да ли Вас је нешто од наведеног спречавало да овај пројекат реализујете без финансијске подршке Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС? (Напомена: изабрати одговор/е и означити са/их са x)

- a. Недостatak финансијских средстава
- b. Високи трошкови истраживања
- c. Неизвесност техничке изводљивости иновације
- d. Неизвесност комерцијалног потенцијала иновације
- e. Недостatak техничких вештина/*know how*
- f. Неизвесност приноса на инвестицију у истраживање и развој
- g. Висока ризичност пројекта
- h. Недоступност екстерних извора финансирања
- i. Недостatak других вештина
- j. Ништа од наведеног

[illegible]

2.3 Молимо Вас да означите кључне баријере у вези са иновативним/истраживачко-развојним активностима са којима сте се сусретали пре отпочињања реализације пројекта? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Трошкови/финансије
- b. Неадекватна сарадња са предузећима/НИ институцијама
- c. Недостатак истраживачко-развојних/техничких активности
- d. Недостатак вештина комерцијалне комуникације (продаја и преговарање)
- e. Околности на тржишту
- f. Технички изазови
- g. Опрема, истраживачка инфраструктура
- h. Недовољна/неизвесна тражња за производом/услугом
- i. Конкурентски производи/услуге/процеси
- j. Није било баријера
- k. Друго, молимо Вас да допишете одговор

Одговор

2.4 Молимо Вас да означите која су била Ваша очекивања од реализације овог Пројекта? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Улазак на нова тржишта или повећање тржишног учешћа
- b. Повећање извоза (или отпочињање извозних активности)
- c. Повећање прихода од интелектуалне својине
- d. Побољшање имиџа/репутације предузећа
- e. Повећање вредности предузећа
- f. Раст прихода
- g. Раст броја запослених
- h. Раст профита
- i. Друго, молимо Вас да допишете одговор

Одговор

2.5 Молимо Вас да одговорите у којој мери су испуњена Ваша очекивања од реализације овог Пројекта? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. У потпуности су испуњена
- b. Углавном су испуњена
- c. Делимично су испуњена
- d. Углавном нису испуњена
- e. Уопште нису испуњена

Одговор

2.6 Молимо Вас да одговорите у којој мери је пројекат значајан за развој иновативних/истраживачко-развојних активности Вашег предузећа/институције? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Изузетно
- b. Веома
- c. Умерено
- d. Уопште није

Одговор

2.7 Молимо Вас да одговорите у којој мери је пројекат значајан за раст Вашег предузећа/институције? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Изузетно
- b. Веома
- c. Умерено
- d. Уопште није

Одговор

2.8 Молимо Вас да оцените степен иновативности производа/услуге/процеса/технологије који је настао као резултат Пројекта? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Значајан
- b. Висок
- c. Умерен
- d. Низак

Одговор

2.9 Молимо Вас да одговорите да ли сте се суочили са неком/им од наведених баријера приликом реализације Пројекта? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Недостатак финансијских средстава
- b. Неуспех у остваривању техничких циљева
- c. Висок степен ризика
- d. Недостатак техничких вештина
- e. Недостатак менаџерских вештина
- f. Недостатак маркетиншких вештина
- g. Немогућност оутсцоуринг-а недостајућих вештина/експертизе
- h. Неадекватна сарадња са предузећима/НИ институцијама
- i. Ништа од наведеног
- j. Друго, молимо Вас да допишете одговор

Одговор

2.10 Молимо Вас да одговорите да ли је реализација Пројекта имала за резултат унапређење технолошких знања и вештина у Вашем предузећу на неки од следећих начина? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Технолошки проблеми су превазиђени
- b. Техничка изводљивост идеје је постала јасна
- c. Комерцијална изводљивост идеје је постала јасна
- d. Унапређење способности управљања иновацијом/техничким ризиком
- e. Унапређење техничких знања и вештина
- f. Ништа од наведеног

Одговор

2.11 Молимо Вас да одговорите да ли је реализација Пројекта имала за резултат унапређење производа/услуга у Вашем предузећу на неки од следећих начина? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Унапређење квалитета производа/услуга
- b. Унапређење квалитета процеса
- c. Смањење производних трошкова
- d. Ништа од наведеног

Одговор

2.12 Молимо Вас да ли је реализација Пројекта имала за резултат повећање инвестиција у иновације и истраживање и развој (И&Р) у Вашем предузећу на неки од следећих начина? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Развој иновативне културе и склоности ка предузимању И&Р активности
- b. Више активности/већа улагања у И&Р
- c. Веће инвестиције у иновације и И&Р
- d. Већа улагања у значајне технолошке иновације
- e. Развој нове интелектуалне својине
- f. Развој новог патента/нових патената
- g. Боље разумевање иновација/технологија
- h. Ништа од наведеног

Одговор

2.13 Молимо Вас да ли је реализација Пројекта имала за резултат побољшање тржишне позиције Вашег предузећа на неки од следећих начина? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Освајањем новог/их тржишта
- b. Побољшањем позиције на постојећем тржишту
- c. Побољшањем имиџа предузећа
- d. Ништа од наведеног

Одговор

III. ДИРЕКТНИ И ИНДИРЕКТНИ ЕФЕКТИ ПРОЈЕКТА НА ПОСЛОВНЕ ПЕРФОРМАНСЕ

3.1 Молимо Вас да одговорите да ли је Ваш пројекат успешно реализован? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Да
- b. Не

Одговор

3.2 Молимо Вас да оцените утицај пројекта који сте реализовали на наведене индикаторе пословних перформанси и да у празном пољу назначите у ком проценту? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Укупан промет
- b. Приходи од продаје на домаћем тржишту
- c. Вредност активе
- d. Нето добитак
- e. Извоз
- f. Приходи од права интелектуалне својине
- g. Ефикасност
- h. Продуктивност
- i. Број запослених
- j. Тржишно учешће
- k. Повећање инвестиција у истраживање и развој
- l. Друго
- m. Ништа од наведеног

Одговор	% повећање

3.3 Молимо Вас да оцените колико сматрате да су трајали позитивни утицаји пројекта на Ваше пословање и пословне перформансе? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. Не знам
- b. Мање од 3 године
- c. 4-5 година
- d. 6 и више година

Одговор

3.4 Молимо Вас да оцените ефекте пројекта на иновативне и истраживачко-развојне активности Вашег предузећа? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Унапређење техничких/истраживачко-развојних активности
- b. Унапређење техничких знања/разумевања
- c. Повећање расположивости опреме и истраживачке инфраструктуре
- d. Унапређење вештина комерцијалне комуникације
- e. Унапређење иновативне културе и иновативних способности
- f. Није било ефеката
- g. Остало, молимо Вас да допишете Ваш одговор

Одговор

3.5 Молимо Вас да оцените да ли је и на који начин пројекат утицао на посвећеност Вашег предузећа развоју нових технологија? (Напомена: Изабрати одговоре и означити их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Пројекат је допринео повећању капацитета за испитивање техничке изводљивости нових идеја
- b. Пројекат је допринео испитивању могућности примене нових технологија
- c. Пројекат је омогућио креирање нових научних и техничких знања
- d. Пројекат је допринео повећању капац. за испитивање потенцијала за комерцијализацију нових идеја
- e. Није утицао
- f. Ништа од наведеног, молимо Вас да наведете

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

3.6 Молимо Вас да одговорите да ли је пројекат остварио неки од наведених позитивних друштвених утицаја? (Напомена: Изабрати одговоре и означити их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Унапређење у области медицине
- b. Унапређење у области образовања
- c. Унапређење у области транспорта
- d. Унапређење у области пољопривреде и прехранбене технологије
- e. Унапређење у области приступа информацијама и технологијама
- f. Унапређење у области заштите животне средине
- g. Унапређење у области комуникација
- h. Побољшање квалитета општих услова живота људи
- i. Није имао утицаја
- j. Ништа од наведеног, молимо Вас да наведете тачан одговор

Одговор

3.7 Молимо Вас да одговорите да ли је и колико права интелектуалне својине (патената) регистровано као резултат пројекта? (Напомена: Изабрати одговоре и означити их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Ниједан
- b. Један
- c. Два
- d. Три
- e. Четири и више

Одговор

3.8 Молимо Вас да одговорите да ли је након учешћа у Програму раног развоја Ваше предузеће имало лакши приступ екстерним изворима финансирања? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Да, у значајној мери је позитивно утицало
- b. Да, у извесној мери је позитивно утицало
- c. Није имало утицаја
- d. Имало је негативан утицај

Одговор

3.9 Молимо Вас да одговорите да ли је реализација овог пројекта утицала на побољшање имиџа/репутације Вашег предузећа? (Напомена: Изабрати одговоре и означити их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Да, у значајној мери
- b. Да, у одређеној мери
- c. Није имала утицаја
- d. Имала је негативан утицај

Одговор

IV. ЕФЕКТИ ПРОЈЕКТА НА ДРУГА ПРЕДУЗЕЋА/ИНСТИТУЦИЈЕ/ОРГАНИЗАЦИЈЕ

4.1 Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 5 субјекте на које је реализација остварила највеће позитивне ефекте? (Напомена: 1- субјекат на који је остварен најмањи позитиван утицај, 5-субјекат на који је остварен највећи утицај)

- a. Купци
- b. Конкуренти
- c. Друга предузећа
- d. Истраживачко-развојни центри
- e. Иновациони/истраживачки центри

Одговор

4.2 Уколико сте на претходно питање дали позитиван одговор, молимо Вас да означите област/и у којима је тај позитиван утицај био најизраженији? (Напомена: Изабрати одговоре и означити их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

	Истраживање и развој	Технологија/ иновативне праксе	Производи и услуге	Процеси	Пословне перформансе	Друго
Потрошачи						
Добављачи						
Конкуренти						

4.3 Молимо Вас да одговорите да ли је спроведена дисеминација резултата овог пројекта? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. Да, веома широка
- b. Да, умерено широка
- c. Да, ограничена
- d. Није уопште

Одговор

4.4 Уколико сте на претходно питање дали позитиван одговор (одговори под а и б), молимо Вас да означите области/подручја у којима је остварен највећи утицај резултата/оутпута пројекта? (Напомена: Изабрати одговоре и означити их са x)

- a. Друге технологије
- b. Други производи и услуге
- c. Други сектори
- d. Други процеси

Одговор

V. ЗНАЧАЈ ФИНАНСИЈСКЕ ПОДРШКЕ МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОЈЕКТА

5.1 Да ли сматрате да би се овај пројекат реализовао и без финансијске подршке Министарства просвете, науке и технолошког развоја? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. Дефинитивно би се реализовао
- b. Вероватно би се реализовао
- c. Можда да би се реализовао
- d. Вероватно се не би реализовао
- e. Дефинитивно се не би реализовао

Одговор

5.2 Које изворе финансирања верујете да бисте користили за реализацију овог пројекта да је изостало суфинансирање Министарства просвете, науке и технолошког развоја? (Напомена: Изабрати одговоре и означити их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Сопствена средства
- b. Банкарски кредит
- c. Финансијска подршка неког другог пројекта
- d. Пословни анђели
- e. *Venture capital*
- f. Друго, молимо Вас да допишете Ваш одговор

Одговор

5.3 Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 4 кључне факторе који су допринели успешној реализацији овог пројекта? (Напомена: 1-фактор који је најмање допринео, 4-фактор који је највише допринео)

- a. Сарадња са Министарством просвете, науке и технолошког развоја
- b. Износ финансијских средстава која су одобрена
- c. Знање и вештине развијене током реализације пројекта
- d. Опрема/изградња инфраструктурних капацитета

Одговор

5.4 Молимо Вас да оцените степен сарадње са Министарством просвете, науке и технолошког развоја? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Значајно висок
- b. Висок
- c. Умерен
- d. Низак

Одговор

5.5 Које би биле Ваше сугестије за унапређење успешности реализације иновационих и инфраструктурних пројеката суфинансираних средствима из буџета РС? (Напомена: Изабрати одговоре и означити их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Поједностављење процедуре пријаве и смањење обима и/или комплексности неопходне документације
- b. Повећање износа финансијске подршке
- c. Већа подршка Министарства просвете, науке и технолошког развоја током реализације пројеката
- d. Друго, молимо Вас да допишете одговор

Одговор

Молимо Вас наведите Ваше коментаре и сугестије:

--

ХВАЛА ВАМ НА ВАШЕМ ВРЕМЕНУ И САРАДЊИ!

2.3. Молимо Вас да заокружите шта је од понуђеног Ваше предузеће реализовало у периоду пре него што Вам је одобрен мини грант у оквиру Програма раног развоја? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Реализовање истраживачко-развојних активности
- b. Развој иновативног/их производа/услуга
- c. Развој иновативног/их процеса
- d. Пружање услуга истраживања и развоја другим предузећима на уговорној основи
- e. Ништа од наведеног

Одговор

2.3. Молимо Вас да одговорите да ли је Ваше предузеће овај пројекат реализовало? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Самостално
- b. Самостално али модификацијом иновације коју је иницијално развило друго предузеће/организација
- c. Outsourcing-ом истраживачко/развојних или иновативних активности
- d. У сарадњи са другим предузећем
- e. У сарадњи са НИ институцијом

Одговор

2.4. Молимо Вас да означите која су била Ваша очекивања од учешћа у Програму раног развоја? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Улазак на нова тржишта или повећање тржишног учешћа
- b. Повећање извоза (или отпочињање извозних активности)
- c. Повећање прихода од интелектуалне својине
- d. Побољшање имиџа/репутације предузећа
- e. Повећање вредности предузећа
- f. Раст прихода
- g. Раст броја запослених
- h. Раст профита
- i. Друго, молимо Вас да допишете одговор

Одговор

2.5. Молимо Вас да одговорите у којој мери су остварена Ваша очекивања од учешћа у Програму раног развоја? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. У потпуности су испуњена
- b. Углавном су испуњена
- c. Делимично су испуњена
- d. Углавном нису испуњена
- e. Уопште нису испуњена

Одговор

2.5. Молимо Вас да одговорите које од наведених способности/капацитета Вашег предузећа су допринеле успешној реализацији пројекта у оквиру Програма раног развоја? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Предузетничке/пословне вештине
- b. Менаџерске способности
- c. Вештине у области финансијског менаџмента
- d. Вештине у области маркетинга
- e. Комерцијалне вештине
- f. Финансијско здравље предузећа
- g. Посвећеност, вредан и напоран рад
- h. Фокусираност на пројекат
- i. Повољне тржишне околности

Одговор

2.6. Молимо Вас да одговорите на питање да ли је пројекат који сте реализовали у оквиру Програма раног развоја за резултат имао? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Нов производ/услугу
- b. Унапређен производ/услугу
- c. Нов процес
- d. Унапређен процес
- e. Нову технологију
- f. Унапређену технологију
- g. Ништа од наведеног, молимо Вас да допишете Ваш одговор

Одговор

2.7. Молимо Вас да оцените степен иновативности производа/услуге/процеса/технологије који је настао као резултат учешћа у Програму раног развоја? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Значајан
- b. Висок
- c. Умерен
- d. Низак

Одговор

2.7. Молимо Вас да одговорите да ли сте се суочили са неком/им од наведених баријера приликом пласирања на тржиште производа/услуге који је резултат овог пројекта? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Недостатак финансијских средстава
- b. Комерцијална изводљивост: неадекватни изгледи за продају
- c. Неуспех у остваривању техничких циљева
- d. Недостатак маркетиншких вештина
- e. Конкурентски производи/услуге/процеси
- f. Висок степен ризика
- g. Недостатак техничких вештина
- h. Предузеће је имало друге приоритете
- i. Недостатак менаџерских вештина
- j. Немогућност outsourcing-а недостајућих вештина/експертизе
- k. Ништа од наведеног
- l. Друго, молимо Вас да допишете одговор

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

3.3. Молимо Вас да одговорите колико износе Ваши годишњи приходи од овог пројекта?

3.4. Молимо Вас да оцените колико сматрате да ће трајати позитивни утицаји пројекта на Ваше пословне перформансе? (Напомена: Изабрати одговор и означити гаса х)

- a. Не знам
- b. Мање од 3 године
- c. 4-5 година
- d. 6 и више година

Одговор

3.5. Молимо Вас да оцените ефекте пројекта на иновативне и истраживачко-развојне активности Вашег предузећа? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са х или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Унапређење техничких/истраживачко-развојних активности
- b. Унапређење техничких знања/разумевања
- c. Повећање расположивости опреме и истраживачке инфраструктуре
- d. Унапређење вештина комерцијалне комуникације
- e. Унапређење иновативне културе и иновативних способности
- f. Није било ефеката
- g. Остало, молимо Вас да допишете Ваш одговор

Одговор

3.6. Молимо Вас да оцените да ли је и на који начин пројекат утицао на посвећеност Вашег предузећа развоју нових технологија? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са х или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Пројекат је допринео повећању капацитета за испитивање техничке изводљивости нових идеја
- b. Пројекат је допринео испитивању могућности примене нових технологија
- c. Пројекат је омогућио креирање нових научних и техничких знања
- d. Пројекат је допринео повећању капацитета за испитивање потенцијала за комерцијализацију нових идеја
- e. Није утицао
- f. Ништа од наведеног, молимо Вас да наведете

Одговор

3.7. Молимо Вас да одговорите да ли је пројекат остварио неки од наведених позитивних друштвених утицаја? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са х или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Унапређење у области медицине
- b. Унапређење у области образовања
- c. Унапређење у области транспорта
- d. Унапређење у области пољопривреде и хране
- e. Унапређење у области приступа информацијама и технологијама
- f. Унапређење у области заштите животне средине
- g. Унапређење у области комуникација
- h. Побољшање квалитета општих услова живота људи
- i. Нема утицаја
- j. Ништа од наведеног, молимо Вас да наведете тачан одговор

Одговор

3.8. Молимо Вас да одговорите да ли и када су производи/услуге који су резултат овог пројекта доспели на тржиште? (Напомена: изабрати одговор и означити га са х)

- a. У периоду до 1. године од завршетка реализације пројекта
- b. У периоду од 2 до 5 година од завршетка реализације пројекта
- c. У периоду дужем од 5 година од завршетка реализације пројекта

Одговор

3.9. Молимо Вас да одговорите да ли је, а уколико јесте колико је права интелектуалне својине (патената) регистровано као резултат пројекта? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са х)

- a. Ниједан
- b. Један
- c. Два
- d. Три
- e. Четири и више

Одговор

3.10. Молимо Вас да одговорите да ли је након учешћа у Програму раног развоја Ваше предузеће имало лакши приступ екстерним изворима финансирања? (Напомена: изабрати одговор и означити га са х)

- a. Да, у значајној мери
- b. Да, у извесној мери
- c. Није било утицаја
- d. Не, приступ је отежан

Одговор

3.11. Молимо Вас да одговорите да ли је реализација овог пројекта утицала на побољшање имица/репутације Вашег предузећа? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са х)

- a. Да, у значајној мери
- b. Да, у одређеној мери
- c. Није имала утицаја
- d. Имала је негативан утицај

Одговор

3.12. Молимо Вас да процените колико би се у посматраном периоду повећао број запослених у Вашем предузећу да је изостало финансирање путем гранта Фонда за иновациону делатност у оквиру Програма раног развоја? (Напомена: *Изабрати одговор и означити га са x*)

- a. Не би се уопште повећао
- b. 1-49%
- c. 50-99%
- d. 100%

Одговор

3.13. Молимо Вас да процените колико би се у посматраном периоду повећао промет у Вашем предузећу да је изостало финансирање путем гранта Фонда за иновациону делатност у оквиру Програма раног развоја? (Напомена: *Изабрати одговор и означити га са x*)

- a. Не би се уопште повећао
- b. 1-49%
- c. 50-99%
- d. 100%

Одговор

IV. ЕФЕКТИ ПРОЈЕКТА НА ДРУГА ПРЕДУЗЕЋА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ

4.1 Молимо Вас да одговорите да ли сматрате да је пројекат остварио позитивне ефекте на Ваше? (Напомена: *Изабрати одговор/е и означити га/их са x*)

- a. Потрошаче
- b. Добављаче
- c. Конкуренте
- d. Партнере (друга МСПП)
- e. Ни на једне од наведених
- f. Не знам

Одговор

4.2 Уколико сте на претходно питање дали позитиван одговор, молимо Вас да означите области у којима је тај позитиван утицај био најизраженији? (Напомена: *Изабрати одговоре и означити их са x*)

	Технологија	Производи и услуге	Иновативне праксе	Процеси	Пословне перформансе	Друго
Потрошачи						
Добављачи						
Партнери (друга МСПП)						
Конкуренти						

V. ЗНАЧАЈ ПРОГРАМА РАНОГ РАЗВОЈА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОЈЕКТА

5.1 Да ли сматрате да би се овај пројекат реализовао и без финансијске подршке (мини гранта) Фонда за иновациону делатност посредством Програма раног развоја?

(Напомена: *Изабрати одговор и означити га са x*)

- a. Сигурно би се реализовао
- b. Вероватно би се реализовао
- c. Можда да би се реализовао
- d. Вероватно се не би реализовао
- e. Сигурно се не би реализовао

Одговор

5.2 Уколико сте на претходно питање одговорили под а,б или ц, молимо Вас да одговоре на следећа питања? (Напомена: *Изабрати одговор и означити га са x*)

Пројекат би се реализовао:	
a. Раније	
b. Касније	
c. У исто време	

Обим пројекта би био:	
a. Мањи	
b. Већи	
c. Идентичан	

Опсег пројекта би био:	
a. Ужи	
b. Шири	
c. Непромењен	

5.3 Молимо Вас да одговорите да ли сте пре аплицирања за Програм раног развоја покушавали да обезбедите средства за финансирање овог пројекта из неких других извора? (Напомена: *изабрати одговор и означити га са x*)

- a. Да
- b. Не
- c. Не сећам се

Одговор

5.4 Молимо Вас да заокружите које изворе финансирања верујете да бисте користили за реализацију овог пројекта да је изостало учешће у Програму раног развоја? (Напомена: *изабрати одговор/е и означити га/их са x*)

- a. Сопствена средства
- b. Банкарски кредит
- c. Финансијска подршка неког другог пројекта
- d. Пословни анђели
- k. *Venture capital*
- e. Друго, молимо Вас да допишете Ваш одговор

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

5.5 Молимо Вас да одговорите да ли сте имали још нечију подршку/ помоћ приликом реализације пројекта поред подршке Фонда за иновациону делатност посредством Програма раног развоја? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. ДА
b. НЕ

Одговор

5.6 Уколико сте на претходно питање одговорили под а), молимо Вас да означите чију подршку/помоћ сте имали? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Друга МСПП или независни консултанти
b. Образовна или научно-истраживачка институција
c. Велико истраживачко/технолошко предузеће
d. Организација за обављање иновационе делатности (истраживачко-развојни центри, развојно-производни центри, итд.) или актери иновационе инфраструктуре (нучно-технолошки паркови, иновациони хабови, итд.)
e. Пословни анђели
f. Venture capital

Одговор

5.7 Молимо Вас да оцените подршку/помоћ уколико сте је имали? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x)

	Веома корисна	Корисна	Није корисна
Друга МСПП или независни консултанти			
Образовна или научно-истраживачка институција			
Велико истраживачко/технолошко предузеће			
Организација за обављање иновационе делатности (истраживачко-развојни центри, развојно-производни центри, итд.) или актери иновационе инфраструктуре (нучно-технолошки паркови, иновациони хабови, итд.)			
Пословни анђели			
Venture capital			

5.8 Молимо Вас да, уколико сте имали подршку/помоћ, назначите да ли се она наставила и на другим пројектима Вашег предузећа? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

	Одговор	
	Наставила се	Није се наставила
Друга МСПП или независни консултанти		
Образовна или научно-истраживачка институција		
Велико истраживачко/технолошко предузеће		
Организација за обављање иновационе делатности (истраживачко-развојни центри, развојно-производни центри, итд.) или актери иновационе инфраструктуре (нучно-технолошки паркови, иновациони хабови, итд.)		
Пословни анђели		
Venture capital		

5.9 Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 7 следеће аспекте Програма раног развоја? (Напомена: 1-најлошији, 7-најбољи)

- a. Процедура пријаве/аплицирања
b. Подршка тима Фонда за иновациону делатност током реализације пројекта
c. Износ мини гранта
d. На шта се грант може потрошити
e. Флексибилност програма
f. Динамика којом Фонд за иновациону делатност врши трансфер средстава
g. Бенефити за Ваше предузеће

Одговор

5.10 Које би биле Ваше сугестије за унапређење успешности реализације Програма сарадње и науке? (Напомена: Изабрати одговоре и означити их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Поједностављење процедуре пријаве и смањење обима и/или комплексности неопходне документације
b. Повећање износа финансијске подршке/гранта
c. Већа подршка Фонда за иновациону делатност током реализације пројеката
d. Друго, молимо Вас да допишете Ваш одговор

Одговор

Молимо Вас наведите Ваше коментаре и сугестије:

--

ХВАЛА ВАМ НА ВАШЕМ ВРЕМЕНУ И САРАДЊИ!

2.3. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ПРОГРАМА СУФИНАНСИРАЊА ИНОВАЦИЈА

ЕВАЛУАЦИЈА ПРОГРАМА СУФИНАНСИРАЊА ИНОВАЦИЈА АНКЕТНИ УПИТНИК	
	
Република Србија КАБИНЕТ МИНИСТРА ЗА ИНОВАЦИЈЕ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ	ИНСТИТУТ ЕКОНОМСКИХ НАУКА Београд
Институт економских наука из Београда реализује истраживање под називом: „Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији„. Наручилац истраживања је Кабинет Министра за Иновације и Технолошки развој. Истраживање се финансира у оквиру ПЕРФОРМ Пројекта у сарадњи са Републичким секретаријатом за јавне политике. Спровођење овог анкетног истраживања омогућиће евалуацију суфинансираних развојних пројеката у оквиру Програма суфинансирања иновација ("MINI GRANTS PROGRAM") који реализује Фонд за иновациону делатност средствима из буџета Републике Србије, претприступних фондова Европске уније и других донација. Најљубазније Вас молимо да узмете учешће у истраживању чији резултати имају за циљ сагледавање ефеката улагања Владе РС у подстицање сарадње српских микро, малих и средњих предузећа и стратешких партнера са жељом да се повећају улагања приватног сектора у пројекте технолошког развоја и комерцијализације за нове и унапређене производе, услуге и технологије.	

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРОЈЕКТУ

1.1. Основни подаци о пројекту:

Носилац реализације пројекта:	
Назив пројекта:	
Сектор:	
Вредност пројекта:	
Учешће Фонда:	

1.2. Основни подаци о носоцу реализације пројекта (кориснику гранта):

Име предузећа:	
Делатност/сектор:	
Облик организовања:	
Величина:	
Година оснивања:	
Адреса:	
Контакт телефон:	
Е-маил адреса:	

1.3. Молимо Вас да одговорите на питање којој области науке и технологије или сектору индустрије припада Ваш пројекат?

1.4. Молимо Вас да означите Вашег стратешког партнера у реализацији овог пројекта? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Предузеће из приватног сектора
- b. Организација за истраживање и развој
- c. Инвестициони фонд
- d. Фонд ризичног капитала

Одговор

1.5. Молимо Вас да наведете име стратешког партнера у реализацији овог пројекта:

1.6. Молимо Вас да одговорите ко је био главни иницијатор пројекта? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Носилац пројекта
- b. Стратешки партнер

Одговор

1.7. Молимо Вас да оцените степен сарадње између Вашег предузећа и стратешког партнера у реализацији овог пројекта? (Напомена: изабрати одговоре и означити их са x)

- a. Значајно висок
- b. Висок
- c. Умерен
- d. Низак

Одговор

1.8. Молимо Вас да одговорите на који начин је реализована сарадња између Вашег предузећа и стратешког партнера? (Напомена: изабрати одговоре и означити их са x и уписати одговор уколико је потребно)

- a. Кроз размену техничких и истраживачко-развојних вештина
- b. Кроз реализовање пројектних активности
- c. На други начин, молимо Вас да допишете одговор

Одговор

II. ЦИЉЕВИ, ОЧЕКИВАЊА, БАРИЈЕРЕ

2.1. Молимо Вас да одговорите шта је био циљ Вашег учешћа у овом Програму? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Развој новог прототипа/ производа/услуге
- b. Унапређење постојећег производа/услуге
- c. Тестирање комерцијалног потенцијала иновације
- d. Тестирање техничке изводљивости иновације
- e. Развој новог/их процеса
- f. Развој технолошке иновације
- g. Раст предузећа
- h. Обезбеђење финансијских средстава
- i. Превaziлажење одређених техничких проблема
- j. Стварање нових научних/техничких знања
- k. Смањење ризика инвестиције у истраживање и развој
- l. Унапређење конкурентности предузећа
- m. Унапређење имица предузећа
- n. Иновација организације
- o. Маркетиншка иновација
- p. Друго, молимо Вас да допишете одговор

Одговор

2.2. Молимо Вас да назначите да ли Вас је нешто од наведеног спречавало да овај пројекат реализујете неvezано од учешћа у Програму суфинансирања иновација/добијања *матичинг гранта* од Фонда за иновациону делатност? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Недостатак финансијских средстава
- b. Високи трошкови истраживања
- c. Неизвесност техничке изводљивости иновације
- d. Неизвесност комерцијалног потенцијала иновације
- e. Недостатак техничких вештина/*know how*
- f. Неизвесност приноса на инвестицију у истраживање и развој
- g. Висока ризичност пројекта
- h. Недоступност екстерних извора финансирања
- i. Недостатак других вештина
- j. Ништа од наведеног

Одговор

2.2. Молимо Вас да заокружите шта је од понуђеног Ваше предузеће реализовало у периоду пре него што Вам је одобрен *matching гранта* у оквиру Програма суфинансирања иновација? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Реализовање истраживачко-развојних активности
- b. Развој иновативног/их производа/услуга
- c. Развој иновативног/их процеса
- d. Пружање услуга истраживања и развоја другим предузећима на уговорној основи
- e. Ништа од наведеног

Одговор

2.3. Молимо Вас да одговорите да ли је Ваше предузеће овај пројекат реализовало? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Самостално
- b. Самостално али модификацијом иновације коју је иницијално развило друго предузеће/организација
- c. *Outsourcing*-ом истраживачко/развојних или иновативних активности
- d. У сарадњи са другим предузећем
- e. У сарадњи са НИ институцијом

Одговор

2.4. Молимо Вас да означите која су била Ваша очекивања од учешћа у Програму раног развоја? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Улазак на нова тржишта или повећање тржишног учешћа
- b. Повећање извоза (или отпочињање извозних активности)
- c. Повећање прихода од интелектуалне својине
- d. Побољшање имица/репутације предузећа
- e. Повећање вредности предузећа
- f. Раст прихода
- g. Раст броја запослених
- h. Раст профита
- i. Друго, молимо Вас да допишете одговор

Одговор

2.5. Молимо Вас да одговорите у којој мери су остварена Ваша очекивања од учешћа у Програму суфинансирања иновација? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. У потпуности су испуњена
- b. Углавном су испуњена
- c. Делимично су испуњена
- d. Углавном нису испуњена
- e. Уопште нису испуњена

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

2.6. Молимо Вас да одговорите које од наведених способности/капацитета Вашег предузећа су допринеле успешној реализацији пројекта у оквиру Програма суфинансирања иновација? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Предузетничке/пословне вештине
- b. Менаџерске способности
- c. Вештине у области финансијског менаџмента
- d. Вештине у области маркетинга
- e. Комерцијалне вештине
- f. Финансијско здравље предузећа
- g. Посвећеност, вредан и напоран рад
- h. Фокусираност на пројекат
- i. Повољне тржишне околности

Одговор

2.7. Молимо Вас да одговорите на питање да ли је пројекат који сте реализовали у оквиру Програма суфинансирања иновација за резултат имао? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Нов производ/услугу
- b. Унапређен производ/услугу
- c. Нов процес
- d. Нову технологију
- e. Унапређену технологију

Одговор

2.8. Молимо Вас да оцените степен иновативности производа/услуге/процеса/технологије који је настао као резултат учешћа у Програму суфинансирања иновација? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Значајан
- b. Висок
- c. Умерен
- d. Низак

Одговор

2.9. Молимо Вас да одговорите да ли сте се суочили са неком/им од наведених баријера приликом пласирања производа/услуге који је резултат овог пројекта на тржиште? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Недостатак финансијских средстава
- b. Комерцијална изводљивост: неадекватни изгледи за продају
- c. Неуспех у остваривању техничких циљева
- d. Недостатак маркетиншких вештина
- e. Конкурентски производи/услуге/процеси
- f. Висок степен ризика
- g. Недостатак техничких вештина
- h. Предузеће је имало друге приоритете
- i. Недостатак менаџерских вештина
- j. Немогућност *outsourcing*-а недостајућих вештина/експертизе
- k. Ништа од наведеног
- l. Друго, молимо Вас да допишете одговор

Одговор

2.10. Молимо Вас да одговорите да ли је пројекат реализован у оквиру Програма суфинансирања иновација имао за резултат унапређење технолошких знања и вештина у Вашем предузећу на неки од следећих начина? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Технолошки проблеми су превазиђени
- b. Техничка изводљивост идеје је постала јасна
- c. Комерцијална изводљивост идеје је постала јасна
- d. Унапређење способности управљања иновацијом/техничким ризиком
- e. Унапређење техничких знања и вештина
- f. Ништа од наведеног

Одговор

2.11. Молимо Вас да одговорите да ли је пројекат реализован у оквиру Програма суфинансирања иновација имао за резултат унапређење производа/услуга у Вашем предузећу на неки од следећих начина? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Унапређење квалитета производа/услуга
- b. Унапређење квалитета процеса
- c. Смањење производних трошкова
- d. Ништа од наведеног

Одговор

2.12. Молимо Вас да одговорите да ли је пројекат реализован у оквиру Програма суфинансирања иновација имао за резултат повећање инвестиција И&Р у Вашем предузећу на неки од следећих начина? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Развој иновативне културе и склоности ка предузимању И&Р активности
- b. Више активности/већа улагања у И&Р
- c. Веће инвестиције у иновације и И&Р
- d. Већа улагања у значајне технолошке иновације
- e. Развој нове интелектуалне својине
- f. Развој новог патента/нових патената
- g. Боље разумевање иновација/технологија
- h. Ништа од наведеног

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

2.13. Молимо Вас да одговорите да ли је пројекат реализован у оквиру Програма суфинансирања иновација имао за резултат побољшање тржишне позиције Вашег предузећа на неки од следећих начина? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Освајањем новог/их тржишта
- b. Побољшањем позиције на постојећем тржишту
- c. Побољшањем имиџа предузећа
- d. Ништа од наведеног

Одговор

2.14. Молимо Вас да одговорите да ли је пројекат реализован у оквиру Програма суфинансирања иновација имао за резултат умрежавање и развој односа у ланцу снабдевања на неки од следећих начина? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Предузеће је сада склоније да користи екстерну стручну подршку
- b. Предузеће сада више сарађује и има боље односе са другим МСПП
- c. Предузеће сада више сарађује и има боље односе са факултетима и/или научно-истраживачким институцијама
- d. Предузеће сада више сарађује и има боље односе са организацијама за обављање иновационе делатности (истраживачко-развојни центри, развојно-производни центри, итд.) и/или актерима иновационе инфраструктуре (нучно-технолошки паркови, иновациони хабови, итд.)
- e. Ништа од наведеног

Одговор

2.15. Молимо Вас да одговорите у којој мери је пројекат био значајан за развој иновативних/истраживачко-развојних активности Вашег предузећа? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Изузетно
- b. Веома
- c. Умерено
- d. Уопште није

Одговор

2.16. Молимо Вас да одговорите у којој мери је пројекат значајан за раст Вашег предузећа? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Изузетно
- b. Веома
- c. Умерено
- d. Уопште није

Одговор

III. ДИРЕКТНИ И ИНДИРЕКТНИ ЕФЕКТИ ПРОЈЕКТА НА ПОСЛОВНЕ ПЕРФОРМАНСЕ

3.1. Молимо Вас да одговорите да ли је Ваш пројекат успешно реализован? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Да
- b. Не

Одговор

3.2. Молимо Вас да одговорите колико износе Ваши годишњи приходи од овог пројекта?

3.3. Молимо Вас да оцените утицај пројекта који сте реализовали уз подршку Програма суфинансирања иновација на наведене индикаторе пословних перформанси и да у празном пољу назначите у ком проценту? (Напомена: Изабрати одговоре и означити их са x, а затим наведите процентуално повећање)

- a. Укупан промет
- b. Приходи од продаје на домаћем тржишту
- c. Вредност активе
- d. Нето добитак
- e. Извоз
- f. Приходи остварени од издавања права за лиценцирање технологије
- g. Приходи од права интелектуалне својине
- h. Ефикасност
- i. Продуктивност
- j. Број запослених
- k. Тржишно учешће
- l. Повећање инвестиција у истраживање и развој
- m. Друго
- n. Ништа од наведеног

Одговор	% повећање

3.4. Молимо Вас да одговорите да ли сте испунили (испуњавате) обавезу исплаћивања ројалти плаћања у висини од највише 120% укупно додељеног гранта кроз Програм суфинансирања иновација или највише до пет година након завршетка пројекта? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Да
- b. Не

Одговор

3.5. Молимо Вас да, уколико сте испунили (испуњавате) уговорну обавезу, наведете на који од наведених начина сте вршили исплату ројалти плаћања? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. По стопи од 5% од годишњег прихода од продаје производа или услуге (заснованог на технологији развијеној током пројекта) у висини од највише 120% од укупно додељеног гранта или у року од пет година од завршетка пројекта шта год да је остварено раније
- b. По стопи од 15% од прихода остварених од издавања права за лиценцирање технологије у висини од највише 120% од укупно додељеног гранта или у року од пет година од завршетка пројекта шта год да је остварено раније

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

3.6. Молимо Вас да, уколико нисте испунили (не испуњавате) уговорну обавезу исплате ројалти плаћања, наведете разлог:

3.7. Молимо Вас да одговорите да ли је извршена продаја компаније или технологије која је развијена помоћу средстава која су добијена од стране Фонда за иновациону делатност страном лицу, при чему су пословање и/или интелектуална својина пренесени у иностранство? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Да
b. Не

Одговор

3.8. Молимо Вас да, уколико сте на претходно питање дали позитиван одговор, назначите да ли је извршена обавезна исплата укупне суме ројалти плаћања у висини од 120% финансирања добијеног кроз Програм суфинансирања иновација? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Да
b. Не

Одговор

3.9. Молимо Вас да, уколико нисте испунили уговорну обавезу исплате ројалти плаћања по основу продаје компаније или технологије која је развијена помоћу средстава која су добијена од стране Фонда за иновациону делатност страном лицу, наведете разлог:

3.10. Молимо Вас да оцените колико сматрате да ће трајати позитивни утицаји пројекта на Ваше пословне перформансе? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. Не знам
b. Мање од 3 године
c. 4-5 година
d. 6 и више година

Одговор

3.11. Молимо Вас да оцените ефекте пројекта на иновативне и истраживачко-развојне активности Вашег предузећа? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Унапређење техничких/истраживачко-развојних активности
b. Унапређење техничких знања/разумевања
c. Повећање расположивости опреме и истраживачке инфраструктуре
d. Унапређење вештина комерцијалне комуникације
e. Унапређење иновативне културе и иновативних способности
f. Није било ефеката
g. Остало, молимо Вас да допишете Ваш одговор

Одговор

3.12. Молимо Вас да оцените да ли је и на који начин пројекат утицао на посвећеност Вашег предузећа развоју нових технологија? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Пројекат је допринео повећању капацитета за испитивање техничке изводљивости нових идеја
b. Пројекат је допринео испитивању могућности примене нових технологија
c. Пројекат је омогућио креирање нових научних и техничких знања
d. Пројекат је допринео повећању капацитета за испитивање потенцијала за комерцијализацију нових идеја
e. Није утицао
f. Ништа од наведеног, молимо Вас да наведете

Одговор

3.13. Молимо Вас да одговорите да ли је пројекат остварио неки од наведених позитивних друштвених утицаја? (Напомена: Изабрати одговоре и означити их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Унапређење у области медицине
b. Унапређење у области образовања
c. Унапређење у области транспорта
d. Унапређење у области пољопривреде и хране
e. Унапређење у области приступа информацијама и технологијама
f. Унапређење у области заштите животне средине
g. Унапређење у области комуникација
h. Побољшање квалитета општих услова живота људи
i. Нема утицаја
j. Ништа од наведеног, молимо Вас да наведете тачан одговор

Одговор

3.14. Молимо Вас да одговорите да ли и када су производи/услуге који су резултат овог пројекта доспели на тржиште? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. У периоду до 1. године од завршетка реализације пројекта
b. У периоду од 2 до 5 година од завршетка реализације пројекта
c. У периоду дужем од 5 година од завршетка реализације пројекта

Одговор

3.15. Молимо Вас да одговорите да ли је и колико права интелектуалне својине (патената) регистровано као резултат пројекта? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Ниједан
b. Један
c. Два
d. Три
e. Четири и више

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

3.16. Молимо Вас да одговорите да ли је након учешћа у Програму суфинансирања иновација Ваше предузеће имало лакши приступ екстерним изворима финансирања? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Да, у значајној мери
- b. Да, у извесној мери
- c. Није било утицаја
- d. Не, приступ је отежан

Одговор

3.17. Молимо Вас да одговорите да ли је реализација овог пројекта утицала на побољшање имиџа/репутације Вашег предузећа? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. Да, у значајној мери
- b. Да, у одређеној мери
- c. Није имала утицаја
- d. Имала је негативан утицај

Одговор

3.18. Молимо Вас да дате процену колико би се у посматраном периоду повећао број запослених у Вашем предузећу да је изостало финансирање путем Програма суфинансирања иновација? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. Не би се уопште повећао
- b. 1-49%
- c. 50-99%
- d. 100%

Одговор

3.19. Молимо Вас да дате процену колико би се у посматраном периоду повећао промет у Вашем предузећу да је изостало финансирање путем Програма суфинансирања иновација? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. Не би се уопште повећао
- b. 1-49%
- c. 50-99%
- d. 100%

Одговор

IV. ЕФЕКТИ ПРОЈЕКТА НА ДРУГА ПРЕДУЗЕЋА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ

4.1. Молимо Вас да одговорите да ли сматрате да је пројекат остварио позитивне ефекте на Ваше? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Потрошаче
- b. Добављаче
- c. Конкуренте
- d. Партнере (друга МСПП)
- e. Ни на једне од наведених
- f. Не знам

Одговор

4.2. Уколико сте на претходно питање дали позитиван одговор, молимо Вас да означите области у којима је тај позитиван утицај био најизраженији? (Напомена: Изабрати одговоре и означити их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

	Технологија	Производи и услуге	Иновативне праксе	Процеси	Пословне перформансе	Друго
Потрошачи						
Добављачи						
Партнери (друга МСПП)						
Конкуренти						

V. ЗНАЧАЈ ПРОГРАМА РАНОГ РАЗВОЈА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОЈЕКТА

5.1. Да ли сматрате да би се овај пројекат реализовао и без финансијске подршке (matching гранта) Фонда за иновациону делатност посредством Програма суфинансирања иновација? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. Сигурно би се реализовао
- b. Вероватно би се реализовао
- c. Можда да би се реализовао
- d. Вероватно се не би реализовао
- e. Сигурно се не би реализовао

Одговор

5.2. Уколико сте на претходно питање одговорили под а,б или ц, молимо Вас да заокружите одговоре на следећа питања? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

Пројекат би се реализовао:	
a. Раније	
b. Касније	
c. У исто време	
Обим пројекта би био:	
a. Мањи	
b. Већи	
c. Идентичан	
Опсег пројекта би био:	
a. Ужи	
b. Шири	
c. Непромењен	

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

5.3. Молимо Вас да одговорите да ли сте пре аплицирања за Програм суфинансирања иновација покушавали да обезбедите средства за финансирање овог пројекта из неких других извора? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Да
- b. Не
- c. Не сећам се

Одговор

5.4. Молимо Вас да заокружите које изворе финансирања верујете да бисте користили за реализацију овог пројекта да је изостало учешће у Програму суфинансирања иновација? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Сопствена средства
- b. Банкарски кредит
- c. Финансијска подршка неког другог пројекта
- d. Пословни анђели
- e. *Venture capital*
- f. Друго, молимо Вас да допишете Ваш одговор

Одговор

5.5. Молимо Вас да одговорите да ли сте имали још нечију подршку/ помоћ приликом реализације пројекта поред подршке Фонда за иновациону делатност? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. ДА
- b. НЕ

Одговор

5.6. Уколико сте на претходно питање одговорили под а), молимо Вас да означите чију подршку/помоћ сте имали? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Друга МСПП или независни консултанти
- b. Образовна или научно-истраживачка институција
- c. Велико истраживачко/технолошко предузеће
- d. Организација за обављање иновационе делатности (истраживачко-развојни центри, развојно-производни центри, итд.) или актери иновационе инфраструктуре (нучно-технолошки паркови, иновациони хабови, итд.)
- e. Пословни анђели
- f. *Venture capital*

Одговор

5.7. Молимо Вас да оцените подршку/помоћ уколико сте је имали? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Друга МСПП или независни консултанти
- b. Образовна или научно-истраживачка институција
- c. Велико истраживачко/технолошко предузеће
- d. Организација за обављање иновационе делатности (истраживачко-развојни центри, развојно-производни центри, итд.) или актери иновационе инфраструктуре (нучно-технолошки паркови, иновациони хабови, итд.)
- e. Пословни анђели
- f. *Venture capital*

Веома корисна	Корисна	Није корисна

5.8. Молимо Вас да, уколико сте имали подршку/помоћ, назначите да ли се она наставила и на другим пројектима које је реализовало Ваше предузеће? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Друга МСПП или независни консултанти
- b. Образовна или научно-истраживачка институција
- c. Велико истраживачко/технолошко предузеће
- d. Организација за обављање иновационе делатности (истраживачко-развојни центри, развојно-производни центри, итд.) или актери иновационе инфраструктуре (научно-технолошки паркови, иновациони хабови, итд.)
- f. Пословни анђели
- g. *Venture capital*

Наставила се	Није се наставила

5.9. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 7 следеће аспекте Програма суфинансирања иновација? (Напомена: 1-најлошији, 7-најбољи)

- a. Процедура пријаве/аплицирања
- b. Подршка тима Фонда за иновациону делатност током реализације пројекта
- c. Износ мини гранта
- d. На шта се грант може потрошити
- e. Флексибилност програма
- f. Динамика којом Фонд за иновациону делатност врши трансфер средстава
- g. Бенефити за Ваше предузеће

Одговор

5.10. Које би биле Ваше сугестије за унапређење успешности реализације Програма суфинансирања иновација? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Поједностављење процедуре пријаве и смањење обима и/или комплексности неопходне документације
- b. Повећање износа финансијске подршке/гранта
- c. Већа подршка Фонда за иновациону делатност током реализације пројекта
- d. Друго, допишите одговор

Одговор

Молимо Вас наведите Ваше коментаре и сугестије:

ХВАЛА ВАМ НА ВАШЕМ ВРЕМЕНУ И САРАДЊИ!

2.4. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ПРОГРАМА САРАДЊЕ НАУКЕ И ПРИВРЕДЕ

ЕВАЛУАЦИЈА ПРОГРАМА САРАДЊЕ НАУКЕ И ПРИВРЕДЕ АНКЕТНИ УПИТНИК	
	
Република Србија КАБИНЕТ МИНИСТРА ЗА ИНОВАЦИЈЕ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ	ИНСТИТУТ ЕКОНОМСКИХ НАУКА Београд
Институт економских наука из Београда реализује истраживање под називом: „Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији“. Наручилац истраживања је Кабинет Министра за Иновације и Технолошки развој. Истраживање се финансира у оквиру ПЕРФОРМ Пројекта у сарадњи са Републичким секретаријатом за јавне политике. Спровођење овог анкетног истраживања омогућиће евалуацију суфинансираних развојних пројеката у оквиру Програма сарадње науке и привреде који реализује Фонд за иновациону делатност средствима Европске уније и Републике Србије. Најљубазније Вас молимо да узмете учешће у истраживању чији резултати имају за циљ сагледавање ефеката улагања Владе РС у подстицање сарадње науке и привреде.	

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРОЈЕКТУ

1.1. Основни подаци:

Назив пројекта:	
Област/делатност:	
Буџет пројекта:	
Учешће Фонда:	

ЧЛАНОВИ КОНЗОРЦИЈУМА

	Носилац	Главни партнер	Партнер	Партнер	Партнер
Назив:					
Делатност:					
Облик организовања:					
Величина:					
Година оснивања:					
Адреса:					
Контакт телефон:					
Е-маил адреса:					

1.2. Молимо Вас да одговорите ко је био главни иницијатор пројекта? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Носилац пројекта
- b. Главни партнер
- c. Један од осталих партнера

Одговор

1.3. Молимо Вас да оцените степен сарадње између партнера у Конзорцијуму? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Значајно висок
- b. Висок
- c. Умерен
- d. Низак

Одговор

1.4. Молимо Вас да одговорите на који начин је реализована сарадња између партнера у Конзорцијуму? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Кроз размену техничких и истраживачко-развојних вештина
- b. Кроз реализовање пројектних активности
- c. На други начин, молимо Вас да допишете одговор

Одговор

1.5. Молимо Вас да одговорите у којој мери је пројекат значајан за иновативне/истраживачко-развојне активности Вашег предузећа/институције? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Изузетно
- b. Веома
- c. Умерено
- d. Уопште није

Одговор

1.6. Молимо Вас да одговорите у којој мери је пројекат значајан за раст Вашег предузећа/институције?

(Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Изузетно
- b. Веома
- c. Умерено
- d. Уопште није

Одговор

1.7. Молимо Вас да одговорите да ли сте наставили да сарађујете са партнерима из Конзорцијума након формалног завршетка пројекта?

(Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Да, са свим партнерима на реализацији новог пројекта
- b. Да, са појединим партнерима на реализацији новог пројекта
- c. Постоје велики изгледи да ћемо сарађивати и у будућности
- d. Вероватно нећемо наставити сарадњу
- e. Сигурно нећемо наставити сарадњу

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

II. ЦИЉЕВИ, ОЧЕКИВАЊА, БАРИЈЕРЕ

2.1. Молимо Вас да означите циљеве Вашег учешћа на пројекту. (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Развој новог производа/услуге
- b. Унапређење постојећег производа/услуге
- c. Развој новог процеса
- d. Унапређење постојећег процеса
- e. Развој нове технологије
- f. Унапређење постојеће технологије
- g. Иновација организације
- h. Маркетиншка иновација
- i. Смањење негативних утицаја на животну средину
- j. Остварење позитивног друштвеног утицаја
- k. Друго, молимо Вас да допишете одговор

Одговор

2.2. Молимо Вас да означите Ваша очекивања од пројекта? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Улазак на нова тржишта или повећање тржишног учешћа
- b. Повећање извоза (или отпочињање извозних активности)
- c. Повећање прихода од интелектуалне својине
- d. Повећање броја објављених научних/стручних радова
- e. Побољшање имиџа/репутације предузећа/институције
- f. Повећање вредности предузећа
- g. Раст прихода
- h. Раст броја запослених
- i. Раст профита

Одговор

2.3. Молимо Вас да означите кључне баријере у вези са иновативним/истраживачко-развојним активностима са којима сте се сусретали пре отпочињања реализације пројекта? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Трошкови/финансије
- b. Неадекватна сарадња са предузећима/НИ институцијама
- c. Недостатак истраживачко-развојних/техничких активности
- d. Недостатак вештина комерцијалне комуникације (продаја и преговарање)
- e. Околности на тржишту
- f. Технички изазови
- g. Опрема, истраживачка инфраструктура
- h. Недовољна/неизвесна тражња за производом/услугом
- i. Конкурентски производи/услуге/процеси
- j. Није било баријера
- k. Друго, молимо Вас да допишете одговор

Одговор

III. ДИРЕКТНИ И ИНДИРЕКТНИ ЕФЕКТИ ПРОЈЕКТА НА ПОСЛОВНЕ АКТИВНОСТИ

3.1. Молимо Вас да оцените на који начин је реализација пројекта утицала на производе/процесе/активности Вашег предузећа/институције? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Развој новог(их) производа/услуге(а)
- b. Унапређење постојећег(их) производа/услуге(а)
- c. Развој нових процеса
- d. Развој истраживачко-развојних активности
- e. Иновација технологије
- f. Развој иновативних активности
- g. Организационе промене

Одговор

3.1. Молимо Вас да оцените ефекте пројекта на иновативне и истраживачко-развојне активности Вашег предузећа/институције? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Унапређење техничких/истраживачко-развојних активности
- b. Унапређење вештина комерцијалне комуникације
- c. Унапређење техничких знања/разумевања
- d. Повећање расположивости опреме и истраживачке инфраструктуре
- e. Унапређење трансфера знања
- f. Унапређење сарадње
- g. Унапређење иновативне културе и иновативних способности
- h. Није било ефеката
- i. Остало, молимо Вас да допишете Ваш одговор

Одговор

3.2. Молимо Вас да оцените да ли је и на који начин пројекат утицао на посвећеност Вашег предузећа/институције примени и/или развоју нових технологија? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Пројекат је допринео повећању капацитета за испитивање техничке изводљивости нових идеја
- b. Пројекат је допринео испитивању могућности примене нових технологија
- c. Пројекат је омогућио креирање нових научних и техничких знања
- d. Пројекат је допринео повећању капацитета за испитивање потенцијала за комерцијализацију нових идеја
- e. Није утицао
- f. Ништа од наведеног, молимо Вас да наведете

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

3.3. Молимо Вас да одговорите да ли је пројекат остварио неки од наведених позитивних друштвених утицаја? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Унапређење у области медицине
- b. Унапређење у области образовања
- c. Унапређење у области транспорта
- d. Унапређење у области пољопривреде и прехранбене технологије
- e. Унапређење у области приступа информацијама и технологијама
- f. Унапређење у области заштите животне средине
- g. Унапређење у области комуникација
- h. Побољшање квалитета општих услова живота људи
- i. Није имао утицаја
- j. Ништа од наведеног, молимо Вас да наведете тачан одговор

Одговор

3.4. Молимо Вас да одговорите да ли и када су производи/услуге који су резултат овог пројекта доспели на тржиште? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. У периоду до 1. године од завршетка реализације пројекта
- b. У периоду од 2 до 5 година од завршетка реализације пројекта
- c. У периоду дужем од 5 година од завршетка реализације пројекта

Одговор

3.5. Молимо Вас да одговорите да ли је и колико права интелектуалне својине (патената) регистровано као резултат овог пројекта? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. Ниједан
- b. Један
- c. Два
- d. Три
- e. Четири и више

Одговор

3.6. Молимо Вас да одговорите да ли је учешће на овом пројекту утицало на доступност екстерних извора финансирања за Ваше предузеће? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. Да, у значајној мери је позитивно утицало
- b. Да, у извесној мери је позитивно утицало
- c. Није имало утицаја
- d. Имало је негативан утицај

Одговор

IV. ЕФЕКТИ ПРОЈЕКТА НА ПОСЛОВНЕ ПЕРФОРМАНСЕ

4.1 Молимо Вас да оцените ефекте пројекта на наведене индикаторе пословних перформанси и да у празном пољу назначите у ком проценту? (Напомена: Изабрати одговоре и означити их са x и уписати процентуално повећање)

- a. Број запослених
- b. Приходи од продаје
- c. Промет
- d. Нето добитак
- e. Извоз
- f. Приходи од права интелектуалне својине
- g. Ефикасност
- h. Продуктивност
- i. Повећан број радова у часописима на СЦИ листи, као и број цитата у WoS
- j. Тржишно учешће

	% повећање

4.2 Молимо Вас да одговорите да ли је реализација овог пројекта утицала на побољшање имиџа/репутације Вашег предузећа/институције? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. Да, у значајној мери
- b. Да, у одређеној мери
- c. Није имала утицаја
- d. Имала је негативан утицај

Одговор

4.3 Молимо Вас да одговорите колико износе Ваши годишњи приходи од овог пројекта?

4.4 Молимо Вас да оцените колико сматрате да ће трајати позитивни утицаји пројекта на Ваше пословне перформансе? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. Не знам
- b. Мање од 3 године
- c. 4-5 година
- d. 6 и више година

Одговор

4.5 Молимо Вас да процените колико би се у посматраном периоду повећао број запослених у Вашем предузећу/институцији да је изостало финансирање путем гранта Фонда за иновациону делатност у оквиру Програма сарадње науке и привреде? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. Не би се уопште повећао
- b. 1-49%
- c. 50-99%
- d. 100%

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

- 4.6** Молимо Вас да процените колико би се у посматраном периоду повећао промет у Вашем предузећу/институцији да је изостало финансирање путем гранта Фонда за иновациону делатност у оквиру Програма сарадње науке и привреде? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. Не би се уопште повећао
- b. 1-49%
- c. 50-99%
- d. 100%

Одговор

V. ЕФЕКТИ ПРОЈЕКТА НА ДРУГА ПРЕДУЗЕЋА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ

- 5.1** Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 5 субјекте на које је реализација овог пројекта остварила највећи позитиван утицај? (Напомена: 1- субјекат на који је остварен најмањи утицај, 5-субјекат на који је остварен највећи утицај)

- a. Купци
- b. Додављачи
- c. Конкуренти
- d. Друга предузећа
- e. Друге институције

Одговор

- 5.2** Уколико сте на претходно питање дали позитиван одговор, молимо Вас да означите област/и у којима је тај позитиван утицај био најизраженији? (Напомена: Изабрати одговоре и означити их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

	Истраживање и развој	Технологија/ иновативне праксе	Производи и услуге	Процеси	Пословне перформансе	Друго
Потрошачи						
Додављачи						
Конкуренти						

- 5.3** Молимо Вас да одговорите да ли је спроведена дисеминација резултата овог пројекта? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. Да, веома широка
- b. Да, умерено широка
- c. Да, ограничена
- d. Није уопште

Одговор

- 5.4** Уколико сте на претходно питање дали позитиван одговор (одговори под а и б), молимо Вас да означите области/подручја на која су се резултати/аутпути пројекта проширили? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x)

- a. Друге технологије
- b. Други производи и услуге
- c. Други сектори
- d. Други процеси

Одговор

VI. ЗНАЧАЈ ПРОГРАМА САРАДЊЕ НАУКЕ И ПРИВРЕДЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ОВОГ ПРОЈЕКТА

- 6.1** Да ли сматрате да би се овај пројекат реализовао и без финансијске подршке Фонда за иновациону делатност посредством Програма сарадње науке и привреде? (Напомена: Изабрати одговор и означити га са x)

- a. Дефинитивно би се реализовао
- b. Вероватно би се реализовао
- c. Можда би се реализовао
- d. Вероватно се не би реализовао
- e. Дефинитивно се не би реализовао

Одговор

- 6.2** Које изворе финансирања верујете да бисте користили за реализацију овог пројекта да је изостало учешће у Програму сарадње науке и привреде? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Сопствена средства
- b. Банкарски кредит
- c. Финансијска подршка неког другог пројекта
- d. Пословни анђели
- e. Venture capital
- f. Друго, молимо Вас да допишете Ваш одговор

Одговор

- 6.3** Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 4 факторе који су по Вашем мишљењу највише допринели успешној реализацији овог пројекта? (Напомена: 1-фактор који је најмање допринео, 4-фактор који је највише допринео)

- a. Сарадња између партнера у Конзорцијуму
- b. Износ финансијских средстава/гранта
- c. Знање и вештине развијене током реализације пројекта
- d. Сарадња између Конзорцијума и Фонда за иновациону делатност

Одговор

- 6.4** Молимо Вас да оцените степен сарадње између Конзорцијума и Фонда за иновациону делатност? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Значајно висок
- b. Висок
- c. Умерен
- d. Низак

Одговор

*Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије,
технолошког напретка и предузетништва у Србији*

6.5 Које би биле Ваше сугестије за унапређење успешности реализације Програма сарадње и науке? (Напомена: Изабрати одговор/е и означити га/их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Поједностављење проц. приј. и смањење обима и/или компл. неопходне документације
- b. Повећање износа финансијске подршке/гранта
- c. Већа подршка Фонда током реализације пројеката
- d. Друго, молимо Вас да допишете одговор

Одговор

Молимо Вас наведите Ваше коментаре и сугестије:

--

ХВАЛА ВАМ НА ВАШЕМ ВРЕМЕНУ И САРАДЊИ!

--

ПРИЛОГ 3

3.1. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ВЕЛИКЕ ПРИВРЕДЕ И МСПП

ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ВЕЛИКЕ ПРИВРЕДЕ И МСПП	
	
Република Србија КАБИНЕТ МИНИСТРА ЗА ИНОВАЦИЈЕ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ	ИНСТИТУТ ЕКОНОМСКИХ НАУКА Београд
Институт економских наука из Београда реализује истраживање под називом: „Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији... Наручилац истраживања је Кабинет Министра за Иновације и Технолошки развој. Истраживање се финансира у оквиру ПЕРФОРМ Пројекта у сарадњи са Републичким секретаријатом за јавне политике. Спровођење овог анкетног истраживања омогућиће сагледавање афинитета и интензитета иновативних активности учесника у иновационом екосистему Републике Србије. Најљубазније Вас молимо да узмете учешће у истраживању чији резултати имају за циљ сагледавање постојећих и унапређење будућих националних иновативних активности.	

VI. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. Молимо Вас, упишите основне податке о Вашем предузећу?

Назив:	
Адреса:	
Величина:	
Назив основне делатности:	
Облик организовања	
Директор:	
Број запослених:	
Телефон:	
Контакт адреса:	
Година оснивања:	

2. Молимо Вас, да одговорите, капитал Вашег предузећа је? (Напомена: одговор означити са x и/или га уписати)

- a. 100% домаће приватно власништво
- b. 100% страно власништво
- c. У власништву Републике Србије
- d. Домаће приватно власништво:страно власништво (навести процентуални однос)
- e. Домаће приватно власништво:власништво РС (навести процентуални однос)
- f. Страно власништво : власништво РС (навести процентуални однос)
- g. Није наведено, молимо Вас наведите

Одговор

3. Молимо Вас, одговорите, Ваше предузеће је? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x и/или уписати одговор)

- a. Члан кластера, наведите којег
- b. Члан пословне мреже или удружења, наведите којих
- c. Није наведено, молимо Вас наведите
- d. Нема регистровано ниједно чланство
- e. НЕ ЗНАМ

Одговор

4. Молимо Вас да одговорите да ли Ваше предузеће пласира производе / робу / услуге на? (Напомена: одговор означити са x и/или га уписати)

- a. Локалном тржишту
- b. Националном тржишту
- c. Иностраном тржишту, молимо Вас наведите инострано тржиште

Одговор

VII. ИНОВАТИВНО ОКРУЖЕЊЕ

1. Молимо Вас да одговорите у којој мери сте упознати са појмом иновација? (Напомена: одговор означити са x)

- a. Уопште нисам упознат
- b. Углавном нисам упознат
- c. Делимично сам упознат, односно нисам упознат
- d. Углавном сам упознат
- e. У потпуности сам упознат

Одговор

2. Молимо Вас да одговорите у којој мери сте упознати са актуелним нац. прописима којима је регулисана иновац. делатност, односно организација примене научних сазнања, ТТ знања, инвентивности и проналазаштва? (Напомена: одговор означити га са x)

- a. Уопште нисам упознат
- b. Углавном нисам упознат
- c. Делимично сам упознат, односно нисам упознат
- d. Углавном сам упознат
- e. У потпуности сам упознат

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите у којој мери сте упознати са услугама организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности? (Нап: одговор означити са x)

- a. Уопште нисам упознат
- b. Углавном нисам упознат
- c. Делимично сам упознат, односно нисам упознат
- d. Углавном сам упознат
- e. У потпуности сам упознат

Одговор

1. Молимо Вас да одговорите да ли Ваше предузеће? (Напомена: изабрати и / или уписати одговоре)

- a. има статус станара пословно-технолошког инкубатора, наведите којег
- b. је члан Научно технолошког парка, наведите којег
- c. сарађује са Центром за трансфер технологија, наведите којим
- d. ништа од наведеног
- e. није наведено, Молимо Вас наведите

Одговор

2. Молимо Вас да одговорите да ли приликом обављања своје пословне активности, Ваше предузеће сарађује са неком високообразовном установом и/или научно-истраживачком институцијом? (Нап: одговор означити са x)

- a. Да
- b. Не
- c. Не знам

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите у којој мери сте упознати са условима, мерама и програмима подршке Владе РС у области иновативних активности? (Нап: одговор означити са x)

- a. Уопште нисам упознат
- b. Углавном нисам упознат
- c. Делимично сам упознат, односно нисам упознат
- d. Углавном сам упознат
- e. У потпуности сам упознат

Одговор

4. Молимо Вас да одговорите какве су по Вашем мишљењу прилике и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одличне
- b. Добре
- c. Солидне
- d. Лоше
- e. Веома лоше

Одговор

5. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији? (Напомена одговор се односи на претходно питање: 1-разлог који утиче у најмањој мери, 10-разлог који утиче у највећој мери)

- a. Макроекономско окружење
- b. Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност
- c. Неадекватна подршка државе и државних институција
- d. Недовољно познавање релевантних прописа
- e. Изостанак релевантних прописа и процедура
- f. Неадекватна промоција учесника у иновационој екосистему
- g. Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја
- h. Неefикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија
- i. Административне баријере
- j. Некомпетентност запослених

Одговор

VIII. ИНОВАТИВНА АКТИВНОСТ И ИНОВАЦИЈЕ

1. Молимо Вас да одговорите у којој мери сте упознати са доступним изворима финансирања иновативних активности? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Уопште нисам упознат
- b. Углавном нисам упознат
- c. Делимично сам упознат, односно нисам упознат
- d. Углавном сам упознат
- e. У потпуности сам упознат

Одговор

2. Молимо Вас да одговорите да ли у стратешким документима и/или пословним плановима Вашег предузећа постоје дефинисани циљеви иновативног развоја? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Да
- b. Не
- c. Не знам

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите која врста иновативних активности је заступљена у Вашем предузећу? (Напомена: Изабрати одговоре и означити их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- a. Истраживање и развој у оквиру предузећа као део организационе структуре
- b. Аутсорсоване услуге И&Род других предузећа, институција и организација
- c. Набавка машина, опреме, софтвера и др. ради развоја иновација
- d. Улагања у развој дизајна, маркетинга и других релевантних акт. ради развоја иновација
- e. Ништа од наведеног
- f. Није наведено, молимо Вас наведите

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

4. Молимо Вас да одговорите колико у Вашем предузећу износе улагања у иновативне активности? (Напомена: У зависности од расположивих информација, навести процентуално учешће за најмање једну понуђену категорију (% Прихода од продаје, % Нето добитка или % друге категорије која је предвиђена интерним документима)

Иновативна активност

- Истраживање и развој у оквиру предузећа
- Аутсорсоване услуге И&Р од других предузећа, институција и организација
- Набавка машина, опреме, софтвера и сл.
- Улагања у развој дизајна, маркетинга и сл.
- Категорија која је предвиђена интерним документом
- Укупно (збирно) све иновативне активности

% ПП	% НД	% друго

5. Молимо Вас да одговорите у ком облику се јавља иновација као резултат иновативних активности у Вашем предузећу? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- Иновација производа/услуге
- Иновација процеса
- Иновација организације
- Маркетиншка иновација

Одговор

6. Молимо вас да одговорите да ли је иновације у Вашем предузећу? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- развило Ваше предузеће самостално
- развило Ваше предузеће заједно у сарадњи са другим предузећима или организацијама
- развило Ваше пред. модификац. иновације коју је иниц. развило друго пред/организација

Одговор

7. Молимо Вас да одговорите да ли је иновација коју је развило Ваше предузеће? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- нова за тржиште на којем наступате, односно развили сте је пре конкуренције
- нова за Ваше предузеће, али не и за тржиште на којем наступате

Одговор

8. Молимо Вас да одговорите каква је примена иновација у постојећа производна решења у Вашем предузећу? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- Одлична
- Добра
- СOLIDна
- Лоша
- Веома лоша

Одговор

9. Да ли у Вашем предузећу постоје резултати примене Информационо-комуникационо технолошких (ИКТ) иновација? (Напомена: одабрати одговоре и означити их са x)

- ДА, у случају производа/услуга. Огледају се у дигитализацији производа/услуга, аутоматизацији њиховог пројектовања и њиховој персонализацији
- ДА, у случају процеса. Огледају се у аутоматизацији пословања, управљања финансијама и развијеном менаџмент информационом систему
- ДА, у случају организације. Огледају се у новим пословним моделима, примени софтверских система за управљање људским ресурсима и новој организационој структури
- ДА, у случају маркетинга. Огледају се у примени интернет маркетинга, електронске трговине, управљању односима са клијентима

Одговор

10. Молимо Вас да одговорите колико иновације у просеку учествују у структури укупног промета Вашег предузећа у периоду 2014-2017. година? (Напомена: дописати одговор)

У структури укупног промета предузећа, иновације у просеку учествују _____%.

11. Молимо Вас да одговорите да ли су у Вашем предузећу забележене неке иновативне активности које нису резултирале иновацијом? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- ДА, напуштене су и/или су суспендоване
- ДА, још увек су у току
- НЕ
- НЕ ЗНАМ

Одговор

12. Молимо вас да наведете разлог-е због којих су у Вашем предузећу иновативне активности напуштене и/или суспендоване? (Напомена: дописати одговор)

13. Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу, базираном на сазнању и искуству, на скали од 1-5 оцените квалитет и значај рада сваког од наведених учесника иновационог екосистема? (Напомена: изабрати и означити једну оцену за сваку понуђену категорију: 1- најнижа оцена квалитета и значаја, 5-највиша оцена квалитета и значаја)

- Владини ресори
- Министарство надлежно за иновациону делатност
- Наука и академија (Институти, Факултети, Универзитети, Центри изузет. вредности)
- Актери за промоцију и унапређење иновације
- Организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности
- Организације за обављање иновационе делатности
- Велика предузећа (домаћа и страна)
- МСПП сектор
- Start-up предузећа
- ИКТ предузећа

Квалитет рада					Значај рада				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5

Молимо Вас, наведите Ваше сугестије:

ХВАЛА ВАМ НА ВАШЕМ ВРЕМЕНУ И САРАДЊИ

3.2. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ НАУКЕ И АКАДЕМИЈЕ

ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ НАУКЕ И АКАДЕМИЈЕ АНКЕТНИ УПИТНИК	
	
Република Србија КАБИНЕТ МИНИСТРА ЗА ИНОВАЦИЈЕ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ	ИНСТИТУТ ЕКОНОМСКИХ НАУКА Београд
Институт економских наука из Београда реализује истраживање под називом: „Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији,“. Наручилац истраживања је Кабинет Министра за Иновације и Технолошки развој. Истраживање се финансира у оквиру ПЕРФОРМ Пројекта у сарадњи са Републичким секретаријатом за јавне политике. Спровођење овог анкетног истраживања омогућиће сагледавање афинитета и интензитета иновативних активности учесника у иновационом систему Републике Србије. Најљубазније Вас молимо да узмете учешће у истраживању чији резултати имају за циљ сагледавање постојећих и унапређење будућих националних иновативних активности.	

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. Молимо Вас, упишите основне податке о Вашој институцији?

Назив:	
Адреса:	
Назив основне делатности:	
Област научно-истраживачког рада	
Директор/Декан:	
Број запослених:	
Телефон:	
Контакт Е-маил адреса:	
Година оснивања:	

2. Молимо Вас да одговорите, Капитал Ваше институције је? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x и/или уписати одговор)

- d. 100% домаће приватно власништво
- e. 100% страно власништво
- f. У власништву Републике Србије
- g. Домаће приватно власништво : страно власништво (навести процентуални однос)
- h. Домаће приватно власништво : власништво РС (навести процентуални однос)
- i. Страно власништво : власништво РС (навести процентуални однос)
- j. Није наведено, молимо Вас наведите

Одговор

II. ИНОВАТИВНО ОКРУЖЕЊЕ И АКТИВНОСТИ

1. Молимо Вас да одговорите какве су по Вашем мишљењу прилике и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одличне
- b. Добре
- c. Солидне
- d. Лоше
- e. Веома лоше

Одговор

2. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији?

(Напомена: 1-разлог који утиче у најмањој мери, 10-разлог који утиче у највећој мери)

- a. Макроекономско окружење
- b. Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност
- c. Неадекватна подршка државе и државних институција
- d. Недовољно познавање релевантних прописа
- e. Изостанак релевантних прописа и процедура
- f. Неадекватна промоција учесника у иновационом систему
- g. Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја
- h. Неefикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија
- i. Административне баријере
- j. Некомпетентност запослених

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите каква је по Вашем мишљењу сарадња између науке – истраживачке заједнице и привреде у Републици Србији? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- h. Одлична
- i. Добра
- j. Солидна
- k. Лоша
- l. Веома лоша

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

4. Молимо Вас да одговорите каква је по Вашем мишљењу примена резултата научних истраживања и сазнања у пракси? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одлична
b. Добра
c. Солидна
d. Лоша
e. Веома лоша

Одговор

5. Молимо Вас да одговорите да ли Ваша институција има развијену сарадњу са? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Великим предузећима у Републици Србији
b. Сектором МСПП

Одговор

6. Молимо Вас да одговорите да ли је Ваша институција члан? (Напомена: изабрати и уписати одговор)

- e. Кластера, наведите којих
f. Пословне мреже или удружења, наведите којих
g. Центра за трансфер технологије, наведите којег
h. Центра за трансфер знања, наведите којег
i. Мреже технолошких брокера Србије
j. Није наведено, молимо Вас наведите
k. Нема регистровано ниједно чланство
l. НЕ ЗНАМ

Одговор

7. Молимо Вас да одговорите да ли у оквиру Ваше институције, односно у оквиру Вашег факултета, Универзитета или института постоји? (Напомена: изабрати одговоре и означити их са x)

- a. Развојно производни центар
b. Иновациони центар
c. Истраживачко-развојни центар
d. Пословно технолошки инкубатор
e. Ништа од наведеног

Факултет	Универзитет	Институт

8. Молимо Вас да одговорите какв је по Вашем мишљењу ниво трансфера технологије у привреду? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одличан
b. Добар
c. Солидан
d. Лош
e. Веома лош

Одговор

9. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 8 како свака од наведених категорија по Вашем мишљењу утиче на ниво трансфера технологије у привреду? (Напомена: 1-категорија која утиче у најмањој мери, категорија која утиче у највећој мери)

- a. Колаборативни и уговорени истраживачки пројекти и високотехнолошке услуге у сарадњи са привредом
b. Комерцијализација истраживачких резултата и открића патентирањем и лиценцирањем
c. Предузетнички подухвати (spin-outs и start-ups)
d. Мобилност студената и развој каријере
e. Студентски пројекти са предузећима
f. Академска мобилност између научних и привредних организација
g. Укључење послодаваца у развој студијских програма
h. Целоживотно учење и обуке

Одговор

10. Молимо Вас одговорите која од наведених категорија постоји у Вашој институцији? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Колаборативни и уговорени истраживачки пројекти и високотехнолошке услуге у сарадњи са привредом
b. Комерцијализација истраживачких резултата и открића патентирањем и лиценцирањем
c. Учествовање у предузетничким подухватима (spin-outs и start-ups)
d. Подржани студентски пројекти са предузећима
e. Академска мобилност између научних и привредних организација
f. Укључење послодаваца у развој студијских програма
g. Развијен систем целоживотног учења и обука

Да	Не	Не знам

11. Молимо Вас да одговорите да ли у стратешким документима и/или пословним плановима Ваше институције постоје дефинисани циљеви иновативног развоја? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- h. ДА
i. НЕ
j. НЕ ЗНАМ

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

12. Молимо Вас да одговорите да ли Ваша институција користи средства Организације за подстицај иновативних активности у приоритетној области науке и технологије?
(Напомена: изабрати одговор и означити га са x и/или уписати одговор)

- a. ДА, користи средства следеће организације
b. НЕ
c. НЕ ЗНАМ

Одговор

13. Молимо Вас да одговорите да ли Ваша институција користи средства из буџета Републике Србије за? (Напомена: изабрати и уписати одговоре)

- a. Финансирање истраживања и развоја
b. Финансирање иновативних активности
c. Није наведено, молимо Вас наведите
d. Ништа од наведеног

Назив пројекта/активности	Период трајања	Укупно добијена средства

14. Молимо Вас да одговорите колико у просеку износе улагања у иновативне активности у Вашој институцији у периоду 2014-2017. година?
(Напомена: Навести процентуално учешће за најмање једну понуђену категорију (% Прихода, % Нето добитка или % друге категорије која је предвиђена интерним документима)

Иновативна активност

- n. Иновативне активности финансиране из буџета РС
o. Иновативне активности финансиране из сопствених извора
p. Категорија која је предвиђена интерним документом
q. Укупно (збирно) све иновативне активности

% Прихода	% Нето добитка	% Наведене категорије	
		Из буџета РС	Из других извора
(навести категорију)			

15. Молимо Вас да одговорите који облик иновације као резултат иновативних активности постоји у Вашој институцији¹? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Иновација производа/услуге
b. Иновација процеса
c. Иновација организације
d. Маркетиншка иновација

Одговор

16. Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу, базираном на сазнању и искуству, на скали од 1-5 оцените квалитет и значај рада сваког од наведених учесника иновационог система? (Напомена: Изабрати и означити једну оцену за сваку понуђену категорију: 1- најнижа оцена квалитета и значаја, 5-највиша оцена квалитета и значаја)

- a. Владини ресурси
b. Министарство надлежно за иновациону делатност
c. Наука и академија (Институти, Факултети, Универзитети, Центри изузетних вредности)
d. Актери за промоцију и унапређење иновација
e. Организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности
f. Организације за обављање иновационе делатности
g. Велика предузећа (домаћа и страна)
h. МСПП сектор
i. Start-up предузећа
j. ИКТ предузећа

Квалитет рада					Значај рада				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5

Молимо Вас наведите Ваше сугестије:

ХВАЛА ВАМ НА ВАШЕМ ВРЕМЕНУ И САРАДЊИ!

¹ **иновација производа**: нов или значајно побољшан постојећи производ/услуга, који је нов за Ваше правно лице (не мора бити нова за тржиште), а није промена естетске природе или искључиво продаја иновираних производа/услуга које је произвело и развило друго правно лице; **иновација процеса**: примена новог или значајно побољшаног начина производње или испоруке (укључујући значајне промене у техници, опреми или софтверу, али не искључиво организационе и менаџерске промене) која је нова или унапређена за Ваше правно лице, без обзира ко је развио; **иновација организације**: као примена нових или знатних промена у структури или методама менаџмента, с намером да се у Вашем правном лицу побољша коришћење знања, квалитета производа или услуга, или повећа ефикасност пословних токова; **маркетиншка иновација**: примена нове маркетиншке методе, укључујући значајне промене у дизајну производа, паковању, пласману и промоцији производа и наплаћивању производа.

3.3. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ИНОВАЦИОНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ИНОВАЦИОНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ АНКЕТНИ УПИТНИК	
	
Република Србија КАБИНЕТ МИНИСТРА ЗА ИНОВАЦИЈЕ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ	ИНСТИТУТ ЕКОНОМСКИХ НАУКА Београд
Институт економских наука из Београда реализује истраживање под називом: „Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији... Наручилац истраживања је Кабинет Министра за Иновације и Технолошки развој. Истраживање се финансира у оквиру ПЕРФОРМ Пројекта у сарадњи са Републичким секретаријатом за јавне политике. Спровођење овог анкетног истраживања омогућиће сагледавање афинитета и интензитета иновативних активности учесника у иновационом систему Републике Србије. Најљубазније Вас молимо да узмете учешће у истраживању чији резултати имају за циљ сагледавање постојећих и унапређење будућих националних иновативних активности.	

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. Молимо Вас, упишите основне податке о Вашем привредном друштву?

Назив:	
Матични број:	
Адреса:	
Директор:	
Број запослених:	
Телефон:	
Контакт Е-маил адреса:	
Година оснивања:	

2. Молимо Вас да одговорите да ли је Ваше привредно друштво регистровано као?: (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Пословно технолошки инкубатор
- b. Научно технолошки парк
- c. Организација за подстицај иновац. активности у приорит. области науке и технологије
- d. Центар за трансфер технологија

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите ко је имао кључну улогу приликом оснивања организације у домену обезбеђивања потребних средстава за отпочињање Вашег пословања? (Напомена: дописати одговор)

- a. Држава и државни органи
- b. Јединица локалне самоуправе
- c. Невладине организације
- d. Међународни фондови
- e. Међународне организације
- f. Домаће и стране донације
- g. Није наведено, молимо Вас наведите

Назив (ко конкретно?)	% (у којој мери?)
Укупно	100%

II. ИНОВАТИВНО ОКРУЖЕЊЕ

1. Молимо Вас да одговорите какве су по Вашем мишљењу прилике и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одличне
- b. Добре
- c. Солидне
- d. Лоше
- e. Веома лоше

Одговор

2. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији? (Напомена: 1-утиче у најмањој мери, 10-утиче у највећој мери)

- a. Макроекономско окружење
- b. Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност
- c. Неадекватна подршка државе и државних институција
- d. Недовољно познавање релевантних прописа
- e. Изостанак релевантних прописа и процедура
- f. Неадекватна промоција учесника у иновационом екосистему
- g. Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја
- h. Неefикасан систем трансфера научних знања и нових технологија
- i. Административне баријере
- j. Некомпетентност запослених

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите каква је по Вашем мишљењу сарадња између научно-истраживачких, односно иновационих организација и привредних субјеката у Републици Србији? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одлична
- b. Добра
- c. Солидна
- d. Лоша
- e. Веома лоша

Одговор

4. Молимо Вас да одговорите какв је по Вашем мишљењу ниво трансфера технологије у привреду Републике Србије? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одличан
b. Дobar
c. Солидан
d. Лош
e. Веома лош

Одговор

III. ИНОВАТИВНЕ АКТИВНОСТИ

1. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 - 4 фазе у процесу оснивања Ваше организације сходно тежини њихове реализације? (Напомена: 1-фаза коју је било најлакше реализовати, 4-фаза коју је било најтеже реализовати)

- a. Покретање иницијативе и одређивање тима за управљање процесом
b. Израда студије изводљивости
c. Израда пословног плана
d. Реализација пројекта оснивања

Одговор

2. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 – 8 активности сходно њиховој важности у поступку развоја Ваше организације? (Напомена: 1-активност која је најмање важна, 8-активност која је највише важна)

- a. Маркетинг активности
b. Управљање финансијама
c. Управљање корисницима услуга
d. Управљање услугама пословне подршке
e. Управљање људским ресурсима
f. Управљање објектом
g. Умрежавање и управљање односима са окружењем
h. Мерење и оцењивање остварених учинака

Одговор

3. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 -7 факторе према њиховом нивоу утицаја на развој постојећих и оснивање нових организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности? (Напомена: 1-фактор који утиче у најмањој мери, 7-фактор који утиче у највећој мери)

- a. Неразвијен нац. моделе за успостављање системске и функц. помоћи организацијама
b. Неадекватна подршка из јавних фондова за рани развој организација за пружање инфраструктурне подршке
c. Одсуство финансијских инструмената доступних за рани развој иновативних компанија
d. Изостанак идеја које имају потенцијал за комерцијализацију иновације
e. Изостанак адекватне политике селекције учесника који обезбеђују професионалну подршку иновационим активностима станара/чланова
f. Одсуство чланства у интернац. мрежама за посл. подршку иновац. станарима/члановима
g. Недовољна заступљеност организација за пружање инфраструктурне подршке у средствима јавног информисања и медијима

Одговор

4. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 -5 Ваше услуге у односу на заступљеност њиховог коришћења од стране корисника-станара/чланова? (Напомена: 1-услуга која се користи у најмањој мери, 5-услуга која се користи у највећој мери)

- a. Најам пословног простора
b. Заједничке услуге: коришћење заједничких просторија, канцеларијске опреме и остале инфраструктуре
c. Пословно-саветодавне услуге, административне услуге, консалтинг, менторство и сл.
d. Умрежавање и подстицај на сарадњу између корисника услуга и умрежавање са спољним партнерима
e. Организација обуке сходно потребама клијената

Одговор

5. Молимо Вас да одговорите колико сте корисника услуга имали од момента Вашег оснивања? (Напомена: дописати одговор – број)

- a. Најам пословног простора
b. Заједничке услуге: коришћење заједничких просторија, канцеларијске опреме и остале инфраструктуре
c. Пословно-саветодавне услуге, административне услуге, консалтинг, менторство и сл.
d. Умрежавање и подстицај на сарадњу између корисника услуга и умрежавање са спољним партнерима
e. Организација обуке сходно потребама клијената

Одговор

6. Молимо Вас наведите просечан проценат у којем услуге које пружате учествују у структури Ваших пословних прихода у периоду 2014-2017. година?

(Напомена: дописати одговор – проценат)

- a. Најам пословног простора
b. Заједничке услуге: кориш. заједничких просторија, канц. опреме и остале инфраструктуре
c. Пословно-саветодавне услуге, административне услуге, консалтинг, менторство и сл.
d. Умрежавање и подстицај на сарадњу између корис. услуга и умреж. са спољним партнерима
e. Организација обуке сходно потребама клијената

Просечан % учешћа у пословним приходима у периоду 2014-2017. година

7. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 -7 Ваше циљеве пословања сходно њиховом приоритету? (Напомена: 1-циљ са најнижим приоритетом, 7-циљ са највишим приоритетом)

- a. Допринос развоју предузетништва
b. Допринос конкурентности и оснивању нових радних места
c. Помоћ истраживачко-развојним центрима у комерцијализацији знања
d. Помоћ предузећима да стварају spin off активности
e. Помоћ неразвијеним локалним заједницама/појединцима
f. Национални економски и привредни развој
g. Друго

Одговор

- до 20%
- од 21% до 40%
- од 41% да 60%
- од 61% до 80%
- од 81% да 100%

Одговор

- Финансијска самосталност (укупни приходи > укупни расходи)
- На пословним уговорима засновани дугорочни финансијски циљеви
- Стабилна подршка друштвене заједнице и *stakeholder*-а (финансијска, управљачка, правна, едукативна и сл.)

Одговор

- a. Пословни инкубатори
- b. Бизнис иновациони центар
- c. Иновациони центри
- d. Управљани радни простори
- e. Инкубатори без зидова
- f. Индустијски паркови
- g. Бизнис паркови
- h. Технолошки центри
- i. Технополиси
- j. Слободне зоне
- k. Научно технолошки паркови
- l. Виртуелни пословни инкубатори
- m. Кластери
- n. Технолошки пословни инкубатори
- o. Акцелератори
- p. ХАБ-ови
- q. Прединкубатори

[illegible]

- a. Владини ресурси
- b. Министarство надлежно за inovaciony delatnost
- c. Nauka i akademija (Instituty, Fakultety, Universiteti, Centri izuz. vrednosti)
- d. Akteri za promociyu i unapređenje inovacija
- e. Organizacije za pružanje infrastrukturne podrške inovacionoj delatnosti
- f. Organizacije za obavljanje inovacione delatnosti
- g. Velika preduzeća (domaća i strana)
- h. MSP sektor
- i. *Start-up* preduzeća
- j. IKT preduzeća

[illegible]

--

ХВАЛА ВАМ НА ВАШЕМ ВРЕМЕНУ И САРАДЊИ!

3.4. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ОБАВЉАЊЕ ИНОВАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ

ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ОБАВЉАЊЕ ИНОВАЦИОНЕ ДЕЛАТНОСТИ АНКЕТНИ УПИТНИК	
	
Република Србија КАБИНЕТ МИНИСТРА ЗА ИНОВАЦИЈЕ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ	ИНСТИТУТ ЕКОНОМСКИХ НАУКА Београд
Институт економских наука из Београда реализује истраживање под називом: „Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији,. Наручилац истраживања је Кабинет Министра за Иновације и Технолошки развој. Истраживање се финансира у оквиру ПЕРФОРМ Пројекта у сарадњи са Републичким секретаријатом за јавне политике. Спровођење овог анкетног истраживања омогући ће сагледавање афинитета и интензитета иновативних активности учесника у иновационом систему Републике Србије. Најљубазније Вас молимо да узмете учешће у истраживању чији резултати имају за циљ сагледавање постојећих и унапређење будућих националних иновативних активности.	

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. Молимо Вас, упишите основне податке о Вашој организацији?

Назив:	
Матични број:	
Адреса:	
Директор:	
Број запослених:	
Телефон:	
Контакт Е-маил адреса:	
Година оснивања:	

2. Молимо Вас да одговорите да ли је Ваша организација регистрована као?: (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Развојно – производни центар
- b. Истраживачко – развојни центар
- c. Иновациони центар

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите, капитал Ваше организације је?: (Напомена: изабрати одговор и означити га са x и/или уписати одговор)

- a. 100% домаће приватно власништво
- b. 100% страно власништво
- c. У власништву Републике Србије
- d. Домаће приватно власништво:страно власништво (навести % однос)
- e. Домаће приватно власништво:власништво РС (навести процентуални однос)
- f. Страно власништво : власништво РС (навести процентуални однос)
- g. Није наведено, молимо Вас наведите

Одговор

II. ИНОВАТИВНО ОКРУЖЕЊЕ

1. Молимо Вас да одговорите какве су по Вашем мишљењу прилике и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одличне
- b. Добре
- c. Солидне
- d. Лоше
- e. Веома лоше

Одговор

2. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији?

(Напомена: 1-разлог који утиче у најмањој мери, 10-разлог који утиче у највећој мери)

- a. Макроекономско окружење
- b. Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност
- c. Неадекватна подршка државе и државних институција
- d. Недовољно познавање релевантних прописа
- e. Изостанак релевантних прописа и процедура
- f. Неадекватна промоција учесника у иновационом систему
- g. Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја
- h. Неефикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија
- i. Административне баријере
- j. Некомпетентност запослених

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

3. Молимо Вас да одговорите каква је по Вашем мишљењу сарадња између научно-истраживачких, односно иновационих организација и привредних субјеката у Републици Србији? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одлична
- b. Добра
- c. Солидна
- d. Лоша
- e. Веома лоша

Одговор

4. Молимо Вас да одговорите какв је по Вашем мишљењу ниво трансфера технологије у привреду Републике Србије? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одличан
- b. Добар
- c. Солидан
- d. Лош
- e. Веома лош

Одговор

III. ИНОВАТИВНЕ АКТИВНОСТИ

1. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 - 3 фазе у процесу оснивања Ваше организације сходно тежини њихове реализације? (Напомена: 1-фаза коју је било најлакше реализовати, 3-фаза коју је било најтеже реализовати)

- a. Израда програма рада
- b. Проналажење компетентног кадра
- c. Обезбеђивање простора и опреме за обављање делатности

Одговор

2. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 – 6 активности сходно њиховој важности у поступку развоја Ваше организације? (Напомена: 1-активност која је најмање важна, 6-активност која је највише важна)

- a. Маркетинг активности
- b. Управљање финансијама
- c. Управљање корисницима услуга
- d. Управљање људским ресурсима
- e. Умрежавање и управљање односима са окружењем
- f. Мерење и оцењивање остварених учинака

Одговор

3. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 -7 факторе према њиховом нивоу утицаја на развој постојећих и оснивање нових организација за обављање иновационе делатности? (Напомена: 1-фактор који утиче у најмањој мери, 7-фактор који утиче у највећој мери)

- a. Неразвијен нац. моделе за успостављање системске и функц. помоћи иноват. организац.
- b. Неадекватна подршка из јавних фондова за рани развој организација
- c. Одсуство финансијских инструмената доступних за рани развој иновативних организација
- d. Одсуство подршке у прибављању неопходних сертификата и стандардизацији производње
- e. Одсуство услова за бављење квалитетним научно-истраживачким радом
- f. Одсуство чланства у интернационалним мрежама иновационих организација
- g. Недовољна заступљеност иновац. организ. у средствима јавног информисања и медијима

Одговор

4. Молимо Вас да одговорите у ком облику производите иновације? (Напомена: изабрати одговор/е и означити га са x)

- a. Иновација производа/услуге
- b. Иновација процеса
- c. Иновација организације
- d. Маркетиншка иновација

Одговор

5. Молимо Вас наведите просечан проценат у којем иновације које производите учествују у структури Ваших пословних прихода у периоду 2014-2017. година? (Напомена: дописати одговор/е – проценат)

- a. Иновација производа/услуге
- b. Иновација процеса
- c. Иновација организације
- e. Маркетиншка иновација

Просечан % учешћа

6. Молимо Вас да наведете однос у којем вршите пласирање знања и технологије у сопствену производњу и услуге, односно у производњу и услуге других привредних субјеката? (Напомена: навести просечан процентуални износ за период 2014-2017. година)

- a. Пласирање знања и технологије у сопствену производњу и услуге
- b. Пласирање знања и технологије у производњу и услуге других прив. субјеката

Просечан % износ у периоду 2014-2017. година

7. Да ли у Вашем предузећу постоје резултати примене Информационо-комуникационо технолошких (ИКТ) иновација? (Напомена: одабрати одговоре и означити их са x)

- a. ДА, постоје у случају производа/услуга. Огледају се у дигитализацији производа/услуга, аутоматизацији њиховог пројектовања и њиховој персонализацији
- b. ДА, постоје у случају процеса. Огледају се у аутоматизацији пословања, управљања финансијама и развијеном менаџмент информационом систему
- c. ДА, постоје у случају иновације организације. Огледају се у новим пословним моделима, примени софтверских система за управљање људским ресурсима и новој организационој структури
- d. ДА, постоје у случају маркетинга. Огледају се у примени интернет маркетинга, електронске трговине, управљању односима са клијентима

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

8. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 -7 Ваше циљеве пословања сходно њиховом приоритету? (Напомена: 1-циљ са најнижим приоритетом, 7-циљ са највишим приоритетом)

- a. Развој нових конкурентних иновација применом научно-истраживачког рада и технолошких процеса
- b. Значајне измене постојећих производа, технологија и процеса, применом научно-истраживачког рада, у циљу стварања конкурентне иновације
- c. Примена и трансфер нових технологија
- d. Комерцијализација резултата истраживања на иностраним тржиштима
- e. Континуална едукација која јача иновационе капацитете и потенцијале носилаца иновационе делатности
- f. Допринос развоју предузетништва и економском привредном развоју
- g. Друго

Одговор

9. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 – 7 према сопственим сазнањима, уверењима и искуству инвенције и иновације у Републици Србији сходно њиховом квалитету и конкурентности на иностраним тржиштима? (Напомена: 1-најмање квалитетна и конкурентна инвенција/иновација, 7—најквалитетнија и најконкурентнија инвенција/иновација)

- a. Развој метода за добијање новог производа или процеса
- b. Развој нових технологија
- c. Развој прототипа
- d. Иновација производа/услуге
- e. Иновација процеса
- f. Иновација организације
- g. Маркетиншка иновација

Одговор

10. Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу, базираном на сазнању и искуству, на скали од 1-5 оцените квалитет и значај рада сваког од наведених учесника иновационог система? (Напомена: Изабрати и означити једну са x оценом за сваку понуђену категорију: 1- најнижа оцена квалитета и значаја, 5-највиша оцена квалитета и значаја)

- a. Владини ресурси
- b. Министарство надлежно за иновациону делатност
- c. Наука и академија (Институти, Факултети, Универзитети, Центри изузетних вредности)
- d. Актери за промоцију и унапређење иновација
- e. Организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности
- f. Организације за обављање иновационе делатности
- g. Велика предузећа (домаћа и страна)
- h. МСПП сектор
- i. Start-up предузећа
- j. ИКТ предузећа

Квалитет рада					Значај рада				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5

Молимо Вас наведите Ваше сугестије:

ХВАЛА ВАМ НА ВАШЕМ ВРЕМЕНУ И САРАДЊИ!

3.5. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ START UP ПРЕДУЗЕЋА

ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ START UP ПРЕДУЗЕЋА АНКЕТНИ УПИТНИК	
	
Република Србија КАБИНЕТ МИНИСТРА ЗА ИНОВАЦИЈЕ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ	ИНСТИТУТ ЕКОНОМСКИХ НАУКА Београд
Институт економских наука из Београда реализује истраживање под називом: „Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији,“. Наручилац истраживања је Кабинет Министара за Иновације и Технолошки развој. Истраживање се финансира у оквиру ПЕРФОРМ Пројекта у сарадњи са Републичким секретаријатом за јавне политике. Спровођење овог анкетног истраживања омогућиће сагледавање афинитета и интензитета иновативних активности учесника у иновационом систему Републике Србије. Најљубазније Вас молимо да узмете учешће у истраживању чији резултати имају за циљ сагледавање постојећих и унапређење будућих националних иновативних активности.	

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. Молимо Вас, упишите основне податке о Вашем предузећу?

Назив:	
Матични број:	
Адреса:	
Директор:	
Број запослених:	
Телефон:	
Контакт Е-маил адреса:	
Година оснивања:	

2. Молимо Вас да одговорите да ли је Ваша пословна активност иновативног карактера базирана на савременим технологијама (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. ДА
b. НЕ

Одговор

II. ИНОВАТИВНО ОКРУЖЕЊЕ

1. Молимо Вас да одговорите какве су по Вашем мишљењу прилике и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одличне
b. Добре
c. Солидне
d. Лоше
e. Веома лоше

Одговор

2. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији? (Напомена: 1-разлог који утиче у најмањој мери, 10-разлог који утиче у највећој мери)

- a. Макроекономско окружење
b. Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност
c. Неадекватна подршка државе и државних институција
d. Недовољно познавање релевантних прописа
e. Изостанак релевантних прописа и процедура
f. Неадекватна промоција учесника у иновационом систему
g. Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја
h. Неадекватан систем трансфера научних знања и нових технологија
i. Административне баријере
j. Некомпетентност запослених

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите каква је по Вашем мишљењу сарадња између научно-истраживачких, односно иновационих организација и привредних субјеката у Републици Србији? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одлична
b. Добра
c. Солидна
d. Лоша
e. Веома лоша

Одговор

4. Молимо Вас да одговорите какв је по Вашем мишљењу ниво трансфера технологије у привреду Републике Србије? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одличан
b. Добар
c. Солидан
d. Лош
e. Веома лош

Одговор

III. ИНОВАТИВНЕ АКТИВНОСТИ

1. Молимо Вас да одговорите у ком проценту и из којих извора финансирасте раст и развој своје пословне активности? (Напомена: изабрати и уписати одговор)

- a. Нераспоређена добит
b. Додатно власничко улагање
c. Позајмице од рођака и пријатеља
d. Банкарски кредит
e. Државни развојни програми
f. Међународни грантови

Укупно

%
100%

2. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 4 организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности према њиховој важности за развој и раст *start-up* предузећа у првих пет година пословања? (Напомена: 1- најмања важност, 4- највећа важност)

- a. Пословно технолошки инкубатор
b. Научно технолошки парк
c. Организација за подстицај иновационих активности у приоритетној области науке и технологије
d. Центар за трансфер технологија

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите да ли сте у првих 3-5 година од оснивања били члан/станар или корисник услуга неке од организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Пословно технолошки инкубатор
b. Научно технолошки парк
c. Организација за подстицај иноваци. активности у приоритетној области науке и технологије
d. Центар за трансфер технологија

Одговор

4. Уколико сте били члан/станар или корисник услуга неке од организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности, молимо Вас наведите име организације? (Напомена: дописати одговор)

5. Уколико сте били члан/станар или корисник услуге-а неке од организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности, молимо Вас одговорите коју врсту услуге-а сте користили и сходно Вашој перцепцији оцените њен/њихов квалитет на скали од 1-5? (Напомена: обележите коришћену услугу-е са x и допишите оцену за њен квалитет: 1-најнижа оцена за квалитет услуге, 5-највиша оцена за квалитет услуге)

- a. Најам пословног простора
b. Заједничке услуге: коришћење заједничких просторија, канцеларијске опреме и остале инфраструктуре
c. Пословно-саветодавне услуге, административне услуге, консалтинг, менторство и сл.
d. Умрежавање и подстицај на сарадњу између корисника услуга и умрежавање са спољним партнерима
e. Организација обуке сходно потребама клијената

Коришћена услуга-е	Оцена за квалитет услуге

6. Без обзира да ли сте користили или нисте користили услуге неке од организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности, молимо Вас, према Вашем искуству и личној перцепцији, РАНГИРАЈТЕ их на скали од 1-5 сходно њиховом значају у почетној фази развоја *start-up* предузећа (Напомена: 1- услуга са најмањим значајем, 5-услуга са највећим значајем)

- a. Најам пословног простора
b. Заједничке услуге: коришћење заједничких просторија, канцеларијске опреме и остале инфраструктуре
c. Пословно-саветодавне услуге, административне услуге, консалтинг, менторство и сл.
d. Умрежавање и подстицај на сарадњу између корисника услуга и умрежавање са спољним партнерима
e. Организација обуке сходно потребама клијената

Одговор

7. Молимо Вас да одговорите да ли користите услуге наведених форми повезивања и пружања подршке у раду *start-up* предузећа у каснијим фазама развоја? (Напомена: изабрати одговоре и означити их са x)

- a. *Coworking* простори (акценат на заједничком раду)
b. Едукативни центри (акценат на програмима едукације)
c. Инвестициони фондови (обезбеђење извора финансирања)
d. Пословни кластери (гранско повезивање)
e. Кооперативе (удруживања ради јачања тржишне позиције)
f. Удружења (у циљу развоја одређене струке)
g. Акцелератори (напредан *networking* и лакши приступ капиталу)

Одговор

8. Молимо Вас да према сопственом сазнању и/или искуству на скали од 1 до 7 извршите РАНГИРАЊЕ наведених форми повезивања и пружања подршке у каснијим фазама развоја *start-up* предузећа? (Напомене: 1-форме повезивања и пружања услуга са најнижим значајем, 7-форме повезивања и пружања услуга са највећим значајем)

- a. *Coworking* простори (акценат на заједничком раду)
b. Едукативни центри (акценат на програмима едукације)
c. Инвестициони фондови (обезбеђење извора финансирања)
d. Пословни кластери (гранско повезивање)
e. Кооперативе (удруживања ради јачања тржишне позиције)
f. Удружења (у циљу развоја одређене струке)
g. Акцелератори (напредан *networking* и лакши приступ капиталу)

Одговор

Одговор

Одговор

Одговор

Одговор

Одговор

- [illegible]

--

ХВАЛА ВАМ НА ВАШЕМ ВРЕМЕНУ И САРАДЊИ!

3.6. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ АКТЕРА ЗА ПРОМОЦИЈУ И УНАПРЕЂЕЊЕ ИНОВАЦИЈА

ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ АКТЕРА ЗА ПРОМОЦИЈУ И УНАПРЕЂЕЊЕ ИНОВАЦИЈА АНКЕТНИ УПИТНИК	
	
Република Србија КАБИНЕТ МИНИСТРА ЗА ИНОВАЦИЈЕ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ	ИНСТИТУТ ЕКОНОМСКИХ НАУКА Београд
Институт економских наука из Београда реализује истраживање под називом: „Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији„. Наручилац истраживања је Кабинет Министра за Иновације и Технолошки развој. Истраживање се финансира у оквиру ПЕРФОРМ Пројекта у сарадњи са Републичким секретаријатом за јавне политике. Спровођење овог анкетног истраживања омогући ће сагледавање афинитета и интензитета иновативних активности учесника у иновационом систему Републике Србије. Најљубазније Вас молимо да узмете учешће у истраживању чији резултати имају за циљ сагледавање постојећих и унапређење будућих националних иновативних активности.	

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. Молимо Вас, упишите основне податке о Вашој институцији/агенцији/организацији?

Назив:	
Адреса:	
Власништво	
Директор/Председник/Руководилац:	
Број запослених:	
Телефон:	
Контакт Е-маил адреса:	
Година оснивања:	

II. ИНОВАТИВНО ОКРУЖЕЊЕ

1. Молимо Вас да одговорите какве су по Вашем мишљењу прилике и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одличне
- b. Добре
- c. Солидне
- d. Лоше
- e. Веома лоше

Одговор

2. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији? (Напомена: 1-разлог који утиче у најмањој мери, 10-разлог који утиче у највећој мери)

- a. Макроекономско окружење
- b. Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност
- c. Неадекватна подршка државе и државних институција
- d. Недовољно познавање релевантних прописа
- e. Изостанак релевантних прописа и процедура
- f. Неадекватна промоција учесника у иновационом систему
- g. Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја
- h. Неefикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија
- i. Административне баријере
- j. Некомпетентност запослених

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите каква је по Вашем мишљењу примена резултата научних истраживања и сазнања у пракси? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одлична
- b. Добра
- c. Солидна
- d. Лоша
- e. Веома лоша

Одговор

4. Молимо Вас да одговорите какв је по Вашем мишљењу ниво трансфера технологије у привреду? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одличан
- b. Добар
- c. Солидан
- d. Лош
- e. Веома лош

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

III. ИНОВАТИВНЕ АКТИВНОСТИ

1. Молимо Вас да одговорите да ли у оквиру Ваше институције постоји посебна служба/одељење/организациона јединица задужена за усмеравање и реализацију активности које утичу на развој иновација и иновационог система Републике Србије? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. ДА
b. НЕ
c. НЕ ЗНАМ

Одговор

2. Молимо Вас да одговорите да ли у стратешким документима и/или пословним плановима Ваше институције постоје дефинисани циљеви иновативног развоја? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. ДА
b. НЕ
c. НЕ ЗНАМ

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите каква је структура извора финансирања иновативних активности у Вашој институцији у периоду 2014-2017. година? (Напомена: изабрати и уписати одговоре)

- a. Средства из буџета Републике Србије
b. Други извори финансирања

Назив пројекта/активности	Година	Укупно добијена средства	Валута

4. Молимо Вас да, сходно њиховом приоритету, РАНГИРАТЕ на скали од 1 -10 активности које спроводите у циљу развоја иновација и иновационог система Републике Србије? (Напомена: 1-активност са најнижим приоритетом, 10-активност са највишим приоритетом)

- a. Унапређење нивоа технолошког развоја и конкурентности српске привреде на националном и интернационалном нивоу
b. Учешће у креирању политика и доношењу стратегија о иновативности, научнотехнолошком развоју, интелектуалној својини и привредном развоју РС
c. Учествовање у усаглашавању националног законодавства са регулативом ЕУ
d. Промоција и подизање свести о значају истраживања, интелектуалне својине и иновационе делатности
e. Јачање веза и нивоа сарадње између науке и привреде
f. Пружање подршке тржишној валоризацији иновација и нових технологија
g. Промоција иновација и нових технологија у циљу обезбеђења подршке у проналажењу извора финансирања и привлачења инвеститора
h. Организовање манифестација, изложби, трибина, кампова и скупова у циљу едукације и промоције науке, нових технологија и иновација
i. Израда студија и стручних публикација у области иновација
j. Расписивање конкурса и додела средстава за програме подршке развоју иновација и нових технологија

Одговор

5. Молимо Вас да на скали од 1 до 5 оцените активности, које спроводите у циљу развоја иновација и иновационог система Републике Србије, сходно резултатима које пружају и Вашем позитивном искуству? (Напомена: 1- најлошији резултати и искуство, 5-најбољи резултати и искуство)

- a. Унапређење нивоа технолошког развоја и конкурентности српске привреде на националном и интернационалном нивоу
b. Учешће у креирању политика и доношењу стратегија о иновативности, научнотехнолошком развоју, интелектуалној својини и привредном развоју РС
c. Учествовање у усаглашавању националног законодавства са регулативом ЕУ
d. Промоција и подизање свести о значају истраживања, интелектуалне својине и иновационе делатности
e. Јачање веза и нивоа сарадње између науке и привреде
f. Пружање подршке тржишној валоризацији иновација и нових технологија
g. Промоција иновација и нових технологија у циљу обезбеђења подршке у проналажењу извора финансирања и привлачења инвеститора
h. Организовање манифестација, изложби, трибина, кампова и скупова у циљу едукације и промоције науке, нових технологија и иновација
i. Израда студија и стручних публикација у области иновација
j. Расписивање конкурса и додела средстава за програме подршке развоју иновација и нових технологија

Оцена резултата и искуства					
1	2	3	4	5	

6. Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу наведете примере добре праксе из домена Ваших активности у области развоја иновационог система Републике Србије? (Напомена: дописати одговор/е)

Примери добре праксе

Одговор	Навести разлог-е

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

7. Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу, базираном на сазнању и искуству, на скали од 1-5 оцените квалитет и значај рада сваког од наведених учесника иновационог система? (Напомена: Изабрати и означити са x једну оцену за сваку понуђену категорију: 1- најнижа оцена квалитета и значаја, 5-највиша оцена квалитета и значаја)

- a. Владини ресори
- b. Министарство надлежно за иновациону делатност
- c. Наука и академија (Институти, Факултети, Универзитети, Центри изузетних вредности)
- d. Актери за промоцију и унапређење иновација
- e. Организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности
- f. Организације за обављање иновационе делатности
- g. Велика предузећа (домаћа и страна)
- h. МСПП сектор
- i. Start-up предузећа
- j. ИКТ предузећа

Квалитет рада					Значај рада				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5

8. Молимо Вас да сходно Вашем дугогодишњем искуству наведете препоруке за развој иновационог система Републике Србије?

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____
- e. _____
- f. _____
- g. _____

9. Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу и искуству РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 7 активности према њиховом приоритету у поступку припреме Републике Србије за примену индустрије 4.0.? (Напомена: 1-активност најнижег приоритета, 7-активност највишег приоритета)

- a. Подстицање већег интереса привреде за примену индустрије 4.0.
- b. Развој дигиталне инфраструктуре
- c. Развој стимулативног правног оквира за развој индустрије 4.0.
- d. Израда стратешких докумената
- e. Стимулативне мере за развој и задржавање компетентног кадра
- f. Информисање шире јавности о улози и значају индустрије 4.0.
- g. Развој технолошких мапа за представљање капацитета
- h. Расписивање конкурса и додела средстава за развој индустрије 4.0.
- i. Израда студија и стручних публикација у области индустрије 4.0.
- j. Друго

Одговор

Молимо Вас наведите Ваше сугестије:

ХВАЛА ВАМ НА ВАШЕМ ВРЕМЕНУ И САРАДЊИ!

3.7. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ВЛАДИНИХ РЕСОРА

ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ВЛАДИНИХ РЕСОРА АНКЕТНИ УПИТНИК	
	
Република Србија КАБИНЕТ МИНИСТРА ЗА ИНОВАЦИЈЕ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ	ИНСТИТУТ ЕКОНОМСКИХ НАУКА Београд
Институт економских наука из Београда реализује истраживање под називом: „Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији,“. Наручилац истраживања је Кабинет Министара за Иновације и Технолошки развој. Истраживање се финансира у оквиру ПЕРФОРМ Пројекта у сарадњи са Републичким секретаријатом за јавне политике. Спровођење овог анкетног истраживања омогући ће сагледавање афинитета и интензитета иновативних активности учесника у иновационом систему Републике Србије. Најљубазније Вас молимо да узмете учешће у истраживању чији резултати имају за циљ сагледавање постојећих и унапређење будућих националних иновативних активности.	

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. Молимо Вас, упишите основне податке о Вашем Министарству?

Назив:	
Адреса:	
Број запослених:	
Телефон:	
Контакт Е-маил адреса:	

II. ИНОВАТИВНО ОКРУЖЕЊЕ

1. Молимо Вас да одговорите какве су по Вашем мишљењу прилике и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одличне
- b. Добре
- c. Солидне
- d. Лоше
- e. Веома лоше

Одговор

2. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији? (Напомена: 1-разлог који утиче у најмањој мери, 10-разлог који утиче у највећој мери)

- a. Макроекономско окружење
- b. Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност
- c. Неадекватна подршка државе и државних институција
- d. Недовољно познавање релевантних прописа
- e. Изостанак релевантних прописа и процедура
- f. Неадекватна промоција учесника у иновационом систему
- g. Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја
- h. Неefикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија
- i. Административне баријере
- j. Некомпетентност запослених

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите каква је по Вашем мишљењу примена резултата научних истраживања и сазнања у пракси? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одлична
- b. Добра
- c. Солидна
- d. Лоша
- e. Веома лоша

Одговор

4. Молимо Вас да одговорите какв је по Вашем мишљењу ниво трансфера технологије у привреду? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одличан
- b. Добар
- c. Солидан
- d. Лош
- e. Веома лош

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

III. ИНОВАТИВНЕ АКТИВНОСТИ

1. Молимо Вас да одговорите да ли у оквиру Вашег Министарства постоји посебна служба/одељење/организациона јединица задужена за усмеравање и реализацију активности које утичу на развој иновација и иновационог система Републике Србије? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. ДА
b. НЕ
c. НЕ ЗНАМ

Одговор

2. Молимо Вас да одговорите да ли у стратешким документима и/или пословним плановима Вашег Министарства постоје дефинисани циљеви иновативног развоја? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. ДА
b. НЕ
c. НЕ ЗНАМ

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите који износ средстава сте у периоду 2014-2017. година утрошили за финансирање конкретних иновативних активности? (Напомена: изабрати и уписати одговоре)

Финансирање иновативних активности

Назив пројекта/активности	Година/Период	Износ средстава

4. Молимо Вас да, сходно њиховом приоритету, РАНГИРАТЕ на скали од 1 -10 активности које спроводите у циљу развоја иновација и иновационог система Републике Србије? (Напомена: 1-активност са најнижим приоритетом, 10-активност са највишим приоритетом)

- a. Унапређење нивоа технолошког развоја и конкурентности српске привреде на националном и интернационалном нивоу
b. Учешће у креирању политика и доношењу стратегија о иновативности, научнотехнолошком развоју, интелектуалној својини и привредном развоју РС
c. Учествовање у усаглашавању националног законодавства са регулативом ЕУ
d. Промоција и подизање свести о значају истраживања, интелектуалне својине и иновационе делатности
e. Јачање веза и нивоа сарадње између науке и привреде
f. Пружање подршке тржишној валоризацији иновација и нових технологија
g. Промоција иновација и нових технологија у циљу обезбеђења подршке у проналажењу извора финансирања и привлачења инвеститора
h. Организовање манифестација, изложби, трибина, кампова и скупова у циљу едукације и промоције науке, нових технологија и иновација
i. Израда студија и стручних публикација у области иновација
j. Расписивање конкурса и додела средстава за програме подршке развоју иновација и нових технологија

Одговор

5. Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу наведете примере добре праксе из домена Ваших активности у области развоја иновационог система Републике Србије? (Напомена: дописати одговор/е)

Примери добре праксе из домена спроведених активности

Пример	Навести разлоге

6. Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу, базираном на сазнању и искуству, на скали од 1-5 оцените квалитет и значај рада сваког од наведених учесника иновационог система? (Напомена: Изабрати и означити са x једну оцену за сваку понуђену категорију: 1-најнижа оцена квалитета и значаја, 5-највиша оцена квалитета и значаја)

- a. Владини ресори
b. Министарство надлежно за иновациону делатност
c. Наука и академија (Институти, Факултети, Универзитети, Центри изузетних вредности)
d. Актери за промоцију и унапређење иновација
e. Организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности
f. Организације за обављање иновационе делатности
g. Велика предузећа (домаћа и страна)
h. МСПП сектор
i. Start-up предузећа
j. ИКТ предузећа

Квалитет рада					Значај рада				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5

7. Молимо Вас да сходно Вашем дугогодишњем искуству наведете препоруке за развој иновационог система Републике Србије?

- a. _____
b. _____
c. _____
d. _____
e. _____
f. _____

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

8. Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу и искуству РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 7 активности према њиховом приоритету у поступку припреме Републике Србије за примену индустрије 4.0.? (Напомена: 1-активност најнижег приоритета, 7-активност највишег приоритета)

- a. Подстицање већег интереса привреде за примену индустрије 4.0.
- b. Развој дигиталне инфраструктуре
- c. Развој стимулативног правног оквира за развој индустрије 4.0.
- d. Израда стратешких докумената
- e. Стимулативне мере за развој и задржавање компетентног кадра
- f. Информисање шире јавности о улози и значају индустрије 4.0.
- g. Развој технолошких мапа за представљање капацитета
- h. Расписивање конкурса и додела средстава за развој индустрије 4.0.
- i. Израда студија и стручних публикација у области индустрије 4.0.
- j. Друго

Одговор

Молимо Вас наведите Ваше сугестије:

--

ХВАЛА ВАМ НА ВАШЕМ ВРЕМЕНУ И САРАДЊИ!

3.8. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ИКТ ПРЕДУЗЕЋА

ЕВАЛУАЦИЈА ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ ИКТ ПРЕДУЗЕЋА АНКЕТНИ УПИТНИК	
	
Република Србија КАБИНЕТ МИНИСТРА ЗА ИНОВАЦИЈЕ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ	ИНСТИТУТ ЕКОНОМСКИХ НАУКА Београд
Институт економских наука из Београда реализује истраживање под називом: „Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији,“. Наручилац истраживања је Кабинет Министра за Иновације и Технолошки развој. Истраживање се финансира у оквиру ПЕРФОРМ Пројекта у сарадњи са Републичким секретаријатом за јавне политике. Спровођење овог анкетног истраживања омогући ће сагледавање афинитета и интензитета иновативних активности учесника у иновационом систему Републике Србије. Најљубазније Вас молимо да узмете учешће у истраживању чији резултати имају за циљ сагледавање постојећих и унапређење будућих националних иновативних активности.	

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. Молимо Вас, упишите основне податке о Вашем привредном предузећу?

Назив:	
Адреса:	
Величина	
Назив основне делатности:	
Матични број:	
Облик организовања	
Директор:	
Број запослених:	
Телефон:	
Контакт Е-маил адреса:	
Година оснивања:	

2. Молимо Вас да одговорите, капитал Вашег предузећа је? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x и/или уписати одговор)

- 100% домаће приватно власништво
- 100% страног власништва
- У власништву Републике Србије
- Домаће приватно власништво: страног власништва (навести процентуални однос)
- Домаће приватно власништво: власништво РС (навести процентуални однос)
- Страног власништва : власништво РС (навести процентуални однос)
- Није наведено, молимо Вас наведите

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите, Ваше предузеће је? (Напомена: изабрати одговоре и означити их са x и/или уписати одговор)

- Члан кластера, наведите којег
- Члан пословне мреже или удружења, наведите којих
- Није наведено, молимо Вас наведите
- Нема регистровано ниједно чланство
- НЕ ЗНАМ

Одговор

4. Молимо Вас да одговорите да ли Ваше предузеће пласира производе / робу / услуге на? (Напомена: изабрати одговоре и означити их са x и уписати одговор уколико је потребно)

- Локалном тржишту
- Националном тржишту
- Иностраном тржишту, молимо Вас наведите инострана тржишта

Одговор

II. ИНОВАТИВНО ОКРУЖЕЊЕ

1. Молимо Вас да одговорите каква је по Вашем мишљењу сарадња између научно-истраживачких, односно иновационих организација и привредних субјеката у Републици Србији? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- Одлична
- Добра
- Солидна
- Лоша
- Веома лоша

Одговор

2. Молимо Вас да одговорите какв је по Вашем мишљењу ниво трансфера технологије у привреду Републике Србије? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- Одличан
- Добар
- Солидан
- Лош
- Веома лош

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите какве су по Вашем мишљењу прилике и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са х)

- a. Одличне
b. Добре
c. Салидне
d. Лоше
e. Веома лоше

Одговор

4. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији? (Напомена одговор се односи на претходно питање: 1-разлог који утиче у најмањој мери, 10-разлог који утиче у највећој мери)

- a. Макроекономско окружење
b. Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност
c. Неадекватна подршка државе и државних институција
d. Недовољно познавање релевантних прописа
e. Изостанак релевантних прописа и процедура
f. Неадекватна промоција учесника у иновационом систему
g. Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја
h. Неefикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија
i. Административне баријере
j. Некомпетентност запослених

Одговор

III. ИНОВАТИВНА АКТИВНОСТ И ИНОВАЦИЈЕ

1. Молимо Вас да одговорите у ком облику се јавља иновација² као резултат иновативних активности у Вашем предузећу? (Напомена: изабрати одговор и означити га са х)

- a. Иновација производа/услуге
b. Иновација процеса
c. Иновација организације
d. Маркетиншка иновација

Одговор

2. Молимо вас да одговорите да ли је иновације у Вашем предузећу? (Напомена: изабрати одговор и означити га са х)

- a. развило Ваше предузеће самостално
b. развило Ваше предузеће заједно у сарадњи са другим предузећима или организацијама
c. развило Ваше предузеће али модификацијом иновације коју је иницијално развило друго предузеће или организација

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите да ли је иновација коју је развило Ваше предузеће (Напомена: изабрати одговор и означити га са х)

- a. нова за тржиште на којем наступате, односно развили сте је пре конкуренције
b. нова за Ваше предузеће, али не и за тржиште на којем наступате

Одговор

4. Молимо Вас да одговорите каква је примена иновација у постојећа производна решења у Вашем предузећу? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са х)

- a. Одлична
b. Добра
c. Салидна
d. Лоша
e. Веома лоша

Одговор

5. Молимо Вас да одговорите да ли су у Вашем предузећу забележене неке иновативне активности које нису резултирале иновацијом? (Напомена: изабрати одговор и означити га са х)

- a. ДА, напуштене су и/или су суспендоване
b. ДА, још увек су у току
c. НЕ
d. НЕ ЗНАМ

Одговор

6. Молимо вас да наведете разлог-е због којих су у Вашем предузећу иновативне активности напуштене и/или суспендоване? (Напомена: дописати одговор)

_____.

7. Молимо Вас да одговорите са којим привредним сектором у Републици Србији имате најразвијенију сарадњу, а који од њих има највећи потенцијал за примену ИКТ? (Напомена: дописати одговор)

- a. Сектор са којим имате најбољу сарадњу
b. Сектор са највећим потенцијалом

Одговор

² **иновација производа:** нов или значајно побољшан постојећи производ/услуга, који је нов за Ваше правно лице (не мора бити нова за тржиште), а није промена естетске природе или искључиво продаја иновираних производа/услуга које је произвело и развило друго правно лице; **иновација процеса:** примена новог или значајно побољшаног начина производње или испоруке (укључујући значајне промене у техници, опреми или софтверу, али не искључиво организационе и менаџерске промене) која је нова или унапређена за Ваше правно лице, без обзира ко је развио; **иновација организације:** као примена нових или знатних промена у структури или методама менаџмента, с намером да се у Вашем правном лицу побољша коришћење знања, квалитета производа или услуга, или повећа ефикасност пословних токова; **маркетиншка иновација:** примена нове маркетиншке методе, укључујући значајне промене у дизајну производа, паковању, пласману и промоцији производа и наплаћивању производа.

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

8. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 приоритете државе у развоју ИКТ? (Напомена: 1-најнижи приоритет, 10-највиши приоритет)

- Усвајање политика које стимулишу развој и примену ИКТ
- Доношење подстицајних мера за развој електронског пословања
- Доношење подстицајних мера за развој домаћих ИКТ предузећа
- Промоција и подршка софтверској индустрији приликом апликације за међународне пројекте и тендере и приликом приступа финансијским фондовима
- Развој програма финансирања ИКТ пројеката
- Подизање кадровских капацитета у области ИКТ
- Унапређење законодавства и инфраструктуре у области ИКТ
- Израда програма мера за омасовљавање коришћења ИКТ у Србији
- Обезбеђење пор. олакшица и повољних фискалних услова за запошљавање ИТ стручњака
- Стимулисање извоза у ИКТ сектору

Одговор

9. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 4 где видите највећи потенцијал за примену ИКТ иновација у привреди? (Напомена: 1-најнижи потенцијал, 10-највиши потенцијал)

- иновација производа/услуга која се огледа у њиховој дигитализацији, аутоматизацији и персонализацији и др.
- иновација процеса која се огледа у аутоматизацији пословања, управљања финансијама и развијеном менаџмент информационом систему и др.
- иновација организације која се огледа у новим пословним моделима, примени софтверских система за управљање људским ресурсима и новој организационој структури и др.
- иновација маркетинга која се огледа у примени интернет маркетинга, електронске трговине, управљању односима са клијентима и др.

Одговор

10. Молимо Вас да оцените на скали од 1 до 5 факторе сходно њиховом значају за процес имплементације ИКТ у привреду? (Напомена: 1- фактор који има најмањи значај, 5-фактор који има највећи значај)

- Развој националне телекомуникационе инфраструктуре
- Раст хардверског и софтверског потенцијала
- Реформа система образовања, раст информатичке писмености и подршка развоју истраживачких кадрова
- Радикална реформа домаћих пивредних субјеката у организационим и технолошком смислу и у области радне снаге
- Подизање нивоа свести и разумевања потенцијалних ризика и предности примене ИКТ
- Држава у улози катализатора коришћења ИКТ потенцијала
- ИКТ један од кључних приоритета националних развојних политика
- Креирање подржавајућег пословног амбијента: порези, регулатива, администрација и др.
- Коришћење већег процента буџетских средстава за развој информационог друштва

Одговор

11. Молимо Вас да оцените на скали од 1 до 5 ефекте примене ИКТ сходно њиховом значају за развој домаћих привредних друштава? (Напомена: 1- фактор који има најмањи значај, 5-фактор који има највећи значај)

- Глобални приступ тржишту
- Пословање 24 сата 365 дана годишње
- Пословање без посредника
- Виши ниво сатисфакције потрошача
- Брже и ефикасније пословање
- Нижи трошкови пословања
- Ниже цене учинака
- Нови концепти, нове технологије, нова решења

Одговор

12. Молимо Вас да сходно Вашем мишљењу, базираном на сазнању и искуству, на скали од 1-5 оцените квалитет и значај рада сваког од наведених учесника иновационог система? (Напомена: Изабрати и означити једну оцену за сваку поменућу категорију: 1-најнижа оцена квалитета и значаја, 5-највиша оцена квалитета и значаја)

- Владини ресори
- Министарство надлежно за иновациону делатност
- Наука и академија (Институти, Факултети, Универзитети, Центри изузетних вредности)
- Актери за промоцију и унапређење иновација
- Организације за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности
- Организације за обављање иновационе делатности
- Велика предузећа (домаћа и страна)
- МСПП сектор
- Start-up предузећа
- ИКТ предузећа

Квалитет рада					Значај рада				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5

Молимо Вас наведите Ваше сугестије:

ХВАЛА ВАМ НА ВАШЕМ ВРЕМЕНУ И САРАДЊИ!

ПРИЛОГ 4

4.1. Анкетни упитник: АНАЛИЗА ИЗАЗОВА У ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНИХ ИНОВАЦИЈА - СПРОВОЂЕЊЕ ИНТЕРВЈУА СА ПРЕДСТАВНИЦИМА ГРАДСКИХ УПРАВА НАДЛЕЖНИХ ЗА ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

1. Назив јединице локалне самоуправе / Градске управе за локални економски развој / Канцеларије за локални економски развој, име и презиме представника, функција
2. Области деловања и стратешки циљеви
3. Мере (активности, програми, пројекти, иницијативе) подршке развоју иновативног окружења/иновационе инфраструктуре (оснивање научно-технолошких паркова, пословних инкубатора, кластера и сл.)
4. Мере (активности, програми, пројекти, иницијативе) подршке развоју иновативног предузетништва и социјалног женског предузетништва
5. Сарадња са академском заједницом и привредом у области развоја иновација
6. Примери добре праксе у области друштвених иновација
7. Оцена степена свести о значају иновација и степена сарадње у области развоја иновација између различитих учесника у локалном иновационом систему
8. Ваш предлог за унапређење и развој друштвених иновација

4.2. Анкетни упитник: ЕВАЛУАЦИЈА РАЗЛИЧИТИХ АСПЕКТА ИЗАЗОВА ЖЕНСКОГ ИНОВАТИВНОГ И СОЦИЈАЛНОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА

ЕВАЛУАЦИЈА РАЗЛИЧИТИХ АСПЕКТА ИЗАЗОВА ЖЕНСКОГ ИНОВАЦИОНОГ И СОЦИЈАЛНОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА АНКЕТНИ УПИТНИК	
	 COGNOSCERE EST MUTARE
Република Србија КАБИНЕТ МИНИСТРА ЗА ИНОВАЦИЈЕ И ТЕХНОЛОШКИ РАЗВОЈ	ИНСТИТУТ ЕКОНОМСКИХ НАУКА Београд
Институт економских наука из Београда реализује истраживање под називом: „Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и индустрије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији,“. Наручилац истраживања је Кабинет Министара за Иновације и Технолошки развој. Истраживање се финансира у оквиру ПЕРФОРМ Пројекта у сарадњи са Републичким секретаријатом за јавне политике. Спровођење овог анкетног истраживања омогући ће сагледавање афинитета и интензитета иновативних активности учесника у иновационој систему Републике Србије. Најљубазније Вас молимо да узмете учешће у истраживању чији резултати имају за циљ сагледавање постојећих и унапређење будућих националних иновативних активности.	

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. Молимо Вас, упишите основне податке о Вашем предузећу?

Назив:	
Адреса:	
Величина	
Назив основне делатности:	
Облик организовања	
Директор:	
Број запослених:	
Телефон:	
Контакт Е-маил адреса:	
Година оснивања:	

2. Молимо Вас да одговорите, капитал Вашег предузећа је? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x и/или уписати одговор)

- a. 100% домаће приватно власништво
- b. 100% страно власништво
- c. У власништву Републике Србије
- d. Домаће приватно власништво:страно власништво (навести процентуални однос)
- e. Домаће приватно власништво:власништво РС (навести процентуални однос)
- f. Страно власништво : власништво РС (навести процентуални однос)
- g. Није наведено, молимо Вас наведите

Одговор

3. Молимо Вас да одговорите, Ваше предузеће је? (Напомена: изабрати одговоре и означити их са x и/или уписати одговор)

- a. Члан кластера, наведите којег
- b. Члан пословне мреже или удружења, наведите којих
- c. Није наведено, молимо Вас наведите
- d. Нема регистровано ниједно чланство
- e. НЕ ЗНАМ

Одговор

4. Молимо Вас да одговорите да ли Ваше предузеће пласира производе / робу / услуге на? (Напомена: изабрати одговоре и означити их са x и уписати одговор уколико је потребно)

- a. Локалном тржишту
- b. Националном тржишту
- c. Иностраном тржишту, молимо Вас наведите инострана тржишта

Одговор

II. ИНОВАТИВНО ОКРУЖЕЊЕ

1. Молимо Вас да одговорите у којој мери сте упознати са појмом иновација? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Уопште нисам упознат
- b. Углавном нисам упознат
- c. Делимично сам упознат, односно нисам упознат
- d. Углавном сам упознат
- e. У потпуности сам упознат

Одговор

2. Молимо Вас да одговорите у којој мери сте упознати са актуелним националним прописима којима је регулисана иновациона делатност, односно организација примене научних знања, техничких и технолошких знања, инвентивности и проналазаштва? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Уопште нисам упознат
- b. Углавном нисам упознат
- c. Делимично сам упознат, односно нисам упознат
- d. Углавном сам упознат
- e. У потпуности сам упознат

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

3. Молимо Вас да одговорите у којој мери сте упознати са услугама организација за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности?

(Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Уопште нисам упознат
- b. Углавном нисам упознат
- c. Делимично сам упознат, односно нисам упознат
- d. Углавном сам упознат
- e. У потпуности сам упознат

Одговор

4. Молимо Вас да одговорите да ли Ваше предузеће? (Напомена: изабрати и/или уписати одговоре)

- a. има статус станара пословно-технолошког инкубатора, наведите којег
- b. је члан Научно технолошког парка, наведите којег
- c. сарађује са Центром за трансфер технологија, наведите којим
- d. ништа од наведеног
- e. није наведено, Молимо Вас наведите

Одговор

5. Молимо Вас да одговорите да ли приликом обављања своје пословне активности, Ваше предузеће сарађује са неким високообразовном установом и/или научно-истраживачком институцијом? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. ДА
- b. НЕ
- c. НЕ ЗНАМ

Одговор

6. Молимо Вас да одговорите у којој мери сте упознати са условима, мерама и програмима подршке Владе РС у области иновативних активности?

(Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Уопште нисам упознат
- b. Углавном нисам упознат
- c. Делимично сам упознат, односно нисам упознат
- d. Углавном сам упознат
- e. У потпуности сам упознат

Одговор

7. Молимо Вас да одговорите какве су по Вашем мишљењу прилике и услови за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији? (Напомена: изабрати 1 одговор и означити га са x)

- a. Одличне
- b. Добре
- c. Солидне
- d. Лоше
- e. Веома лоше

Одговор

8. Молимо Вас да РАНГИРАТЕ на скали од 1 до 10 кључне разлоге за Вашу оцену прилика и услова за предузимање иновативних активности и развој иновација у Републици Србији? (Напомена одговор се односи на претходно питање: 1-разлог који утиче у најмањој мери, 10-разлог који утиче у највећој мери)

- a. Макроекономско окружење
- b. Недостатак финансијских средстава и њихова неприлагођеност
- c. Неадекватна подршка државе и државних институција
- d. Недовољно познавање релевантних прописа
- e. Изостанак релевантних прописа и процедура
- f. Неадекватна промоција учесника у иновационом систему
- g. Недовољан број перспективних иновативних пословних идеја
- h. Неефикасан систем трансфера научних сазнања и нових технологија
- i. Административне баријере
- j. Некомпетентност запослених

Одговор

III. ИНОВАТИВНА АКТИВНОСТ И ИНОВАЦИЈЕ

1. Молимо Вас да наведете разлог због којег сте отпочели сопствени бизнис? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Да бисте испунили потребу за новим производом / услугом
- b. Да бисте испунили потребу за побољшањем производа / услуга
- c. Искористити профитабилну област за пословање
- d. Да зарадите више новца
- e. Да бисте стекли већу флексибилност времена
- f. Да испуните сан
- g. Да испуните социјалну (друштвену) мисију
- h. Ништа од наведеног, молимо Вас наведите

Одговор

2. Молимо Вас да одговорите да ли у стратешким документима и/или пословним плановима Вашег предузећа постоје дефинисани циљеви иновативног развоја? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. ДА
- b. НЕ
- c. НЕ ЗНАМ

Одговор

Квантитативна анализа утицаја иновационе политике и Индустије 4.0 на развој економије, технолошког напретка и предузетништва у Србији

3. Молимо Вас да одговорите из којих разлога сте реализовали своје планове који се тичу иновативних активности? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Иновација производа/услуге/процеса/организације/маркетинг функције
- b. Развој новог приступа пословању
- c. Подстицање иновативне креативност код запослених и код корисника ваших услуга
- d. Стварање иновационе културе
- e. Ништа од наведеног, молимо Вас наведите
- f. Не знам

Одговор

4. Молимо Вас да одговорите у којој мери сте упознати са доступним изворима финансирања иновативних активности? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Уопште нисам упознат
- b. Углавном нисам упознат
- c. Делимично сам упознат, односно нисам упознат
- d. Углавном сам упознат
- e. У потпуности сам упознат

Одговор

5. Молимо Вас да одговорите да ли сте за потребе реализације иновативних активности користили наведену подршку? (Напомена: изабрати одговоре и означити их са x)

- a. Бесповратна финансијска средства из буџета РС
- b. Бесповратна финансијска средства из страних извора
- c. Специјализоване нефинансијске програме подршке државних институција
- d. Специјализоване нефинансијске програме подршке других институција
- e. Финансијска средства са посебним погодностима, молимо Вас наведите шта конкретно
- f. Ништа од наведеног

Одговор

6. Молимо Вас да одговорите која врста иновативних активности је заступљена у Вашем предузећу? (Напомена: Изабрати одговоре и означити их са x или уписати одговор уколико се не налази међу понуђеним)

- g. Истраживање и развој у оквиру предузећа као део организационе структуре
- h. Аутсорсоване услуге И&Р од других предузећа, институција и организација
- i. Набавка машина, опреме, софтвера и др. ради развоја иновација
- j. Улагања у развој дизајна, маркетинга и других рел. активности ради развоја иновација
- k. Ништа од наведеног
- l. Није наведено, молимо Вас наведите
- m. НЕ ЗНАМ

Одговор

7. Молимо Вас да одговорите колико у Вашем предузећу износе улагања у иновативне активности? (Напомена: У зависности од расположивих информација, навести процентуално учешће за најмање једну понуђену категорију (% Прихода од продаје, % Нето добитка или % друге категорије која је предвиђена интерним документима)

Иновативна активност

- a. Истраживање и развој у оквиру предузећа
- b. Аутсорсоване услуге И&Р од других предузећа, институција и организација
- c. Набавка машина, опреме, софтвера и сл.
- d. Улагања у развој дизајна, маркетинга и сл.
- e. Категорија која је предвиђена интерним документом
- f. Укупно (збирно) све иновативне активности

% ПП	% НД	% друго

8. Молимо Вас да одговорите у ком облику се јавља иновација као резултат иновативних активности у Вашем предузећу? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Иновација производа/услуге
- b. Иновација процеса
- c. Иновација организације
- d. Маркетиншка иновација

Одговор

9. Молимо вас да одговорите да ли је иновације у Вашем предузећу? (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- a. Развило Ваше предузеће самостално
- b. Развило Ваше предузеће заједно у сарадњи са другим предузећима или организацијама
- c. Развило Ваше предузеће али модиф. иновације коју је иницијално развило друго предузеће

Одговор

10. Молимо Вас да одговорите да ли је иновација коју је развило Ваше предузеће (Напомена: изабрати одговор и означити га са x)

- c. Нова за тржиште на којем наступате, односно развили сте је пре конкуренције
- d. Нова за Ваше предузеће, али не и за тржиште на којем наступате

Одговор

11. Да ли у Вашем предузећу постоје резултати примене Информационо-комуникационо технолошких (ИКТ) иновација? (Напомена: одабрати одговоре и означити их са x)

- a. ДА, у случају производа/услуга. Огледају се у дигитализацији производа/услуга, аутоматизацији њиховог пројектовања и њиховој персонализацији
- b. ДА, у случају процеса. Огледају се у аутоматизацији пословања, управљања финансијама и развијеном менаџмент информационом систему
- c. ДА, у случају организације. Огледају се у новим пословним моделима, примени софтверских система за управљање људским ресурсима и новој организационој структури
- d. ДА, у случају маркетинга. Огледају се у примени интернет маркетинга, електронске трговине, управљања односима са клијентима

Одговор

12. Молимо Вас да одговорите колико иновације у просеку учествују у структури укупног промета Вашег предузећа у периоду 2014-2017. година? (Напомена: дописати одговор)

У структури укупног промета предузећа, иновације у просеку, учествују _____%.

Одговор

- [illegible]

Одговор

Одговор

--

ХВАЛА ВАМ НА ВАШЕМ ВРЕМЕНУ И САРАДЊИ!

4.3. Анкетни упитник: АНАЛИЗА ИЗАЗОВА У ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНИХ ИНОВАЦИЈА И ИНТЕНЗИТЕТА ИНОВАТИВНИХ АКТИВНОСТИ НЕВЛАДИНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА/УДРУЖЕЊА ГРАЂАНА

- 1. Области деловања и циљеви**
- 2. Активности, програми и извори финансирања**
- 3. Подршка и сарадња са различитим учесницима у иновационом систему**
- 4. Препоруке у области развоја друштвених иновација**

4.4. СПИСАК ПРЕДСТАВНИКА ГРАДСКИХ УПРАВА И ОДАБРАНИХ АКТЕРА НАЦИОНАЛНОГ ИНОВАЦИОНОГ СИСТЕМА СА КОЈИМА ЈЕ ОБАВЉЕН ИНТЕРВЈУ

Ред.бр.	Место	Представник
1.	Фонд за иновациону делатност	Иван Ракоњац, директор; Милена Костадиновић, оперативни менаџер; Наталија Сандић, програм менаџер
2.	Дели центар, Ниш	Ненад Стојановић, пројектни директор
3.	Центар за трансфер технологије, Ниш,	Милан Банић, руководиоца
4.	Канцеларија за локални економски развој, Ниш	Милан Ранђеловић, начелник
5.	Визус, Ниш	Корисник Програма суфинансирања иновација
6.	Развојно производни центар Прокси, Ниш	Саша Коцић, директор
7.	НИРИ 4 НЛ <i>Research and Development</i> , Ниш	Марко Смиљанић, директор
8.	Хардер Дигитал Сова, Ниш	Бранислав Биндић, директор
9.	Културни центар ЛАБ	Станислав <i>Drcha</i>
10.	Канцеларија за локални економски развој Нови Сад	Горан Сечујски, шеф Канцеларије
11.	Научно-технолошки парк Чачак	Мирко Пешић, дипл.инж.ел, директор
12.	Плазматех, Чачак	Бранимир Плазенић, дипл.инж.електр.
13.	Градска управа за локални економски развој Чачак	Владимир Грујовић, начелник
14.	Савема доо, Чачак	Сретко Попадић, власник
15.	Епоксан доо, Чачак	Сања Попадић, технолог развоја
16.	Канцеларија за младе, Чачак	Јелена Ковачевић
17.	Научно-технолошки парк Звездара	Јелена Петровић, <i>Business support coordinator</i>
18.	Канцеларија за локални економски развој, ПанонРег, Суботица	Божидарка Голубовић, пројектни менаџер, Јадранка Стантић, ивршилац за економске односе, Љубица Месарош, заменик директора
19.	Пословни инкубатор Суботица	Срђан Ивановић, директор
20.	Нова Искра Хуб, Београд	Реља Бобић, <i>co-founder</i>
21.	Стартит центар, Београд	Даница Ковач
22.	Скупштина града Београда	Драгомир Петронијевић, одборник за привреду
23.	Градска управа за управљање пројектима, одрживи и равномерни развој, Крагујевац	Наташа Пешић, начелник

4.5. ОБРАЗАЦ ЗА ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА О ПРИМЕРУ ДОБРЕ ПРАКСЕ

Добра пракса подразумева пројекте, програме, активности и сл. за које је доказано да производе добре резултате због тога могу послужити као модел за решавање конкретних проблема, развој и унапређење интензитета иновативних активности. Реч је о успешном искуству, које је тестирано и потврђено и које има потенцијал да повећа број позитивних резултата у пракси у случају његовог масовнијег усвајања и имплементације.	
Назив институције/предузећа/организације	
Назив пројекта, програма, активности и сл.	
Период реализације	
Партнери у реализацији	
Циљ, циљна група или проблем који је било потребно решити	
Начин решавања проблема-методологија	
Резултати (за учеснике, за Вашу институцију, за друштво)	
Извор финансирања	
Кратак опис свих активности и поступка реализације	
Додатне информације	
Сугестије	
Прилог	